synarchis

Rapport

Integraal Huisvestingsplan Sport

Gemeente Lelystad

Mei 2024

Samenvatting

Opdracht

De gemeente Lelystad wil een integraal huisvestingsplan sport (IHP Sport) laten opstellen. De gemeente heeft in januari 2023 de nieuwe Sport- en beweegvisie 2023 – 2030 vastgesteld. Een belangrijke ambitie uit de visie is dat in Lelystad (ook met de beoogde toekomstige groei) voor iedereen voldoende ruimte is om te bewegen en sporten. Aandachtspunten daarbij zijn:

- Een passend accommodatiebestand voor binnen- en buitensport (kwantiteit en kwaliteit).
- Een beweegvriendelijk ingerichte openbare ruimte.
- Oog voor verduurzaming van de accommodaties.

Het IHP Sport moet inzicht geven in de ruimteclaims en indicatieve investeringsbedragen in de toekomst en de ruimtelijke inpassing van (nieuwe) sportvoorzieningen. Voor het huidige inwonersaantal moet de 'basis op orde komen'. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de toekomstige groei van de gemeente en wordt geanalyseerd wat die toekomstige groei betekent voor de vraag naar (en daarmee het aanbod van) sportaccommodaties.

Ontwikkelingen en ambities

In beleidsdocumenten van de gemeente Lelystad worden verschillende ambities gesteld. In het Raadsakkoord 2022 – 2026 is opgenomen dat een impuls gegeven moet worden aan het sportklimaat in Lelystad, onder meer door te investeren in sportvoorzieningen. Dit wordt uitgewerkt in onder meer de Sport- en Beweegvisie, waarbij aangegeven is dat binnen- en buitensportvoorzieningen uitgebreid, gerenoveerd en/of vervangen moeten worden om knelpunten op te lossen en in te spelen op de groei van de stad. Ook verduurzaming van accommodaties is daarbij belangrijk. Er ligt de ambitie om van Lelystad de meest kindvriendelijke stad van Nederland te maken. Daarbij is het beweegvriendelijk inrichten van de openbare ruimte een belangrijk uitgangspunt.

Lelystad kent op dit moment een achterblijvende sportparticipatie ten opzichte van de rest van Nederland en ook een lagere participatie in georganiseerde sport. Het huidige tekort aan sport- en beweegfaciliteiten leidt tot wachtlijsten bij verenigingen, waardoor de sportparticipatie niet kan groeien. De komende jaren (periode tot en met 2043) stijgt het aantal inwoners vermoedelijk van ongeveer 84.000 naar 120.000 inwoners. Samen met de ambities om de sportdeelname in Lelystad te verhogen, leidt dit tot een groeiende vraag naar sportaccommodaties, zowel vanuit de sport(verenigingen) als vanuit het bewegingsonderwijs.

Huidige situatie

In de huidige situatie zijn er knelpunten in de vraag – aanbod verhoudingen bij binnensportaccommodaties en bij (met name) voetbal. Bij de binnensportaccommodaties is met name in de winterperiode een tekort aan trainings- en wedstrijdcapaciteit voor zaalsportverenigingen. Voor de binnensport wordt voorzien in een uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden met één sporthal, twee sportzalen en een gymnastieklokaal. Bij buitensport is met name een knelpunt bij voetbalverenigingen. De afgelopen jaren is een verschuiving ontstaan in lidmaatschappen van verenigingen. Daardoor zijn bij twee verenigingen wachtlijsten ontstaan en is er druk op de sportparken Schouw en Doggersbank, ook in relatie tot de omgeving. Het huidige sportaanbod bestaat uit verschillende locaties, waarbij met name sportpark Langezand een multifunctioneel sportpark is. Aanvullend zijn er verschillende monofunctionele sportlocaties. De gemeente beschikt verder over veel sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte, waarbij wel een groot aantal m² verdwijnt op het moment dat de locatie rond sportzaal 't Kofschip herontwikkeld wordt.

Toekomstige situatie

Door de groei van de gemeente ontstaat meer vraag naar sportvoorzieningen. Met de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden worden de knelpunten op het gebied van de sporthal- en sportzaalruimte voor een groot deel opgelost. Er blijft in de piekmaanden een knelpunt ontstaan op het moment dat de zaalhockeycompetitie gespeeld wordt. Dit gaat om een periode van 12 weken. Het plaatsen van een blaashal voor zaalhockey is een oplossing om dit op te lossen. De groei van de gemeente kan dan met het toekomstige aanbod aan binnensportvoorzieningen opgevangen worden.

Dat geldt ook voor de toekomstige vraag naar buitensportaccommodaties. Voor de meeste takken van sport kan die groei binnen het bestaande sportaanbod worden opgevangen. Dat geldt niet voor voetbal. Daar wordt een extra vraag naar voetbalvelden verwacht. Ook voor tennis en padel wordt extra vraag verwacht die niet binnen de huidige accommodaties kan worden opgevangen. Op termijn (tussen 2035 en 2040) is mogelijk een tweede zwembad noodzakelijk, met name voor zweminstructie. Dit is mede afhankelijk van de instroom van kinderen en de doorstroom van diploma A naar B en C. Met de beoogde gebiedsontwikkelingen moet extra ruimte gevonden worden voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Tenslotte is verduurzaming van bestaande sportaccommodaties in het kader van het Klimaatakkoord (2030 en 2046) relevant. Voor de Koploper en De Rietlanden zijn de mogelijkheden geïnventariseerd.

Verder kan een impuls gegeven worden aan de kwaliteit van sportaccommodaties door functionaliteiten te verbeteren van gymzalen (en de tafeltennisvereniging onder te brengen in één van de gymzalen) en een nieuwe turnhal te realiseren. Met de realisatie van een turnhal kan ook voorzien worden in de toekomstige groeiende vraag naar gymnastiek.

Uitwerking in ruimtelijke opgaven

De ambities van de gemeente, de groei van de stad, de ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen en de verduurzaming van sportaccommodaties leiden tot een toekomstige ruimteclaim voor de sport en tot een investeringsopgave. Bij de ruimteclaim wordt uitgegaan van een nieuw sportpark bij de gebiedsontwikkeling ZuiderC (12 ha), ruimte voor sport en bewegen in de openbare ruimte bij gebiedsontwikkelingen (36.000 m²) en compensatie van het vervallen van de openbare ruimte voor sport en bewegen rond 't Kofschip (6.000 m²). Daarnaast zijn er mogelijkheden om sportvoorzieningen in de toekomst meer te clusteren (onder meer op Langezand), waardoor sprake zal zijn van meer multifunctionele sportvoorzieningen en minder monofunctionele sportvoorzieningen.

Investeringen

De investeringen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

Basis op orde

Om huidige knelpunten in vraag en aanbod op te lossen, wordt uitgegaan van de realisatie van een blaashal voor hockey, drie kunstgrasvelden voetbal en een natuurgrasveld voetbal. De investeringskosten hiervan bedragen ongeveer € 3.100.000. Daarnaast moet de sportzaalcapaciteit op peil blijven. Door twee nieuw te realiseren gymzalen te combineren tot een sportzaal is daarin te voorzien. Daarnaast is de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden al behandeld in de gemeenteraad. De uitbreiding van deze capaciteit is ook noodzakelijk om knelpunten in vraag en aanbod binnensportaccommodaties op te lossen. De investeringskosten voor compensatie van de openbare ruimte die vervalt rond 't Kofschip zijn afhankelijk van de keuze voor voorzieningen en daarmee op PM gesteld.

Investeringen in relatie tot de groei

Om te kunnen voorzien in de groeiende vraag als gevolg van de groei van Lelystad, zal in ZuiderC een nieuw sportpark gerealiseerd moeten worden. Op het sportpark worden 8 voetbalvelden plus een club-kleedgebouw gerealiseerd. Verder worden 10 tennisbanen en 10 padelbanen voorzien en een accommodatie voor de jeu de boules vereniging, inclusief clubgebouw en overdekte banen. Met de voetbalvoorzieningen is een bedrag van € 10.200.000 gemoeid. Voor de tennis- en padelbanen en de jeu de boules accommodatie moet bezien worden welke investering de verenigingen zelf kunnen doen.

Op termijn is waarschijnlijk een tweede zwembad noodzakelijk. De investeringskosten hiervoor bedragen ongeveer € 10.800.000. De investeringskosten voor sport en bewegen in de openbare ruimte zijn afhankelijk van de keuze voor type voorzieningen en daarmee op PM gesteld.

Kwaliteitsimpuls

De investeringskosten voor het verbeteren van de functionaliteit van gymzalen en het combineren van een nieuwe gymzaal met een clubgebouw voor de tafeltennisvereniging bedragen ongeveer € 1.600.000. De investeringskosten van een nieuwe turnhal bij sportcomplex De Rietlanden, waarmee ook voorzien kan worden in de groei van de gymnastiekvereniging, bedragen ongeveer € 6.100.000. Er kan ook voor een andere oplossingsrichting gekozen worden, waarmee de investeringskosten hoger of lager kunnen uitvallen.

Daarnaast kan op termijn bezien worden of sportpark Langezand verder geherstructureerd kan worden, zodat het sportpark nog multifunctioneler gebruikt kan worden. Hierdoor kunnen monofunctionele sportlocaties vervallen. De investeringskosten zijn afhankelijk van mogelijke clustering van voorzieningen op Langezand.

Verduurzaming

In het kader van het Klimaatakkoord kunnen de complexen De Koploper en De Rietlanden verduurzaamd worden. De verduurzamingsmogelijkheden zijn in beeld gebracht, inclusief terugverdientijden. De investeringsramingen zijn afhankelijk van de keuze voor het doorvoeren van een deel of alle mogelijkheden. Voor De Rietlanden (inclusief de huidige turnzaal) zijn de kosten € 930.000. Voor De Koploper zijn de kosten van alle maatregelen € 8.300.000.

synarchis

Inhoudsopgave

Samenvatting		**2**
1.	**Inleiding**	**9**
1.1	Aanleiding	9
1.2	Doel en uitgangspunten	9
1.3	Aanpak en gebruikte gegevens	10
2.	**Beleidskaders sport en bewegen**	**12**
2.1	Belang van sport en bewegen	12
2.2	Gemeentelijke beleidskaders	12
3.	**Trends en ontwikkelingen**	**17**
3.1	Landelijke algemene trends en ontwikkelingen	17
3.2	Landelijke trends en ontwikkelingen sportaccommodaties	19
3.3	Algemene trends en ontwikkelingen in Lelystad	20
3.4	Trends en ontwikkelingen in de sport en bewegen in Lelystad	21
4.	**Zwemwater**	**25**
4.1	Inleiding	25
4.2	Aanbod	25
4.3	Kwaliteit van het aanbod en verduurzaming	26
4.4	Gebruikers en bezetting	26
4.5	Benodigde capaciteit in 2030 en 2040	28
4.6	Extra aanbod zwemwater en functionaliteit	31
5.	**Binnensportaccommodaties**	**33**
5.1	Inleiding	33
5.2	Omschrijving accommodatietypes en gebruiksmogelijkheden	33
5.3	Aanbod	34
5.4	Spreiding van het aanbod	35
5.5	Kwaliteit van het aanbod	36
5.6	Verduurzaming	36
5.7	Gebruikers	38
5.8	Bezetting	39
5.9	Toekomstig aanbod	41
5.10	Benodigde aantal binnensportaccommodaties in 2030 en 2040	42
6.	**Buitensportaccommodaties**	**46**
6.1	Inleiding	46
6.2	Aanbod en gebruikers	46
6.3	Spreiding van het aanbod	49
6.4	Kwaliteit van het aanbod	50
6.5	Verhouding tussen vraag en aanbod en de benodigde capaciteit in 2030 en 2040	50
7.	**Sportvoorzieningen in de openbare ruimte**	**60**
7.1	Inleiding	60
7.2	Aanbod	60
7.3	Spreiding van het aanbod	61
7.4	Kwaliteit van het aanbod	61

7.5 Toekomstig aanbod 61
7.6 Huidige normeringen 61

8. Normen en afwegingskaders 64
8.1 Inleiding 64
8.2 Normen en richtlijnen 64
8.3 Afwegingskaders 66

9. Capaciteit sportvoorzieningen 2025 – 2040 70
9.1 Zwembaden / zwemwater 70
9.2 Binnensportaccommodaties 71
9.3 Buitensportaccommodaties 74
9.4 Sportvoorzieningen in de openbare ruimte 82

10. Financiële consequenties 85
10.1 Te realiseren accommodaties 85
10.2 Overzicht van de totale investeringskosten 86
10.3 Uitgangspunten bij de investeringsramingen 87
10.4 Samenvatting van de benodigde investeringen per categorie 89
10.5 Aandachtspunten 91

Bijlage 1 Geraadpleegde documenten 93

Bijlage 2 Gesprekspartners 95

Bijlage 3 Infographic sport en bewegen in Lelystad 96

Bijlage 4 Specificaties gymzalen 97

Bijlage 5 Duurzaamheidsscan De Rietlanden 98

Bijlage 6 Duurzaamheidsscan De Koploper 99

Bijlage 7 Investeringsramingen 100

synarchis

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sport staat voor plezier en passie, maar ook voor samenwerking, verbinding, vitaliteit en participatie. Wekelijks zijn veel inwoners van de gemeente Lelystad te vinden op of rond de vele sportvelden, banen, zalen en andere sportvoorzieningen die de gemeente rijk is. Als actief sporter, als toeschouwer of als vrijwilliger. Omdat het leuk is en omdat het gezelligheid biedt. Sport geeft energie en juist dat zorgt ervoor dat mensen bijna onopgemerkt ook op andere vlakken profiteren van sport. Daarmee heeft sport een intrinsieke waarde en een maatschappelijke waarde. Sportaccommodaties vormen daarbij een middel om de sportparticipatie te faciliteren en te bevorderen.

De gemeente Lelystad wil een integraal huisvestingsplan sport (IHP Sport) laten opstellen. De gemeente heeft in januari 2023 de nieuwe Sport- en beweegvisie 2023 – 2030 vastgesteld. Een belangrijke ambitie uit de visie is dat in Lelystad (ook met de beoogde toekomstige groei) voor iedereen voldoende ruimte is om te bewegen en sporten. Aandachtspunten daarbij zijn:

- Een passend accommodatiebestand voor binnen- en buitensport (kwantiteit en kwaliteit).
- Een beweegvriendelijk ingerichte openbare ruimte.
- Oog voor verduurzaming van de accommodaties.

Het IHP Sport moet inzicht geven in de ruimteclaims en indicatieve investeringsbedragen in de toekomst en de ruimtelijke inpassing van (nieuwe) sportvoorzieningen. Voor het huidige inwonersaantal moet de ‘basis op orde komen’. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de toekomstige groei van de gemeente en zal geanalyseerd moeten worden wat die toekomstige groei betekent voor de vraag naar (en daarmee het aanbod van) sportaccommodaties.

1.2 Doel en uitgangspunten

Voor de komende jaren moet een IHP Sport opgesteld worden. Dit gebeurt op basis van trends en ontwikkelingen, analyse van de huidige en toekomstige vraag en gebruik. Op basis van de vraag – aanbod analyse (behoefteonderzoeken) en verschillende normen moet inzicht gegeven worden in de benodigde ruimte voor sport- en beweeglocaties (de ruimteclaim), de inpassing van die ruimteclaim (bestaande en nieuwe locaties) en indicatieve investeringsbedragen. Daarbij wordt op de korte termijn (2030) gedetailleerd gekeken naar vraag en aanbod (de basis op orde) en wordt voor de langere termijn (tot 2040) een doorkijk gegeven van de implicaties. Omdat de ontwikkeling van het aantal inwoners conform de huidige prognoses doorloopt tot en met 2043, wordt uitgegaan van dat ijkmoment (zie verder demografische ontwikkelingen in deze rapportage).

Het IHP Sport geeft de sport- en beweegaanbieders (waaronder de verenigingen) transparantie over de koers waar het gaat om ruimte voor sport en bewegen in de stad. Het IHP Sport geeft de gemeente Lelystad een overzicht van de ruimtelijke en financiële opgave voor de korte en langere termijn en een afwegingskader voor integrale besluiten over huisvestingswensen in relatie tot beschikbare middelen. Omdat sport geen wettelijke taak is, zal naast het afwegingskader ook een bestuurlijk besluit vanuit de raad nodig zijn.

Uitgangspunten en aandachtspunten

Afbakening

- Bij het onderzoek gaat het om gemeentelijk gefinancierde accommodaties, zoals sporthallen, sportzalen, gymzalen, buitensportvoorzieningen, het zwembad en accommodaties in de openbare ruimte als het Cruyff Court, de skatebaan en het Calanetics Park.
- Qua gebruik en bezetting (huidige en toekomstige vraag en aanbod) worden de gymzalen meegenomen in het IHP Sport, maar voor financiën en planning zijn zij opgenomen in het IHP Onderwijs. Multifunctionaliteit en optimalisering van gebruik van sportvoorzieningen (onderwijs, verenigingen, andere sportaanbieders) worden door de raad als uitgangspunt meegegeven. Daarbij is de maximale reisafstand die is vastgelegd voor de scholen naar sportvoorzieningen in het kader van bewegingsonderwijs en de benodigde capaciteit voor dat bewegingsonderwijs een gegeven. In de analyse wordt stilgestaan bij het wenselijke toekomstige aanbod in relatie tot de vraag en multifunctionaliteit. De toekomstige vraag van het bewegingsonderwijs komt uit het IHP Onderwijs.

- Nieuwbouw, vervanging en verduurzaming worden meegenomen in het IHP Sport voor zover het gaat om de sportaccommodaties. Verduurzaming van locaties voor bewegingsonderwijs (met name gymzalen en sportzalen) worden niet meegenomen in deze rapportage. In het IHP Onderwijs wordt daar verder op ingegaan. Renovatie en onderhoud worden meegenomen in het onderhoudsplan van het Sportbedrijf Lelystad.

Overige aandachtspunten

- Nieuwe ontwikkelingen (realisatie uitbreiding binnensportcomplex De Rietlanden, de realisatie van ZuiderC in relatie tot ruimteclaim voor de sport van 12 hectare) worden meegenomen in de vraag – aanbod analyses. Ruimtelijke en planningstechnische kaders rond ZuiderC moeten daarbij meegenomen worden.
- Het IHP Sport speelt in op de groei van de stad en daarmee de vraag naar ruimte voor de sport (binnensport, buitensport) en inrichting van een beweegvriendelijke openbare ruimte.
- Verouderde sportaccommodaties moeten de komende jaren worden vervangen (modernisering), waarbij ingespeeld wordt op de groei van de stad. Daarnaast zullen accommodaties verduurzaamd moeten worden (Kadernota Duurzaamheid).
- Bij de ontwikkeling van het IHP Sport worden ook normen ontwikkeld en/of vastgesteld die voor de uitwerking van de vraag – aanbod analyse van belang zijn. Daarbij wordt een voorstel gedaan voor normen op het gebied van binnensport, buitensport, zwemwater en sport en bewegen in de openbare ruimte. Richtlijnen voor speelvoorzieningen (eventueel als onderdeel van sport en bewegen in de openbare ruimte) worden betrokken bij de actualisatie van het Speelruimtebeleid voor de periode 2024-2030.

1.3 Aanpak en gebruikte gegevens

Bij de uitvoering van het onderzoek is intensief samengewerkt met de gemeente Lelystad en Sportbedrijf Lelystad. De aanpak en de verwerking van de informatie is als volgt.

Documentenonderzoek

De gemeente Lelystad en Sportbedrijf Lelystad hebben veel schriftelijke informatie aangeleverd. Het gaat daarbij onder meer om beleidsdocumenten, demografische ontwikkelingen, overzichten van accommodaties, huidige gebruikers/bezoekersaantallen van accommodaties en financiële gegevens in relatie tot de instandhouding van de accommodaties. Een overzicht van alle gebruikte informatie is opgenomen in bijlage 1.

Enquête

Door Sportbedrijf Lelystad is een enquête uitgezet onder verenigingen over het huidige en toekomstige gebruik van de sportaccommodaties. De resultaten van deze enquête zijn betrokken bij het onderzoek, zowel om de bestaande knelpunten in beeld te brengen als om de verwachte toekomstige vraag te inventariseren.

(Verdiepende) gesprekken en interviews

De beschikbaar gestelde informatie is geanalyseerd en aan de hand van verdiepende gesprekken met verschillende betrokkenen geverifieerd en geduid. Daarbij zijn gesprekken gevoerd met beleidsadviseurs sport, onderwijshuisvesting, vastgoed, ruimtelijke ontwikkeling, financiën/control van de gemeente Lelystad. Verder zijn gesprekken gevoerd met de portefeuillehouder sport van de gemeente. De gebruiksgegevens zijn geduid aan de hand van verschillende gesprekken met Sportbedrijf Lelystad. Verder heeft een gesprek plaatsgevonden met Sportplatform Lelystad.

Bijeenkomsten

Tijdens het proces zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd om informatie te verzamelen en te duiden en om kaders voor het IHP Sport te bespreken. Het gaat daarbij onder meer om een inhoudelijk overleg over de kaders rond de ontwikkeling van ZuiderC met de projectgroep ZuiderC (waaronder ambtenaren van de gemeente Lelystad, het Rijksvastgoedbedrijf en externe adviseurs), een raadplegend overleg met de raadscommissie Maatschappij en een informerende bijeenkomst met de sportverenigingen uit Lelystad.

Daarnaast is voor de begeleiding van het onderzoek meerdere keren de projectgroep IHP Sport bijeen geweest. Daarin waren de intern projectleider IHP Sport, de beleidsadviseurs sport en ruimtelijke ordening en de manager bedrijfsvoering van Sportbedrijf Lelystad vaste leden. Tijdens enkele bijeenkomsten zijn ook een beleidsadviseur Onderwijshuisvesting en een controller aangesloten. Een overzicht van alle gesprekspartners is opgenomen in bijlage 2.

synarchis

2. Beleidskaders sport en bewegen

In dit hoofdstuk wordt het actuele gemeentelijk beleid op het gebied van sport en bewegen of beleid dat hierop van invloed is in beeld gebracht. Hierbij wordt met name ingezoomd op de relatie met de fysieke infrastructuur voor sport en bewegen. Hieraan wordt immers binnen het IHP Sport uitwerking gegeven. Het hoofdstuk start met een beschrijving van het belang van sport en bewegen in algemene zin. Dit belang vormt de basis en motivatie om te investeren in sport en bewegen.

2.1 Belang van sport en bewegen

Voor veel mensen spelen sport en bewegen een belangrijke rol in het dagelijks leven. Omdat het leuk is of juist prestatiegericht, recreatief of competitief, om (sportief) te bewegen of als vrijwilliger. Het is voor veel mensen echter ook nog geen dagelijkse routine. Inactiviteit en beweegarmoede zijn een steeds groter wordend maatschappelijk probleem. Terwijl sport en bewegen zoveel positieve effecten kent. Vooral op het gebied van fysieke en mentale gezondheid is het bewijs hiervoor sterk (bron: Human Capital Model). Gezonde en vitale mensen verzuimen minder en zijn productiever in de tijd dat ze werken. Sport en bewegen geven plezier, kunnen bijdragen aan het gevoel van eigenwaarde en een betere kwaliteit van leven. Ook is bewegen goed voor het brein. Wanneer het op de juiste manier wordt aangeboden (o.a. begeleiding, maatwerk), kan het tevens bijdragen aan sociale ontwikkeling. Rekening houden met de wensen en behoeften van de verschillende doelgroepen is daarbij cruciaal. Niet alleen leeftijd, maar levensfase en de sociale context/omgeving spelen een belangrijke rol.

Sport en bewegen worden veel ingezet als middel, voor ontmoeting, ontspanning of beter welzijn/welbevinden. Ook zijn er steeds meer sociale sportinitiatieven waarbij (met behulp van professionals) wordt ingezet op het aanleren van specifieke vaardigheden of om mensen verder te helpen in hun leven (bron: Allesoversport.nl). Sport en bewegen, het diverse aanbod en de diverse aanbieders zijn echter ook intrinsiek waardevol (sport en bewegen als doel): er wordt gewoon heel veel plezier aan beleefd. Mensen zijn actief of als vrijwilliger lid van een sport- of beweegaanbieder omdat dit voor hen, met hart voor de club, het leukst denkbare tijdverdrijf is. Het is van belang om sport en bewegen vanuit die meerdere perspectieven te blijven bekijken, aan te sluiten bij de doelen/belangen vanuit andere domeinen, plus oog te hebben voor de eventuele negatieve effecten van sport en bewegen. Sport en bewegen zijn geen wondermiddel voor alle maatschappelijke uitdagingen.

2.2 Gemeentelijke beleidskaders

Sport- en Beweegvisie 2023-2030

In 2023 is de ‘Sport- en Beweegvisie 2023 – 2030’ (hierna: SBV) vastgesteld door de gemeenteraad. Met deze visie wordt richting gegeven aan het sport- en beweegbeleid tot 2030. De SBV vormt het sportieve onderdeel van ‘Lelystad Next Level’ (zie verderop in deze paragraaf). Het doel van de SBV is de huidige situatie op het gebied van sport en bewegen in Lelystad te verbeteren. Deze kenmerkt zich ten opzichte van landelijke gemiddelden door een lagere sportdeelname en een hogere mate van overgewicht. Ook is het aanbod van sport- en beweegvoorzieningen niet toereikend en niet toekomstbestendig. Er is een tekort aan sport- en beweegruimte en faciliteiten, wat onder meer leidt tot wachtlijsten bij verenigingen. In de SBV zijn deelambities opgenomen die moeten leiden tot realisatie van de hoofdambitie:

“Voor elke inwoner van Lelystad is er een passend, aantrekkelijk en toegankelijk sport- en beweegaanbod.”

Op het gebied van de fysieke infrastructuur voor sport en bewegen zijn in de SVB de volgende doelstellingen opgenomen:

- Uitbreiding, renovatie en vervanging van binnen- en buitensportvoorzieningen om knelpunten op te lossen en in te spelen op de groei van de stad en groeiambities van verenigingen. Betaalbaarheid van voorzieningen is van belang.
- Het stap voor stap verduurzamen van accommodaties en zoeken naar mogelijkheden om dit te versnellen.
- Streven naar een brede inzet en hiermee een maximale benutting van sportaccommodaties bij scholen.
- Het beweegvriendelijk inrichten van de openbare ruimte is onderdeel in gemeentelijke projecten. Het gaat zowel om functioneel groen als specifieke sport- en speelplekken. Ook recreatief water moet toegankelijk zijn en blijven.
- Het aanbod van voorzieningen in de openbare ruimte moet multifunctioneel zijn en voldoende diversiteit bieden. Een veelzijdige motorische ontwikkeling van de jeugd is een speciaal punt van aandacht. Een centrale ligging in wijken is van belang, bij voorkeur gekoppeld aan andere voorzieningen.

De SBV bevat een uitvoeringsprogramma met maatregelen om de bovenstaande doelstellingen te realiseren. Hierbij is onderscheid gemaakt in de onderstaande 3 niveaus: *Basis op orde*: inzet op faciliteren van de huidige behoefte; *Klaar voor de groei:* inzet op faciliteren van de huidige behoefte en groei van de stad tot 2030; *Lelystad Next Level:* inzet op hoog niveau van sport- en beweegparticipatie en hoog niveau van professionaliteit. De raad heeft gekozen voor het scenario 'Basis op orde'. Het IHP Sport trekt dit ambitieniveau door naar 2030 en 2040.

Sport- en Vitaliteitsakkoord

Het Sport- en Vitaliteitsakkoord is opgesteld in 2020 naar aanleiding van de landelijke subsidieregeling voor de realisatie van lokale en regionale 'Sportakkoorden'. Doel van de regeling is organisaties en inwoners met elkaar in verbinding te brengen en samen te werken aan het versterken van de sportdeelname in brede zin. Binnen het Sport- en Vitaliteitsakkoord wordt ingezet op het activeren van de inwoners van Lelystad, waarbij de nadruk ligt op inwoners die te weinig sporten en bewegen. Hierbij wordt de focus gelegd op de volgende thema's:

- Stimuleren sportieve samenwerkingsprojecten
- Verhogen vitaliteit jeugd, jongeren en ouderen
- Verhogen aantal vitale sportaanbieders

Als er vanuit de uitvoering van het Sport- en Vitaliteitsakkoord specifieke behoeften naar voren komen ten aanzien van accommodatiegebruik, kan dit worden betrokken bij plannen voor aanpassing en vernieuwing van sportaccommodaties en sport- en beweegplekken in de openbare ruimte.

Raadsakkoord 2022-2026

Het Raadsakkoord 2022-2026 bevat de volgende 'opgaven' in relatie tot de fysieke infrastructuur voor sport en bewegen:

- Een impuls geven aan het sportklimaat in Lelystad, onder meer door te investeren in voorzieningen.
- Sportvoorzieningen passend maken door vervangen en zo nodig uitbreiden van verouderde sportvoorzieningen en hierbij anticiperen op de groei van de stad.
- Bewegingsonderwijs moet nabij de scholen kunnen worden ingevuld. Een passende sportaccommodatie in de nabijheid van Porteum in 2024 is hiervan onderdeel.
- Onderzoek naar een tweede (buiten)zwemvoorziening.
- Optimaliseren van capaciteit en beschikbaarheid van sportzalen ten opzichte van behoeften van gebruikers (onder meer afstemmen van openingstijden op de behoeften).

Concept Speelruimtebeleid

Met de ambitie om in 2026 de meest kindvriendelijke stad van Nederland te worden[1], is besloten om in 2024 het speelruimtebeleid uit 2013 te actualiseren. Uitgangspunt van dit (concept)beleid is het aantrekkelijk houden en maken van spelen in de buitenruimte door te zorgen voor voldoende en goede speelplekken binnen Lelystad. Lelystad gebruikt 3 typen speelplekken; stedelijke speelvoorzieningen, speelvoorzieningen in de wijken en in de buurt. Het streven is om in te zetten op versterken van de kwaliteit van speellocaties op basis van een onafhankelijke scan en participatie van inwoners. Ambities liggen verder op:

- Meer diversiteit in speelplekken – inzetten op natuurlijke uitstraling, hogere verblijfswaarde en aandacht voor het milieu
- (Continueren van het) openstellen van schoolpleinen (zogenaamde brede schoolpleinen)
- Alle speelplekken in Lelystad rookvrij
- Meer aandacht voor inclusief spelen (voor iedereen toegankelijk)

Lelystad Next Level

Lelystad Next Level is een strategische agenda gericht op realisatie van de volgende ontwikkeling van de gemeente Lelystad die in de periode 2020-2040 zijn beslag moet krijgen. Deze is voortgekomen uit de samenwerkingsovereenkomst 'Lelystad Next Level' van de gemeente Lelystad, de provincie Flevoland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Bij het opstellen van de agenda zijn ook experts en mensen uit het werkveld betrokken. Uitvoering vindt plaats aan de hand van 'Uitvoeringsprogramma's' die periodiek (per 4 jaar) worden geactualiseerd. De gewenste ontwikkeling van Lelystad is als volgt geformuleerd:

[1] Raadsakkoord 2022-2026 gemeente Lelystad

Lelystad wordt een (economisch) aantrekkelijke stad met een sociaal sterke en duurzame samenleving. Een stad waarin jongeren hun talenten ontwikkelen en waarin ouderen lang bij de samenleving betrokken blijven en waardig oud worden. Een stad waar nieuwe én huidige bewoners prettig wonen, werken en ondernemen. En bovendien een stad waar genoeg ruimte is voor recreatie en natuurbeleving.

Lelystad Next Level is gericht op de groei van de stad én de samenleving in brede zin waarbij kwalitatieve en kwantitatieve groei hand in hand moeten gaan. De groeiopgave kan worden verdeeld in 7 afzonderlijke (maar samenhangende) opgaven: natuur, economie, onderwijs, bereikbaarheid, voorzieningen en stedelijke vernieuwing. In de Sport- en Beweegvisie 2023-2030 (SBV) is de relatie gelegd met deze opgaven. In relatie tot het IHP Sport benoemen we specifiek de verbetering van het voorzieningenniveau en de kwaliteit van het bewegingsonderwijs door de uitbreiding en vernieuwing van sportaccommodaties.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een strategische en integrale visie. Het is richtinggevend voor de toekomstige ontwikkeling van Lelystad en een verplicht instrument van de Omgevingswet. Het Koersdocument Lelystad 2040 biedt het kader voor de omgevingsvisie. De uitdagingen die hierin zijn geformuleerd zijn in de omgevingsvisie ruimtelijk vertaald. Hierbij zijn drie ruimtelijke hoofdprincipes gehanteerd:

- Stad en landschap zijn verweven (bossen verbonden met parken en groenstroken, groene inrichting, lange zichtlijnen)
- Functies zijn gescheiden (onder meer vrij liggende fiets- en voetpaden)
- Wijken zijn herkenbaar (dreven rond wijken, eigen voorzieningen waaronder MFA's/wijkcentra, ruimte voor sport en spel en actieve vormen van beweging)

Duidelijk zichtbaar is dat elk hoofdprincipe elementen bevat die bijdragen aan het verbeteren van de mogelijkheden voor sport en bewegen in de stad. Bij de omgevingsvisie staat gezondheidsbevordering (Positieve Gezondheid) in relatie tot de fysieke leefomgeving centraal. De voorzieningen en faciliteiten voor sporten en bewegen zoals accommodaties en buitenruimte (onder meer stadsparken met sportieve en/of recreatieve functies) zijn direct verbonden aan de leefomgeving.

Kadernota en Actieplan Duurzaamheid

De kadernota dateert uit 2016 en omvat de visie, speerpunten en werkwijze van Lelystad op het thema duurzaamheid. Hierbij wordt de volgende definitie gehanteerd:

"*Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen*".

Lelystad heeft als missie de stad zodanig te willen inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. Hierin is ruimte voor duurzame energie-, water-, voedsel-, grondstoffen- en afvalkringlopen. Bij de ontwikkeling wordt gestreefd naar een samenhangende duurzame ontwikkeling met een betere balans tussen economie, ecologie en de mens. De kadernota is opgevolgd door een Actieplan Duurzaamheid. Hierin wordt het positieve effect van sport op de gezondheid benadrukt en is verduurzaming van de sportaccommodaties als actie benoemd. In de Sport en Beweegvisie 2023-2030 is dit aspect verder geconcretiseerd.

Beleidskader Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs

Het beleidskader voor onderwijshuisvesting, het IHP Onderwijs (IHP) is in 2019 opgesteld en geldt als leidraad voor de vernieuwing van de huisvesting van scholen. De gemeente wil samen met de schoolbesturen werken aan toekomstbestendige gebouwen die aansluiten bij het (toekomstig) onderwijs en de omvang van het aantal leerlingen. Bereikbaarheid (spreiding) en betaalbaarheid voor gemeenten en schoolbesturen zijn belangrijke uitgangspunten. Voor de uitvoering worden meerjarige tranches uitgewerkt, waarbij elk jaar een actualisatie plaatsvindt. Voor de uitvoering in relatie tot het IHP Sport zijn de uitgangspunten voor de voorzieningen voor sporten en bewegen van belang. In het IHP Onderwijs zijn als voorzieningen gymzalen en schoolpleinen benoemd:

Gymzalen:
Voor het primair onderwijs wordt in de basis uitgegaan van inpassing van het bewegingsonderwijs in gymzalen. De realisatie van gymzalen is daarom meegenomen in de meerjarige tranches voor de uitvoering van het IHP. In het IHP is nog benoemd dat er sprake is van een overcapaciteit aan gymzalen. Door de actuele en voorziene verdere groei van de stad naar circa 120.000 inwoners in 2043, is er juist uitbreiding nodig. Dit wordt meegenomen in de meerjarige tranches. In 2023 is aanvullend op het vastgestelde IHP besloten dat bij de realisatie van nieuwe gymzalen wordt gekozen voor een '1,3 gymzaal'. Dit is een gymzaal die 30% groter is dan de maat van 252 m² die in de jaren '60 is vastgelegd als 'standaard' door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze keuze voor de '1.3 gymzaal' is gebaseerd op het vergroten van de ruimte en de veiligheid bij het gebruik en (hiermee) het verbeteren van gebruiksmogelijkheden voor voortgezet onderwijs en andere sportaanbieders. Voor dit laatste aspect wordt Sportbedrijf Lelystad betrokken. Het Sportbedrijf verzorgt de verhuur van gymzalen buiten de schooltijden.

Brede schoolpleinen
In het IHP Onderwijs is de realisatie van brede schoolpleinen als streven opgenomen. Een breed schoolplein is een plein dat toegankelijk is voor alle kinderen (inwoners) in de wijk. Zij kunnen hier na school terecht om elkaar te ontmoeten, te spelen en te bewegen. De meeste schoolpleinen zijn brede schoolpleinen. Tweejaarlijks budget is beschikbaar voor vergroening en het realiseren van meer beweegmogelijkheden. Schoolbesturen wordt gevraagd om een onderhoudsbijdrage te leveren.

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

In de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (VHO) zijn de spelregels voor de realisatie, vervanging en onderhoud van voorzieningen voor onderwijs vastgelegd. Dit betreft zowel de schoolgebouwen als de sportvoorzieningen. Veel gemeenten volgen hiervoor de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Voor het bewegingsonderwijs zijn 2 aspecten van belang: een passende voorziening en passende afstand tot de school.

Passende voorziening
In de VHO van de gemeente Lelystad is vastgelegd dat naast inpassing van het bewegingsonderwijs in een 'traditioneel gymlokaal' ook inpassing in een (gemeentelijke) sporthal kan plaatsvinden.

Passende afstand
Voorzieningen worden in de praktijk zoveel mogelijk als onderdeel van of bij een school worden gerealiseerd. Om onevenredige overcapaciteit te voorkomen, wordt wel uitgegaan van een totale passende capaciteit. In de VHO legt de gemeente vast welke maximale afstand er mag zijn tussen een school en de aangeboden sportaccommodatie. Hierbij geldt een relatie met de omvang van de school, waarbij voor scholen met veel uren bewegingsonderwijs de kortste maximale afstand wordt gehanteerd.
In de VHO van de gemeente Lelystad zijn voor het basisonderwijs afstanden van respectievelijk 1 kilometer, 3,5 kilometer en 7,5 kilometer hemelsbreed opgenomen en voor het voortgezet onderwijs 2 kilometer hemelsbreed. Ook is vastgelegd dat de gemeente vervoer kan inzetten naar een verder gelegen accommodatie als dit financieel een goed alternatief is. In de praktijk wordt, ongeacht de omvang van de school, gekozen voor een zo kort mogelijke reisafstand (loopafstand maximaal 1 kilometer).
De gemeente Lelystad is van plan om de huidige VHO te actualiseren. De huidige modelverordening van de VNG gaat voor de afstand niet meer uit van 'hemelsbreed', maar van 'langs de kortste voor leerlingen voldoende begaanbare en veilige weg'.

synarchis

3. Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste trends, ontwikkelingen en maatschappelijke uitdagingen beschreven die van invloed kunnen zijn op het sport- en beweeggedrag en hiermee op de behoefte aan het gebruik van sportaccommodaties. Eerst worden de landelijke trends en ontwikkelingen in beeld gebracht, gevolgd door de specifieke trends en ontwikkelingen in de gemeente Lelystad. Waar mogelijk en relevant wordt hiervoor het DESTEP model gebruikt[2].

3.1 Landelijke algemene trends en ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen

- Sport en bewegen hangen samen met bevolkingskenmerken. De bevolking van Nederland groeit en qua trend is er met name een toename van migranten, eenpersoonshuishoudens, eenoudergezinnen en het aandeel ouderen zichtbaar. Het aandeel jongeren neemt juist af. We zien een stijging van de levensverwachting.
- Kijkende naar dit soort kenmerken is het een uitdaging om oog te hebben voor de specifieke behoeften, motieven en belemmeringen (bijvoorbeeld tijdgebrek bij 19 tot 44 jarigen[3], actievere ouderen[4]) van verschillende doelgroepen. Hierbij is het van belang om niet alleen naar leeftijd te kijken, maar ook naar levensfase, sociale context en levensopvattingen. Het uitproberen van andersoortige sport- en beweegaanbieders en andere aanpakken (anders dan verenigingslidmaatschap) is nodig om die doelgroepen te enthousiasmeren om te sporten. Het moet niet uitmaken waar mensen sporten of bewegen, als ze het maar doen.

Economische ontwikkelingen

- Ondanks onrustige omstandigheden (onder meer energieprijzen en consumentenvertrouwen) blijkt onze economie weerbaar. De arbeidsmarkt blijft krap, de werkloosheid loopt licht op. Er is op veel plekken sprake van een hoge werkdruk en meer verzuim. Het belang van mentale gezondheid en bijvoorbeeld het effect van sport en bewegen hierop krijgt meer aandacht.
- De daling van de koopkracht herstelt, maar er zijn ook meer mensen die leven onder de armoedegrens. Dit leidt tot kansenongelijkheid omdat deelname aan sport- en beweegactiviteiten voor mensen met een laag inkomen minder vanzelfsprekend is. Belemmeringen als voorbeeldgedrag van ouders of schaamte spelen een rol. Het hebben van regelingen zoals het Jeugdsport- en cultuurfonds is vaak onvoldoende om deze groep te laten deelnemen.
- Overheden geven € 3,8 miljard uit aan sport[5]. Door gemeenten werd in 2022 zo'n 1,7 miljard euro uitgegeven aan sport. Bijna driekwart van deze uitgaven gaat naar sportaccommodaties. De kosten van sport en bewegen overstijgen echter de baten. Kenniscentrum Sport & Bewegen heeft onderzoek laten doen naar de maatschappelijke opbrengst van de investeringen in sport en bewegen, de Social Return On Investment (SROI). Dit leidt tot een SROI van 2.76; de maatschappelijke opbrengsten (o.a. hogere levensverwachting, betere kwaliteit van leven, besparing zorgkosten, afname ziekteverzuim en toename van arbeidsproductiviteit) zijn dus 2,76 keer hoger dan de kosten. Investeren loont dus[6].

Sociale en technologische ontwikkelingen

- Sportbeoefening wordt de laatste jaren steeds individueler en informeler en vindt vaker plaats in anders en ongeorganiseerd verband[7]. De hoeveelheid vrije tijd is over het algemeen constant, maar binnen die vrijetijdsbesteding is de concurrentie voor sport en bewegen de laatste decennia gestegen (commercialisering vrijetijdsaanbod). Mensen zoeken meer naar een 'beleving' en hebben meer behoefte aan vrijheid en flexibiliteit.
- Het aantal verenigingslidmaatschappen stabiliseert, groei is zichtbaar in de 'ondernemende' sport (specifiek fitness) en in het gebruik van de openbare ruimte (wandelen, hardlopen, fietsen, bootcamp, etc.).

[2] Sport Toekomst Verkenning
[3] NOC*NSF, Sportgedrag in Nederland 2023: https://nocnsf.nl/media/6776/onderzoeksrapport-sportgedrag-in-nederland-digitaal-2023.pdf
[4] Mulier Instituut, Factsheet ouderen in de sportvereniging: https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=9298&m=1546524235&action=file.download
[5] CBS, De Nederlandse sporteconomie 2019, https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2021/de-nederlandse-sporteconomie-2019?onepage=true#c-3--De-kern-van-de-sporteconomie
[6] Rebel en Mulier (2022): SROI van sport en bewegen: maatschappelijke opbrengsten zijn 2,76 keer zo hoog als de kosten – Allesoversport.nl
[7] Brancherapport Zo sport Nederland 2021: https://nocnsf.nl/media/5614/zo-sport-nederland-2021.pdf

- Zaken als gamen, tablets en televisie[8] concurreren onder jongeren met sportbeoefening. In de huidige informatiesamenleving zijn ICT vaardigheden onmisbaar geworden en spelen (sociale) media een steeds centralere rol. Het is een uitdaging voor beleidsbepalers om het gebruik van technologie te combineren met vormen van bewegen (Virtual Intelligence, beweegmuren etc.) en voor sportaanbieders om het aanbod aan te passen aan deze nieuwe 'wereld'.
- We zitten steeds meer en spelen steeds minder. De motorische vaardigheden van kinderen dalen al jaren. Beweegarmoede is ook zorgelijk in relatie tot de gezondheid. Gezondheidswinst is vooral te behalen bij kleuters, jongeren en jongvolwassenen in het vmbo en mbo, volwassenen die veel zitten, mensen in armoede, mensen met een migratieachtergrond, mensen met een beperking, sociaal kwetsbare mensen en thuiswonende ouderen met een beperking.
- Een vitale sportaanbieder heeft de organisatie op orde, zorgt voor passend sportaanbod en vervult waar mogelijk een bredere maatschappelijke functie. Hierbij is het van belang om te kijken welke aanbieder een bijdrage wil en kan leveren aan welke maatschappelijke uitdaging. Promotieonderzoek van Maikel Waardenburg heeft laten zien dat sportaanbieders een rol kunnen spelen als accommodatiebeheerder, opleidingsinstituut, aanbieder van sport- en beweegactiviteiten en/of projectuitvoerder.

Ecologische ontwikkelingen

- De fysieke omgeving heeft invloed op ons sport- en beweeggedrag. We zien een ontwikkeling van een omgeving die inactiviteit bevordert en meer eten stimuleert, ook wel een "obesogene omgeving" genoemd.
- Nederland kent een ruime sportinfrastructuur, met vele voorzieningen variërend van sportzalen tot zwembaden. Gebruikers van maatschappelijke voorzieningen stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit en uitstraling van deze voorzieningen.
- Door de toenemende mobiliteit daalt de sportdeelname in landelijk gebied en neemt deze in stedelijke gebieden toe. Dit kan leiden tot het verdwijnen van voorzieningen in de landelijke gebieden. In stedelijk gebied is er soms te weinig ruimte of geld voor nieuwe voorzieningen. Dit pleit voor het meer multifunctioneel inzetten van ruimte de ruimte.
- Klimaatverandering, schaarste aan voedsel en grondstoffen en vervuiling door afvalstoffen vraagt om grote aanpassingen op de lange termijn. Duurzaamheid bij sportaccommodaties is dan ook een belangrijk item. Eigenaren zijn verplicht om energiebesparende maatregelen door te voeren die een terugverdientijd hebben van minder dan vijf jaar. Nieuwbouw moet voldoen aan de BENG-eisen (bijna energie neutrale gebouwen).
- Er is meer vraag naar bewegen in het groen. Een gezonde en groene leefomgeving met meer ruimte om te bewegen en bijvoorbeeld minder auto's heeft veel positieve effecten. Denk aan minder geluidsoverlast, betere luchtkwaliteit, vaker fietsen en lopen en meer ontmoeting. Dit vraagt echter een bredere blik vanuit o.a. gezondheid, verkeer en milieu en een behoorlijke investering (zie: miljardeninvestering om NL groener te maken).

Politieke ontwikkelingen

- Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. Gezondheid (en dus ook sport en bewegen) moet door het integraal benaderen van de leefomgeving meer prioriteit krijgen in de ruimtelijke afweging.
- Het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Sportakkoord (SA) en de brede SPUK leidt tot meer aandacht voor sport, bewegen en preventie. De laatste jaren wordt meer ingezet op de verbinding tussen sport en bewegen en de maatschappelijke agenda[9]. Mede door de decentralisatie van zorgtaken naar gemeenten is er lokaal steeds meer oog voor de verbinding tussen sport, bewegen en het sociaal domein ontstaan. In de praktijk blijkt het nog lastig te komen tot een voldoende concrete uitwerking. Meer (professionele) ondersteuning (Brede Regeling Combinatiefuncties, voorbeeld Nevobo) en maatwerk lijken nodig om een volgende stap te kunnen zetten.
- De participatiesamenleving biedt kansen, maar er zijn nog steeds groepen die onvoldoende (kunnen) meedoen. Sport en bewegen kunnen teveel worden gezien als 'wondermiddel' bij de maatschappelijke opgaven en er zitten ook negatieve aspecten aan sport. Een positieve sportcultuur is nog geen vanzelfsprekendheid en verruwing van omgangsvormen in de samenleving komt ook in de sport helaas steeds vaker voor[10]. Bewijslast blijft nodig om sport en bewegen op waarde te kunnen blijven schatten.

[8] Mulier Instituut, Factsheet sportdeelname naar leeftijd: https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=8218&m=1510045394&action=file.download
[9] Brancherapport Sport, Sportaccommodaties in Nederland: https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=7295&m=1475158489&action=file.download
[10] Monitor Sportakkoord Sport verenigt Nederland: https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=10049&m=1593589627&action=file.download

- Overheidsfinanciën staan onder druk, de herziening van het kansspelbeleid kan zorgen voor minder middelen voor de sport. Waar sport en bewegen bij bezuinigingen door gemeenten vaak zijn ontzien, is het de vraag wat 2026 (inmiddels bekend als het 'ravijnjaar') met zich mee gaat brengen.
- De gemeente heeft een wettelijke rol bij het realiseren van accommodaties voor bewegingsonderwijs. Sinds augustus 2023 moeten scholen minimaal 1,5 klokuren per week bewegingsonderwijs aanbieden. Voor sommige gemeenten betekent dit een stijging van het gebruik van accommodaties. De buitenruimte of schoolpleinen worden landelijk vaak nog onvoldoende benut.
- In de afgelopen decennia is het schoolzwemmen in veel gemeenten beperkt of afgeschaft. Naast gemeentelijke bezuinigingen speelden de reistijd en vervoerskosten daarbij vaak een rol. Op 15 februari 2024 werd bekend dat de Tweede Kamer schoolzwemmen weer wil invoeren. Er is hierover nog geen besluit genomen.

3.2 Landelijke trends en ontwikkelingen sportaccommodaties

Accommodaties voor bewegingsonderwijs

- Van oudsher hebben veel gymnastieklokalen een omvang van 12 x 21 x 5,5m, op basis van de verordening onderwijshuisvesting van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Bij nieuwe gymzalen kiezen gemeenten, op advies van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO), vaker voor een grotere maat van 14 x 22 x 5,5m. Ook neemt inpassing in grotere accommodaties als sporthallen toe, vanwege de combinatie met gebruik door sportverenigingen.
- Omdat sport en bewegen in de loop der jaren is veranderd, zijn innovatieve concepten voor bewegingsonderwijs ontwikkeld: de Beweegbox[11], de Athletic Skills Model (ASM)[12] gymzaal en de Buitengymzaal[13] (zie verder hoofdstuk 5).

Binnen- en buitensportaccommodaties

- Voorkeuren voor sportbeoefening zijn aan fluctuaties onderhevig. Na een periode van daling van het aantal leden, waarbij de daling bij de zaalsporten groter was, is er nu totaal gezien sprake van stabilisatie. De laatste jaren hebben veel binnensporten als volleybal, gymnastiek, handbal en korfbal de dalende trend weten te keren. De populariteit van badminton neemt wel nog steeds af. Basketbal kent een behoorlijke toename van leden.
- Door de groeiende populariteit van meisjes- en damesvoetbal neemt de druk op de voetbalaccommodaties toe. Om de kwaliteit en de aantrekkingskracht van het voetbal te verbeteren is vanaf het seizoen 2017/2018 ingezet op andere spelvormen bij de jeugd waarbij er met kleinere teams wordt gespeeld en op andere veldjes.
- Het aantal kunstgrasvelden voor voetbal neemt nog steeds toe. Met de aanleg van één of meerdere kunstgrasvelden per vereniging zijn deze minder weersafhankelijk. Ook is de bespelingscapaciteit van kunstgras hoger dan van natuurgras.
- Het aantal mensen dat lid is van een tennisvereniging daalde tussen circa 2010 en 2020 erg sterk. Inmiddels is deze daling gestopt en is er weer sprake van lichte groei. Om nieuwe leden aan te trekken gebruiken veel tennisverenigingen de overcapaciteit die is ontstaan aan tennisbanen voor de aanleg van padelbanen. Padel is een relatief nieuwe sport dat een combinatie is van tennis en squash. Deze sport groeit nog steeds in populariteit. Bij de realisatie van padelbanen stuiten verenigingen vaak op beperkingen door het geluidsniveau. Ook is er sprake van concurrentie van commerciële aanbieders.

Zwembaden

- Het zwembadbezoek kent al jaren een dalende trend. Het animocijfer daalde de afgelopen 25 jaar van 5 (elke inwoner van een gemeente zwemt gemiddeld 5x per jaar) naar 2,5 tot 3,5.
- De afgelopen decennia is het recreatief zwemmen sterk gedaald. Dit heeft zowel effect op bezoek aan binnen- als buitenbaden. Begeleide activiteiten, zoals (therapeutische), doelgroep-activiteiten en aquasporten bleven op peil mits er sprake is van een uitnodigend aanbod. Instructiezwemmen (zwemles) blijft een kerntaak van zwembaden en is stabiel in behoefte. Nieuwe baden zijn daarom vaker functioneel en minder gericht op recreatief zwemmen.
- In de vergrijzende samenleving zijn zwembaden bij uitstek geschikte accommodaties om een gevarieerd aanbod voor senioren te ontplooien.

[11] Beweegbox.nl
[12] Athleticskillsmodel.nl
[13] Nijha.nl

Sport in de openbare ruimte

- De omvang van sport en bewegen in de openbare ruimte neemt al vele jaren toe. Het is inmiddels de meest gebezigde vorm van sporten en bewegen (boven binnensport, buitensport op sportcomplexen en sporten thuis)[14]. De tendens is versterkt ten tijde van de COVID-19 pandemie. In 2022 staan wandelen, hardlopen en fietsen in de top 5 van meest beoefende sportactiviteiten[15]. Die toename van sport en bewegen in de openbare ruimte geldt vooral voor volwassenen. Kinderen spelen juist minder buiten dan in het verleden.
- Gemeenten hebben meer aandacht voor de beweegvriendelijke omgeving om mensen te faciliteren en stimuleren om optimaal te bewegen. Dit kan door de openbare ruimte meer 'sportief' te maken of de sportieve ruimte een meer openbaar karakter te geven (denk aan open sportparken). De beweegvriendelijke omgeving is daarbij vooral instrumenteel in het kader van gezondheids- of vitaliteitsbeleid.
- Het Mulier Instituut heeft vastgesteld dat verschillende doelgroepen de openbare ruimte op verschillende manieren gebruiken: mannen doen relatief vaak actieve buitensporten, in hun eentje of in kleine groepjes, vrouwen doen relatief vaak in groepen fitnessactiviteiten, ouderen wandelen, kinderen spelen. Voor jongeren is de openbare ruimte een sociale ontmoetingsplaats, meisjes blijven hierbij achter en zouden hierin meer aandacht moeten krijgen.
- De gemeente heeft een belangrijke planmatige en proactieve rol bij het creëren voor mogelijkheden voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Hier ligt nadrukkelijk een relatie met de Omgevingswet en (daarbinnen) het bestemmingsplan. Ook landelijke akkoorden kunnen bijdragen aan het creëren van een beweegvriendelijkere omgeving, zoals het Nationaal Sportakkoord II (2023) en het SamenSpeelAkkoord (2019).

3.3 Algemene trends en ontwikkelingen in Lelystad

Demografische ontwikkelingen

Per 2024 telt Lelystad 84.082 inwoners. Door een sterke woningbouwontwikkeling zal het aantal inwoners de komende jaren fors groeien. Omdat de mate van groei onzekerheden kent, wordt door de gemeente gewerkt met 3 scenario's waarbij 20 jaar vooruit wordt gekeken. Momenteel gaat de gemeente bij de beleidsontwikkeling uit van scenario 2. Dit scenario leidt tot een groei van de stad naar 121.620 inwoners in 2043[16]. De groei van de stad heeft ook effect op de bevolkingsopbouw. De huidige bevolkingsopbouw kenmerkt zich door een relatief gelijkmatige opbouw per leeftijdscategorie (weergave per 5 jaar), waarbij de groep 35-49 jaar het grootst is. Op basis van scenario 2 groeit de groep 35-49 jarigen en de groep 80-plussers het meest. Bij de groep 5-34 jaar en de groep tussen 50-79 jarigen is de groei kleiner en is er sprake van een relatieve afname.

In tabel 1 is de wijziging in het aandeel inwoners per leeftijdscategorie inzichtelijk gemaakt.

Leeftijd	2024	2030	2040	2043
0-4	5,5%	5,9%	6,1%	6,0%
5-19	17,9%	16,9%	17,3%	17,7%
20-34	19,2%	19,7%	18,4%	17,8%
35-49	20,0%	20,9%	22,6%	22,8%
50-64	19,1%	17,9%	16,4%	16,5%
65-70	15,0%	13,4%	13,0%	12,9%
80+	3,3%	5,3%	6,2%	6,3%

Tabel 1: aandeel inwoners per leeftijdscategorie in 2024, 2030, 2040 en 2043

[14] Zo benut je de openbare ruimte beter voor sport en bewegen – Allesoversport.nl
[15] Zo sport Nederland, belangrijkste trends en ontwikkelingen in sportdeelname 2022
[16] Lelystad in Zicht

In figuur 1 is bovenstaande ontwikkeling vertaald in een bevolkingspiramide.

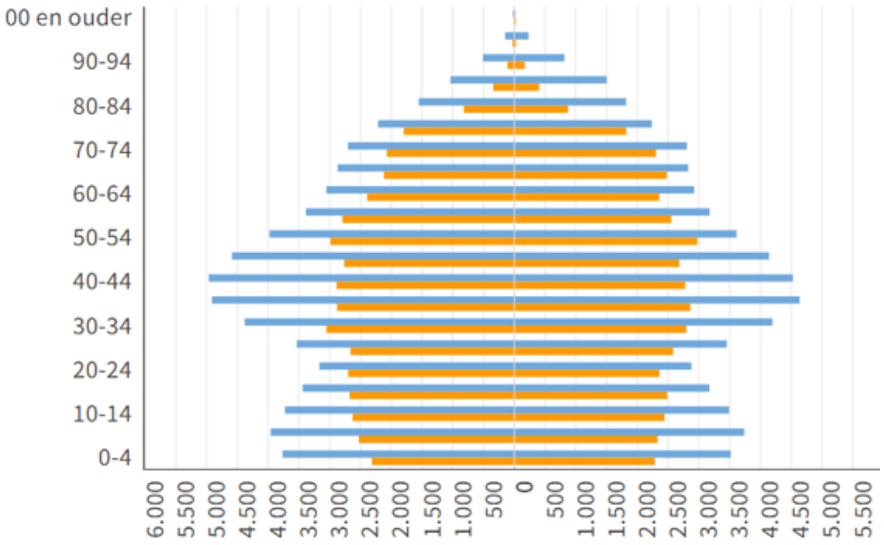

Figuur 1: bevolkingsopbouw 2024 (oranje) en verwachte bevolkingsopbouw 2043 (blauw)

Leerlingenprognoses

Om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting, maken gemeenten periodiek leerlingenprognoses. De leerlingenprognose van de gemeente Lelystad heeft betrekking op de periode 2024-2043. Door de forse toename van het aantal inwoners stijgt ook de toename van het aantal leerlingen in het basis en voortgezet onderwijs fors. De prognose laat zien het aantal leerlingen in het basisonderwijs eerst langzaam groeit van ongeveer 7.000 leerlingen naar 7.500 leerlingen in 2029. Daarna is er sprake van een flinke stijging tot bijna 8.700 leerlingen in 2034, ongeveer 10.000 in 2039 tot bijna 11.000 leerlingen in 2043. In het voortgezet onderwijs schommelt het aantal leerlingen tot en met 2028 zo rond de 4.500 om vervolgens in 2038 te groeien naar bijna 5.200. In 2043 komt het aantal leerlingen uit op ongeveer 5.900.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Woningbouw

De verwachte groei van het aantal inwoners is gekoppeld aan een uitgebreid woningbouwprogramma. Uitgangspunt is de realisatie van 38.000 woningen in de komende 25 jaar. Er is sprake van ontwikkellocaties gespreid over de stad. De grootste ontwikkeling zit in het gebied ZuiderC aan de zuidzijde van Lelystad. Daar zijn tot en met 2050 meer dan 10.000 nieuwe woningen voorzien. Daarnaast is een ontwikkeling gepland in Waterfront waar zo'n 3.000 nieuwe woningen gerealiseerd moeten worden. Het woningbouwprogramma is nog niet definitief vastgesteld en zal dynamisch blijven. Daarmee kunnen er nog afwijkingen ontstaan de komende jaren.

Gereserveerde ruimte sportaccommodaties

Gekoppeld aan de groei van de stad is ruimte voor uitbreiding van (buiten)sportaccommodaties opgenomen in de grote ontwikkellocatie ZuiderC. Hiervoor is een omvang van 12 hectare bepaald. Een exacte locatie en verhouding van deze locatie (vorm) is nog niet bekend. De huidige planvorming voorziet in verschillende varianten voor het inpassen van deze ruimte.

3.4 Trends en ontwikkelingen in de sport en bewegen in Lelystad

Kenniscentrum Sport & Bewegen heeft in februari 2024 de meest actuele data van de gemeente Lelystad die van invloed zijn op sport- en beweeggedrag van de inwoners afgezet tegen landelijke data (voor de gehele infographic zie bijlage 3). De belangrijkste uitkomsten zijn weergegeven in deze paragraaf.

Sociaaleconomische kenmerken

Naast sportgedrag van ouders en partners zijn sociaaleconomische kenmerken in belangrijke mate van invloed bij de deelname aan sport[17]. Qua sociaaleconomische kenmerken valt in Lelystad het volgende op:

- In Lelystad zijn er minder hoogopgeleiden dan gemiddeld in Nederland en ook het gemiddeld besteedbaar inkomen ligt lager. We weten dat voldoende bewegen toeneemt met het opleidingsniveau en het inkomen.
- Qua trend zien we in Nederland een toenemende vergrijzing en een stijging van het percentage mensen met een migratie achtergrond. Ook in Lelystad is deze trend zichtbaar; wel is de 'grijze druk' een stuk lager dan landelijk gemiddeld, het aantal mensen met een niet-westerse migratieachtergrond is daarentegen een stuk hoger.
- De ervaren goede gezondheid scoort lager dan landelijk gemiddeld. Het percentage inwoners dat kampt met overgewicht en/of stress ervaart ligt bij Lelystedelingen hoger dan het landelijke gemiddelde.
- Eenzaamheid komt ook meer voor in Lelystad en dan specifiek in de wijken Stadshart, Zuiderzeewijk en Bolder.

Sport en beweegdata

- In Lelystad bewegen te veel mensen te weinig. De score op de beweegrichtlijnen is laag. Dit zie je vooral terug bij de 18-64 jarigen. De 65-plusser komt nog redelijk in de buurt van het landelijk gemiddelde.
- Er zijn minder wekelijkse sporters in Lelystad dan gemiddeld in Nederland en ook het aantal sportbondleden blijft met 18,1% achter bij het landelijke gemiddelde van 24%. Dit geldt eigenlijk voor alle leeftijdscategorieën. In de Sport- en Beweegvisie werd ook al duidelijk dat het huidige sport- en beweegaanbod niet leidt tot doorstroom richting sportverenigingen. Ook op ongeorganiseerd sporten blijven de percentages achter ten aanzien van Nederland. Alleen op fitness scoort Lelystad hoog.

Omgevings- en beleidsindicatoren

- De gemeentelijke uitgaven aan sport in Lelystad zijn lager dan gemiddeld in Nederland.
- Lelystad scoort minder hoog op de indicator 'dichtheid sportaccommodaties' dan het Nederlands gemiddelde. Ook moet er een grotere afstand worden afgelegd naar een sporthal. Dit kan worden verklaard door de ruime opzet van Lelystad.
- Lelystad is een voorbeeld van een "new town"; een stad die gepland is voordat er gebouwd werd. Kenmerkend voor dit soort steden is de autovriendelijkheid. Het fietsnetwerk is gescheiden van het wegennetwerk en dit zou moeten uitnodigen tot fietsen, echter ook op de indicator 'fietsgebruik' scoort Lelystad lager dan het landelijk gemiddelde.
- De indicator beweegvriendelijke omgeving laat zien in hoeverre de openbare ruimte mogelijkheden biedt voor mensen om te sporten en te bewegen. Verondersteld wordt dat een beweegvriendelijke omgeving het beweeggedrag positief beïnvloedt. Lelystad scoort hier goed. In de Sport- en Beweegvisie werd de uitnodigende omgeving al als pluspunt benoemd. De goede score komt met name door een hoge score op recreatief groen en blauw (waterrijke natuurgebieden, watersportstad) en speelplekken.
- De ambities van Lelystad om openbaar groen te verbeteren en te zorgen voor meer beleving (inclusief uitnodigen tot bewegen), de stad als toegankelijk speelveld en het meenemen van dit soort punten bij gebiedsontwikkeling zal de score waarschijnlijk verder doen stijgen.
- Verbeterpunten zitten op de indicator nabijheid van voorzieningen en sportaccommodaties. Met een groeiambitie zoals die van Lelystad zullen de sport- en beweegvoorzieningen moeten meegroeien. Wensen liggen er vooral op toegankelijkheid, multifunctionaliteit, kwaliteit, duurzaamheid en nabijheid.

Lidmaatschappen sportbonden

De actuele gegevens van Kenniscentrum Sport & Bewegen laten zien dat in 2022 18,1% van de inwoners van Lelystad lid was van een sportbond (en hiermee meestal van een sportvereniging). Dit is lager dan de 18,8% die een onderzoek door NOC*NSF laat zien[18]. De cijfers uit dit onderzoek hebben betrekking op het jaar 2021. Er lijkt dus sprake te zijn van een neerwaartse trend. Voor de volledigheid zijn de belangrijkste resultaten van het in 2023 door NOC*NSF uitgevoerde onderzoek onderstaand weergegeven:

In 2021 was het aantal lidmaatschappen van sportbonden in zowel de provincie Flevoland als in Lelystad lager dan het landelijke niveau. In tabel 2 zijn de verschillen inzichtelijk gemaakt op het niveau van alle inwoners en op het niveau van de jeugd van 5 t/m 19 jaar, omdat in deze leeftijdsgroepen het aantal lidmaatschappen van sportbonden het grootst is.

[17] Kansen op sportieve groei? Een verklarend model van sportdeelname (Sociaal Cultureel Planbureau)
[18] KISS rapportage NOC*NSF Gemeente Lelystad in 2021

Leeftijd	Lelystad	Flevoland	Nederland
Alle inwoners	18,8	19,7	24,6
Inwoners 5 t/m 9 jaar	22,9	26,5	37,8
Inwoners 10 t/m 14 jaar	47,1	49,1	61,3
Inwoners 15 t/m 19 jaar	31,4	32,4	43,0

Tabel 2: ledenpercentage sportbonden in 2021 van alle inwoners van Lelystad en van de inwoners van 5 t/m 19 jaar

In het onderzoek is het aantal lidmaatschappen ook inzichtelijk gemaakt op wijkniveau. Hierbij is geen uitsplitsing gemaakt per leeftijdscategorie. In tabel 3 is het resultaat opgenomen. De tabel laat zien dat er sprake is van grote verschillen in het aantal lidmaatschappen per wijk.

Wijk	Percentage inwoners lid van sportbond	Wijk	Percentage inwoners lid van sportbond
Buitengebied	32,5	Boswijk	16,8
Havendiep	23,2	Atolwijk	15,8
Lelystad-Haven	22,4	Bolder	15,6
Kustwijk	21,4	Zuiderzeewijk	12,1
Waterwijk-Landerijen	19,7	Stadshart	10,9
Warande	18,5		

Tabel 3: aantal inwoners met lidmaatschap sportbond per wijk

Tot slot zijn in tabel 4 de 10 takken van sport met de meeste aangesloten leden bij een sportbond weergegeven.

	Sportbond / tak van sport	Aantal leden
1	Sportvissen	3.119
2	Voetbal	2.791
3	Tennis en padel	1.460
4	Golf	1.299
5	Hippische Sport	694
6	Gymnastiek en turnen	617
7	Wandelen	554
8	Watersport	529
9	Hockey	518
10	Zwemmen	495

Tabel 4: takken van sport met de meeste aangesloten leden bij een sportbond

synarchis

4. Zwemwater

4.1 Inleiding

De gemeente Lelystad beschikt met Zwembad De Koploper over 1 centrale zwembadvoorziening. Het zwembad maakt onderdeel uit van sportcomplex De Koploper waarin ook een sporthal, een fitnessruimte en een grote dojo zijn gehuisvest. Ook het kantoor van het Sportbedrijf maakt onderdeel uit van het complex. In dit hoofdstuk is voor zwembad De Koploper het volgende in beeld gebracht:

- Het huidige aanbod van De Koploper (kwantiteit en kwaliteit)
- De gebruikers en de bezetting van De Koploper
- De beoogde capaciteit aan zwemwater in 2030 en 2040

4.2 Aanbod

Zwembad De Koploper bevat 5 bassins. In tabel 5 zijn de specificaties van deze bassins opgenomen.

Nr.	Bassin	lxb (m)	Oppervlakte (m²)	Bijzonderheden
1	Wedstrijdbad	25 x 15	375	
2	Instructiebad	25 x 15	375	Beweegbare bodem
3	Doelgroepenbad	21 x 9	189	Beweegbare bodem
4	Piratenbad	divers	261	Verbonden met recreatiebad
5	Recreatiebad	divers	366	Verbonden met piratenbad
			1.566	

Tabel 5: overzicht en specificatie baden zwembad De Koploper

Bij de realisatie van de huidige bassins is rekening gehouden met multifunctionele gebruiksmogelijkheden. Zo hebben het instructiebad en het doelgroepenbad beiden een over de gehele oppervlakte beweegbare bodem, waardoor de gebruiksmogelijkheden divers zijn. Het instructiebad heeft tevens dezelfde afmeting als een wedstrijdbad en is hiermee ook bruikbaar voor verenigingen. Het recreatiegedeelte bestaat uit het piraten- en het recreatiebad. Deze baden zijn met elkaar verbonden, maar ook afzonderlijk van elkaar te gebruiken. De vormgeving en situering van beide baden is dusdanig dat ook een breder gebruik dan recreatief zwemmen mogelijk is. Zo wordt onder meer (beperkt) zweminstructie in één van de baden gegeven.

In figuur 2 is de situering van het zwembad in de gemeente weergegeven.

Figuur 2: locatie zwembad De Koploper

4.3 Kwaliteit van het aanbod en verduurzaming

Het zwembad (en het gehele complex) verkeert in een goede staat van onderhoud. Wel geldt dat voor instandhouding maatregelen ter verduurzaming kunnen worden genomen. Er is een energiescan uitgevoerd voor het gehele complex De Koploper. Hieruit komen de benodigde maatregelen en kosten naar voren. Deze zijn opgenomen in hoofdstuk 5, paragraaf 5.6. In hoofdstuk 10 zijn de investeringen van de verduurzamingsmaatregelen opgenomen.

4.4 Gebruikers en bezetting

Gebruikers

Zwembad De Koploper kent verschillende activiteiten en gebruikers:

- Recreatief zwemmen
- Banen zwemmen
- Een divers aanbod aan sportieve doelgroepactiviteiten, zoals Aqua Aerobica Aquaboksen, Aquajoggen, Hydrospinning en Senioren Fit.
- Diverse activiteiten voor specifieke doelgroepen zoals Ouder & Kind zwemmen en Minder valide zwemmen
- Zwemlessen voor jeugd en volwassenen

Daarnaast kunnen verenigingen en andere organisaties het zwembad huren voor eigen activiteiten. De huidige vaste huurders van De Koploper zijn weergegeven in tabel 6:

Sportverenigingen	Overige organisaties
Zwem- en waterpolovereniging Z&PC De Houtrib	SCPO Lelystad (verlengde schooldag)
Zwemvereniging Batavia Swim	Kindercentrum Almere (buitenschoolse opvang)
Reddingsbrigade Lelystad	Sportschool Kerngezond (fysiofitness)
Triathlonvereniging Lelystad	NBZ (Nationaal Beroepsopleider Zwembadbranche)
Duikvereniging Scuba Nova	Brandweer
Onderwatersportvereniging Aquavit	De Watervrienden (particuliere zwemgroep)
WF Fun Diving (duiken voor mensen met een beperking)	
Activiteitenvereniging Naqua (naaktzwemmen)	
Onze Club (sport voor mensen met een beperking)	

Tabel 6: vaste gebruikers zwembad De Koploper

Gebruik in uren

In tabel 7 is het vaste gebruik per week per bad aangegeven. Het betreft het gebruik in een gemiddelde week in het seizoen (november 2023). Hierbij is een specificatie gemaakt voor de verschillende activiteiten. Een uur bezetting, betekent een uur gebruik van het gehele bad. In sommige gevallen wordt een half bassin gebruik; een uur gebruik van een half bassin is in het overzicht opgenomen als een bezetting van een half uur.

Gebruik	Wedstrijdbad	Doelgroepenbad	Instructiebad	Piratenbad	Recreatiebad
Recreatief zwemmen	6,25	0,00	8,50	17,50	38,00
Zwemles kinderen	19,25	19,25	23,00	3,00	1,75
Zwemles volwassenen	0,00	6,75	0,00	2,00	0,00
Overige act. sportbedrijf	15,50	28,00	7,00	10,50	12,50
Verenigingen	35,00	1,00	9,75	0,00	1,00
Overige huurders	2,00	9,25	1,00	2,50	5,50
Totaal	**78,00**	**64,25**	**49,25**	**35,50**	**58,75**

Tabel 7: aantal gebruiksuren per week per bassin per type activiteit

De tabel laat zien dat er sprake is van een goede actitviteitenbezetting van de baden. Ook is er sprake van een ruime wekelijkse openstelling voor recreatief zwemmen.

Aantal bezoekers

Het aantal uren dat er activiteiten plaatsvinden in de baden geven een eerste inzicht in het gebruik van het zwembad. In tabel 8 is het aantal bezoekers van het zwembad in 2023 weergegeven.

Activiteit	Aantal bezoekers	
	2023	1e kwartaal 2024
Recreatief zwemmen	94.671	24.448
Zwemlessen	54.067	16.186
Banen zwemmen en doelgroep activiteiten	51.117	11.681
Verenigingen en overige huurders	19.584	5.973
	219.439	**58.288**

Tabel 8: aantal bezoekers zwembad 2023 en 1e kwartaal 2024

Bij de registratie van de bezoekersaantallen moet opgemerkt worden dat de bezoekersaantallen van verenigingsactiviteiten en overige huurders een aanname zijn. De meeste zwembaden in Nederland verhuren badwater aan verenigingen, maar registreren niet per se (nauwkeurig) het aantal leden dat per gebruiksuur gebruik maakt van het zwembad. In de praktijk kan daarom sprake zijn van een hoger of lager aantal bezoekers aan deze activiteiten. Voor de andere activiteiten (recreatief zwemmen, doelgroep activiteiten en zweminstructie) geldt dat wel gedetailleerd het aantal bezoekers wordt bijgehouden.

In 2023 was, onder meer door druk op de arbeidsmarkt, sprake van een beperktere openstelling en minder activiteiten in het zwembad. Omdat deze organisatorische c.q. personele knelpunten inmiddels verholpen zijn, zijn ook de eerste bekende bezoekersaantallen van 2024 in beeld gebracht. Er is sprake van een gelijke spreiding van het aantal bezoekers over een jaar. Op grond van het aantal bezoekers in het eerste kwartaal van 2024 kan daarom voorzichtig worden geconcludeerd dat het aantal bezoekers in 2024 hoger zal uitvallen dan in 2023. Dit is ook de verwachting van Sportbedrijf Lelystad.

Bezetting in relatie tot landelijke cijfers

Om de bezetting van het zwembad te kunnen duiden, worden cijfers vergeleken met landelijke referentiegegevens. We hanteren hierbij 2 indicatoren: het animocijfer en het aantal bezoekers per m² zwemwater.

Het animocijfer geeft het gemiddeld aantal bezoeken per inwoner per jaar weer. Landelijk valt het animocijfer bij de meeste zwembaden tussen 2,5 en 3,5. Daarbij ligt het animocijfer in stedelijke gebieden vaak wat lager en in landelijke gebieden wat hoger. Ook is het animocijfer afhankelijk van de recreatiewaarde van het zwembad: bij (ook) een recreatief profiel ligt het animocijfer wat hoger, bij een (uitsluitend) functioneel profiel wat lager. In 2023 was het animocijfer in Lelystad 2,6. Daarmee ligt het animo aan de onderkant van de bandbreedte vanuit de referentiegegevens.

Het aantal bezoekers per m² zwemwater geeft ook een indicatie of er sprake is van een intensieve bezetting. Op basis van landelijke referentiegegevens hebben de meeste baden een bezetting van 225 – 275 bezoekers per m² zwemwater. In 2023 was het aantal bezoekers per m² zwemwater in Lelystad 141. Dit aantal bezoekers ligt onder die bandbreedte. Dat betekent dat er relatief veel m² zwemwater per bezoeker beschikbaar is in Lelystad. De aanwezige zwemwatercapaciteit is op dit moment ruim te noemen (2 baden met een afmeting van 375 m², een doelgroepenbad van ongeveer 180 m² en recreatieve baden met ongeveer 630 m²).

De verhouding van het animocijfer en de beschikbare m² per bezoeker impliceert dat binnen de bestaande zwemwatercapaciteit ruimte beschikbaar is voor een toename van het aantal bezoekers (bijvoorbeeld als gevolg van groei van de gemeente).

Potentieel gebruik

Uit de huidige bezettingscijfers (animo en bezoekersaantallen per m²) en het rooster kan het volgende geconstateerd worden:

- De bezetting per activiteit kan in de toekomst (nog) geïntensiveerd worden. Dit geldt met name voor het recreatief zwemmen en de doelgroep activiteiten.
- Daarnaast is er nog ruimte in het rooster, zowel overdag als in de avonden, om extra activiteiten te organiseren of uren te verhuren.
- Voor zweminstructie (zwemlessen) is deze ruimte beperkter. De beschikbare tijden voor zweminstructie zijn in de regel na schooltijd en voor 18.30 uur, vanwege de leeftijd van de deelnemers. Daarnaast kan in het weekend zweminstructie worden aangeboden. Dit gebeurt nu op zaterdag. In het rooster is er nog ruimte om per gebruiksuur extra groepen in te plannen, met name in het instructiebad.
- Voor verenigingen is de behoefte eveneens beperkt door tijdblokken. Trainingen worden veelal tussen 18.00 en 22.00 uur geprogrammeerd en in de weekenden de wedstrijden. In de huidige situatie wordt door zwemvereniging Batavia ook in de ochtenden getraind (tussen 6.00 en 7.00 uur).

4.5 Benodigde capaciteit in 2030 en 2040

Groei van de gemeente en intensiever gebruik van de capaciteit

Uit de analyse van de huidige beschikbare capaciteit en het gebruik van het zwembad kan worden geconstateerd dat er mogelijkheden zijn om groeiende bezoekersaantallen als gevolg van de groei van de gemeente op te vangen. Die mogelijkheden zijn er qua capaciteit vooral bij recreatief zwemmen en doelgroep activiteiten.

Op basis van de huidige geregistreerde bezoekersaantallen bij de verenigingsactiviteiten zijn hier ook nog mogelijkheden om op gebruiksuren voor verenigingen intensiever van het badwater gebruik te maken. De door Sportbedrijf Lelystad uitgezette enquête onder verenigingen heeft geen grote respons onder de zwemverenigingen opgeleverd. Daarom is niet volledig duidelijk hoe de zwemverenigingen zelf tegen de groei van de gemeente (in relatie tot de ontwikkeling van de verenigingen) aankijken.

Op basis van een groei van de gemeente met ongeveer 40% kan uitgegaan worden van een generiek groeiend bezoek aan het zwembad van ongeveer 40%. Bij een gelijkblijvend animo voor zwemmen (2,6 bezoeken per inwoner per jaar) als in de huidige situatie komt dat in de toekomst neer op zo'n 325.000 bezoekers. Als het animo voor zwemmen in de komende jaren stijgt naar 3 bezoeken per inwoner per jaar dan gaat het om zo'n 375.000 bezoekers. Op basis van de nu beschikbare zwemwatercapaciteit zou het aantal bezoekers per m² dan stijgen naar 200 per m² (325.000 bezoekers) of 240 per m² (375.000 bezoekers). Dit valt binnen de bandbreedte op basis van landelijke referenties van 225 – 275 bezoekers per m². Veel van de groei van de gemeente zou derhalve theoretisch binnen de huidige zwemwatercapaciteit opgevangen moeten kunnen worden.

Toekomstige behoefte zweminstructie

Huidige capaciteit

Voor zweminstructie zijn, zoals eerder aangegeven, de openingstijden vanwege de leeftijd van de instructiezwemmers beperkter. Daardoor is de potentiële capaciteit beperkter en zal bezien moeten worden in hoeverre de huidige capaciteit een groei van de stad (en daarmee een groeiend aantal instructiezwemmers) kan opvangen.

Voor zweminstructie worden in De Koploper in principe drie baden gebruikt: het doelgroepenbad, het instructiebad en het wedstrijdbad. Daarmee kan worden voorzien in een behoefte van ongeveer 61.000 bezoeken per jaar. Dit aantal is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Ongeveer 1.850 leskinderen per jaar (op basis van de opgave van Sportbedrijf Lelystad).
- Zwemlessen van 45 minuten per les.
- Zweminstructie gedurende 44 weken per jaar.
- Openstelling voor instructiezwemmen van doordeweeks 3 uur (wedstrijdbad) en 3,5 uur (instructie- en doelgroepenbad; op woensdag 4,5 uur) per dag. Op zaterdag wordt 4 uur (wedstrijdbad) en 5 uur (instructiebad) lesgegeven.
- Twee lesgroepen per bassin per uur.
- Een huidige behaalde diplomagraad van 92% voor het A-diploma, 51% voor het B-diploma en 28% voor het C-diploma.

- Het overgrote deel van de leskinderen komt uit Lelystad. Een heel beperkt deel komt van buiten de gemeente.
- In Lelystad zijn twee concurrerende commerciële zwemscholen aanwezig, die ook een marktaandeel voor zweminstructie heeft (tussen 15 – 25%).
- Er zijn op dit moment voldoende zweminstructeurs om te voorzien in de zweminstructie. De arbeidsmarkt voor zweminstructeurs heeft de afgelopen jaren (landelijk) onder druk gestaan, ook in Lelystad. De afgelopen jaren heeft Sportbedrijf Lelystad voldoende zweminstructeurs aangetrokken of zelf opgeleid om te voorzien in het huidige aanbod aan zweminstructie.

HUIDIG gebaseerd op 1.850 instromers	aandeel	diploma uren	huidig 5-jarigen	markt aandeel	totaal
A-diploma	92%	60	1050	90%	52.164
B-diploma	51%	10	1050	90%	4.782
C-diploma	28%	15	1050	90%	3.945
Lesuren per jaar		85			**60.891**

marktaandeel is hoger maar vertekenend doordat er wachtlijsten zijn (markt dus groter)

Het aantal leskinderen per jaar is gerelateerd aan het aandeel 5-jarigen in Lelystad, de leeftijd dat de meeste kinderen starten met zwemlessen. In Lelystad wordt volgens opgave van Sportbedrijf Lelystad door veel kinderen al op 4-jarige leeftijd gestart, maar dit heeft voor de berekening geen effect op de generieke instroom. Op dit moment (2024) zijn er ongeveer 1.050 5-jarigen in Lelystad. Dat leidt (mede door de 45-minuten lessen en een gemiddelde doorlooptijd van 60 uur voor het A-diploma) tot een jaarlijkse instroom van 1.850 leskinderen. Door Covid-19 (2020 – 2022) en druk op de arbeidsmarkt voor zweminstructeurs hebben veel zwembaden de afgelopen jaren te maken gehad met langere wachtlijsten voor instructiezwemmen. En dientengevolge op dit moment een grotere instroom. Sportbedrijf Lelystad heeft aangegeven dat de gemiddelde instroom per jaar voor Covid-19 (2018, 2019) op zo'n 1.700 leskinderen lag. Voor de berekening van de toekomstige capaciteit hanteren we dit aantal daarom als basis instroom.

Sportbedrijf Lelystad geeft aan dat de bestaande capaciteit net voorzien kan worden in de behoefte aan zweminstructie. Binnen het huidige rooster worden nog wel mogelijkheden gezien om een extra groep te programmeren in het instructiebad (3 groepen in plaats van 2). Daarmee ontstaat extra capaciteit (ongeveer 11.000 extra uren ten opzichte van de huidige 61.000 uren per jaar) als de vraag naar zweminstructie verder groeit. Een extra lesgroep in ook het wedstrijdbad wordt op dit moment niet als realistisch gezien, omdat er vanuit de jongere lesgroepen onvoldoende doorstroom zal zijn. Verder kan overwogen worden om zwemlessen op zondag aan te bieden. Dit is in het verleden ook gebeurd (vanwege andere activiteiten vooral tussen 8 en 10 uur). Aandachtspunt bij zweminstructie op zondag is dat dit financieel minder aantrekkelijk is voor Sportbedrijf Lelystad, omdat vanuit de CAO toeslagen aan personeel betaald moeten worden en de zweminstructie daarmee minder winstgevend wordt.

Extra groep Zwemwater	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag	uren p.w. totaal	weken	Aantal groepjes	Kinderen per groep	Beschikbaar per jaar
Instructiebad	3,5	3,5	4,5	3,5	3,5	5	0	23,5	44	3	11,25	34.898
Wedstrijdbad	3	3	3	3	3	4	0	19	44	2	11,25	18.810
Doelgroepenbad	3,5	3,5	4,5	3,5	3,5	0	0	18,5	44	2	11,25	18.315
Totaal								**61**		**7**	**33,75**	**72.023**

Toekomstige behoefte en capaciteit

Als de gemeente Lelystad de komende jaren (tot 2040 – 2043) groeit naar 120.000 inwoners, dan groeit ook het aantal 5-jarigen en daarmee de behoefte aan zweminstructie. Bij gelijkblijvende variabelen (uitstroom met een A-diploma en doorstroom van A naar B en C) komt dat in de toekomst neer op ongeveer 81.000 – 84.000 bezoeken / zwemlesuren. Met een uitbreiding van de capaciteit door een extra lesgroep te programmeren in het instructiebad, kan extra capaciteit gerealiseerd worden tot ongeveer 72.000 bezoeken / zwemlesuren. Als het organisatorisch mogelijk is om ook in het wedstrijdbad een extra lesgroep te programmeren, kan die capaciteit nog verder stijgen naar ongeveer 82.000 – 84.000 bezoeken / zwemlesuren. In theorie is het daarmee mogelijk binnen de bestaande zwemwatercapaciteit te voorzien in de behoefte aan zweminstructie, ook met een toenemend aantal inwoners en daarmee 5-jarigen.

Wanneer de variabelen wijzigen, ontstaat een ander genuanceerder beeld. Sportbedrijf Lelystad geeft aan dat zij de afgelopen jaren inzet op een hogere doorstroom van het A-diploma naar het B-diploma. Dit beleid werpt zijn vruchten af; de afgelopen jaren zijn daadwerkelijk meer kinderen na het behalen van het A-diploma doorgegaan voor het B-diploma. Op dit moment is er

een doorstroom van 51%. Landelijk gezien wordt op dit moment rekening gehouden met een doorstroom van 60% naar het B-diploma en 35% naar het C-diploma. De doorstroom naar met name het B-diploma ligt hoger dan in Lelystad op dit moment geldt.

Voor een acceptabele zwemvaardigheid wordt het behalen van in ieder geval het B-diploma als wenselijk gezien. Gezien de grote hoeveelheid water in de omgeving van Lelystad is inzet op maximale zwemvaardigheid beleidsmatig waarschijnlijk belangrijk. Dit komt ook naar voren in een recente motie van de Tweede Kamer waarin opgeroepen werd het schoolzwemmen opnieuw in te voeren om zo de zwemvaardigheid van kinderen te verbeteren. Of het schoolzwemmen daadwerkelijk landelijk ingevoerd wordt (en op welke wijze) is nog niet duidelijk. Wel wordt geconstateerd dat veel gemeenten ambitieuzere doelstellingen formuleren rond zwemvaardigheid. Het gaat dan met name om het bepalen van zwemdiploma A en de doorstroom naar B. In verschillende gemeenten worden daarvoor percentages van 100% (alle kinderen minimaal het A-diploma) en 80% (doorstroom naar het B-diploma) gehanteerd.

Als bovenstaande variabelen (ambities op het gebied van zwemvaardigheid en doorstroming) ook van toepassing worden voor Lelystad, ontstaat een grotere vraag naar zweminstructie. Daarbij moet rekening gehouden worden met een stijging naar 96.000 – 100.000 bezoeken / lesuren per jaar. Met de huidige capaciteit is die toename niet op te vangen. Ook als extra lesgroepen in het instructiebad (totaal 72.000 bezoeken) en het wedstrijdbad (totaal 84.000 bezoeken) worden ingepland, dan ontstaat nog steeds een tekort aan zwemwatercapaciteit. En zal extra zwemwatercapaciteit in de vorm van een nieuw zwembad gecreëerd moeten worden.

Als er geen aanvullende ambities zijn rond zwemvaardigheid en doorstroming, dan moet nog steeds rekening gehouden worden met zo'n 82.000 – 84.000 leskinderen / lesuren per jaar. De huidige capaciteit zal dan organisatorisch maximaal ingezet moeten worden voor zweminstructie. Daarmee zou dan binnen de bestaande zwemwatercapaciteit zo'n 84.000 uur kunnen worden gerealiseerd. We hanteren daarbij als uitgangspunt dat er ook voldoende zweminstructeurs kunnen worden aangetrokken of opgeleid om zweminstructie te geven. De balans tussen toekomstige vraag en toekomstig aanbod aan zwemwater is daarmee wel precair te noemen en afhankelijk van een behoorlijk aantal variabelen.

We gaan er derhalve van uit dat voor zweminstructie op termijn, met groei van de gemeente, rekening gehouden moet worden met de realisatie van een nieuw zwembad.

Toekomstige behoefte zwemverenigingen en overige gebruikersgroepen

Analyse van de huidige situatie:

- De huidige roosters van het zwembad geven aan dat er per jaar in ieder geval tussen de 1.400 en 1.500 uur voor verenigingen geprogrammeerd worden. Dit is exclusief overige gebruikers zoals de brandweer. Met een totaal aantal bezoekers aan deze activiteiten van 24.000 (prognose 2024) is de gemiddelde bezetting per uur ongeveer 16 zwemmers. Landelijke kengetallen gaan uit van tussen de 20 – 25 zwemmers per uur voor verenigingsactiviteiten. Qua gebruik per uur lijkt er derhalve nog capaciteit te zijn om te kunnen groeien naar ongeveer 30.000 bezoekers aan verenigingsactiviteiten (uitgaand van 20 zwemmers per gebruiksuur).
- In hoeverre dat voor de verenigingen ook organisatorisch mogelijk is, is onduidelijk. De enquête van Sportbedrijf Lelystad (over huidig en toekomstig gebruik van de sportaccommodaties) is slechts door een beperkt aantal verenigingen geretourneerd.
- Daarnaast worden de bezoekersaantallen van verenigingsactiviteiten in de regel (ook landelijk) niet altijd gedetailleerd bijgehouden. Het is daarom mogelijk dat een groter aantal leden per uur gebruik maakt van de verenigingsuren dan nu geregistreerd wordt.
- Verder constateren we dat verenigingen op meerdere dagen per week tussen 6.00 en 7.00 uur gebruik maken van het zwembad voor trainingen. Die uren worden gehuurd, omdat in de avonden minder capaciteit beschikbaar is voor verenigingsactiviteiten. Dat impliceert dat er druk zit op het huidige aantal verenigingsuren. Dit hangt echter ook mede samen met de behoefte aan een relatief hoog aantal trainingsuren per lid.

Toekomstige situatie
Als uitgegaan wordt van een extrapolatie van de bezoekers aan de verenigingsactiviteiten op basis van de groei van de gemeente, dan stijgt het aantal bezoekers de komende 15 jaar naar zo'n 34.000. Als de geregistreerde bezoekersaantallen correct zijn, dan kan een deel van deze extra bezoekers waarschijnlijk opgevangen binnen de huidige programmering door meer leden tegelijk te laten trainen.

Een deel van de extra vraag c.q. het extra bezoek kan niet worden opgevangen binnen de huidige roosters. Uitbreiding van het aantal uren is hiervoor noodzakelijk.

4.6 Extra aanbod zwemwater en functionaliteit

Op basis van bovenstaande analyse verwachten we dat de gemeente Lelystad in de komende 15 jaar een nieuw zwembad zal moeten realiseren om te voorzien in de vraag. Het moment waarop het nieuwe zwembad gerealiseerd zou moeten worden, is afhankelijk van de ontwikkeling van de hierboven geschetste variabelen, onder meer voor zweminstructie. Omdat de groei van de gemeente Lelystad vooral vanaf 2035 wordt voorzien, verwachten we niet dat daarvoor al veel druk op het zwemwater zal ontstaan. We adviseren daarom de ontwikkelingen in de stad (groei van het aantal inwoners, instroom van leskinderen) en de beleidsambities te monitoren en op basis van de actuele ontwikkeling van de stad een besluit te nemen op het moment dat voorzien wordt dat binnen een periode van 4 jaar de grenzen van de huidige capaciteit bereikt zijn.

We gaan daarbij dan uit van een functioneel zwembad voor primair zweminstructie, verenigingen en eventueel doelgroepen. Met een extra zwembad kan volledig voorzien worden in de vraag naar extra zwemwater vanuit de verenigingen. Daarbij hoeft ook het aantal gebruikers per uur ten opzichte van de huidige situatie niet te stijgen.

We gaan vooralsnog uit van een zwembad van 25 x 10 meter (vierbaans) met beweegbare bodem een aanvullende functionaliteiten (kleedruimten, eenvoudige horecavoorziening en beheerdersruimten). Omdat een nieuw zwembad vermoedelijk pas vanaf 2030 in ontwikkeling genomen hoeft te worden en De Koploper tegen die tijd zo'n 30 jaar oud is, adviseren we om een solitair zwembad op een andere locatie in de stad te realiseren. Op basis van spreiding van zwemwater over de gemeente is de te ontwikkelen wijk ZuiderC de meest voor de hand liggende locatie.

Binnen de ontwikkeling van ZuiderC zal hier ruimtetechnisch rekening mee gehouden moeten worden. Daarbij moet eveneens rekening gehouden worden met de snelheid van de ontwikkeling van ZuiderC en de doorlooptijd om een nieuw zwembad in gebruik te kunnen nemen: besluitvorming en realisatie kennen een doorlooptijd van minimaal 2,5 – 4 jaar.

synarchis

5. Binnensportaccommodaties

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is voor de binnensportaccommodaties het volgende in beeld gebracht:

- een omschrijving van de verschillende accommodatietypes
- het huidige aanbod aan accommodaties, de spreiding, de gebruikers en de omvang van het gebruik
- de kwaliteit van het aanbod
- de voorziene wijzigingen in het aanbod en specifieke wensen van gebruikers
- de verwachte gebruiksbehoefte in de jaren 2030 en 2040

5.2 Omschrijving accommodatietypes en gebruiksmogelijkheden

Sporthallen, sportzalen en gymzalen

Onder binnensportaccommodaties worden in dit onderzoek sporthallen, sportzalen en gymzalen verstaan. Dit zijn multifunctionele accommodaties die (kunnen) worden benut voor bewegingsonderwijs en de beoefening van meerdere zaalsporten.

- Gymzalen (sportruimte van minimaal 21 x 12 meter) zijn met name geschikt voor het bewegingsonderwijs voor scholen. De afmetingen van gymzalen zijn vaak afgeleid uit de Modelverordening Huisvesting Onderwijs van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG, 21 x 12 x 5,5 meter). Buiten bewegingsonderwijs is een gymzaal geschikt voor gymnastiek/turnen, tafeltennis dansactiviteiten, judo, vecht- en verdedigingssporten en recreatieve beoefening van diverse zaalsporten, met name volleybal en badminton. Bij realisatie van nieuwe gymzalen wordt tegenwoordig vaak gekozen voor een grotere maatvoering van 22 x 14 x 7 meter die wordt geadviseerd door de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Oefening[19]. Deze maatvoering is qua oppervlak vergelijkbaar met de maatvoering (‘1,3 gymzaal’) die de afdeling Onderwijshuisvesting van de gemeente Lelystad hanteert. Inmiddels adviseert de KVLO overigens gymzalen met een nog grotere omvang: 24 x 14 x 7 meter of zelfs 24 x 15,3 x 7 meter. Door die aangepaste maatvoering kunnen gymzalen meer gebruikt worden door sportverenigingen.
- Daarnaast zijn er de laatste jaren innovatieve concepten ontwikkeld: de Beweegbox (vierkante maatvoering), Athletic Skills Model (ASM) gymzaal en de Buitengymzaal die in steeds meer gemeenten ook worden toegepast.
  - De Beweegbox is een vierkante gymzaal met een omvang van 16 x 16 x 5,5m. De vloer kan worden verdeeld in 4 kwadranten waarop in kleinere groepen effectiever kan worden gesport. De zaal kent ook een andere inrichting die aansluit bij de actuele behoeften van het onderwijs en andere gebruikers.
  - Bij de ASM gymzaal is de inrichting volledig afgestemd op het concept Athletic Skills Model. Dit model gaat uit van 10 grondvormen van bewegen. De inrichting van een ASM-gymzaal is hier volledig op afgestemd.
  - Door ontwikkelingen als COVID-19 en het verplichte 2e uur bewegingsonderwijs, is de behoefte ontstaan om ook de buitenruimte meer te benutten voor sport. Een buitengymzaal is een modulair systeem waarbij de vertrouwde aspecten van de gymzaal buiten worden gerealiseerd.
- Sportzalen hebben doorgaans een sportvloer van circa 28 x 22 meter en een hoogte van 7 meter en zitten hiermee tussen een gymzaal en een sporthal in. Sportzalen zijn geschikt voor het bewegingsonderwijs van de scholen en voor de beoefening van de zaalsporten. Voor wedstrijden beperkt de functionaliteit zich door de kleinere maatvoering tot basketbal, volleybal en badminton. Voor deze sporttakken geldt echter in de regel ook de voorkeur voor wedstrijden in een sporthal, omdat hierin meer velden voor deze sporttakken passen. De meeste sportzalen zijn voorzien van 1 scheidingswand om de zaal te splitsen in 2 zaaldelen.
- Sporthallen (minimaal 44 x 24 meter) hebben een sportvloer die in de regel voldoet aan de afmetingseisen voor alle (traditionele) zaalsporten. De hoogte van de sportruimte is minimaal 7 meter. Een sporthal is geschikt voor bewegingsonderwijs van de scholen en voor trainingen en wedstrijden van alle takken van zaalsport: badminton, basketbal, volleybal, handbal, korfbal, zaalvoetbal en zaalhockey. De belijning en specifieke inrichting bepalen de exacte sportmogelijkheden per accommodatie. Afhankelijk van de lokale behoefte kunnen hierin keuzes worden gemaakt. De meeste sporthallen hebben 1 of 2 scheidingswanden, waarmee de sportruimte kan worden gesplitst in meerdere zaaldelen. Hierdoor kunnen de scholen met een aantal groepen gelijktijdig gebruik maken van de accommodatie voor het bewegingsonderwijs. Voor de sportverenigingen bieden de scheidingswanden de mogelijkheid van gedeelde huur.

[19] Adviesmaat van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Oefening (KVLO)

Overige binnensportaccommodaties

Buiten de multifunctionele binnensportaccommodaties is er een veelheid aan andere binnensportaccommodaties. Vaak zijn dit voorzieningen voor 1 specifieke tak van sport. Binnen het IHP Sport vallen alleen de overige binnensportaccommodaties die in eigendom zijn van Sportbedrijf Lelystad. Deze worden beschreven in paragraaf 5.3.

5.3 Aanbod

Sporthallen en sportzalen

De gemeente Lelystad heeft momenteel 3 sporthallen en 3 sportzalen. Van de sporthallen zijn er 2 geclusterd in het complex De Rietlanden, maar niet gelijktijdig gebouwd. Sporthal De Rietlanden 1 dateert uit 1984 en sporthal De Rietlanden 2 uit 2012. De 3e sporthal is 'De Koploper'. Deze hal is gebouwd in 2000 en maakt onderdeel uit van het gelijknamige complex waarin meerdere voorzieningen zijn gehuisvest, waaronder het zwembad.

De 3 sportzalen zijn allemaal ouder dan 40 jaar. Sportzaal De Rietlanden maakt deel uit van het complex De Rietlanden, maar is een apart gebouw dat niet is verbonden met de 2 sporthallen. Sportzaal 't Kofschip maakt onderdeel uit van het complex 't Kofschip'. Dit complex bevat ook 4 gymzalen. Tot slot is er sportzaal Horst.

In onderstaande tabel 9 zijn de specificaties van de sporthallen en sportzalen opgenomen.

Nr.	Accommodatie	Type	Bouwjaar	lxb (m)	h (m)	Oppervlakte (m2)	Zaaldelen
1	De Rietlanden 1	Sporthal	1984	29,5 x 44,5	7,95	1313	2
2	De Rietlanden 2	Sporthal	2012	28,2 x 50,2	9,25	1416	3
3	De Koploper	Sporthal	2000	29,8 x 43,8	11,9	1305	2
4	De Rietlanden	Sportzaal	1981	22 x 28	7	616	2
5	t Kofschip	Sportzaal	1974	28 x 33	8,8	924	2
6	Horst	Sportzaal	1981	22 x 28	8,3	616	2

Tabel 9: overzicht en specificatie accommodaties

Wat opvalt aan de specificaties is:

- De hoogte van bijna alle accommodaties is hoger dan de standaardmaat van 7 meter.
- De maatvoering van alle sporthallen is ruimer dan de minimale maatvoering van 24 x 44 meter.
- Sportzaal 't Kofschip kan worden gekwalificeerd als een erg ruime sportzaal.

Gymzalen

In totaal zijn er 23 gymzalen in eigendom van de gemeente. Hiervan worden er 20 structureel ingezet voor het bewegingsonderwijs van de scholen en 19 voor de verhuur aan sportverenigingen en andere organisaties. Het verschil van respectievelijk 3 en 4 betreft de gymzalen in het complex 't Kofschip. Door de veroudering van dit complex worden deze gymzalen niet meer ingezet als dit niet noodzakelijk is. In het aantal van 23 is de vervangende nieuwbouw van de 2 gymzalen Botter en Tjalk die momenteel plaatsvindt niet meegenomen. Voor deze vervanging was sloop van de oorspronkelijke zalen nodig. Er zijn hierdoor tijdelijk 2 gymzalen minder beschikbaar. Een overzicht met specificaties van de gymzalen is opgenomen in bijlage 4.

Overige binnensportaccommodaties

Het aanbod aan overige binnensportaccommodaties bestaat uit:

- Een dojo van circa 70 m² in sportcomplex De Rietlanden (in een voormalige verenigingsruimte)
- Een turnzaal gevestigd in een voormalige gymzaal van 252 m² gesitueerd tegen sporthalcomplex De Rietanden
- Een dojo van circa 500 m² in sportcentrum De Koploper
- Een tafeltennisaccommodatie van 327 m², solitaire accommodatie (adres Kofschip 6)
- Biljartaccommodatie 't Schouwspel op sportpark Schouw

5.4 Spreiding van het aanbod

De spreiding van de binnensportaccommodaties hangt voor een groot deel samen met de koppeling van de binnensportaccommodaties aan de scholen. In Lelystad is er sprake van een ruime spreiding van het basisonderwijs (veel scholen) en hiermee ook een ruime spreiding van de gymzalen over de stad. De 3 sporthallen zijn gespreid over 2 locaties en de 3 sportzalen over 3 locaties. De overige sportaccommodaties zijn unieke voorzieningen. Hier speelt bereikbaarheid een rol. Deze is voor alle voorzieningen goed te noemen. In figuur 3 zijn de sporthallen, de sportzalen en de overige sportaccommodaties aangeduid. De gymzalen zijn niet weergegeven op de kaart.

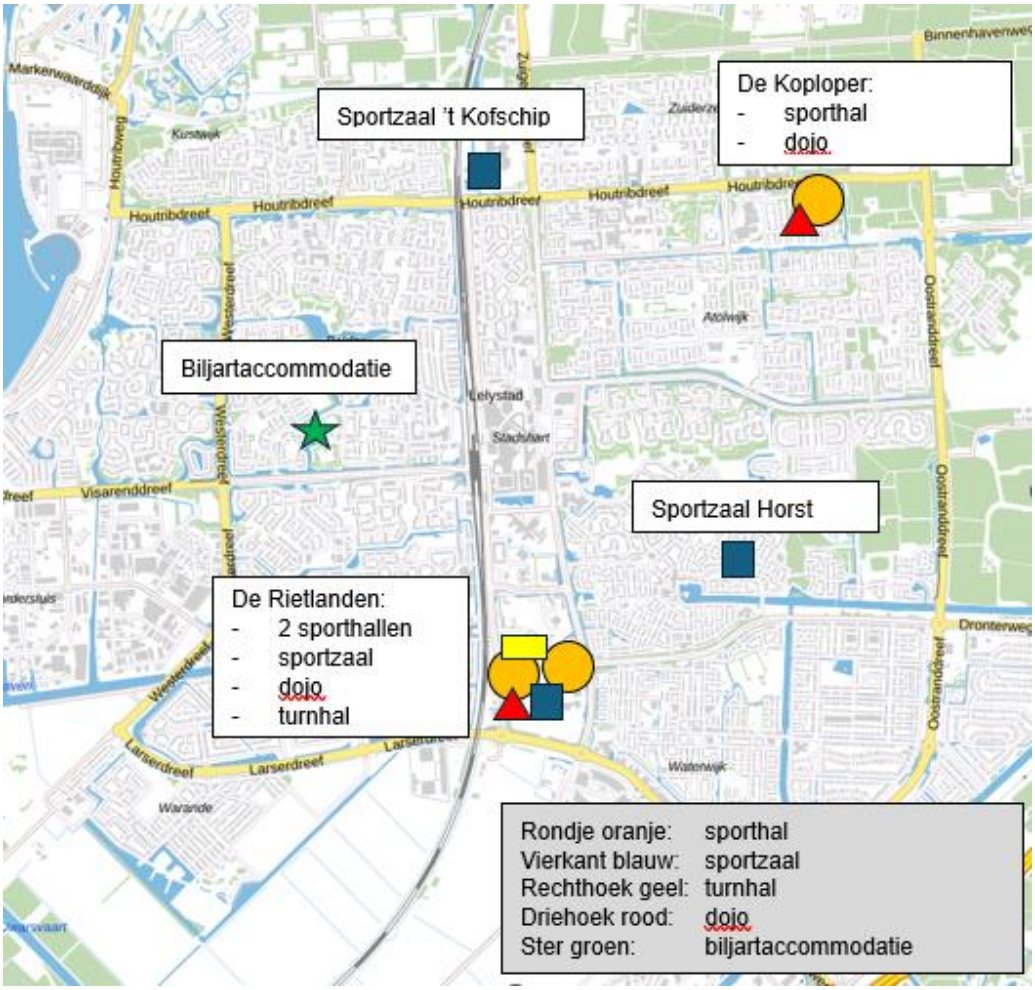

Figuur 3: spreiding sporthallen en sportzalen

Op grond van de voorgenomen uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden (verwachte oplevering in 2028) vervallen de huidige sportzalen 't Kofschip en Rietlanden en neemt het aantal sporthallen op de Rietlanden toe van 2 naar 3 en het aantal sportzalen (per saldo) van 1 naar 2. De uitbreiding van de voorzieningen leidt dus niet tot een grotere spreiding van de grotere binnensportaccommodaties over de stad, maar juist tot een concentratie. Binnensportverenigingen prefereren over het algemeen een zoveel mogelijk geclusterd gebruik van sporthallen en -zalen. Het vergemakkelijkt de inzet van trainers en geeft de vereniging meer binding met de accommodatie. Dit is ook door de verenigingen in Lelystad benoemd. Een grotere afstand tot een sportaccommodatie kan wel een belemmering vormen voor inwoners om deel te nemen. De locatie van De Rietlanden is vanuit dit perspectief gunstig gesitueerd. De locatie ligt weliswaar aan de zuidkant van Lelystad, maar heeft wel een centrale ligging en is goed bereikbaar. Ook voor de toekomstige inwoners van ZuiderC is dit complex gunstig gesitueerd.

5.5 Kwaliteit van het aanbod

Staat van onderhoud

De accommodaties in Lelystad zijn goed onderhouden. De accommodaties waarvan de staat door een deel van de gebruikers als (zeer) onvoldoende wordt ervaren, worden in principe vervangen als onderdeel van de uitbreiding van het complex De Rietlanden (zie voor een toelichting paragraaf 5.8). Dit zijn de sportzalen De Rietlanden en 't Kofschip.

Functionaliteit

Naast de staat van onderhoud bepaalt ook de functionaliteit van de accommodaties de kwaliteit van het aanbod. Bij functionaliteit gaat het zowel om de sportvoorzieningen als aanvullende voorzieningen zoals een tribune of horeca. Op dit gebied zijn er enkele knelpunten / aandachtspunten geconstateerd:

- In de gymzalen zijn een aantal gebruikers die zaalvoetballen. De gymzalen zijn hiervoor eigenlijk te klein, maar beperkte ruimte in de sporthallen en sportzalen zijn deels de oorzaak van dit gebruik.
- Er is beperkte bergruimte in de gymzalen voor sportverenigingen en sportgroepen. Gymzalen hebben in de regel één bergruimte. Met de materialen voor het bewegingsonderwijs van de scholen is deze vaak goed gevuld en resteert er weinig ruimte voor specifieke materialen voor de overige gebruikers. Dit speelt in ieder geval bij de gymnastiekvereniging die naast ruimtegebrek ook de functionaliteit van de bergruimte (lage deuren, hoge drempel) als knelpunt benoemt.
- De turnhal is een voormalige gymzaal met een afmeting van 21 x 12 meter, die door Gymnastiekvereniging Lelystad (GVL) is voorzien van een specifieke turninrichting. GVL biedt wedstrijd turnen voor zowel voor dames als heren aan. De accommodatie is te klein om de gewenste faciliteiten voor het wedstrijd turnen in te passen. Daarnaast zijn de trainingsmogelijkheden voor alle toestellen beperkt.
- Sporthal De Rietlanden 2 heeft geen vaste zittribune. Er is ook geen statribune. Publiek kan wel vanaf de verdieping in de hal kijken, maar er is sprake van een beperkte toeschouwerscapaciteit.
- Bij de functionaliteit uitbreiding van De Rietlanden vinden de verenigingen de aspecten multifunctioneel gebruik, hoogte van de sportzalen en de belijning/indeling van de zalen het meest van belang. Buiten de zalen vinden de verenigingen het aantal kleedlokalen en douches en de aanwezigheid van een horeca belangrijk tot zeer belangrijk.

5.6 Verduurzaming

Onderzochte accommodaties

Met het oog op de investeringsagenda voor de lange(re) termijn zijn energiescans gemaakt van een aantal sportaccommodaties, op basis van de volgende uitgangspunten:

- De verduurzaming van de gymzalen en sportzaal Horst maakt onderdeel uit van het IHP Onderwijs. De gemeente Lelystad heeft aangegeven dat bij het vervangen van gymzalen al rekening gehouden wordt met verduurzaming. Voor de overige gymzalen (die niet op korte termijn vervangen worden) en voor sportzaal Horst is door de gemeente aangegeven dat hier, gezien de korte termijn, via het IHP Sport geen verduurzamingsscan hoeft te worden opgesteld.
- Sportzaal 't Kofschip en de sportzaal bij De Rietlanden vervallen op korte termijn (na oplevering van het nieuwe sportcomplex bij De Rietlanden). Daarom is hier geen verduurzamingsscan voor opgesteld.
- Voor sportcomplex De Rietlanden (twee sporthallen en de turnzaal) en sportcomplex De Koploper is wel een energiescan opgesteld. Sportcomplex De Koploper is een multifunctioneel complex, maar wordt in dit hoofdstuk meegenomen.

In de energiescans voor De Rietlanden en De Koploper is een analyse gemaakt van de gebouwen op basis van een bezoek ter plaatse, analyses van de plattegronden, verbruikscijfers en andere relevante informatie (waaronder meerjaren onderhoudsplanningen).

De energiescans zijn opgenomen onder bijlage 5 (De Rietlanden) en bijlage 6 (De Koploper). Hieronder worden de bevindingen op hoofdlijnen gepresenteerd. In hoofdstuk 10 worden de financiële consequenties samengevat.

De Rietlanden

Zoals eerder aangegeven is sportcomplex De Rietlanden in meerdere periodes gerealiseerd. Er is geconstateerd dat de afgelopen jaren al meerdere verduurzamingsmaatregelen zijn doorgevoerd. Het gaat daarbij onder meer om isolatie van de bouwkundige schil voor het grootste deel van het complex, het doorvoeren van LED-verlichting (grootste deel van de verlichting), het plaatsen van zonnepanelen, waterbesparende douchekoppen, gedeeltelijke HR++ beglazing en warmteterugwinning.

Uit de analyse komt naar voren dat nog een aantal verduurzamingsmaatregelen doorgevoerd kunnen worden (paragraaf 5.3 in bijlage 5). Uitgangspunt bij de verduurzaming is de Trias Energetica. Bij de analyse van het gebouw en de verduurzamingsmogelijkheden is in eerste instantie uitgegaan van de huidige configuratie (2 sporthallen en de turnzaal).

De investeringskosten van de verduurzamingsmogelijkheden bedragen **€ 930.000, inclusief BTW**. De terugverdientijd van de investeringen (op basis van huidig verbruik en de huidige energieprijzen) is ongeveer 33 jaar. Met name de plaatsing van een warmtepomp (ruim € 400.000) leidt tot een grote investering, met ook een langere terugverdientijd. Doordat de al geplaatste zonnepanelen veel energie terug leveren aan het net, wordt deze energie direct gebruikt door de warmtepompen en kan dit ten goede komen aan de terugverdientijd. Een warmtepomp leidt er verder toe dat de accommodatie gasloos kan worden. Naast deze investering zijn ook de investeringen in de turnzaal relatief hoog, met name voor isolatie van dat (oudere) deel van het gebouw. De rest van het sportcomplex is al wel geïsoleerd. In relatie tot de afweging rond de verduurzamingsmogelijkheden, is de verwachting dat het complex langere tijd in stand gehouden wordt (ook vanwege de aanbouw van het nieuwe sportcomplex).

Verduurzamingsmogelijkheden exclusief turnzaal

Verderop in de rapportage (hoofdstuk 9) wordt invulling gegeven aan de motie vanuit de gemeenteraad (uitwerking van varianten voor een turnhal). Als gekozen wordt voor realisatie van een nieuwe turnhal, dan zou de huidige turnzaal bij De Rietlanden kunnen vervallen. In dat geval hoeft de turnzaal ook niet verduurzaamd te worden. De investeringskosten voor verduurzaming van De Rietlanden exclusief de turnzaal bedragen **€ 607.000, inclusief BTW**.

De Koploper

Er is een energiescan opgesteld voor het gehele complex De Koploper, inclusief zwembad, sporthal, horeca, fitness, dojo en kantoorruimten. Het complex is gerealiseerd in 1999 en later uitgebouwd in 2008. In deze paragraaf worden de verduurzamingsmogelijkheden voor het gehele complex gepresenteerd.

Uit de scan en de gesprekken met Sportbedrijf Lelystad komt naar voren dat al langer nagedacht wordt over verduurzamingsmogelijkheden. Daarbij zijn de afgelopen jaren al meerdere maatregelen genomen vanuit het perspectief van verduurzaming en/of kostenbesparing. Verder zijn plannen uitgewerkt voor onder meer het plaatsen van zonnepanelen.

De investeringskosten voor verduurzaming van De Koploper bedragen **€ 8,3 miljoen, inclusief BTW**. De terugverdientijd bedraagt 42 jaar. De hoge terugverdientijd wordt met name beïnvloed door een aantal te nemen maatregelen. In bijlage 6 is de energiescan opgenomen. De belangrijkste investeringen en specifieke aandachtspunten zijn als volgt:

- Bij de voorgestelde maatregelen wordt uitgegaan van de Trias Energetica. Daarin zit een volgordelijkheid van te nemen maatregelen.
- Met name de bouwkundige constructie van het dak leidt tot een aantal aandachtspunten. De kosten van dakisolatie zijn hoog. Dat hangt samen met de specifieke situatie (hoogteverschillen, diverse constructies, afwijkend reliëf op daken, installaties op daken). Vanuit duurzaamheidsperspectief moet het dak geïsoleerd worden, wat leidt een hoge investering (en een zeer lange terugverdientijd). Het warmteverlies is het hoogst bij de zwemzalen. Er kan overwogen worden om voornamelijk de fitness en mogelijk de sporthal niet na te isoleren. Dit zorgt voor een hoge besparing op de investeringskosten.
- Er kan geopteerd worden voor het plaatsen van zonnepanelen. Sportbedrijf Lelystad heeft hiervoor al een concreet uitgewerkt voorstel ontvangen. Op het complex kunnen zonnepanelen geplaatst worden. Vanwege de dakconstructie is dat niet op het gehele complex mogelijk. Daarom wordt voorgesteld om ook de parkeerplaats te overkappen, om extra panelen aan te kunnen leggen. Aandachtspunt daarbij is dat de grond van de parkeerplaats geen eigendom is van Sportbedrijf Lelystad, maar van de gemeente Lelystad. De investering in zonnepanelen heeft een terugverdientijd van 11 en 14 jaar.

- Om de accommodatie gasloos te krijgen, kunnen warmtepompen geplaatst worden ter vervanging van de gasketels en de biomassakachel. De biomassakachel is in 2014 geplaatst. Destijds werd er nog van uitgegaan dat dit een duurzaam alternatief was voor gasgestookte kachels. Inmiddels is duidelijk dat biomassakachels fijnstof uitstoten. Met het plaatsen van warmtepompen, zullen ook andere installaties moeten worden vervangen (extra investering) en worden inregelkosten gemaakt. De warmteterugwinning in de zwemzalen (recent gerevitaliseerd) zal eveneens vervangen moeten worden om maximaal rendement te realiseren. Gebeurt dit niet, dan is de verwachting dat de investeringskosten voor de warmtepompen hoger uit zullen vallen.
- Bij de uitvoering van de maatregelen kan op onderdelen worden aangesloten bij het MJOP. Vervanging van (delen van) het dak staan in het MJOP gepland voor 2028 en 2032; isolatie van het dak zou tijdens die werkzaamheden gecombineerd kunnen worden. Als alternatief zou gekozen kunnen worden om zonnepanelen eerder te plaatsen; waar zonnepanelen geplaatst worden, zou de vervanging (en isolatie) van die delen van het dak naar voren gehaald kunnen worden.
- Een deel van de investeringen kan mogelijk gedekt worden uit reserveringen uit het MJOP.

Investeringen in relatie tot de levensduur
De gemeente Lelystad hanteert een levensduur voor gebouwen van 60 jaar. Met het oog op die (langdurige) instandhouding kunnen maatregelen voor een groot deel renderen en kan daarmee gezorgd worden voor een duurzaam complex voor de komende jaren. Als uitgegaan moet worden van een kortere levensduur van het sportcomplex (bijvoorbeeld 40 jaar), dan moet afgewogen worden in hoeverre de maatregelen uitgevoerd moeten worden. Daar staat tegenover dat dan over 15 jaar (in 2040) mogelijk een nieuw vervangend sportcomplex gerealiseerd moet worden.

5.7 Gebruikers

Sporthallen en sportzalen

De sporthallen en sportzalen worden gebruikt voor het bewegingsonderwijs, door de zaalsportverenigingen en door een aantal andere gebruikers. Op het gebied van onderwijs worden de accommodaties van complex De Rietlanden gebruikt door het voortgezet onderwijs van Porteum, sporthal De Koploper door het ROC van Flevoland en sportzaal Horst door enkele basisscholen. Sportzaal ’t Kofschip wordt voor scholen primair onderwijs tijdelijk ingezet als vervangende huisvesting, omdat twee gymzalen vanwege vervangende nieuwbouw op dit moment niet beschikbaar zijn.

Op het gebied van de zaalsport zijn in Lelystad alle reguliere takken van zaalsport vertegenwoordigd op verenigingsniveau. Deze sporten en de bijbehorende verenigingen zijn weergegeven in tabel 10. Zij vormen de voornaamste gebruikers van de sporthallen als de sportzalen. De sportzalen vormen voor zaalsportverenigingen een belangrijke aanvulling op de sporthallen, vooral voor trainingscapaciteit. De groep overige gebruikers is relatief beperkt. In de sporthallen gaat het om enkele recreatieve handbal- en zaalvoetbalgroepen. In de sportzalen zijn ook Gymnastiekvereniging Lelystad, twirlvereniging Flevo Twirling ’94, honk- en softbalvereniging Falcons en enkele recreatieve groepen op het gebied van volleybal, zaalvoetbal en Floorball actief.

Tak van sport	Vereniging
Handbal	Handbal Vereniging Lelystad
Volleybal	Volleybalvereniging Volta
Badminton	Badminton Combinatie Flevoland
Basketbal	Flevo Musketiers
Zaalvoetbal	FC Anatolia en Zvv Dynamo
Korfbal	Exakwa
Zaalhockey	M.H.C. Lelystad

Tabel 10: zaalsportverenigingen Lelystad

Gymzalen

De gymzalen worden door 53 sportverenigingen en overige gebruikers gebruikt. De activiteiten van deze gebruikers zijn zeer divers: gymnastiek, peutergym, een keur aan vecht- en verdedigingssporten en recreatieve beoefening van volleybal, badminton, basketbal en zaalvoetbal. De zaalvoetbalgroepen zijn het meest opvallend. In de regel worden de gymzalen hiervoor niet gebruikt wegens de (te) kleine maatvoering. Dit gebruik hangt deels samen met een gebrek aan ruimte in de sportzalen en sporthallen.

Overige binnensportaccommodaties

In tabel 11 zijn de gebruikers van de overige binnensportaccommodaties weergegeven.

Accommodatie	Huurders
Dojo De Rietlanden	Judovereniging IJsselmeer
Dojo De Koploper	Judoschool Progress
Turnhal	Gymnastiekvereniging Lelystad
Tafeltennisaccommodatie	Lelystadse Tafeltennisclub (LTTC)
Biljartaccommodatie 't Schouwspel	Lelystadse Biljartvereniging 23 (LBV 23)
	Biljarten voor Senioren (BVS)
	Ouderenbiljartclub Lelystad (OBL)

Tabel 11: gebruikers overige binnensportaccommodaties

5.8 Bezetting

Sporthallen en sportzalen

Om een oordeel te geven over de bezetting wordt gebruik gemaakt van verschillende kengetallen. NOC*NSF en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hanteren als richtlijn voor de keuze om al dan niet een sporthal of sportzaal te realiseren een minimaal aantal gebruiksuren per jaar. NOC*NSF gaat uit van 1.400 uur gebruik per jaar *exclusief* onderwijsgebruik en de VNG van 1.600 uur per jaar *inclusief* onderwijsgebruik. Op basis van eigen referentiegegevens beoordelen we de bezetting van een sporthal en sportzaal eveneens. Dit leidt tot een indeling in scores op 5 niveaus (van onvoldoende tot goed). De score is gekoppeld aan het totale aantal gebruiksuren per jaar *inclusief* onderwijsgebruik. Een samenvatting van de beschreven richtlijnen en scores is weergegeven in tabel 12:

Richtlijn	Beoordeling	Uren sporthal	Uren sportzaal
NOC * NSF	Minimaal aantal uren sport	1.400	1.400
VNG	Minimaal aantal uren onderwijs en sport	1.600	1.600
Kengetallen op basis van bureaugegevens (landelijke referenties)	Goed	>2.500	> 2.100
	Ruim voldoende	2.100 - 2.500	1.700 - 2.100
	Voldoende	1.900 - 2.100	1.500 - 1.700
	Matig	1.500 - 1.900	1.100 - 1.500
	Onvoldoende	< 1.500	< 1.100

Tabel 12: overzicht richtlijnen bezetting sporthallen en sportzalen

De verenigingen gebruiken de sporthallen in de regel gemiddeld 44 weken per jaar. Uitzonderingen hierop vormen de korfbalbalvereniging (23 weken per jaar), de hockeyvereniging (12 weken per jaar) en de honk- en softbalvereniging (25 weken per jaar). Deze laatste vereniging kent geen zaalcompetitie en gebruikt de zalen alleen voor trainingen. Het werkelijke aantal gebruiksuren per jaar van de sporthallen en sportzalen in Lelystad is weergegeven in tabel 13. Bij de berekening is rekening gehouden met de aangegeven verschillen in het aantal weken gebruik bij de zaalsportverenigingen. Voor het onderwijs is gerekend met een bezetting van 40 weken per jaar.

Nr.	Accommodatie	Uren excl. onderwijs	Uren incl. onderwijs	Score landelijke referentie
1	Sporthal De Rietlanden 1	1.350	2.711	Goed
2	Sporthal De Rietlanden 2	1.224	2.624	Goed
3	Sporthal De Koploper	1.393	2.113	Ruim voldoende
4	Sportzaal De Rietlanden	1.088	2.488	Goed
5	Sportzaal 't Kofschip	482	482	Onvoldoende
6	Sportzaal Horst	1.107	1.707	Ruim voldoende

Tabel 13: bezetting sporthallen en sportzalen in uren per jaar en beoordeling op basis landelijke referenties

Bij alle accommodaties is het gebruik *exclusief* onderwijsgebruik lager dan het kengetal van 1.400 uur van NOC*NSF. De oorzaak ligt in een relatief hoog aandeel in het gebruik door verenigingen die de accommodaties minder dan 44 weken per jaar gebruiken (korfbal, hockey en honkbal). Deze takken van sport zijn (in hoofdzaak) ingeroosterd in sporthal De Koploper (korfbal en hockey), sportzaal 't Kofschip (hockey, korfbal en honkbal) en sportzaal Horst (korfbal en honkbal). De reden dat de Koploper desondanks het hoogste aantal uren sportgebruik kent, hangt samen met het sportgebruik overdag (o.a. de BSO, het Sportbedrijf en de badmintonvereniging). Dit is mogelijk omdat de hal overdag geen volle programmering voor onderwijsgebruik heeft.

Bij de uren *inclusief onderwijsgebruik* is zichtbaar dat, uitgezonderd sportzaal 't Kofschip, alle accommodaties (ruim) voldoen aan het kengetal van de VNG van minimaal 1.600 uur gebruik per jaar. De scores die kunnen worden toegekend op basis van de landelijke referenties zijn voor alle accommodaties van complex De Rietlanden 'goed'. Dit komt door een maximaal gebruik van de capaciteit overdag voor het onderwijs (Porteum). De totale capaciteit van De Rietlanden is voor de school niet toereikend. Porteum maakt aanvullend gebruik van de 3 oude gymzalen van het voormalige Arcus College. Sporthal De Koploper en sportzaal Horst scoren door een lager gebruik van onderwijs overdag een 'ruim voldoende'. De bezetting van sportzaal 't Kofschip is 'onvoldoende'. De zaal wordt alleen nog ingezet voor verenigingsgebruik en wordt met name gebruikt door de verenigingen die een kortere gebruiksbehoefte hebben dan 44 weken (hockey, korfbal en honkbal).

Porteum en de sportverenigingen ervaren de laatste jaren een tekort aan ruimte. Porteum wenst aanvullend aan de benodigde capaciteit voor het reguliere bewegingsonderwijs capaciteit om naschoolse sportlessen en de examenvakken L.O. 2 en BSM (Bewegen, Sport en Maatschappij). Een aantal sportverenigingen wenst extra gebruiksuren, maar er zijn hiervoor geen passende uren meer beschikbaar. Dit zijn in ieder geval de basketbal-, hockey- en korfbalvereniging.

Gymzalen

Er is geen norm voor het aantal gebruiksuren van een gymzaal. Over het algemeen wordt een gebruik van 1.000 uur per jaar als 'goed' beoordeeld. Dit is met name gebaseerd op de primaire functie van een gymzaal voor bewegingsonderwijs. Op basis van het gebruiksrooster van scholen voor basis- en speciaal onderwijs heeft een gymzaal voor onderwijsgebruik een maximale capaciteit van 26 uur per week voor het primair onderwijs; op jaarbasis is dit 1.040 uur. Voor het voortgezet onderwijs wordt uitgegaan van een capaciteit van ongeveer 1.400 uur (35 uur per week, 40 weken per jaar). In de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs van de gemeente Lelystad is een beschikbare capaciteit van 40 uur per week vastgelegd.

Scholen:

De 20 gymzalen worden in hoofdzaak gebruikt door de basisscholen en aanvullend door scholen voor speciaal onderwijs en VMBO Aeres. Het gebruik per gymzaal is gemiddeld 24 uur per week, wat hoog is. Er is geen vergelijking gemaakt tussen het werkelijke gebruik per school en het normatieve aantal klokuren (gebruiksrecht) per school. In de praktijk ligt het werkelijke gebruik vaak boven het normatieve gebruik. Scholen hebben soms kleinere groepen leerlingen dan waar bij de berekening van de normatieve uren van wordt uitgegaan, wat leidt tot een hogere vraag. Een andere factor die een rol speelt bij de hoge bezetting van de gymzalen door het onderwijs is de vervangende nieuwbouw van de gymzalen Tjalk en Botter. Het aanbod is dus tijdelijk 2 gymzalen kleiner.

Sportverenigingen en overige gebruikers:

De 53 sportverenigingen en overige gebruikers huren de gymzalen samen 161 uur per week, een gemiddeld gebruik van 8,5 uur per zaal per week. Er is geen eenduidig referentiegetal voor het aantal gebruiksuren dat redelijkerwijs buiten schooltijd aan

een gymzaal kan worden gekoppeld. Gymzalen (zeker met een hoogte van 5,5 meter) zijn niet altijd geschikt voor trainingen van verenigingen. De populaire momenten zijn in de regel in de middag en van 18.00 – 22.00 uur (doordeweeks). Dit beeld is ook in Lelystad te zien. In tabel 14 is het totale gemiddelde gebruik door sportverenigingen en overige sportgebruikers ingedeeld naar tijdstippen van gebruik:

	ma-vr 9.00 - 16.00	ma-vr 16.00 - 18.00	ma-vr 18.00 - 22.00	zaterdag	totaal
Totaal alle gymzalen	18	33	88	10	149
Gemiddeld per gymzaal	0,9	1,8	4,6	0,5	7,8

Tabel 14: totale aantal gebruiksuren sportverenigingen en overige gebruikers gymzalen en gemiddelde gebruik per gymzaal

Het gemiddelde aantal gehuurde uren per gebruiker is 3 uur per week. De verschillen zijn groot. Verreweg de meeste gebruikers huren de zalen 1 tot 2 uur per week (39). Slechts 3 gebruikers huren/gebruiken meer dan 10 uur per week. Dit zijn Gymnastiekvereniging Lelystad (30 uur), Stichting GO – naschoolse opvang (17 uur) en Sportbedrijf Lelystad (13 uur).

In de vraag doordeweeks van 18.00 en 22.00 uur kan met de huidige capaciteit (19 gymzalen; 380 uur per week) ruimschoots voorzien worden.

Overige binnensportaccommodaties

In tabel 15 is het gebruik van de overige binnensportaccommodaties weergegeven:

Accommodatie	Huurders	Gebruik in uren per week
Dojo De Rietlanden	Judovereniging Progress	38,5
Dojo De Koploper	Judoschool IJsselmeer	niet bekend
Turnhal	Gymnastiekvereniging Lelystad	30
Tafeltennisaccommodatie	Lelystadse Tafeltennisclub (LTTC)	16,5
Biljartaccommodatie 't Schouwspel	Lelystadse Biljartvereniging 23 (LBV 23)	25
	Biljarten voor Senioren (BVS)	10
	Ouderenbiljartclub Lelystad (OBL)	10

Tabel 15: totale aantal gebruiksuren overige binnensportaccommodaties per week

Voor de overige binnensportaccommodaties zijn geen normen / richtlijnen voor de beoordeling van de mate van het gebruik. Ook hier is sprake van een concentratie van het gebruik in de avonduren en het weekend. Bij de dojo's en de turnhal is er ook al gebruik vanaf 15.30 uur (na schooltijd). De biljartaccommodatie wordt dagelijks gebruikt voor trainingen en wedstrijden van 3 verenigingen. Dit vindt doordeweeks in de middag vanaf 12.00 uur plaats. Op grond van de gebruiksuren in tabel 15 wordt het gebruik van alle accommodaties als ruim voldoende tot goed beoordeeld. De tafeltennisvereniging maakt uitsluitend doordeweeks gebruik van haar accommodatie, doordat de competitie op vrijdagavond plaatsvindt. Het gemiddelde gebruik per avond is 3,5 uur. In de dojo's is weinig tot geen vrije ruimte, maar ook de gymzalen kunnen worden ingezet voor judo, zodat er voor deze tak van sport in principe geen capaciteitsproblemen zijn. Ook bij de tafeltennis- en de biljartaccommodatie is er geen sprake van een tekort aan ruimte. Bij de turnvereniging vormt de maat van de accommodatie een beperking. Dit wordt verder toegelicht in paragraaf 5.10.

5.9 Toekomstig aanbod

Sporthallen en sportzalen

Uitbreiding sportcomplex De Rietlanden

De zaalsportverenigingen en de school voor voortgezet onderwijs Porteum ervaren een tekort aan capaciteit. In maart 2024 is een aantal scenario's voor uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad heeft

ingestemd met het verder uitwerken van de uitbreiding op basis van het meest uitgebreide scenario. Dit scenario omvat een uitbreiding met 1 sporthal (3 zaaldelen), 2 sportzalen (elk 2 zaaldelen) en 1 gymzaal. De beoogde ingebruikname is 2028. Na de uitbreiding van De Rietlanden vervallen de 3 gymzalen van het voormalige Arcus College, de huidige sportzaal bij De Rietlanden en sportzaal 't Kofschip. Voor Porteum neemt door deze mutatie het aantal beschikbare zaaldelen toe van 10 naar 13, wat aansluit bij de door de school gewenste capaciteit en ook ruimte biedt voor toekomstige groei en uitbreiding van het aanbod (naschoolse lessen en examenvakken LO 2 en BSM). Voor de sportverenigingen neemt de capaciteit aan sporthallen toe met 1 en blijft de capaciteit aan sportzalen gelijk. Met de uitbreiding van De Rietlanden ontstaat voor zowel de sportverenigingen als het onderwijs een kwalitatieve impuls: 1 nieuwe sporthal, 2 nieuwe sportzalen en 1 nieuwe gymzaal. De verouderde sportzalen (De Rietlanden en 't Kofschip) en gymzalen (Arcus College) vervallen.

Onderzoek tijdelijke sporthal in ZuiderC

Momenteel wordt ook de realisatie van een tijdelijke sporthal in ZuiderC onderzocht. Deze sporthal is bedoeld voor Porteum als overbrugging naar het gereedkomen van de extra capaciteit door de uitbreiding van complex De Rietlanden. De hal kan aanvullend ook een functie hebben voor de sportverenigingen. Voor de realisatietijd van de tijdelijke hal wordt uitgegaan van een periode van circa 2 jaar.

Gymzalen

Op grond van het IHP onderwijs worden in de periode tot 2028 5 gymzalen vervangen (nieuwbouw) en wordt 1 gymzaal nieuw gebouwd in ZuiderC. Daarnaast wordt rekening gehouden met de toevoeging van 4 nieuwe gymzalen tot 2035 in relatie tot de groei van de stad. In totaal worden naar verwachting dus 10 nieuwe gymzalen voor het (basis)onderwijs gerealiseerd. Omdat 2 van de gymzalen die worden vervangen al vooruitlopend zijn gesloopt, betekent dit per saldo een toename van 8 gymzalen. Daarnaast voorziet de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden in 1 nieuw gymzaal, waarmee het totaal op 9 extra zalen komt. Gekoppeld aan de uitbreiding van De Rietlanden zal complex 't Kofschip verdwijnen. Dit betekent voor bewegingsonderwijs het vervallen van 1 gymzaal (de andere 3 zijn al buiten gebruik).

Overige binnensportaccommodaties

De huidige turnhal wordt door Gymnastiekvereniging Lelystad als onvoldoende beoordeeld. Dit hangt samen met de maat van de huidige accommodatie (voormalige gymzaal), waardoor de faciliteiten van de vereniging voor zowel trainingen als het wedstrijden beperkt zijn. De vereniging heeft dit in maart 2024 bij de behandeling van het voorstel voor uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden onder de aandacht gebracht van de gemeenteraad. Deze heeft naar aanleiding hiervan een motie aangenomen waarin wordt gevraagd om een uitbreiding/vervanging van de huidige turnhal te onderzoeken in relatie tot de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden. Uitgangspunt van dit onderzoek is realisatie van een turnaccommodatie met minimaal een vaste plek voor alle toestellen (8) voor zowel het heren als het dames turnen, inclusief de vrije vloer, voldoende aanloop voor het onderdeel sprong en een of meerdere valkuilen. Faciliteiten voor trampolinespringen vormen een optionele aanvulling.

5.10 Benodigde aantal binnensportaccommodaties in 2030 en 2040

In deze paragraaf is een prognose gemaakt van de ontwikkeling van de gebruiksvraag van de binnensportaccommodaties met als ijkjaren 2030 en 2040. Dit is gebaseerd op ontwikkeling van het aantal inwoners van Lelystad op basis van scenario 2. Omdat dit scenario in de periode 2040-2043 een sterke groei laat zien, is deze groei meegenomen in de prognose voor 2040.

Vraag naar sporthal- en sportzaalruimte

Voor het berekenen van de ontwikkeling van het gebruik zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het aantal inwoners van Lelystad groeit conform scenario 2.
- Het aandeel inwoners dat lid is van een sportbonden (sportverenigingen) blijft gelijk.
- Er is sprake van een evenredige groei per tak van sport, conform de huidige populariteit.
- Bovenstaande leidt tot een groei in vraag van 2024 naar 2030 met 10% en van 2024 – 2040 met 41%.
- De behoefte in 2024 is hoger dan het huidige gebruik in 2024 (tekort aan capaciteit). Dit tekort is in beperkte mate gekwantificeerd vanuit de enquêtes. Om dit aspect te kwantificeren is het huidige gebruik in 2024 verhoogd met 10%.
- Het huidige gebruik en de kwantificering van het tekort (10%) zijn de basis voor de berekeningen van de benodigde capaciteit in 2030 en 2040.

- De berekening voor de benodigde capaciteit is gebaseerd op de gebruiksvraag van maandag t/m vrijdag tussen 18.00 en 23.00 uur (25 uur per week). In deze periode is de gebruiksvraag het grootst. De piek (voorkeur) ligt tussen 18.00 en 22.00 uur (20 uur per week). In de berekening wordt uitgegaan van een reële gemiddelde bezetting per accommodatie in deze periode van 22,5 uur per week.

Beperkt effect toename percentage inwoners dat lid is van een sportbond
In Lelystad zijn minder mensen lid van een sportbond (en hiermee veelal een vereniging) ten opzichte van de landelijke aantallen (18,1% versus 24%). In de periode 2021 – 2022 was de trend neerwaarts (van 18,8 naar 18,1%). Als dit percentage op grond van interventies stijgt naar 20%, betekent dit bij 120.000 inwoners 2.400 extra leden bij verenigingen. Wel geldt dat circa 50% van de leden van sportverenigingen takken van sport betreft die niet worden beoefend in de sportaccommodaties die onderdeel zijn van het IHP sport (denk aan sportvisserij, golf, paardrijden, wandelen en watersport). Een eventuele stijging van het aandeel verenigingsleden heeft daarom naar verwachting geen groot effect op de benodigde capaciteit aan sportaccommodaties.

In tabel 16 is de benodigde capaciteit aan sporthallen en sportzalen berekend op basis van de genoemde uitgangspunten.

Accommodaties	Gebruiksuren ma-vr van 18.00 - 23.00 per week			Benodigd aantal accommodaties		
	2024	2030	2040	2024	2030	2040
Sporthallen	71,5	78,7	100,8	3,2	3,5	4,5
Sportzalen	54,8	60,3	77,3	2,4	2,7	3,4

Tabel 16: ontwikkeling benodigde aantal sporthallen en sportzalen

De berekening komt het ervaren tekort aan sporthalcapaciteit naar voren. Er is in 2024 een behoefte aan 3,2 sporthallen, waar er 3 beschikbaar zijn. Het aantal van 3 sportzalen is wel toereikend. De voorziene mutatie in het accommodatiebestand door de uitbreiding van het complex De Rietlanden leidt tot vergroting van de sporthalcapaciteit naar 4 en behoud van het aantal sportzalen op 3. Dit sluit aan bij de vraag en biedt ruimte voor groei. Tussen 2030 en 2040 ontstaat er behoefte aan een 5e sporthal en een 4e sportzaal.

Het zaalhockeyseizoen duurt 12 weken per jaar (december – februari). In Lelystad wordt het gebruik voor een groot deel ook ingeroosterd op piekmomenten (18.00 – 22.00 uur). Dit leidt tot een minder optimale exploitatie van de accommodaties. Voor december en na februari maakt de hockeyvereniging immers geen gebruik meer van de binnensportaccommodaties. In andere gemeenten worden hockeytrainingen ingeroosterd op impopulaire tijden, of worden gymzalen gebruikt. Steeds vaker wordt echter gekozen voor plaatsing van een blaashal tijdens het zaalhockeyseizoen. Daarmee wordt tijdelijke capaciteit gecreëerd op de velden van de hockeyvereniging.

In tabel 17 is uitgewerkt hoe de behoefte aan sporthallen en sportzalen zich ontwikkelt als een blaashal voor zaalhockey wordt gerealiseerd. Een blaashal is ook een wens van hockeyvereniging MHC Lelystad. De voorkeur gaat uit van een blaashal met 2 velden, zodat de vereniging in het zaalseizoen net als in het veldseizoen dagelijks kan trainen op meerdere velden.

Accommodaties	Gebruiksuren ma-vr van 18.00 - 23.00 per week			Benodigd aantal accommodaties		
	2024	2030	2040	2024	2030	2040
Sporthallen	63,3	71,9	91,5	2,8	3,2	4,1
Sportzalen	47,1	53,5	68,1	2,1	2,4	3,0

Tabel 17: ontwikkeling benodigde aantal sporthallen en sportzalen bij uitplaatsing van hockey naar een blaashal

De tabel laat zien dat bij met een blaashal de benodigde behoefte aan sporthallen en sportzalen lager uitvalt. Naar verwachting is de huidige capaciteit tot 2040 (nagenoeg) toereikend. Op dit moment wordt een beperkt tekort voorzien. Uit de actualisaties over 10 jaar moet naar voren komen of dat tekort zich verder ontwikkelt, waardoor mogelijk een vijfde sporthal nodig is.

Gymzalen

Voor het berekenen van de ontwikkeling van het gebruik zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Groei in vraag van 2024 naar 2030 met 10% en van 2024 – 2040 met 41% (conform sporthallen en sportzalen).
- Beschikbaar aantal gymzalen is in 2030 gestegen van 19 naar 24
- Beschikbaar aantal gymzalen is in 2040 gestegen van 19 naar 28 (op basis van de actuele planning Onderwijshuisvesting tot en met 2035)

Tabel 18 laat de prognose zien van het gemiddelde aantal gebruiksuren per gymzaal in 2030 en 2040 op basis van de genoemde uitgangspunten.

Aantal gebruiksuren per week	ma-vr 9.00 - 16.00	na - vr 16.00 - 18.0	na - vr 18.00 - 22.0	zaterdag	totaal
Totaal aantal uren in 2030	20	37	97	11	164
Totaal aantal uren in 2040	25	47	124	14	210
Gemiddeld per gymzaal 2030	0,8	1,6	4,2	0,5	7,1
Gemiddeld per gymzaal 2040	0,9	1,7	4,4	0,5	7,5

Tabel 18: ontwikkeling totale aantal gebruiksuren sportverenigingen en overige sportgebruikers en gemiddelde gebruik per gymzaal

De tabel laat zien dat het gemiddelde gebruik per gymzaal in de toekomst nagenoeg gelijk blijft aan de huidige situatie. De groei in het gebruik houdt gelijke tred met de groei van het aantal gymzalen. Er blijft derhalve sprake van een (ruim) voldoende aanbod.

Overige sportaccommodaties

Op grond van de groei van het aantal inwoners van Lelystad gaan we ervan uit dat de vraag naar gebruik van de overige sportaccommodaties ook groeit, in relatie tot de huidige populariteit van de sporten. De verwachting is dat de capaciteit van de huidige accommodaties toereikend is om deze groei op te vangen.

- De huidige dojo's worden intensief gebruikt. Aanvullende capaciteit voor judo kan gevonden worden in de bestaande capaciteit van gymzalen.
- Tafeltennis en biljarten zijn sporten met landelijk gezien relatief weinig beoefenaars in verenigingsverband. De groei zal in absolute zin daarom beperkter zijn en kan naar verwachting worden opgevangen binnen de bestaande capaciteit.
- De gymnastiekvereniging heeft op grond van het huidige aantal inwoners en de bevolkingsgroei de potentie om sterk te groeien. De vereniging gebruikt diverse gymzalen (samen 30 uur per week) en daarnaast 30 uur per week de turnhal. De toekomstige capaciteit van de gymzalen is voldoende om deze groei op te vangen. Dit geldt niet voor de turnhal. De huidige hal is klein en hierdoor kan er maar een beperkt aantal turners gelijktijdig gebruik van maken. De vereniging heeft mede daardoor een wachtlijst voor nieuwe leden. Zoals aangegeven in de vorige paragraaf wordt uitbreiding van de turnaccommodatie nader onderzocht als onderdeel van de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden.

synarchis

6. Buitensportaccommodaties

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is voor de buitensportaccommodatie het volgende in beeld gebracht:

- het huidige aanbod aan accommodaties en de gebruikers
- de spreiding en de kwaliteit van het aanbod
- de huidige verhouding tussen vraag en aanbod
- de verwachte benodigde capaciteit aan accommodaties in de jaren 2030 en 2040

6.2 Aanbod en gebruikers

De gemeente Lelystad heeft een gevarieerd aanbod aan buitensportaccommodaties verspreid over 9 locaties. Onderstaand zijn voor elke locatie de takken van sport, de verenigingen per tak van sport en de aanwezige sportvelden opgenomen. Ook is een korte omschrijving opgenomen, waarin wordt ingegaan op eventuele knelpunten.

Sportpark Langezand

Vereniging	Tak van sport	Sportvelden
SV Lelystad '67 (SVL)	Voetbal	1 kunstgrasveld
		7 natuurgrasvelden
		1 natuurgras oefenhoek
LTV Lelystad (LTVL)	Tennis en padel	9 tennisbanen 6 padelbanen
		4 padelbanen indoor
Lelystad Commanders	American Football	1 natuurgrasveld
Exakwa	Korfbal	1 kunstgrasveld (4 speelvelden ingepast)
AV Spirit Lelystad	Atletiek	Atletiekbaan
MHC Lelystad (MHCL)	Hockey	3 kunstgras velden
IJsclub Lelystad	Schaatsen	1 natuurijs schaatsbaan

Sportpark Langezand is het grootste multifunctionele sportpark van de gemeente, gelegen ten oosten van de Zuiderzeewijk aan de noordkant van Lelystad. Het park is ruim van opzet. De verenigingen hebben allemaal een herkenbare plek. Alle verenigingen beschikken over een eigen clubaccommodatie, uitgezonderd de Lelystad Commanders. Deze vereniging maakt gebruik van de clubaccommodatie van de voetbalvereniging SVL. SVL en MHCL huren kleedlokalen van het Sportbedrijf. Bij SVL is er sprake van een apart kleedgebouw. Bij MHCL is de kleed- en clubaccommodatie ondergebracht in één gebouw. Twee voetbalvelden zijn niet in gebruik; SVL betaalt hier op dit moment ook geen huur voor. Deze velden worden ook niet voor andere doeleinden gebruikt. Wel wordt het meest noodzakelijke onderhoud uitgevoerd, om de velden ‘in conditie’ te houden. De ijsbaan beslaat een groot oppervlak en het gebruik is door de milde winters inmiddels minimaal. Het park heeft één grote parkeerplaats. De capaciteit hiervan is op sommige dagen te beperkt. Deze wordt daarom momenteel wat uitgebreid. De korfbalvereniging maakt gebruik van een kleinere parkeerplaats aan de zuidkant van het park. De capaciteit hiervan wordt als ontoereikend ervaren.

Sportpark Doggersbank

Vereniging	Tak van sport	Sportvelden
SV Batavia '90	Voetbal	1 kunstgrasveld
		4 natuurgrasvelden
		1 natuurgras oefenhoek

Dit sportpark ligt in de Waterwijk en grenst dicht aan de omliggende bebouwing. SV Batavia is de belangrijkste gebruiker. Deze vereniging is de laatste jaren sterk gegroeid waardoor een tekort aan veldcapaciteit is ontstaan. De velden worden daardoor intensief gebruikt. Ook is de parkeerruimte op piektijden te beperkt. Door het intensieve gebruik en de beperkte parkeercapaciteit ervaart een deel van de wijkbewoners overlast. SV Batavia heeft een eigen clubaccommodatie. Het kleedgebouw huurt de vereniging van het Sportbedrijf. Het kunstgrasveld wordt overdag door Porteum gebruikt voor het bewegingsonderwijs, omdat de buitensportlocatie bij De Rietlanden te klein is. Dit gebruik vindt plaats in de periode tussen de zomervakantie en de herfstvakantie en tussen de meivakantie en de zomervakantie.

Sportpark Schouw

Vereniging / organisatie	Tak van sport	Sportvelden
VV Unicum	Voetbal	2 kunstgrasvelden
		2 natuurgrasvelden
Lelystadse Biljartvereniging 23 (LBV23) Biljartvereniging voor senioren (BVS) Ouderen Biljartclub Lelystad (OBL)	Biljart	1 indoor accommodatie
Jeu de Boules Vereniging Lelystad	Jeu de boules	20 jeu de boules banen
Poseidon	Tennis	8 tennisbanen
Fietstourclub Lelystad	Fietsen	(Gebruik van) opslagruimte
Kinderopvang		

Dit sportpark bestaat uit 3 delen en ligt in de wijk Bolder. Het eerste deel betreft de voetbalaccommodatie. Net als SV Batavia'90 is ook VV Unicum fors gegroeid. Ook hier is sprake van een tekort aan veldcapaciteit en daardoor een intensief gebruik. De parkeercapaciteit is onvoldoende. In 2023 is een veld gedraaid om ruimte te creëren voor een 5e veld. Dit wordt echter nog niet aangelegd, omdat ook hier een deel van de wijkbewoners overlast ervaart door het intensieve gebruik. VV Unicum heeft een eigen club- en kleedaccommodatie. Fietstourclub Lelystad maakt gebruik van opslagruimte bij VV Unicum.

De andere 2 delen van het sportpark liggen aan de andere kant van de weg Schouw. In het tweede deel is een gebouw voor biljart en jeu de boules gesitueerd (gescheiden bouwdelen). Het gebouw is eigendom van het Sportbedrijf en wordt gehuurd door de biljartverenigingen (3) en de jeu de boules vereniging. De jeu de boules vereniging beschikt alleen over buitenbanen. In het derde deel is tennisvereniging Poseidon gesitueerd. Deze vereniging heeft een eigen clubaccommodatie. Op het sportpark is verder een kinderopvangorganisatie gevestigd.

Sportpark Beginweg

Vereniging	Tak van sport	Sportvelden
Falcons	Honk en softbal	2 natuurgras honkbalvelden
Real Life Gaming Lelystad	Real life gaming	1 terrein
PV Lelystad	Postduivensport	

Dit is een kleiner park gelegen ten noorden van de Zuiderzeewijk. Er zijn 3 verenigingen gevestigd. De honk- en softbalbalvereniging beschikt hier over een groot en een klein honkbalveld (jeugdveld/softbalveld) en heeft een eigen clubaccommodatie. De postduivenvereniging beschikt ook over een eigen verenigingsgebouw. Recent zijn 2 postduivenverenigingen samengegaan op de locatie Beginweg. Real Life Gaming Lelystad (RLG) is enkele jaren geleden toegevoegd. Bij real life gaming worden computergames nagespeeld. De vereniging heeft voor de activiteiten een terrein naast het honkbalveld ingericht, maar heeft verder geen voorzieningen op het terrein. Door de uitbreiding van het aantal gebruikers is er op sommige momenten sprake van te weinig parkeerplaatsen.

Tennispark ITL

Vereniging	Tak van sport	Sportvelden
ITL	Tennis	5 tennisbanen

Dit is een klein tennispark in een hoek van de wijk Lelystad-Haven. Tennisvereniging ITL beschikt hier over eigen banen en een eigen clubaccommodatie.

Handbooglocatie

Vereniging	Tak van sport	Sportvelden
HBS Artemis	Handboogschieten	1 schietveld plus indoorbanen

Handboogvereniging Artemis is gevestigd in het gebied tussen snelweg A6 en bosgebied Gelderse Hout, ten zuiden van het volkstuinencomplex. De vereniging heeft een clubgebouw met indoorschietbanen en een groot veld dat de vereniging gebruikt voor outdoor trainingen. Het gebouw van de vereniging is niet aangesloten op nutsvoorzieningen.

Sportpark De Rietlanden

Vereniging	Tak van sport	Sportvelden
VV Volta	Volleybal	4 beachvolleybal velden
Handbal Vereniging Lelystad (HVL)	Handbal	1 handbalveld
Porteum (onderwijs)	Schoolsport	1 natuurgrasterrein

Dit sportpark grenst aan binnensportcomplex De Rietlanden. Porteum maakt gebruik van alle voorzieningen op het park voor de buiten gymlessen. De beachvolleybalvelden en het handbalveld zijn ook in gebruik bij de sportverenigingen. Het park heeft geen aparte kleedvoorzieningen. De kleedlokalen van de sporthal worden hiervoor gebruikt. Bij de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden (binnensport) neemt de totale buitenruimte af. Deze moet opnieuw worden ingedeeld. Om te zorgen voor optimaal gebruik door Porteum wordt realisatie van een kunstgrasveld voorzien.

Kynologisch centrum

Het kynologisch centrum (hondensportpark) is een voorziening die meestal niet bij de reguliere sportvoorzieningen wordt geschaard, maar wordt hier benoemd omdat deze voorziening is ondergebracht bij Sportbedrijf Lelystad. Het park ligt in de noordoost hoek van Lelystad aan de Hondsdraf. De voorzieningen bestaan uit een renbaan voor windhonden en 6 dressuurvelden. In totaal maken 7 verenigingen die actief zijn op het gebied van hondensport gebruik van het park. Verspreid over het park hebben deze verenigingen 4 kleine en 1 grotere clubaccommodaties.

Motorsportpark

Achter het vliegveld van Lelystad ligt aan de Talingweg een motorsportpark. Het terrein bestaat onder meer uit een verhard motorcircuit (Midland circuit), een motorcrossterrein, een terrein voor motorspeedway, een kartbaan en een terrein voor modelauto's. De banen zijn eigendom van het Sportbedrijf. Het park heeft 4 gebruikers, waarvan Stichting Midland circuit en Kartcentrum Lelystad de grootste gebruikers zijn.

Luchtfoto's Kynologisch centrum (links) en Motorsportpark (rechts)

6.3 Spreiding van het aanbod

In figuur 4 zijn 8 van de 9 locaties zoals omschreven aangeduid. De omvang van de locaties in de figuur is gerelateerd aan de omvang van de sportparken. Niet opgenomen in de afbeelding is het motorsportcentrum, gelegen aan de Talingweg bij Lelystad Airport.

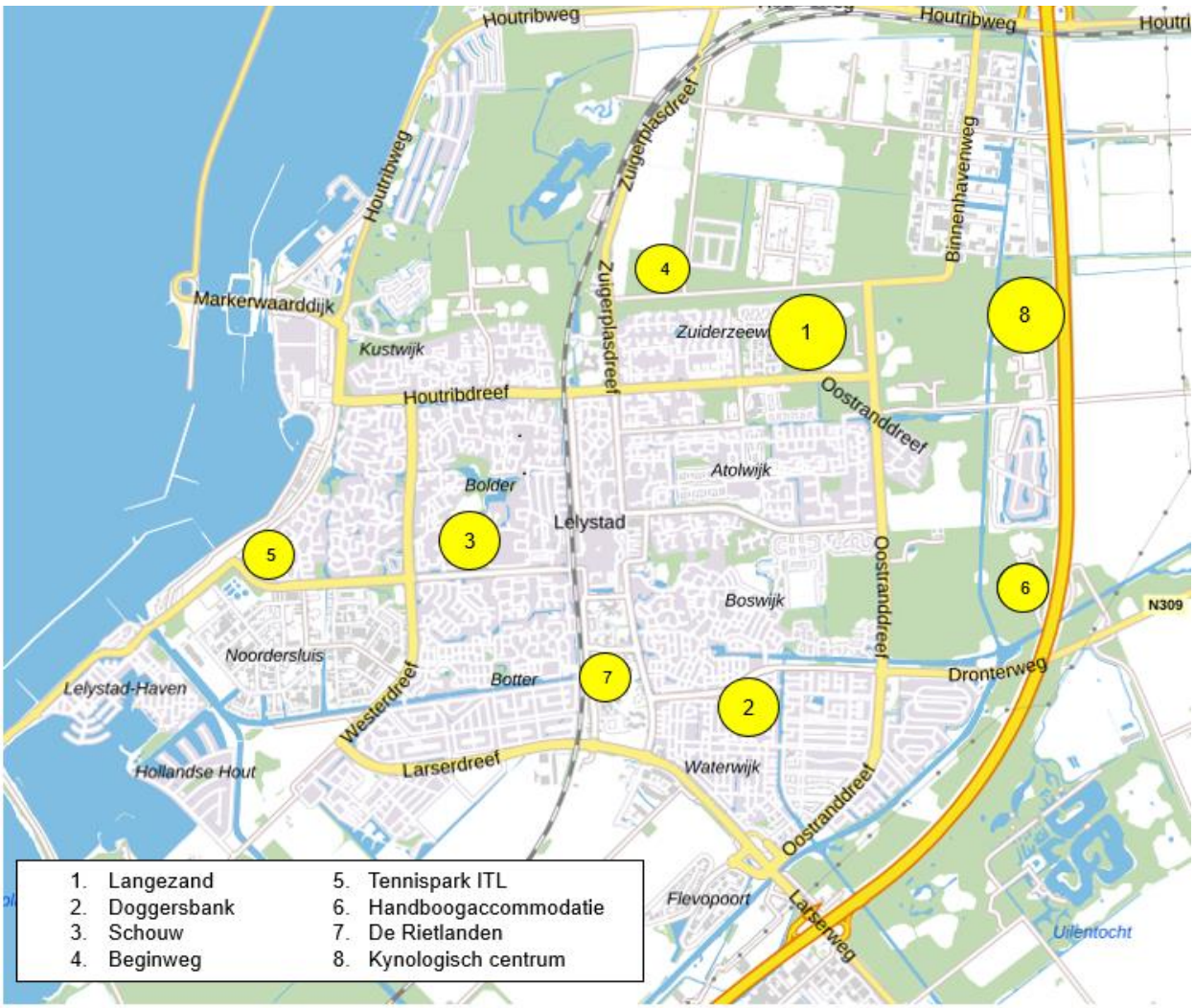

Figuur 4: locaties buitensportparken

In de meeste gemeenten is sprake van meerdere locaties voor voetbal en tennis, veelal ook de meest beoefende sporten in een gemeente. Voor de andere takken van buitensport is vaak één locatie. Dat geldt ook in Lelystad. De voorzieningen voor voetbal (locaties 1, 2 en 3) en tennis (locaties 1, 2 en 5) zijn geografisch gezien goed gespreid over de gemeente. De overige voorzieningen zijn geconcentreerd aan de noordkant van de stad.

6.4 Kwaliteit van het aanbod

Staat van onderhoud

De velden en banen die in eigendom zijn van Sportbedrijf Lelystad en worden verhuurd aan de verenigingen verkeren in goede staat van onderhoud. Waar onduidelijkheid is over de toekomst van voorzieningen wordt het minimaal benodigde onderhoud gepleegd. Eventuele vervangingen worden dan uitgesteld waardoor de kwaliteit door de gebruikers soms als onvoldoende wordt ervaren.

Functionaliteit

De velden en banen die in eigendom zijn van Sportbedrijf Lelystad en worden verhuurd aan de verenigingen voldoen aan de geldende eisen voor de beoefening van de betreffende takken van sport. Knelpunten in de functionaliteit van de sportparken hebben vooral betrekking op parkeren. Er wordt een tekort aan parkeerplaatsen ervaren bij de sportparken Beginweg, Schouw, Doggersbank en Langezand (beide parkeerlocaties).

Duurzaamheid

Door het ministerie van VWS is een regeling in het leven geroepen om sportaccommodaties te verduurzamen. De duurzaamheidsscan om tot verduurzamingsmaatregelen te komen, wordt binnen die regeling betaald door het ministerie (zie ook de duurzaamheidsscans voor De Koploper en De Rietlanden). Ook voor clubaccommodaties kunnen dergelijke scans opgesteld worden binnen dezelfde regeling. De meeste clubgebouwen zijn in Lelystad eigendom van de betreffende verenigingen. De verenigingen kunnen, mogelijk gecoördineerd door Sportbedrijf Lelystad, scans laten opstellen voor de mogelijke maatregelen. De kosten van de uitvoering van die maatregelen zijn in de regel vervolgens voor de sportverenigingen. Derhalve zijn we in deze rapportage niet uitgegaan van investeringen in verduurzaming van clubgebouwen. Bij de realisatie van nieuwe clubgebouwen (bijvoorbeeld ZuiderC) wordt uitgegaan van duurzame accommodaties.

Het eventueel verduurzamen van veldverlichting (reguliere verlichting vervangen door LED-verlichting) valt onder de reguliere bedrijfsvoering (van verenigingen of van Sportbedrijf Lelystad) en zou vanuit een business case overwogen moeten worden.

6.5 Verhouding tussen vraag en aanbod en de benodigde capaciteit in 2030 en 2040

6.5.1 Inleiding

Per tak van sport wordt de huidige capaciteit van de voorzieningen afgezet tegen de huidige behoefte. Vervolgens wordt de verwachte benodigde capaciteit in 2040 berekend. Hiervoor worden de normen/richtlijnen van de betreffende sportbonden (waar nodig aangescherpt of genuanceerd) en de bevolkingsontwikkeling tot 2040 (op basis van scenario 2; circa 120.000 inwoners in 2043) gebruikt.

Duiding en nuancering richtlijnen sportbonden

De meeste sportbonden hanteren landelijke richtlijnen voor het bepalen van het aantal sportvoorzieningen in relatie tot het aantal teams dat gebruik maakt van de voorzieningen. Hiervoor wordt het absolute aantal teams omgezet naar een aantal ‘normteams’. Hieronder wordt een toelichting gegeven op die richtlijnen, inclusief een nuancering.

Berekening capaciteit op basis van het aantal normteams

Binnen de verschillende sporttakken worden teams ingedeeld in categorieën: jeugdteams en seniorenteams, dames en herenteams, veteranenteams etc. De ‘ruimteclaim’ verschilt per team. Een team jonge jeugd heeft bijvoorbeeld minder ruimte nodig om te trainen en speelt kortere wedstrijden op kleinere velden dan oudere jeugdteams en seniorenteams. Daarom wordt gewerkt met *normteams*. Aan elke categorie normteams wordt een gebruiksfactor gekoppeld. De categorie(ën) met de grootste

ruimtevraag krijgen de hoogste gebruiksfactor (meestal is dit 1) wat gelijk staat aan één normteam per veld. De overige categorieën krijgen een lagere gebruiksfactor. Het aantal gebruiksfactoren verschilt per sporttak. Bij voetbal is de variatie het grootst (buiten factor 1 varieert dit van 0,08 tot 0,75).

Nuancering richtlijnen

Elke richtlijn is op uitgangspunten gebaseerd. Deze sluiten niet altijd aan bij de praktijk. Ook bestaan er verschillen tussen de sporttakken voor wat betreft de ruimte die binnen een richtlijn bestaat. Anders gezegd: er is onderscheid tussen hoe 'streng' een richtlijn is. Er zijn bijvoorbeeld verschillen in de hoeveel tijd die een bond reserveert per wedstrijd (verschil tussen netto en bruto speeltijd) en het aantal uren per wedstrijddag (aanvang van de wedstrijden en eindtijd van de laatste wedstrijd). Ontwikkelingen (plaatsen van verlichting bij wedstrijdvelden) kunnen ook van invloed zijn op het gebruik. Die ontwikkelingen worden niet altijd (direct) vertaald in de richtlijn. Voor de analyse van de (toekomstige) capaciteit zijn die uitgangspunten wel van belang. De richtlijnen geven wel een goede indicatie en vormen daarmee een basis om in overleg te treden bij eventuele knelpunten.

Uitgangspunten berekening toekomstige behoefte

Voor het berekenen van de ontwikkeling van de behoefte aan buitensportaccommodaties zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het aantal inwoners van Lelystad groeit conform scenario 2.
- Het aandeel inwoners dat lid is van een sportbonden (sportvereniging) blijft gelijk.
- Er is sprake van een evenredige groei per tak van sport, conform de huidige populariteit.
- Bovenstaande leidt tot een groei in vraag van 2024 naar 2030 met 10% en van 2024 – 2040 met 41%.

Beperkt effect toename percentage inwoners dat lid is van een sportbond

In Lelystad zijn minder mensen lid van een sportbond (en hiermee veelal een vereniging) ten opzichte van de landelijke aantallen (18,1% versus 24%). In de periode 2021 – 2022 was de trend neerwaarts (van 18,8 naar 18,1%). Als dit percentage op grond van interventies stijgt naar 20%, betekent dit bij 120.000 inwoners 2.400 extra leden bij verenigingen. Wel geldt dat circa 50% van de leden van sportverenigingen takken van sport betreft die niet worden beoefend in de sportaccommodaties die onderdeel zijn van het IHP sport (denk aan sportvisserij, golf, paardrijden, wandelen en watersport). Een eventuele stijging van het aandeel verenigingsleden heeft daarom naar verwachting geen groot effect op de benodigde capaciteit aan sportaccommodaties.

6.5.2 Voetbal

In de gemeente Lelystad zijn 3 voetbalverenigingen actief. In tabel 19 is het huidige (absolute) aantal teams en het aantal normteams per vereniging opgenomen. Hierin is een onderscheid gemaakt tussen seniorenteams en jeugdteams. Bij de jeugdteams is een specificatie gemaakt van de jeugdteams tot en met 12 jaar en de jeugdteams van 13 tot 19 jaar. Bij de seniorenteams is het aantal 35+, 45+ en veteranenteams apart weergegeven.

vereniging	jeugd		senioren	35+ / 45+ veteranen	totaal teams	totaal normteams
	t/m 12 jaar	13 t/m 19 jaar				
SVL	21	13	5	3	42	23
Unicum	28	21	7	3	59	34
Batavia	22	19	12	7	60	37
totaal alle verenigingen	**71**	**53**	**24**	**13**	**161**	**94**

Tabel 19: aantal teams voetbalverenigingen, totaal ook uitgedrukt in normteams

De richtlijn van de KNVB (voetbalbond) voor de benodigde veldcapaciteit voor wedstrijden gaat uit van een capaciteit van 7,5 uur op de zaterdag, 6,5 uur op de zondag en 4 uur op de vrijdag. Voor elke spelcategorie is een bruto speeltijd bepaald. Op basis hiervan wordt het benodigde aantal velden per wedstrijddag berekend. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat 50% van de teams 'thuis' speelt. De benodigde capaciteit op de drukste speeldag is bepalend voor de behoefte. In de regel is dit de zaterdag, wat ook geldt voor de verenigingen in Lelystad. In de capaciteitsberekeningen is deze richtlijn in de basis gevolgd, maar zijn 2 aanpassingen gedaan:

- De tijdsduur voor het plannen van de wedstrijden op de zaterdag is verruimd van 7,5 uur (van 9.00 – 16.30 uur) naar 9 uur (van 9.00 – 18.00 uur). Een eindtijd van 16.30 uur leidt tot een onevenredig hoge veldcapaciteit, temeer omdat veel voetbalverenigingen de afgelopen jaren zijn overgegaan naar (uitsluitend) wedstrijden op zaterdag. De KNVB staat op zaterdag planning van wedstrijden tot 19.30 uur toe, dus de aanpassing levert in praktisch opzicht geen knelpunt op. Randvoorwaarde is dat de wedstrijdvelden beschikken over veldverlichting, omdat het in een deel van het jaar voor 18.00 uur donker is.
- De uitkomsten van de veldbehoefte zijn naar boven afgerond bij een uitkomst van 0,25 (en niet al bij een uitkomst van 0,01). Ook deze keuze is gemaakt in relatie om een onevenredig hoge veldcapaciteit te voorkomen. De richtlijn van de KNVB bevat een ruime marge tussen de bruto en de netto speeltijd; voor seniorenwedstrijden wordt bijvoorbeeld 2 uur en 15 minuten gehanteerd. In de praktijk kunnen de verenigingen 'strakker' plannen (bijvoorbeeld minder inloop- of uitlooptijd, hetgeen landelijk veel toegepast wordt). Deze aanpassing hoeft derhalve ook geen praktische knelpunten te geven.

De richtlijn van de KNVB voor de benodigde capaciteit voor trainingen gaat uit van 2 trainingen van 80 minuten per team per week en 40 trainingsweken per jaar en gelijktijdig gebruik van velden door 2 normteams. Verder wordt uitgegaan van een planning van de trainingen van maximaal 22 uur per week: 4 uur op de maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag (18.00 – 22.00 uur) en 6 uur op de woensdag (16.00 – 22.00 uur). Bij verenigingen die minder dan 20% van de wedstrijden op de zondag spelen wordt de vrijdag niet meegerekend als capaciteit en daalt het aantal trainingsuren per weken naar 18. Dit is voor alle drie de verenigingen in Lelystad van toepassing. Voor het bepalen van de benodigde capaciteit is tot slot het veldtype van belang. Gerekend wordt met een maximale bespeelbaarheid van een natuurgras trainingsveld van 700 uur per jaar, wat neerkomt op 17,5 uur per week. Een kunstgrasveld kan in principe onbeperkt worden ingezet, dus bepaalt het aantal uren per week waarop de verenigingen trainingen plannen als de maximale capaciteit. Op basis van de richtlijn van de KNVB is dit 18 uur per week bij een zaterdagvereniging, wat neerkomt op 720 uur per jaar. Omdat de richtlijn gebaseerd is op veel factoren dient de uitkomst te worden gezien als een indicatieve trainingsbehoefte. Een natuurgras wedstrijdveld kan maximaal 350 uur per jaar bespeeld worden.

De 'nieuwe' richtlijn die is opgesteld in 2013 gaat voor verenigingen met zowel jeugd als seniorenteams uit van een benodigde capaciteit van twee kleedlokalen per wedstrijdveld en 2 teamlockers per wedstrijdveld (bij nieuw te realiseren kleedgebouwen). Van de kleedlokalen dient 50% een maat te hebben van minimaal 15 m² en 50% minimaal 24 m². Teamlockers zijn 'kasten' waarin de sporters hun sportassen kunnen opbergen. Door gebruik van teamlockers blijven de kleedlokalen niet onnodig lang 'bezet'. In de oude richtlijn normering werd uitgegaan van 2 kleedlokalen per wedstrijdveld en per 3 wedstrijdvelden een set van 2 extra kleedlokalen.

Verhouding veldcapaciteit en gebruiksbehoefte in 2024

Bij de voetbalaccommodaties is de huidige verhouding tussen vraag en aanbod aan velden niet in balans. Dit is al vermeld in paragraaf 6.2. en wordt hieronder verder uitgewerkt.

Wedstrijdvelden

De wedstrijden worden gespeeld op de vrijdag(avond), de zaterdag en de zondag (Batavia). In tabel 20 is het benodigde aantal wedstrijdvelden per vereniging per speeldag weergegeven.

Vereniging	Benodigde velden per dag			Benodigde velden		Beschikbare velden	Verschil
	vrijdag	zaterdag	zondag	niet afgerond	afgerond		
SVL	0,3	2,6	0,0	2,6	3	5	2
Unicum	0,1	4,0	0,0	4,0	4	4	0
Batavia	0,2	3,6	0,7	3,6	4	4	0

Tabel 20: vergelijking benodigde en beschikbare capaciteit wedstrijdvelden

De tabel laat zien dat SVL een overschot heeft van 2 wedstrijdvelden. Bij Unicum en Batavia sluit het aantal velden aan bij de benodigde capaciteit. Wel geldt dat deze verenigingen een wachtlijst hebben voor nieuwe leden van respectievelijk 300 en 220 leden, waardoor er feitelijk sprake is van een tekort. Omdat in de berekening is uitgegaan van een planning tot 18.00 uur, kan bij onverlichte wedstrijdvelden in de wintermaanden nog meer druk ontstaan. Bij zowel Unicum als bij Batavia zijn 2 van de 4

wedstrijdvelden niet verlicht. In de praktijk zullen de verenigingen in deze periode op drukke wedstrijddagen de verlichte velden iets ruimer benutten.

Trainingsvelden
In tabel 21 is per vereniging het indicatieve aantal trainingsuren per week afgezet tegen de beschikbare capaciteit.

Vereniging	Beschikbare trainingscapaciteit						Behoefte	Verschil
	kunstgras		natuurgras		totaal			
	velden	uren/week	velden	uren/week	velden	uren/week	uren/week	uren/week
SVL	1,0	18	1,5	26	2,5	44	32	12
Unicum	2,0	36	0,0	0	2,0	36	46	-10
Batavia	1,0	18	1,3	23	2,3	41	51	-10

Tabel 21: vergelijking benodigde en beschikbare capaciteit trainingsuren per week

De tabel laat zien dat Unicum en Batavia op grond van de richtlijn een tekort van 10 trainingsuren per week hebben. In hoeverre dit daadwerkelijk een knelpunt is hangt samen met de praktijk. Een kortere trainingsduur dan 80 minuten biedt extra ruimte. Ook trainen de 35+, 45+ en veteranenteams vaak maar 1 keer per week (of gebruiken minder veldcapaciteit), waardoor er wat extra ruimte is voor de andere teams. Het tekort geldt bij het huidige aantal leden/teams. Doordat er een wachtlijst is, is er feitelijk sprake van een groter tekort.

Kleedlokalen
Unicum en Batavia beschikken beiden over 8 kleedlokalen, wat exact 2 per wedstrijdveld is. SVL beschikt over 16 kleedlokalen. Het aantal kleedlokalen sluit bij Unicum en Batavia exact aan bij de richtlijn van 2 per veld. Bij SVL is er sprake van een overcapaciteit van 10 kleedlokalen. Geen van de verenigingen beschikt over teamlockers.
De maat van de kleedlokalen van Unicum is 20 m², van Batavia 15 m² en van SVL 16 m², waarmee alle kleedlokalen voldoen aan de minimale maat van 15 m². Geen enkele vereniging beschikt over kleedlokalen met een grotere maatvoering 24 m². Deze maatvoering is pas sinds 2013 onderdeel van de richtlijn. In de praktijk wordt bij vernieuwing van kleedlokalen de gewenste maatvoering heroverwogen. Vaak zijn verenigingen zelf eigenaar van de kleedlokalen en maken zij hierin hun eigen afweging.

Knelpunten en wensen verenigingen

Knelpunten
De uitkomsten van de tabellen 20 en 21 laten zien dat er bij Unicum en Batavia knelpunten zijn in de veldcapaciteit. Er is met name een tekort aan trainingscapaciteit, maar ook de wedstrijdcapaciteit biedt nauwelijks tot geen ruimte voor groei. Beide verenigingen hebben daarom een wachtlijst voor nieuwe leden (naar opgave van de verenigingen gaat het om respectievelijk 300 en 220 kinderen op de wachtlijst). SVL heeft op dit moment een overcapaciteit. De vereniging kan derhalve groeien binnen de huidige veldcapaciteit. Op Langezand liggen 8,5 voetbalvelden, waarvan de vereniging er momenteel 6,5 huurt. Bij Unicum en Batavia is daarnaast sprake van krapte in het aantal kleedlokalen.

De knelpunten bij Unicum en Batavia zijn ontstaan in de periode 2019-2024 door een sterke groei van het aantal leden. In deze periode groeide het aantal leden van de 3 verenigingen samen met 4,3%, maar in de praktijk was sprake van een groei bij Unicum en Batavia met respectievelijk 12% en 53% en een daling van het aantal leden bij SVL met 39%. Het gevolg is een groter aantal leden op de sportparken Schouw (Unicum) en Doggersbank (Batavia) dan voorzien. Beide parken liggen ‘in de wijk’ en op beide locaties wordt door omwonenden daarom verkeers- / parkeeroverlast ervaren (de parkeercapaciteit sluit niet aan bij huidige gebruiksintensiteit). Bij sportpark Doggersbank is dit knelpunt het grootst. Unicum en Batavia kunnen momenteel geen nieuwe leden meer plaatsen.

Wensen verenigingen
Unicum en Batavia wensen beiden uitbreiding van de veldcapaciteit en het aantal kleedlokalen. De accommodatie van Unicum is circa 15 jaar geleden verkleind van 5 naar 4 velden wegens woningbouw. Van de huidige 4 velden zijn er 2 in kunstgras uitgevoerd. In 2023 is een van de 4 velden gedraaid om inpassing van een vijfde veld mogelijk te maken. Dit vijfde veld is (nog)

niet gerealiseerd. Unicum wenst alsnog realisatie van dit vijfde veld, uitgevoerd in kunstgras. De accommodatie van Batavia bestaat uit 5 velden, waarvan 1 kunstgras, en een trainingshoek. De vereniging wenst omvorming van één van de natuurgrasvelden naar een kunstgrasveld. Dit creëert extra trainingscapaciteit. Het biedt ook voor de wedstrijden een voordeel omdat een kunstgrasveld intensiever bespeeld kan worden en het gebruik is minder weersafhankelijk. Beide verenigingen hebben gezien de ledengroei ook interesse getoond in een verhuizing naar het ontwikkelingsgebied ZuiderC.

Benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040

Voor het berekenen van de benodigde capaciteit in 2030 en 2040 geldt de behoefte in 2024 als basis. Hierbij is het van belang om ook rekening te houden met de wachtlijsten voor nieuwe leden bij Batavia en Unicum. Daarom is voor de berekening van de toekomstige behoefte de benodigde veldcapaciteit in 2024 gecorrigeerd op basis van de wachtlijsten. Daarbij is het uitgangspunt gehanteerd dat 50% van aantal kinderen op de wachtlijst (per vereniging) ook daadwerkelijk lid wordt. Niet alle potentiële leden van de wachtlijst zullen daadwerkelijk lid worden en er is waarschijnlijk sprake van dubbelingen op beide wachtlijsten. De benodigde trainingscapaciteit is hier ook uitgedrukt in velden. Hierbij is uitgegaan van een planning van 17,75 uur per veld per week (gemiddelde van de capaciteit van natuurgras van 17,5 uur en kunstgras van 18 uur). Het resultaat van de berekening is opgenomen in tabel 22.

Vereniging			Capaciteit wedstrijdvelden				Capaciteit trainingsvelden					
	2024	2024	2030	2030	2040	2040	2024	2024	2030	2030	2040	2040
SVL	2,6	**3**	2,8	**3**	3,6	**4**	1,8	**2**	2,0	**2**	2,5	**3**
Unicum	4	**4**	5,3	**6**	6,8	**7**	3,1	**3**	3,4	**4**	4,3	**5**
Batavia	3,6	**4**	4,8	**5**	6,1	**6**	3,3	**4**	3,6	**4**	4,6	**5**
Totaal		**11**		**14**		**17**		**9**		**10**		**13**

Tabel 22: benodigde capaciteit wedstrijdvelden en trainingsvelden in 2030 en 2040

De tabel laat een geleidelijke stijging zien van het aantal wedstrijdvelden (geel) en trainingsvelden (oranje) in de periode 2024 tot 2040. Het benodigde aantal trainingsvelden stijgt met name in de periode tussen 2030 en 2040.

Als er meerdere verenigingen zijn van 1 tak van sport is er soms sprake van fluctuaties in het aantal leden per vereniging. In Lelystad is dit in de afgelopen 5 jaar bij de voetbalverenigingen aan de orde geweest. Dit maakt een voorspelling voor de ontwikkeling per locatie moeilijker. Als naar de gezamenlijke behoefte wordt gekeken, dan groeit het benodigde aantal wedstrijdvelden over de gehele periode van 11 naar 17 (+6) en het aantal trainingsvelden van 9 naar 13 (+4). Uitbreiding van het aantal kleedlokalen is gekoppeld aan de uitbreiding van het aantal wedstrijdvelden. Geografisch gezien zal de groei van het aantal inwoners aan de zuidzijde van Lelystad het meeste toenemen. Dit is een aspect om rekening mee te houden.

Het exact benodigde aantal velden hangt uiteindelijk samen met de keuze voor het aantal kunstgrasvelden en het aantal natuurgrasvelden. Kunstgrasvelden kunnen zowel voor wedstrijden als trainingen worden ingezet. Bij natuurgrasvelden is dubbelgebruik niet haalbaar wegens de maximale veldbelasting van 700 uur per veld. De keuze voor het aantal kunstgrasvelden en het aantal natuurgrasvelden hangt samen met een aantal factoren:

- de mate waarin de dubbele functie van kunstgras als wedstrijd- en trainingsveld nodig is in relatie tot de beschikbare ruimte.
- het aantal wedstrijdvelden (ook kunstgrasvelden) wordt bepaald op basis van de lengte van de speeldag (9.00 – 18.00 uur).
- de mate waarin verenigingen gebruik willen maken van kunstgras vanuit oogpunt van borging van de bespeelbaarheid
- de kosten (voor kunstgrasvelden hoger dan voor natuurgrasvelden)

6.5.3 Tennis

In Lelystad zijn 3 tennisverenigingen actief: LTVL (sportpark Langezand), ITL (tennispark ITL) en Poseidon (sportpark Schouw). Landelijk stijgt het aantal leden van tennisverenigingen de laatste jaren, maar aan deze stijging ging een periode van sterke daling vooraf. De recente stijging is voor een groot deel toe te schrijven aan de ontwikkeling van tennis tijdens Covid-19 (het was destijds één van de sporten die wel toegestaan was tijdens de lockdowns) en de toevoeging van padel aan het aanbod van de tennisverenigingen. Deze sport is zeer populair en nog steeds groeiend. Veel tennisverenigingen benutten de overcapaciteit die is ontstaan aan tennisbanen voor de aanleg van padelbanen. Dit is wegens het geluidsniveau alleen mogelijk als de accommodatie van een vereniging niet te dicht bij woningen ligt. In Lelystad heeft LTVL van deze ontwikkeling gebruik

kunnen maken. Deze vereniging beschikt inmiddels 6 outdoor padelbanen en breidt momenteel uit met 4 indoor banen. De verenigingen ITL en Poseidon kunnen om deze reden geen padelbanen aanleggen. Dit is terug te zien in de ledenontwikkeling. ITL en Poseidon verloren de afgelopen 5 jaar ongeveer 10% van hun leden. LTVL kende juist een sterke groei. Het is nog niet te zeggen hoe padel zich de komende jaren zal ontwikkelen (trend of structurele vraag).

De KNLTB (tennisbond) hanteert voor de berekening van de benodigde capaciteit aan tennisbanen de volgende richtlijnen:

- 70-90 spelers per baan voor verlichte banen en 50-70 spelers per baan bij onverlichte banen.
- De banen worden zowel gebruikt voor (georganiseerde) trainingen en wedstrijden als voor ongeorganiseerd gebruik, het zogenaamde 'vrij spelen'. De verhouding tussen deze activiteiten varieert per vereniging.
- Ook de leeftijdsopbouw van de leden speelt een rol (de mate waarin de banen ook overdag worden benut).
- Er is geen richtlijn voor het aantal kleedlokalen. De meeste verenigingen beschikken over 1 kleedlokaal voor dames en 1 kleedlokaal voor heren.
- Voor padel hanteert de KNLTB dezelfde richtlijnen als voor tennisbanen (maximaal 90 leden per baan).

Benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040

In tabel 23 is de benodigde capaciteit aan tennisbanen in 2024, 2030 en 2040 afgezet tegen de beschikbare capaciteit in 2024. De verenigingen in Lelystad beschikken allemaal over verlichte banen. Daarom is in de berekening uiteengegaan van een benodigde capaciteit van 1 baan per 90 leden (bovenkant bandbreedte 70-90 bij verlichte banen). In de tabel is ook de baandruk weergegeven. Dit is het werkelijke aantal spelers per baan. Bij LTVL kan elk lid zowel tennis als padel spelen. Omdat het aantal leden van LTVL sinds de aanleg van de padelbanen bijna is verdubbeld, is voor het berekenen van de baandruk bij LTVL de aanname gemaakt dat 65% van de leden gebruik maakt van de tennisbanen.

Capaciteit	LTVL			Poseidon			ITL		
	2024	2030	2040	2024	2030	2040	2024	2030	2040
Benodigd	7,8	8,6	11,0	3,8	4,2	5,4	2,8	3,1	3,9
Beschikbaar	9	9	9	8	8	8	5	5	5
Verschil	1,2	0,4	-2,0	4,2	3,8	2,6	2,2	1,9	1,1
Baandruk	74	82	105	43	47	61	51	56	71

Tabel 23: benodigde capaciteit tennisbanen 2024, 2030 en 2040

De tabel laat zien dat alle verenigingen in 2024 beschikken over voldoende tennisbanen. Bij meer dan 90 leden per baan is er sprake van een hoge baandruk. Bij een gelijkwaardige groei van de leden per vereniging is het aantal tennisbanen bij ITL en Poseidon ook in 2030 en 2040 nog toereikend. Alleen bij LTVL komt de baandruk tussen 2030 en 2040 zonder uitbreiding boven de 90. Op deze locatie is naar verwachting uitbreiding met 2 tennisbanen gewenst.

De behoefte aan padelbanen is niet in beeld gebracht. Op dit moment is de vraag naar padel nog stijgend en zijn banen die verenigingen aanleggen vaak direct 'vol'. De markt voor padel is echter met name voor commerciële aanbieders interessant. De toekomst moet uitwijzen hoe lang de padelsport nog groeit. De vraag is of een stagnatie en eventuele daling in de toekomst gunstig is voor de verenigingen (wegvallen van commercieel aanbod) of dat juist de verenigingen dan een daling gaan zien. Bij de uitwerking van de scenario's rond tennis en padel wordt wel ingegaan op de ruimtebehoefte van padel. Voor eventuele investeringen in padelbanen gaan we ervan uit dat deze of door commerciële aanbieders of door verenigingen worden gedaan.

Knelpunten en wensen verenigingen

De verenigingen ITL en Poseidon willen hun aanbod graag verbreden. Ze willen samen verhuizen naar een nieuwe locatie en hier gezamenlijk een aanbod van diverse racketsporten aanbieden, waaronder naast tennis in ieder geval ook padel. ZuiderC is voor de verenigingen daarbij in beeld als locatie. Op de huidige locaties van beide verenigingen is de inpassing van padel niet mogelijk wegens de korte afstand van deze accommodaties tot omliggende woningen. Een nieuwe locatie moet de samengevoegde verenigingen de ruimte bieden om in de toekomst verder te groeien. De verenigingen willen op de nieuwe locatie ook samenwerking zoeken met andere maatschappelijke organisaties.

6.5.4 Hockey

De hockeysport wordt volledig op kunstgrasvelden gespeeld. De richtlijn voor de benodigde capaciteit aan velden en kleedlokalen van de KNHB is: 9 normteams per wedstrijdveld per speeldag. Voor trainingscapaciteit zijn geen aparte richtlijnen. In de praktijk geldt: bij (on)voldoende wedstrijdcapaciteit is er (on)voldoende trainingscapaciteit. Het benodigde aantal wedstrijdvelden is dus leidend. Hierbij moet dan worden uitgegaan van de drukste speeldag. Bij hockey speelt de jeugd op zaterdag en de senioren op zondag of midweeks (vrijdag). De zaterdag is meestal de drukste speeldag, zo ook bij MHC Lelystad. De richtlijn voor het aantal kleedlokalen is 2 per veld.

Benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040

MHC Lelystad heeft momenteel 30 teams waarvan 24 jeugdteams. Dit vertaalt zich in 26,5 normteams. In tabel 24 is de beschikbare veldcapaciteit in 2024 afgezet tegen de benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040.

Capaciteit	Velden		
	2024	2030	2040
Benodigd	2,1	2,3	2,9
Benodigd afgerond	3	3	3
Beschikbaar	3	3	3
Verschil	0	0	0

Tabel 24: benodigde capaciteit hockeyvelden 2024, 2030 en 2040

De huidige veldcapaciteit is in relatie tot het huidige aantal teams ruim. Op basis van de verwachte groei zal de veldcapaciteit derhalve ook in 2030 en 2040 toereikend zijn. Het huidige aantal kleedlokalen is 6, wat aansluit bij de richtlijn van 2 kleedlokalen per veld. Aandachtspunt is een eventuele extra populariteit van hockey bij groei van de gemeente. In dat geval kan sprake zijn van een behoefte die niet opgevangen kan worden binnen het huidige aantal velden.

6.5.5 Korfbal

Korfbal wordt gespeeld op kunstgras. Voor korfbalvereniging Exakwa is in 2022 een nieuw kunstgrasveld aangelegd, waarop 4 speelvelden zijn ingepast. De richtlijn voor de benodigde capaciteit aan velden van het KNKV is 7 normteams per wedstrijdveld per speeldag en 0,33 trainingsvelden per wedstrijdveld. Het benodigde aantal wedstrijdvelden is ook hier leidend. Exakwa speelt haar wedstrijden op zaterdag. De richtlijn voor het aantal kleedlokalen is minimaal 4 en bij 3 of meer wedstrijdvelden wordt uitgegaan van 2 kleedkamers per wedstrijdveld.

Benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040

Exakwa heeft momenteel 27 teams waarvan 23 jeugdteams. Dit vertaalt zich in 19,6 normteams. In tabel 25 is de beschikbare capaciteit aan velden in 2024 afgezet tegen de benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040.

Capaciteit	Velden		
	2024	2030	2040
Benodigd	2,8	3,1	3,9
Benodigd afgerond	3	3	4
Beschikbaar	4	4	4
Verschil	1	1	0

Tabel 25: benodigde capaciteit korfbalvelden in 2024, 2030 en 2040

De huidige veldcapaciteit is in relatie tot het huidige aantal teams ruim. Het huidige aantal velden is naar verwachting ook in 2030 en 2040 toereikend. Aandachtspunt is de benodigde veldcapaciteit in 2040. Op grond van de veldcapaciteit zijn er momenteel 6 kleedlokalen nodig. De vereniging beschikt over nu 4 kleedlokalen: op basis van de normering is er derhalve een tekort van 2 kleedkamers (uitgaande van de behoefte van 3 velden). Tussen 2030 en 2040 neemt dat tekort toe naar 4 kleedkamers. De vereniging zou nu al graag beschikken over 8 kleedlokalen. Exakwa heeft eigen kleedlokalen.

6.5.6 Honkbal

De KNBSB (honk- en softbalbond) hanteert voor honkbal een richtlijn van 8 normteams per wedstrijdveld en 10 normteams voor een jeugdwedstrijdveld (kleinere maatvoering, speciaal voor wedstrijden van de jongere jeugdcategorieën). Voor softbal geldt 10 normteams per wedstrijdveld. Voor het aantal kleedlokalen is de richtlijn 2 per wedstrijdveld. Er is geen richtlijn voor het aantal trainingsvelden (trainingen moeten passen binnen de capaciteit van wedstrijdvelden).

Benodigde capaciteit 2024, 2030 en 2040

Honk- en softbalvereniging Falcons heeft 5 teams waarvan 2 jeugdteams. Eén van de seniorenteams is een softbal team, de andere 4 teams zijn honkbalteams. Dit vertaalt zich in een gelijk aantal normteams (3 bij de senioren en 2 bij de jeugd). In tabel 26 is de beschikbare capaciteit aan velden in 2024 afgezet tegen de benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040.

Capaciteit	Seniorenveld			Jeugdveld		
	2024	2030	2040	2024	2030	2040
Benodigd	0,4	0,4	0,6	0,3	0,3	0,4
Benodigd afgerond	1	1	1	1	1	1
Beschikbaar	1	1	1	1	1	1
Verschil	0	0	0	0	0	0

Tabel 26: benodigde capaciteit honkbalvelden in 2024, 2030 en 2040

De vereniging heeft 1 jeugdveld en 1 seniorenveld. De veldcapaciteit is in relatie tot het huidige aantal teams ruim. De veldcapaciteit is naar verwachting ook in 2030 en 2040 derhalve toereikend. De vereniging heeft 4 kleedlokalen hetgeen aansluit bij de richtlijnen.

6.5.7 Atletiek

Voor atletiek bestaan geen richtlijnen voor de benodigde omvang van de voorzieningen in relatie tot het aantal gebruikers. Het voorzieningenaanbod varieert sterk per vereniging, ook bij een vergelijkbaar aantal leden. Atletiekvereniging Spirit heeft momenteel 325 leden. De vereniging beschikt over een 8-baans atletiekbaan. Dit is groter dan een standaard voorziening (6 banen). Binnen de baan zijn voorzieningen voor de ‘technische nummers’ aanwezig. De vereniging beschikt over 2 grote eigen kleedlokalen. Naast de atletiekvereniging wordt de baan gebruikt door andere organisaties waaronder andere sportverenigingen (zwemmen en schaatsen) en scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Op basis van de groei van Lelystad wordt een toename van het aantal leden naar circa 360 in 2030 en circa 460 in 2040 verwacht. Op basis van landelijke referenties is in gemeenten met een omvang van circa 120.000 inwoners in de regel één atletiekaccommodatie aanwezig en kan de accommodatie voorzien in de groei van het aantal leden.

6.5.8 Jeu de Boules

De richtlijn van de NJBB (jeu de boules bond) gaat uit van 1 baan per 5,33 leden voor de speltak ‘doubletten’ en 1 baan per 8 leden voor de speltak ‘tripletten’.

Benodigde capaciteit 2024, 2030 en 2040

Jeu de Boules Vereniging Lelystad heeft 140 leden. In tabel 27 is de beschikbare capaciteit aan banen in 2024 afgezet tegen de benodigde capaciteit in 2024, 2030 en 2040. Er is uitgegaan van de speltak ‘doubletten’ (vraagt hoogste baancapaciteit).

Capaciteit	Banen		
	2024	2030	2040
Benodigd	26,3	28,9	37,0
Benodigd afgerond	27	29	37
Beschikbaar	20	20	20
Verschil	-7	-9	-17

Tabel 27: benodigde capaciteit jeu de boules banen in 2024, 2030 en 2040

De jeu de boules vereniging beschikt over 20 eigen buitenbanen. De vereniging heeft geen overdekte banen. Op dit moment is er een tekort van 7 banen ten opzichte van de richtlijn van de bond. Dit loopt op naar 17 banen in 2040. In de berekening is uitgegaan van een geleidelijke groei van de vereniging op basis van het aantal inwoners, naar 200 leden in 2040. De vereniging is de laatste jaren echter sterk gegroeid en heeft de ambitie om al binnen 5 jaar door te groeien naar 200 leden. In dat geval zouden er al op kortere termijn 17 extra banen nodig zijn. De vereniging heeft de wens een nieuwe grotere clubaccommodatie te realiseren met overdekte banen, die nodig zijn om bij ieder weertype te kunnen spelen. Daarnaast biedt een overdekte accommodatie ook mogelijkheden om (nationale) wedstrijden te spelen. Daarvoor zijn 32 banen vereist, waarvan minimaal 15 overdekt.

Op de richtlijnen van de bond kunnen nuances worden aangebracht. In de richtlijn wordt uitgegaan van gelijktijdig gebruik van de accommodatie door alle leden, gerekend met een opkomst van 75%. Een alternatief voor de realisatie van extra banen is het aanbieden van meerdere trainingstijden, waarbij de leden niet meer op elk tijdstip terecht kunnen. De accommodatie is in principe elke dag gedurende de hele dag beschikbaar voor de leden.

synarchis

7. Sportvoorzieningen in de openbare ruimte

7.1 Inleiding

De openbare ruimte van de gemeente Lelystad kent momenteel al volop mogelijkheden om te sporten en bewegen. Er zijn veel van de autoweg gescheiden fietspaden en de bossen aan de noord- en zuidzijde van de stad en het water nodigen uit tot vrij sporten en bewegen. Daarnaast zijn er specifieke voorzieningen aangelegd voor sporten en bewegen in de openbare ruimte. Dit hoofdstuk concentreert zich op deze voorzieningen.

7.2 Aanbod

Sportbedrijf Lelystad heeft een kaart ontwikkeld met sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte. Hierop zijn 20 locaties opgenomen. In en om de stad zijn 20 locaties die kunnen worden geschaard onder de sportvoorzieningen in de openbare ruimte.[20] In figuur 5 een overzicht van deze voorzieningen opgenomen.

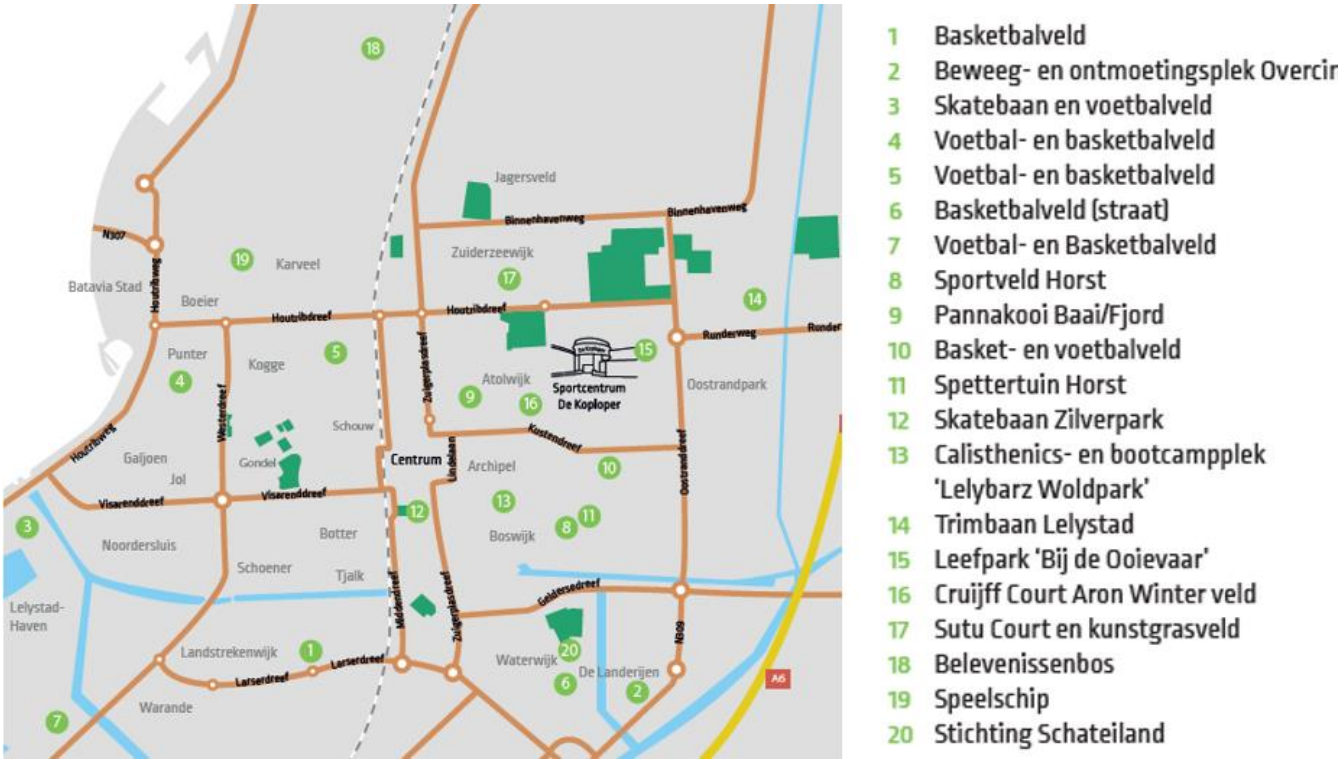

Figuur 5: sportvoorzieningen in de openbare ruimte

De voorzieningen Spettertuin Horst (11), het belevenissenbos (18) en het Speelschip (19) zijn te typeren als speelvoorzieningen en worden daarom verder in dit hoofdstuk buiten beschouwing gelaten. Het Schateiland (20) bestaat uit een speeltuin en een sportveld. Alleen het sportveld is meegenomen. Niet opgenomen op de kaart is het sportveld achter binnensportcomplex 't Kofschip. Dit sportveld werd voorheen door scholen in de omgeving gebruikt, maar door de clustering van het voortgezet onderwijs is de functie van dit veld hiervoor vervallen. Op dit moment wordt het veld wel veel gebruikt door bewoners om te voetballen en kan hiermee worden geschaard onder de sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

De beschikbare sportvoorzieningen hebben samen een oppervlakte van ruim 55.000 m². Hierin is de trimbaan (14) niet opgenomen, omdat de maatvoering van deze voorzieningen moeilijk te kwantificeren is. In tabel 28 is een overzicht opgenomen met de oppervlaktes per voorziening. De nummers voor de voorzieningen corresponderen met de nummers in figuur 5.

[20] Bron: Sportbedrijf Lelystad

	Voorziening	Oppervlakte (m2)		Voorziening	Oppervlakte (m2)
1	Basketbalveld	530	10	Basket- en voetbalveld	1.220
2	Beweeg- en ontmoetingsplek Overcinge	340	12	Skatebaan Silverhills	1.230
3	Skatebaan en voetbalveld	2.020	13	Calisthenics- en bootcampplek 'Lelybarz Woldpark	210
4	Voetbal- en basketbalveld	450	15	Leefpark 'Bij de Ooievaar'	9.540
5	Voetbal- en basketbalveld	950	16	Cruijff Court Aron Winter veld	1.180
6	Basketbalveld	650	17	Sutu Court, Kunstgrasveld en basketbalveld	1.590
7	Voetbal- en basketbalveld	2.780	20	Schateiland (sportveld)	3.500
8	Sportveld Horst	2.350		Sportveld 't Kofschip	23.100
9	Pannakooi Baai/Fjord	3.540			
	Totaal				**55.180**

Tabel 28: oppervlakte sportvoorzieningen openbare ruimte

7.3 Spreiding van het aanbod

Er is sprake van een goede spreiding van de voorzieningen over de stad. De dichtheid aan voorzieningen is wel wat groter in de oostelijke helft van de stad (zie figuur 5). De meeste sportvoorzieningen worden beschouwd als wijkvoorzieningen. In elke wijk ligt minimaal 1 voorziening. De skatebaan Silver Hills en de trimbaan worden gezien als voorzieningen met een bovenwijkse c.q. stedelijke functie. De skatebaan is centraal gesitueerd. De trimbaan ligt in de noordoost hoek.

7.4 Kwaliteit van het aanbod

Er is geen schouw gedaan van de voorzieningen, waardoor hierover geen uitspraak kan worden gedaan. Goed onderhoud en een regelmatige controle van de staat van de voorzieningen, is van belang in relatie tot de veiligheid voor de gebruikers.

Diversiteit in het aanbod

De kwaliteit van de voorzieningen hangt niet alleen samen met de staat van onderhoud, maar ook met de aantrekkelijkheid van de voorziening. De vraag hierbij is of de voorziening de inwoners daadwerkelijk uitnodigt om te gaan sporten of bewegen en of er diversiteit is in het aanbod. Relatief veel van de voorzieningen zijn ‘traditionele voorzieningen’ zoals voetbal- en basketbalvelden. Aan de westkant van de gemeente vallen de voorzieningen uitsluitend in deze categorie. Aan de oostkant van de stad zijn meer voorzieningen en is de diversiteit ook groter. Naast de basketbal- en voetbalvelden zijn hier ook voorzieningen als een calisthenics- en bootcampplek, een sutu court (interactieve voetbalmuur), beweegtoestellen en jeu de boules banen. Tevens zijn hier 2 kunstgrasvelden, waaronder een Cruyff Court.

7.5 Toekomstig aanbod

Uitbreiding skatevoorzieningen Zilverpark

Wegens behoefte aan uitbreiding van de voorzieningen voor het skaten heeft de gemeenteraad in maart 2024 ingestemd met het uitbreiden van de voorzieningen voor skaters in het gebied Zilverpark waar de huidige skatebaan Silverhills ligt. De uitbreiding wordt meegenomen in een integraal ontwerp voor de opwaardering van het Zilverpark tot een aantrekkelijk park voor recreatie. De skatevoorzieningen zijn hier onderdeel van.

Locatie sportveld ’t Kofschip

Het gebied waarin sportveld en sportzaal ’t Kofschip liggen, wordt bestemd voor de ontwikkeling van woningbouw. Sportzaal ’t Kofschip vervalt na de realisatie van de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden, naar verwachting in 2028.

7.6 Huidige normeringen

Er zijn geen landelijke normen voor het benodigde aanbod aan voorzieningen voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Gemeenten hanteren daar veelal hun eigen normeringen voor; grotere steden hanteren wisselend normen voor nieuwe gebiedsontwikkelingen, voor beschikbaar aanbod binnen een straal van een kilometer of 1.000 m² per 1.000 woningen. De gemeente Lelystad heeft in de Sport- en Beweegvisie 2023 – 2030 een norm van 1 m² per inwoner vastgelegd voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. In hoofdstuk 8 wordt verder ingegaan op de normeringen voor de toekomst.

De oppervlakte van de huidige voorzieningen voor sport in de openbare ruimte is 55.180 m². De trimbaan en fiets- en wandelpaden zijn hierbij niet meegerekend. Met de huidige oppervlakte aan sportvoorzieningen in de openbare ruimte is er 0,66 m² per inwoner beschikbaar. Als het sportveld bij 't Kofschip vervalt, dan vervalt een grote voorziening en daalt de totale oppervlakte van de voorzieningen met 23.100 m². In dat geval is er 0,38 m² per inwoner beschikbaar. Om de gebruiksmogelijkheden voor de huidige inwoners (los van de uitbreiding en het groeiend aantal inwoners) op peil te houden, achten we het reëel om binnen de gemeente een deel van de vervallen ruimte rond 't Kofschip te compenseren. Dat kan met verschillende soorten voorzieningen (speelplekken, trapveldjes of multifunctionele ruimten voor diverse sporten a la Cruyff Courts). Qua spreiding en diversiteit zal met name in Lelystad-West behoefte zijn aan aanvulling van sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen zal ruimte gereserveerd moeten worden voor sport in de openbare ruimte. Bij scenario 2 groeit de gemeente met ongeveer 36.000 inwoners. Dit betekent 36.000 m² aan extra voorzieningen. De invulling daarvan is bij voorkeur divers, in de vorm van sport- en beweegvoorzieningen die vergelijkbaar zijn met het huidige aanbod, maar ook via wandel- en fietsroutes, outdoor fitness voorzieningen en een combinatie van voorzieningen op bijvoorbeeld sportparken.

synarchis

8. Normen en afwegingskaders

8.1 Inleiding

In de Sport- en Beweegvisie 2023 – 2030 zijn normen en richtlijnen opgenomen voor de omvang van het voorzieningenaanbod op het gebied van sport en bewegen in Lelystad (De barcode). Specifiek gaat het om de volgende voorzieningen:

- Speel- en verblijfsplek
- Sport in de openbare ruimte
- Sportterrein (buitensportaccommodaties)
- Sporthal en sportzaal
- Binnenzwembad

Onderdeel van het IHP Sport is om deze normen en richtlijnen (definitief) vast te leggen. Dit is uitgewerkt in paragraaf 8.2. De speel- en verblijfsplekken vallen buiten het IHP Sport en zijn daarom niet meegenomen.

Er zijn geen wettelijke normen voor de omvang van de voorzieningen voor sport en bewegen waaraan een gemeente moet voldoen (uitgezonderd voor bewegingsonderwijs). De gemeente heeft wel een zorgplicht voor de inwoners op het gebied van welzijn. Mogelijkheden om te sporten en bewegen maken hiervan onderdeel uit. De mate waarin hierin wordt voorzien is een vrije keuze en gemeenten zullen hiervoor primair aansluiting moeten zoeken bij de ambities die worden nagestreefd in relatie tot ‘de woongemeente’ die men wil zijn.

Door instanties als het Mulier Instituut wordt periodiek onderzoek verricht naar de omvang van sportvoorzieningen in Nederland. Hieruit komen gemiddelden naar voren en ontwikkelingen hierin. Daarnaast stellen belangenorganisaties zoals Jantje Beton richtlijnen op. Deze gemiddelden en richtlijnen bieden houvast voor gemeenten. Een toets hieraan geeft in ieder geval een globaal beeld van hoe een gemeente er op dit punt voorstaat. In combinatie met de eigen beleidsdoelstellingen op het gebied van sport en bewegen kunnen gemeenten vervolgens hun eigen normen vaststellen.

Een norm is een goede richtlijn voor de benodigde voorzieningen. Realisatie van voorzieningen conform de norm is echter geen doel op zich. Er moet sprake zijn van een goede aansluiting tussen de norm en de praktijk, tussen vraag en aanbod. In aanvulling op de normeringen zijn afwegingskaders behulpzaam bij het maken van de uiteindelijke keuzes. De afwegingskaders zijn vastgelegd in paragraaf 8.3.

8.2 Normen en richtlijnen

Binnenzwembad

In de Sport- en Beweegvisie is een norm van 100 m² zwemwater per 10.000 inwoners vastgelegd. De huidige zwemvoorziening De Koploper beschik over 1.558 m² aan zwemwater en zou daarmee op basis van de norm van 100 m² per 10.000 inwoners toereikend moeten zijn voor 155.000 inwoners.

Bij gebruik van het zwembad zijn verschillende activiteiten te onderscheiden. De analyse die in hoofdstuk 4 leidt tot het beeld dat er voor de meeste activiteiten in het zwembad is de ruimte in De Koploper toereikend om de groei van het aantal inwoners tot 2040 op te vangen. Echter voor het instructiezwemmen is de capaciteit bij 120.000 inwoners mogelijk niet meer toereikend. Bij 155.000 inwoners is dit zeker niet meer aan de orde. De norm van 100 m² per 10.000 inwoners is dus een norm die te ‘globaal’ is.

Voorgesteld wordt om voor het gebruik voor de normering de indicatoren ‘animocijfer’ en ‘aantal bezoekers per m² zwemwater’ te hanteren. Als deze binnen de bandbreedte van de landelijke referentie vallen, is er in principe voldoende capaciteit aan zwemwater. Voor de activiteiten instructiezwemmen (leszwemmen voor kinderen) en verenigingszwemmen geldt een aparte monitoring. Voor deze activiteiten geldt er minder flexibiliteit bij de inroostering door specifieke gebruikstijden.

Norm:
Er is een goede afstemming van vraag en aanbod van zwemwater als op grond van het aantal bezoekers per jaar sprake is van een animocijfer tussen van 2,5 - 3,5 en een aantal bezoekers per m² van 225 - 275. Aanvullend wordt de ontwikkeling van de vraag naar instructie-zwemmen en verenigingszwemmen gemonitord. Voor deze activiteiten kan bij een uitkomst van beide indicatoren richting de bovenkant van de bandbreedtes sprake zijn van een tekort aan zwemwater. Een tekort voor instructie-zwemmen is de kritische factor bij de uitbreiding van zwemwater.

Sporthallen en sportzalen

Uit gebruikscijfers van sporthallen en bestaand aanbod aan sporthallen in Nederland komt een algemeen basisniveau naar voren van 1 sporthal per 10.000 – 17.500 inwoners. In de praktijk is er sprake van grote lokale verschillen.

In de Sport- en Beweegvisie is een norm van 1 sporthal (3 zaaldelen) per 20.000 inwoners opgenomen. Hierbij is ervoor gekozen ook de capaciteit van sportzalen (2 zaaldelen) mee te rekenen. Dus bij 100.000 inwoners zijn conform de norm 5 sporthallen nodig, maar kan er ook sprake zijn van een combinatie van 3 sporthallen (3 x 3 zaaldelen) en 3 sportzalen (3 x 2 zaaldelen). Dit is exact de huidige capaciteit, wat impliceert dat deze toereikend zou zijn tot 100.000 inwoners. De praktijk is dat deze capaciteit bij het huidige aantal inwoners niet meer toereikend is. Bij de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden is dan ook gekozen voor de realisatie van een extra sporthal.

Op grond van de analyse in hoofdstuk 5 zijn er in 2040 5 sporthallen en 4 sportzalen nodig. Dit komt neer op 1 sporthal per 24.000 inwoners en 1 sportzaal per 30.000 inwoners. Voorgesteld wordt dit als norm te hanteren, waarbij aanvullend een combinatie wordt gelegd met de mate van gebruik (zie afwegingskaders)

Norm:
1 sporthal per 24.000 inwoners en 1 sportzaal per 30.000 inwoners. Bij uitbreiding vindt een toets op noodzaak plaats op basis van het gebruik van de bestaande accommodaties conform het afwegingskader in paragraaf 8.3.

Buitensportaccommodaties

In de Sport- en Beweegvisie is een norm van 7 m² sportvelden per woning opgenomen. In 2023 telde Lelystad 35.000 woningen. Op basis van de norm van 7 m² per woning betekent dit qua norm 24,5 hectare aan sportvelden.

De sportparken Langezand, Beginweg, Doggersbank, Schouw en het tennispark van ITL beslaan samen een oppervlakte van 45 hectare. De ijsbaan op Langezand is hierin niet meegerekend, omdat deze niet structureel wordt gebruikt. In de praktijk beslaan de sportvelden circa 60% van de totale oppervlakte van een sportpark. De overige voorzieningen zoals club- en kleed-accommodaties, parkeren, omliggend groen en ‘verkeersruimte’ op het park nemen circa 40% van de ruimte in beslag. Daarmee komt de effectieve ruimte aan sportterreinen uit op 27 hectare (7,7 m² per woning).

In de periode tot 2040 wordt realisatie van circa 16.400 nieuwe woningen voorzien (op basis van een woningbezetting van 2,2), waarmee het totale aantal woningen op 51.500 uitkomt. In ZuiderC is 12 hectare gereserveerd voor de realisatie van een nieuw sportpark. Effectief is dit ongeveer 7,5 hectare, waardoor het totale aanbod groeit naar 34,5 hectare. Dit leidt in 2040 tot een aanbod aan buitensportaccommodaties van 6,7 hectare per woning. Om te komen tot 7 m² per woning zou nog minimaal 1,5 hectare extra sportveldcapaciteit nodig zijn.

De benodigde oppervlakte hangt in de praktijk samen met de behoefte van de inwoners, de takken van sport (voetbal neemt meer ruimte in beslag dan korfbal of tennis), de mate waarin een gemeente verschillende sporttakken faciliteert en de mate van spreiding die hierbij gewenst is. Op basis van de verwachte ontwikkeling van de vraag tot 2040 is in hoofdstuk 9 uitgewerkt welke voorzieningen dit vraagt en hoe dit kan worden ingevuld binnen de beschikbare ruimte (inclusief ZuiderC). Dit leidt tot een passende invulling. De normering is daarbij afhankelijk van deze variabelen en vooral van belang voor het verwachte ruimtebeslag de komende periode. Daarom kan bij de normering het beste uitgegaan worden van een bandbreedte: de verwachte ruimtebehoefte de komende jaren en de norm uit de Sport- en Beweegvisie.

Norm:
Richtlijn van 7 m² sportvelden per woning handhaven. Uitbreiding en afstoting van velden gebeurt op basis van de afwegingskaders in paragraaf 8.3.

Sport en bewegen in de openbare ruimte

In de Sport- en Beweegvisie 2023 - 2030 is een norm van 1 m² per inwoner vastgelegd voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Dit is ruimer dan het huidige aantal m² aan sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte. In hoofdstuk 7 is berekend dat dit momenteel 0,66 m² per inwoner bedraagt. De trimbaan (moeilijk te kwantificeren) is hierbij niet meegerekend. Daarnaast biedt de gehele openbare ruimte mogelijkheden om te wandelen en fietsen, veel beoefende vormen van beweging. Lelystad heeft een goede fietsinfrastructuur en er zijn mogelijkheden voor wandelen en fietsen buiten het stedelijke gebied van de gemeente. Ook dit is niet meegerekend.

Voorgesteld wordt de norm van 1 m² per inwoner bij gebiedsontwikkelingen te handhaven. Concreet betekent dit dat bij gebiedsontwikkelingen ruimte gereserveerd moet worden voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Bij een groei van de gemeente met ongeveer 36.000 inwoners gaat het in totaal om 36.000 m². De invulling daarvan is bij voorkeur divers, in de vorm van sport- en beweegvoorzieningen die vergelijkbaar zijn met het huidige aanbod, maar ook via wandel- en fietsroutes en een combinatie van voorzieningen op bijvoorbeeld sportparken en schoolpleinen.

Aandacht voor locaties zonder gebiedsontwikkeling:
De normering beperkt zicht tot gebiedsontwikkelingen. Het is van belang ook te toetsen of er sprake is van ervaren tekorten in bestaande wijken. Hiervoor is overleg met de wijkbewoners van belang. Bij tekorten kan worden beoordeeld of aanvulling mogelijk is en in welke vorm. Omdat Lelystad een beleid heeft van openstelling van speelplaatsen van scholen, kan met een sportieve inrichting van speelplaatsen een bijdrage worden geleverd aan het realiseren van extra m² sport in de openbare ruimte. Dit geldt ook voor de speel- en verblijfsplekken die in elke wijk aanwezig zijn. Deze kunnen mede een functie krijgen voor sportieve activiteiten. Belangrijkste factor is het daadwerkelijke gebruik van de voorzieningen. Een goede aansluiting tussen vraag en aanbod is hierbij van belang. Hoe schaarser de ruimte in een bepaalde wijk, des te belangrijker is dat de invulling van deze ruimte voldoet aan de behoeften van de inwoners.

Norm:
1 m² per inwoner bij nieuwe gebiedsontwikkelingen. Bij de inpassing worden ook combinaties gelegd met andere voorzieningen zoals sportparken en schoolpleinen (voor zover dit niet conflicteert met (duurzaamheids)beleid ten aanzien van het vergroenen van schoolpleinen). De m² sport en bewegen in de openbare ruimte zijn in dat geval aanvullend op de bestaande ruimte voor sportparken. Invulling van sport en bewegen in de openbare ruimte vindt plaats op basis van behoefte onder inwoners.

8.3 Afwegingskaders

In deze paragraaf zijn uitgangspunten en afwegingskaders opgenomen die kunnen worden betrokken bij de keuzes om de capaciteit aan sportvoorzieningen uit te breiden.

Binnenzwembad

De vereiste capaciteit voor het instructiezwemmen (leszwemmen) is leidend voor het bepalen van de noodzaak tot uitbreiding van het zwemwater. In de praktijk ontstaat er dan ook meer ruimte voor andere activiteiten.

Sporthallen en sportzalen

Bij de keuze voor de realisatie van sporthallen en sportzalen geldt als algemeen uitgangspunt dat er zoveel als mogelijk sprake is van een gecombineerd gebruik door scholen en sportverenigingen. Verder kunnen de volgende criteria worden gehanteerd bij de keuze om de capaciteit uit te breiden:

Noodzaak extra sporthal voor verenigingen:
- De omvang van het gebruik (exclusief onderwijs) van de bestaande sporthallen is ongeveer 1.400 uur per jaar.
- De extra gebruiksbehoefte is niet inpasbaar in bestaande sportzalen.

- De extra gebruiksbehoefte is niet inpasbaar in een nieuwe sportzaal.
- De extra gebruiksbehoefte is naar verwachting structureel van aard.

Noodzaak extra sportzaal voor verenigingen:
- De omvang van het gebruik (exclusief onderwijs) van de bestaande sportzalen is 1.200 uur per jaar.
- De extra gebruiksbehoefte is niet inpasbaar in bestaande sporthallen en/of in bestaande gymzalen.
- De extra gebruiksbehoefte is naar verwachting structureel van aard.

Buitensportaccommodaties

Basisvoorzieningen

De gemeente is verantwoordelijk voor voorzieningen voor sporten die zonder ondersteuning van de gemeente niet breed maatschappelijk toegankelijk zouden zijn voor de inwoners van Lelystad. Dit zijn de basissporten. Momenteel betreft dit de voorzieningen voor de volgende takken van sport:
- Atletiekvoorziening
- Voetbalvelden
- Hockeyvelden
- Korfbalvelden
- Honk- en softbalvelden

Voor deze takken van sport faciliteert de gemeente (maximaal) de volgende voorzieningen:
- Sportvelden
- Veldverlichting (conform normen van sportbonden) en beregeningsinstallaties
- Basisinrichting velden: doelen, vaste belijning, dugouts
- Kleedlokalen (losstaand van de clubaccommodatie), op basis van normering van de sportbonden. Waar mogelijk multifunctioneel gebruik van kleedlokalen (bij multifunctionele sportparken)

De verenigingen zijn verantwoordelijk voor de aanvullend gewenste voorzieningen, zoals:
- Clubaccommodatie
- Tribunes

Capaciteit
- De benodigde capaciteit aan velden wordt bepaald op basis van speeldagen, ledenaantal en teamsamenstelling. Voor voetbal geldt de aanpassing dat wedstrijden worden gepland tot 18.00 uur in plaats van 16.30 uur (planning tot 19.30 uur is toegestaan).
- Als de bestaande capaciteit conform de richtlijnen van de betreffende sportbond niet meer toereikend is en er elders bij soortgelijke verenigingen geen capaciteit meer voorhanden is, kan uitbreiding plaatsvinden.
- Beschikbaarheid van ruimte en financiële middelen bij de gemeente zijn altijd voorwaarden.

Afstoten (en eventueel herbestemmen) van voorzieningen
- De gemeente kan besluiten voorzieningen af te stoten als het gebruik van de voorzieningen te laag wordt. Deze locaties kunnen worden gebruikt voor realisatie van voorzieningen voor takken van sport waar behoefte is aan extra capaciteit of nieuwe takken van sport.

Toepassing van kunstgras:
- als het vereist is vanuit de bond.
- als dit nodig is om te voorzien in de benodigde wedstrijd- en trainingscapaciteit en er onvoldoende ruimte op het sportpark is om (extra) natuurgrasvelden aan te leggen.
- Bij voetbalverenigingen wordt vanwege de kwaliteit en continuïteit uitgegaan van minimaal 2 kunstgrasvelden per vereniging.

Sportvelden voor andere takken van sport

Als er ruimte wordt gevraagd door een vereniging voor een tak van sport die nog niet in Lelystad wordt beoefend, dan gelden de volgende uitgangspunten:

- Er wordt zo mogelijk medegebruik gemaakt van bestaande velden / accommodaties. Dit geldt ook voor nevenvoorzieningen als kleedlokalen en clubgebouwen.
- Bij groei en vraag – aanbod vergelijking (op basis van normeringen sportbond) worden een eigen veld + bijbehorende voorzieningen gerealiseerd.
- Beschikbaarheid van ruimte en financiële middelen bij de gemeente zijn altijd voorwaarden.

Overige nieuwe sportvoorzieningen

Bij verzoeken aan de gemeente voor medewerking aan de realisatie van andere nieuwe sportvoorzieningen kan het volgende schema worden gehanteerd voor een beslissing over het al dan niet ondersteunen en de vorm van ondersteuning:

	Vraag	Ja	Nee
1	Draagt de voorziening bij aan de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelen?	Naar 2	Geen gemeentelijke verantwoordelijkheid
2	Is er aantoonbaar behoefte aan de voorziening bij de inwoners van Lelystad?	Naar 3	Geen gemeentelijke verantwoordelijkheid
3	Is het een maatschappelijke voorziening die niet commercieel wordt benut / waarbij de markt geen rol heeft?	Naar 4	Ruimtelijk faciliteren op markconforme basis
4	Kan de initiatiefnemer de investerings- en exploitatiekosten zelf dekken?	Ruimtelijk faciliteren op maatschappelijke basis	Naar 5
5	Heeft de gemeente op grond van vastgesteld beleid middelen om bij te dragen in de kosten?	Ruimtelijk faciliteren op maatschappelijke basis en financieel ondersteunen op basis van de vastgestelde beleidskaders	Naar 6
6	Is de gemeenteraad bereid om middelen beschikbaar te stellen voor de financiële ondersteuning?	Ruimtelijk faciliteren op maatschappelijke basis en financieel ondersteunen op basis van de vastgestelde beleidskaders	Initiatief niet haalbaar

Voorwaarde voor het ruimtelijk faciliteren is dat er beschikbare ruimte is of dat vergunningverlening mogelijk is op de locatie die de initiatiefnemer wil gebruiken. Daarnaast kan de gemeente, in voorkomende gevallen en/of indien nodig, (financiële) achtergrondinformatie opvragen bij initiatiefnemers.

synarchis

9. Capaciteit sportvoorzieningen 2025 – 2040

In dit hoofdstuk wordt de benodigde capaciteit aan sportvoorzieningen voor de periode 2025 – 2040 uitgewerkt. Op basis van de analyses in de hoofdstukken 4 tot en met 7 wordt in beeld gebracht welke extra sportvoorzieningen nodig zijn (opgaven). Bij de uitwerking wordt ingegaan op de spreiding over de stad en de ontwikkeling van nieuwe locaties. We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:

- De ambities vanuit het sportbeleid (faciliteren van vitaliteit, gezondheid, meer bewegen)
- Spreiding van voorzieningen over de gehele gemeente:
  - Behoud van wijkgerichte accommodaties
  - Handhaven van (laagdrempelig) aanbod van sport in de openbare ruimte in alle delen van de stad
- Clustering van sportvoorzieningen waar mogelijk (multifunctionele sportparken)
- Beperken van (ervaren) overlast op sportparken
- De uitwerking van de ontwikkelopgaven is gebaseerd op de lange termijn. Waar mogelijk moeten oplossingen voor de korte termijn meegenomen worden, zonder dat sprake is van kapitaalvernietiging.

De planning en de investeringsramingen zijn opgenomen in hoofdstuk 10.

9.1 Zwembaden / zwemwater

9.1.1 Conclusies analyse hoofdstuk 4

De capaciteit van zwembad De Koploper is voor de meeste activiteiten toereikend om een groei van de stad naar 120.000 inwoners op te vangen. Er is een ruim aantal m² zwembadwater en de huidige bezetting per activiteit biedt nog ruimte voor groei. Voor het instructiezwemmen (leszwemmen voor kinderen) en voor gebruik door verenigingen en overige vaste huurders is de capaciteit tot 2040 waarschijnlijk niet toereikend.

Instructiezwemmen

De maximale capaciteit van De Koploper voor instructiezwemmen is 84.000 lesuren per jaar. Dit komt overeen met de benodigde capaciteit als er sprake is van een groei van de vraag met 40%, wat op grond van de bevolkingsontwikkeling een reële omvang van de groei is. Voorwaarde voor realisatie van 84.000 lesuren per jaar, is dat er op elk lesuur een extra lesgroep kan worden geprogrammeerd in zowel het instructiebad als in het wedstrijdbad. Het is niet zeker of dit in de praktijk haalbaar is. Verder is de omvang van de groei van de vraag ook afhankelijk van de mate van zwemvaardigheid die wordt nagestreefd. Landelijk stromen op dit moment 60% van de kinderen door naar het B-diploma en 35% naar het C-diploma. In Lelystad ligt deze doorstroom lager op respectievelijk 51% en 27%. Er is de laatste jaren wel sprake van een stijgende trend door interventies van Sportbedrijf Lelystad. Als deze stijging doorzet, zal de vraag naar lesuren verder stijgen en is de capaciteit van De Koploper niet meer toereikend.

Zwemverenigingen

Bij de zwemverenigingen en overige vaste huurders zal bij een groei van de vraag met 40% het aantal bezoekers toenemen van 24.000 naar 34.000. Een groei tot maximaal 30.000 bezoekers kan naar verwachting worden opgevangen binnen de capaciteit van De Koploper, door meer bezetting per gebruiksuur te verhogen. Op basis van de programmering is verdere groei niet mogelijk en is extra zwemwater nodig.

De Koploper is gerealiseerd in 2000 en uitgebreid in 2008. Op grond van de gemeentelijke afschrijvingssystematiek is een levensduur van 60 jaar voorzien. Om te kunnen voldoen aan de wetgeving op het gebied van duurzaamheid zal er geïnvesteerd moeten worden. De kosten hiervan worden geraamd op € 8,3 miljoen inclusief BTW. Dit zijn de kosten voor het gehele complex, dus inclusief de sporthal, de fitnessruimte, de dojo en kantoorruimtes. We adviseren de investeringen in de periode 2025 – 2032 uit te voeren, mede in relatie tot vervangingsinvesteringen (bijvoorbeeld aan het dak) in die periode. Met het oog op een instandhouding tot minimaal 2060 (in relatie tot de gemeentelijke afschrijvingstermijn van 60 jaar) zal deze investering grotendeels renderen en kan daarmee worden gezorgd voor een duurzaam complex voor een lange tijd.

9.1.2 Opgaven

Realisatie van een tweede zwembad

Als de capaciteit van De Koploper voor instructiezwemmen en het gebruik door verenigingen door de verwachte groei van de vraag niet meer toereikend is, wordt voorgesteld om een tweede zwembad te realiseren in Lelystad. We gaan daarbij dan uit van een functioneel zwembad, primair voor zweminstructie en aanvullend voor gebruik door verenigingen en eventueel doelgroepen. Het moment waarop het nieuwe zwembad gerealiseerd moet worden, is afhankelijk van de ontwikkeling van de behoefte aan zweminstructie (leszwemmen). De ontwikkeling van het aantal leskinderen per jaar en de ontwikkeling van de stad (instroom van 4- en 5-jarigen) zijn daarbij bepalend, samen met de doorstroom van het aantal kinderen dat na het A-diploma instroomt voor B en C.

Omdat de groei van de gemeente Lelystad vooral vanaf 2035 wordt voorzien, verwachten we niet dat voor die tijd al veel druk op het zwemwater zal ontstaan. We adviseren daarom de ontwikkelingen te monitoren en op basis daarvan een besluit te nemen over het moment van de realisatie van het 2^{e} zwembad. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een realisatietermijn van 4 jaar.

We gaan uit van een zwembad van 25 x 10 meter (vierbaans) met beweegbare bodem en aanvullende functionaliteiten (kleedruimten, eenvoudige horecavoorziening en beheerdersruimten). Daarmee kan invulling gegeven worden aan de benodigde watercapaciteit voor instructiezwemmen en kunnen verenigingen gefaciliteerd worden. Omdat er weinig ruimte is bij De Koploper voor een verdere uitbreiding en om zwemvoorzieningen te spreiden over de gemeente, adviseren we dit bad op een ander locatie in de stad te realiseren. Op basis van spreiding van het zwemwater over de gemeente is de te ontwikkelen wijk ZuiderC de meest voor de hand liggende locatie. Binnen de ontwikkeling van ZuiderC zal hier ruimtelijk rekening mee gehouden moeten worden.

Optie: zwembad 25 x 15 meter

Optioneel kan gekozen worden voor een zwembad van 25 x 15 meter (zesbaans). Een dergelijke voorziening biedt meer gebruiksmogelijkheden voor zwemverenigingen, banenzwemmen en doelgroepzwemmen. In het investeringsoverzicht in hoofdstuk nemen we de kosten van deze maatvoering op.

9.2 Binnensportaccommodaties

9.2.1 Conclusies analyse hoofdstuk 5

De binnensportverenigingen ervaren al langere tijd krapte in het gebruik van de sporthallen en sportzalen. Dit beperkt de mogelijkheid voor de instroom van nieuwe leden. De huidige behoefte is 4 sporthallen (3,2) en 3 sportzalen (2,4). Dit is één sporthal meer dan momenteel aanwezig. De voorziene uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden biedt deze extra capaciteit, maar is naar verwachting pas in 2028 gereed. Op grond van de prognose voor de ontwikkeling van de gebruiksvraag is er in 2040 behoefte aan 5 sporthallen (4,5) en 4 sportzalen (3.4). In hoofdstuk 5 is inzichtelijk gemaakt wat het effect van een blaashal voor hockey is op de benodigde capaciteit aan sporthallen en -zalen. Het betekent dat de verdere uitbreiding met 1 sporthal en 1 sportzaal tussen 2030 en 2040 waarschijnlijk niet nodig is. Alleen bij een meer dan trendmatige groei van binnensportverenigingen, ontstaat in de periode 2035 – 2040 mogelijk alsnog behoefte aan een extra (vijfde) sporthal.

Voor de huisvesting van het bewegingsonderwijs wordt rekening gehouden met uitbreiding van het aantal gymzalen in de periode 2025 – 2030 in relatie tot de groei van de stad. Deze accommodaties bieden over het algemeen weinig meerwaarde voor zaalportverenigingen. De toenemende capaciteit is meer dan toereikend om de gebruiksbehoefte van verenigingen (onder meer judo en gymnastiek) en andere sportorganisaties in te passen. De uitbreiding van de gymzalen biedt met name kansen om knelpunten die sportverenigingen en andere sportorganisaties ervaren bij het gebruik van de gymzalen op te lossen.

Uitgezonderd de huidige turnzaal zijn er voor de overige binnensportaccommodaties geen knelpunten met betrekking tot de groei van de vraag tot 2040. Er is ook geen noodzaak tot vervanging voor 2040. Aandachtspunt daarbij is de (monofunctionele) tafeltennisaccommodatie: deze was oorspronkelijk eigendom van de vereniging, maar is op enig moment overgedragen aan

Sportbedrijf Lelystad. In gemeenten die een rol nemen in de huisvesting van tafeltennis zien we veelal een inpassing van tafeltennis in een gym- of een sportzaal.

De turnaccommodatie voldoet niet aan de wensen van de vereniging. Knelpunten zijn zowel de capaciteit als de functionaliteit. De huidige hal is te klein om alle onderdelen die in het wedstrijd turnen worden beoefend in te passen. Alle onderdelen vergen een grotere maatvoering. Bij een grotere maatvoering kunnen ook meer turners gelijktijdig gebruik maken van de accommodatie. Door groei van het aantal inwoners neemt het aantal (potentiële) leden van de gymnastiekvereniging toe.

9.2.2 Opgaven

Uitbreiding complex De Rietlanden

De voorziene uitbreiding van binnensportcomplex De Rietlanden is in april 2024 gepresenteerd aan de gemeenteraad. Deze uitbreiding bestaat uit 1 sporthal, 2 sportzalen en 1 gymzaal. Aan de realisatie is sluiting van 2 verouderde bestaande sportzalen gekoppeld (de huidige losse sportzaal bij De Rietlanden en sportzaal 't Kofschip). Ook kunnen dan de 3 gymzalen van het voormalige Arcus College vervallen (nu alleen nog in gebruik voor Porteum). De verwachte ingebruikname is 2028. In april 2024 is voor de stichtingskosten een raming gepresenteerd van € 22.204.899 inclusief BTW (prijspeil november 2023). De raming is exclusief de kosten voor inrichting van de sporthal, de terreininrichting (los van de sportfunctionaliteit in de buitenruimte) en projectmanagement. Voor de legeskosten is een apart bedrag van € 505.000,- opgenomen. Daarnaast is bij de raming nog geen rekening gehouden met kostenstijgingen en een post onvoorzien. In het kader van het IHP Sport is de raming door Synarchis geactualiseerd naar het huidige prijspeil en aangevuld met de ontbrekende posten. Hierdoor ontstaat een betere aansluiting tussen de raming en de uiteindelijke investeringskosten. De geactualiseerde en aangevulde raming is opgenomen en toegelicht in hoofdstuk 10.

Voor het bestaande complex De Rietlanden is een energiescan uitgevoerd. Daarmee is een investering van € 930.000 gemoeid. Gezien de voorziene uitbreiding van De Rietlanden adviseren we de duurzaamheidsmaatregelen gedurende de bouw van de uitbreiding te realiseren (periode 2025 – 2028).

Geen tijdelijke sporthal in ZuiderC

Voorgesteld wordt om af te zien van de realisatie van een tijdelijke sporthal in ZuiderC. Zowel het onderwijs (Porteum) als de sportverenigingen beschikken na de uitbreiding van complex De Rietlanden over voldoende capaciteit. Ter overbrugging naar 2028 kan Porteum gebruik blijven maken van de 3 gymzalen van het voormalige Arcus College, zoals ook nu gebeurt. Dit is toereikend voor de invulling van de normatieve uren regulier bewegingsonderwijs. De voorziene gebiedsontwikkeling rond het Arcus College leidt nog niet tot sloop van deze zalen voor 2028. Voor de sportverenigingen kan extra capaciteit worden gerealiseerd door de aanschaf van een blaashal voor hockey (zie volgende aandachtspunt), waardoor ruimte in de huidige sporthallen ontstaat.

Er is op dit moment onvoldoende zicht op de noodzaak voor het inzetten van de tijdelijke hal voor bewegingsonderwijs vanuit andere scholen:

- In de periode tot 2035 wordt via het IHP Onderwijs extra capaciteit aan gymzalen voor het basisonderwijs voorzien. Er is nog geen zicht op eventuele noodzaak van tijdelijke huisvesting op grond van vernieuwing van bestaande gymzalen.
- In ZuiderC is rekening gehouden met een ruimtelijke inpassing van een extra locatie voor voortgezet onderwijs. Hiervoor zijn nog geen concrete plannen. De vraag is of er in 2028 al een schoolvoorziening is gerealiseerd in dit gebied waarbij de leerlingen gebruik gaan maken van de tijdelijke sporthal. Uiteindelijk zal er ook in permanente huisvesting moeten worden voorzien.

Blaashal voor hockey

Geadviseerd wordt het zaalhockey in te passen in een blaashal. Een blaashal kan jaarlijks worden geplaatst op één van de hockeyvelden. Voor horeca en omkleden kunnen de bestaande voorzieningen van de hockeyvereniging worden ingezet. Door de aanschaf van een blaashal kan het capaciteitstekort voor de zaalsportverenigingen in de sporthallen en sportzalen op korte termijn worden opgelost. De aanschaftermijn van een blaashal voor hockey bedraagt enkele maanden. De hal kan in het

sportseizoen 2025 – 2026 al in gebruik worden genomen. Hiermee kan het tekort aan capaciteit voor de andere sportverenigingen in het seizoen 2025 – 2026 al opgelost worden. In 2028 komt er door de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden een extra sporthal beschikbaar. Dit biedt de zaalsportverenigingen na 2028 voor een langere termijn ruimte om te groeien. Ook ontstaat capaciteit om groepen die nu noodgedwongen gebruik maken van de gymzalen (onder meer een aantal zaalvoetbalgroepen) te plaatsen in de sporthallen en sportzalen. Het gebruik van de blaashal leidt er toe dat er in de periode 2030 – 2040 geen noodzaak is voor de realisatie van een vijfde sporthal. Alleen als binnensportverenigingen de komende jaren meer dan trendmatig groeien, kan tussen 2035 en 2040 sprake zijn van extra gebruik en daarmee mogelijk een vijfde sporthal. De kosten van een blaashal voor hockey (zie hoofdstuk 10) zijn beduidend lager dan de kosten van een tijdelijke en uiteindelijk permanente vijfde sporthal.

Behoud derde sportzaal

Op basis van de totale huidige en geprognosticeerde behoefte geldt tot 2040 een benodigde capaciteit van 3 sportzalen. De uitbreiding van complex De Rietlanden voorziet in het vervangen van 2 verouderde sportzalen. Aanvullend blijft sportzaal Horst als derde sportzaal beschikbaar. Sportzaal Horst dateert uit 1981 en valt qua instandhouding binnen het IHP Onderwijs. Er is vanuit het IHP Onderwijs nog geen zicht op het toekomstperspectief voor deze zaal. Als de zaal verdwijnt, dan is het voor sportverenigingen van belang dat er elders in Lelystad een sportzaal terugkomt (met name voor trainingen). Koppeling met het IHP Onderwijs (multifunctioneel gebruik van accommodaties door scholen en sportverenigingen) heeft daarbij de voorkeur.

Als sportzaal Horst vervangen wordt, kan bezien worden of twee nieuwe gymzalen op korte afstand van elkaar gerealiseerd worden. Samenvoeging van twee gymzalen in een sportzaal heeft daarbij vanuit het perspectief van sportgebruik de voorkeur. Dit kan leiden tot meerkosten ten opzichte van de realisatie van twee aparte gymzalen, mede afhankelijk van de uitgangspunten voor de realisatie van de gymzalen (zie hoofdstuk 10). De eventuele meerkosten moeten dan worden gedekt vanuit het IHP Sport. Daarbij is waarschijnlijk vooral sprake van het creëren van extra hoogte; een gymzaal heeft een vrije hoogte van 5,5 meter, een sportzaal van 7 meter.

Verbeteren functionaliteit gymzalen voor sportverenigingen en andere sportorganisaties

Bij gebruik van de gymzalen ervaart een aantal sportverenigingen en overige sportorganisaties knelpunten of is er sprake van specifieke wensen die de functionaliteit van de accommodatie voor deze gebruikersgroep verbeteren. Een veel voorkomend knelpunt is (onvoldoende) bergruimte voor materialen. Dit speelt bijvoorbeeld bij de gymnastiekvereniging. Voorgesteld wordt bij de realisatie van nieuwe gymzalen (in het kader van het IHP Onderwijs) te beoordelen of extra faciliteiten toegevoegd kunnen worden om specifieke wensen van verenigingen in te passen. Voorwaarde daarbij is dat dit niet mag leiden tot een verminderde functionaliteit voor het bewegingsonderwijs. De meerkosten van extra voorzieningen bij gymzalen (ten opzichte van de investering vanuit het IHP Onderwijs) komen ten laste van het IHP Sport. We stellen voor in het kader van het IHP Sport te reserveren om extra faciliteiten bij vier gymzalen te kunnen realiseren.

Vanuit het uitgangspunt van zoveel mogelijk multifunctioneel (efficiënt) ruimtegebruik adviseren we om de tafeltennisvereniging in te passen in één van de nieuw te bouwen gymzalen. Voorwaarde is dat er, qua locatie, ruimte is voor de aanbouw van een kleine clubvoorziening en een (extra) bergruimte voor de tafeltennistafels en dat dit niet mag leiden tot een verminderde functionaliteit voor het bewegingsonderwijs. We gaan hierbij uit van een totale ruimtebehoefte van ongeveer 100 m² voor de tafeltennisvereniging (50 m² voor de bergruimte en 50 m² voor de clubruimte). Door het leggen van een combinatie met één van de nieuw te realiseren gymzalen, is duurzame huisvesting van de vereniging voor de lange termijn geborgd. In de huidige monofunctionele accommodatie (327 m²), die in eigendom is van Sportbedrijf Lelystad, hoeft dan niet meer te worden geïnvesteerd in onderhoud en op termijn verduurzaming / vervanging van het gebouw. De tafeltennisvereniging gebruikt de huidige accommodatie 16,5 uur per week (ma t/m vr) voor trainingen en wedstrijden. In combinatie met bewegingsonderwijs is dit in te passen. We stellen voor om extra middelen te reserveren voor bergruimte en clubhuisruimte voor de tafeltennisvereniging, zodat deze ingepast kan worden in een nieuw te realiseren gymzaal.

Turnhal

Turnen en gymnastiek vindt van oudsher plaats in gymzalen. De laatste jaren is er landelijk meer aandacht gekomen voor de beperkingen die dit geeft in relatie tot de trainingsmogelijkheden. Meer gemeenten kiezen ervoor om voor deze tak van sport een specifieke voorziening aan te bieden.

In april 2024 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin wordt gevraagd om een uitbreiding/vervanging van de huidige turnzaal te onderzoeken in relatie tot / als onderdeel van de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden. Uitgangspunt van dit onderzoek is realisatie van een turnaccommodatie met minimaal een vaste plek voor alle toestellen voor zowel het dames als het heren turnen, inclusief de vrije vloer, voldoende aanloop voor het onderdeel sprong en één of meerdere valkuilen. Faciliteiten voor trampolinespringen zijn als optionele aanvulling benoemd.

In het kader van het IHP Sport wordt inzicht gegeven in de investeringskosten van een turnvoorziening die aansluit bij de motie. Voor het inpassen van het minimale programma dat is benoemd in de motie is een hal met een oppervlakte van tussen de 770 m² en 850 m² nodig, exclusief kleed- en bergruimte. In figuur 6 is een voorbeeld opgenomen van een voorziening die voldoet aan het minimale programma van de motie. De turnhal in dit voorbeeld heeft een afmeting van 814 m². Een uitbreiding van het programma met voorzieningen voor trampolinespringen vergt een extra oppervlakte van 100 – 150 m².

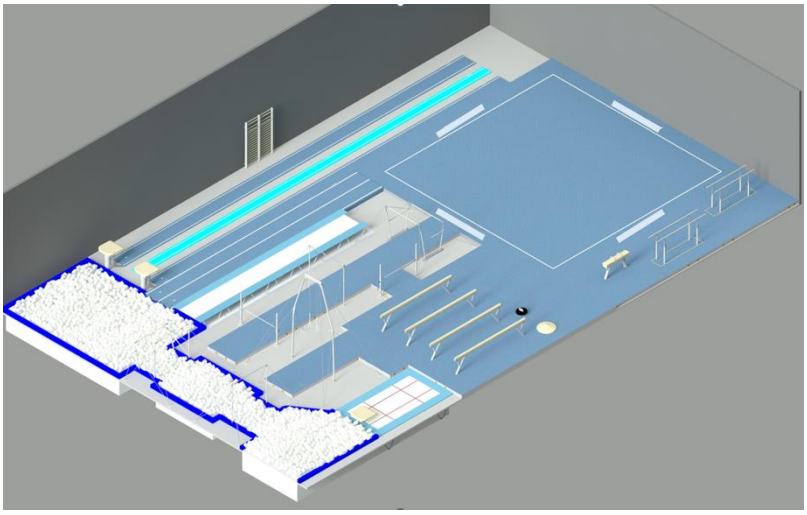

Figuur 6: voorbeeld turnvoorziening voor dames- en heren turnen

Ter indicatie van de kosten is in hoofdstuk 10 een kostenraming opgenomen van een turnvoorziening met een afmeting van 814 m², twee kleedlokalen en een bergruimte. Hierbij is uitgegaan van realisatie als onderdeel van de nieuwbouw van sportcomplex De Rietlanden. De koppeling aan de uitbreiding van complex De Rietlanden biedt voordelen ten opzichte van een aparte ontwikkeling op een andere locatie, maar maakt het totale ruimtebeslag op deze locatie wel groter (onder meer in relatie tot de ruimte van de buitensportlocatie naast De Rietlanden). De ruimte van de huidige turnzaal kan daarentegen vrijvallen (circa 450 m²). Als de turnzaal geamoveerd wordt, hoeft ook niet geïnvesteerd te worden in verduurzaming daarvan. De kosten van verduurzaming van de huidige turnzaal bedragen € 323.000 inclusief BTW.

9.3 Buitensportaccommodaties

9.3.1 Conclusies analyse hoofdstuk 6

Voor de buitensportaccommodaties zijn er voor drie takken van sport op dit moment knelpunten in de capaciteit: voetbal, tennis (padel) en jeu de boules. Met de groei van de stad is er met name behoefte aan de uitbreiding van het aantal voetbalvelden. Voor de overige buitensporten is de huidige capaciteit aan velden / banen ook voor de langere termijn toereikend.

Voetbal

Bij voetbal zijn bij de verenigingen Batavia en Unicum knelpunten ontstaan op de huidige locaties door ledengroei. Zij wensen op korte termijn uitbreiding van de veldcapaciteit.

- Bij Unicum gaat het om de inpassing van een extra veld. Daarvoor zouden op één van de natuurgrasvelden en de omliggende vrije ruimte twee nieuwe velden moeten worden ingepast. De vereniging wil graag dat één van de twee velden een kunstgras veld wordt.

- Bij Batavia gaat het om het omzetten van één van de velden van natuurgras naar kunstgras. Een uitbreiding van het aantal velden is op deze locatie niet mogelijk. Bij een beslissing over de gewenste uitbreidingen speelt ook de beschikbare parkeercapaciteit en overlast die wordt ervaren door omwonenden een rol.
- De parkeercapaciteit is door de groei van de verenigingen nu al niet meer toereikend (met name op de zaterdag) en omwonenden ervaren door het intensieve gebruik ook doordeweeks geluids-, licht- en verkeersoverlast. De knelpunten zijn het grootste bij de locatie Doggersbank. Beide verenigingen zien verhuizing naar het nieuw te realiseren sportpark in ZuiderC als een mogelijke oplossing.

Tennis

Tot enkele jaren geleden kampten tennisverenigingen (landelijk) met een daling van het aantal tennissers, wat bij veel verenigingen heeft geleid tot een overcapaciteit aan tennisbanen. Door het aanbieden van padel groeit het ledenaantal weer. Ook Covid-19 heeft ervoor gezorgd dat tennis populairder is geworden. In Lelystad heeft LTVL padelbanen aangelegd en is hierdoor sterk gegroeid. Deze groei gaat deels ten koste van de andere twee verenigingen in Lelystad, ITL en Poseidon. Deze verenigingen willen graag net als LTVL hun aanbod verbreden met (in ieder geval) padel, maar dit is op de huidige locaties niet mogelijk: doordat de tennislocaties te dicht bij woningen liggen, ontstaat met padel te veel geluidshinder. De verenigingen willen derhalve samen verhuizen, bijvoorbeeld naar ZuiderC, en hier samen een nieuwe accommodatie racketsport (minimaal tennis en padel) realiseren.

Jeu de boules

De jeu de boules vereniging is de laatste jaren sterk gegroeid naar 140 leden en voorziet een doorgroeimogelijkheid naar 200 leden op korte termijn. Hiervoor is uitbreiding van het aantal banen nodig. De vereniging heeft nu alleen buitenbanen en wil naar een passende combinatie van overdekte en buitenbanen.

Overige takken van sport

Voor de andere takken van buitensport is geen sprake van een tekort aan capaciteit, ook niet in relatie tot de groei van de stad. Voor enkele takken van sport is de vraag of behoud van de monofunctionele accommodatie gewenst is. Dit geldt voor het honk- en softbal (sportpark Beginweg) en voor het handboogschieten. De locatie van de laatste vereniging is excentrisch. De vereniging is hierdoor niet aangesloten op nutsvoorzieningen, wat wel een nadrukkelijke wens is. De handboogsport is zowel een indoor als een outdoor sport.

9.3.2 Opgaven

De opgaven zijn gericht op de realisatie van een toekomstbestendig aanbod aan buitensportaccommodaties met logische clusteringen, behoud van spreiding en waar mogelijk het terugdringen van overlast van omwonenden. Bij de ontwikkeling van de scenario's zijn zowel de bestaande knelpunten als de groeiopgave betrokken. Het nieuw te realiseren sportpark in ZuiderC en sportpark Langezand hebben bij de scenario-ontwikkeling een sleutelfunctie.

- In ZuiderC komt 12 hectare extra ruimte beschikbaar voor de realisatie van buitensportvoorzieningen.
- Sportpark Langezand beschikt in principe eveneens over veel ruimte. Het ontsluiten van die ruimte voor sportfaciliteiten vraagt wel om herstructurering en afwegingen over het ruimtebeslag van specifieke voorzieningen in relatie tot de mate van gebruik.

Huidige voetbalaccommodaties behouden met gewijzigde capaciteit en nieuwe accommodatie op ZuiderC

In hoofdstuk 6 is de behoefte aan voetbalvelden in 2030 en 2040 als volgt uitgewerkt:

Vereniging			Capaciteit wedstrijdvelden				Capaciteit trainingsvelden					
	2024	2024	2030	2030	2040	2040	2024	2024	2030	2030	2040	2040
SVL	2,6	**3**	2,8	**3**	3,6	**4**	1,8	**2**	2,0	**2**	2,5	**3**
Unicum	4	**4**	5,3	**6**	6,8	**7**	3,1	**3**	3,4	**4**	4,3	**5**
Batavia	3,6	**4**	4,8	**5**	6,1	**6**	3,3	**4**	3,6	**4**	4,6	**5**
Totaal		**11**		**14**		**17**		**9**		**10**		**13**

Tabel 29: ontwikkeling benodigde capaciteit aan voetbalvelden

- Er is sprake van een groei van het benodigde aantal wedstrijdvelden van 11 naar 17 en van het benodigde aantal trainingsvelden van 9 naar 13 in de periode 2025 – 2040. De totale behoefte is daarmee 30 voetbalvelden.
- Hierbij is uitgegaan van de huidige ledenverdeling over de drie verenigingen. In de praktijk kunnen mutaties ontstaan tussen verenigingen. Voor de totale behoefte aan velden heeft dit geen consequenties.
- Door toepassing van kunstgras is het absolute aantal benodigde velden lager. Bij de keuze voor het aantal kunstgrasvelden speelt in de eerste plaats de beschikbare ruimte een rol. Bij beperkte ruimte kan door toepassing van kunstgras de capaciteit worden vergroot (combinatie van wedstrijd- en trainingscapaciteit).
- Daarnaast biedt kunstgras meer garantie voor continue bespeling onder (vrijwel) alle weersomstandigheden. Ook neemt de veldkwaliteit gedurende het seizoen niet af en is een uitgebruikstelling voor herstel in de zomerperiode (10 tot 12 weken) niet nodig. Met name vanwege de continuïteit (geen afgelastingen, doortrainen) hebben de meeste verenigingen graag de beschikking over één of meerdere kunstgrasvelden.

Bij het bepalen van de toekomstige capaciteit van de voetbalaccommodaties is ook spreiding een belangrijk aspect. De afstand tot sportvoorzieningen in Lelystad is groter dan gemiddeld in Nederland. Bij takken van sport met veel beoefenaars en hierdoor meerdere verenigingen is spreiding van het aanbod mogelijk en ook gewenst. Bij keuze voor een vereniging spelen ook andere factoren dan afstand een rol. Hierdoor zien we soms fluctuaties in het aantal leden per locatie en hiermee fluctuaties in de gewenste capaciteit per locatie, wat leidt tot knelpunten. Met dit aspect kan maar in beperkte mate rekening worden gehouden.

Voorstel

Op basis van alle aspecten en de randvoorwaarden, wordt voor de toekomstige inpassing van de voetbalaccommodaties in Lelystad geadviseerd om op de drie huidige locaties een voetbalaccommodatie te behouden en een nieuwe accommodatie toe te voegen in ZuiderC. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende capaciteit per locatie (aantal velden en type velden):

Sportpark	huidige aantal velden			toekomstige aantal velden		
	kunstgras	natuurgras	totaal	kunstgras	natuurgras	totaal
Langezand	1	7	8	2	5	7
Schouw	2	2	4	3	2	5
Doggersbank	1	4	5	2	1	3
ZuiderC	0	0	0	3	5	8
	4	**13**	**17**	**10**	**13**	**23**

Tabel 30: huidige en toekomstige aantal voetbalvelden per locatie

Deze invulling voorziet in een uitbreiding van de totale capaciteit van 17 naar 23 velden, waarbij het aantal kunstgrasvelden toeneemt van 4 naar 9 en het aantal natuurgrasvelden gelijk blijft. Er wordt een minimum van 2 kunstgrasvelden per locatie geadviseerd. Zo is er sprake van een gelijkwaardige basis (kwaliteit, borging bespeelbaarheid en gebruik gedurende het gehele jaar). Bij de locaties Schouw en ZuiderC is omwille van de benodigde trainings- en wedstrijdcapaciteit inpassing van 3 kunstgrasvelden nodig.

In tabel 31 is het absolute aantal velden per locatie vertaald in het functionele aantal velden per locatie. Het functionele aantal velden is hoger omdat kunstgrasvelden een dubbele functie hebben (wedstrijden en trainingen).

Sportpark	aantal velden absoluut	aantal velden functioneel	
		wedstrijdvelden	trainingsvelden
Langezand	7	5	4
Schouw	5	5	3
Doggersbank	3	3	2
ZuiderC	8	6	5
	23	**19**	**14**

Tabel 31: absolute aantal velden en functioneel aantal voetbalvelden per locatie

Het totale aantal van 23 velden leidt tot een functionele capaciteit van 19 wedstrijdvelden en 14 trainingsvelden. Dit is iets hoger dan de berekende totale behoefte van respectievelijk 17 en 13, maar dat is inherent aan spreiding over meerdere locaties. Bij de locaties Langezand en ZuiderC is de trainingscapaciteit relatief ruim in relatie tot de wedstrijdcapaciteit. Dit zijn echter ook de locaties met de meeste natuurgras trainingsvelden, die bij slechte weersomstandigheden beperkter kunnen worden gebruikt. De keuze voor deze invulling wordt als volgt onderbouwd:

- De uitbreiding van drie naar vier locaties en de verdeling van de veldcapaciteit over deze locaties leidt tot een goede spreiding van het voetbalaanbod over de (uitgebreide) stad: zeven velden in het noorden van de stad (Langezand), acht velden in het midden van de stad (vijf op Schouw en drie op Doggersbank) en acht velden in het zuiden van de stad (ZuiderC).
- Het aantal velden op Langezand daalt van acht naar zeven (de trainingshoek blijft in tact). De veldcapaciteit is toereikend voor een omvang van circa 1.000 leden. In combinatie met andere ontwikkelingen op Langezand biedt dit mogelijkheden voor verplaatsing en toevoeging van andere sportfuncties. Hierdoor kunnen ook bestaande knelpunten in de infrastructuur op Langezand worden opgelost (zie voor een verdere toelichting ‘Sportpark Langezand’ verderop in deze paragraaf).
- Het aantal velden op Doggersbank daalt van vijf naar drie. Hiermee worden de knelpunten op deze locatie (te grote vereniging in relatie tot de ligging in de wijk) opgelost. De ligging in de wijk heeft wel het voordeel van een lage toegangsdrempel. De nieuwe capaciteit van drie velden, waarvan twee kunstgras biedt ruimte aan een vereniging van 600 – 700 leden.
- Het aantal velden op Schouw wordt uitgebreid van vier naar vijf. Dit traject is in 2022 reeds in gang gezet door het draaien van één van de kunstgrasvelden. Afronding van dit traject biedt een locatie met een capaciteit voor circa 1.000 leden. Uitvoering van het vijfde veld in kunstgras is nodig om een disbalans in het aantal wedstrijd- en trainingsvelden (te lage trainingscapaciteit) te voorkomen. Een vijfde veld vergt wel uitbreiding van de parkeercapaciteit. Dit kan worden gerealiseerd op de locatie van de huidige Jeu de Boules banen (zie voor toelichting ‘Jeu de Boules’).
- Sportpark ZuiderC wordt een ruime nieuwe locatie voor circa 1.200 leden.
- Mocht de capaciteit op basis van bovenstaande invulling niet toereikend zijn, dan is een verruiming van de veldcapaciteit mogelijk op de locaties ZuiderC en Langezand door verhoging van het aantal kunstgrasvelden.

Overleg met verenigingen:

Bovenstaande invulling vergt uiteraard overleg met de verenigingen. Door de verkleining van de locatie Doggersbank is een verhuizing van Batavia naar ZuiderC de meest logische keuze. Behoud van de locatie Doggersbank biedt voor de huidige leden de keuze van meeverhuizen of blijven spelen op de vertrouwde locatie. Dit vergt de oprichting van een nieuwe vereniging.
Het is voor de toekomst ook van belang dat elke vereniging bij de vorming van verenigingsbeleid de beschikbare veldcapaciteit op de eigen locatie als uitgangspunt neemt. Als er op een locatie meer vraag ontstaat dan de veldcapaciteit toestaat, betekent dit dat er ruimte is op één of meerdere andere locaties. Deze ruimte zal dan moeten worden benut. Goed overleg tussen verenigingen hierover is van belang. Het Sportbedrijf is hierbij een vaste gesprekspartner.

Overgangsperiode tot aan realisatie ZuiderC:

De realisatie van een nieuw sportpark in ZuiderC vergt nog enige tijd. Naar verwachting kan dit rond 2030 – 2031 worden ingevuld. De huidige knelpunten op de locaties Schouw en Doggerbank vragen om directe maatregelen. Dit betreft dan zowel de knelpunten die de verenigingen ervaren als de knelpunten die de wijkbewoners ervaren. Daarom worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- **Schouw**: omvorming van één natuurgrasveld met omliggende ruimte naar één natuurgrasveld en één kunstgrasveld. Hierdoor stijgt het aantal velden naar vijf en is er functionele capaciteit van vijf wedstrijdvelden en drie trainingsvelden. Hierbij kan de vereniging voor het huidige aantal leden/teams alle wedstrijden plannen tussen 9.00 en 16.30 uur en alle trainingen op de maandag tot en met donderdag tot 22.00 uur. Voorwaarde hiervoor is wel dat er extra parkeercapaciteit moet worden gerealiseerd voor de zaterdag. Door het verlengen van de planning van wedstrijden naar 18.00 uur kan Unicum nog iets groeien op deze locatie. Ook dan geldt dat de trainingen kunnen worden ingepast tot 22.00 uur. Dit is een stap die op basis van overleg met omwonenden mogelijk kan worden gezet. Bij een verdere groei zal moeten worden uitgeweken naar sportpark Langezand.
  Bij vijf wedstrijdvelden is uitbreiding van het aantal kleedlokalen van 8 naar 10 vereist. Op grond van de richtlijn van de KNVB wordt geadviseerd deze uit te voeren in een maat van 24 m² per kleedlokaal exclusief doucheruimte. Aanvullend zijn ook 20 teamlockers nodig (2 per kleedlokaal). De huidige kleedlokalen zijn eigendom van de vereniging. In deze lijn is financiering hiervan door de vereniging zelf het meest logisch.

- **Doggersbank**: gezien de ervaren overlast op deze locatie is het gewenst dat de vereniging de wedstrijden op zaterdag kan plannen tussen 9.00 en 16.30 uur en de trainingen van maandag t/m donderdag tot 22.00 uur. Om dit te realiseren zal een deel van de huidige activiteiten moeten worden verplaatst naar sportpark Langezand. De aanleg van een tweede kunstgrasveld op Doggersbank zorgt voor meer trainingscapaciteit, waardoor de vereniging wedstrijden en trainingen beter binnen gewenste tijdstippen kan plannen. Met deze oplossing wordt ingespeeld op de lange termijn (handhaven van drie velden resteren, waarvan twee kunstgras). Voor de lange termijn (nieuwe club met 3 velden) wordt wel uitgegaan van het spelen van wedstrijden tot 18.00 uur. In deze nieuwe situatie is er sprake van minder leden en hierdoor minder verkeer en parkeerdruk.
  Het aantal kleedlokalen is met acht toereikend (twee per wedstrijdveld), maar geadviseerd wordt aanvullend 16 teamlockers te plaatsen (2 per kleedlokaal).
  Verder verdient het aanbeveling om te bezien in hoeverre één van de kunstgrasvelden opengesteld kan worden voor gebruik door de wijk op vrijdagen, de zondagen en in de schoolvakanties (overdag), om het gebruik te optimaliseren.
- **Langezand**: op korte termijn één extra kunstgrasveld aanleggen dat ook geschikt is voor American Football (zie ook de toelichting bij 'Sportpark Langezand'). Uiteindelijk wordt voorzien dat er op Langezand zeven velden nodig zijn, waarvan twee kunstgras. Op de korte termijn is deze capaciteit nog niet nodig en is er ook voldoende ruimte voor Unicum en Batavia om gebruik te maken van sportpark Langezand voor trainingen en wedstrijden (als er onvoldoende capaciteit is op het eigen sportpark). SVL heeft op dit park momenteel de beschikking over een kleedgebouw met zestien kleedlokalen. Dit wordt gehuurd van het sportbedrijf. Deze capaciteit is voldoende voor een gedeeld gebruik door alle verenigingen. Voor gebruik van de clubaccommodatie zullen Unicum en Batavia afspraken moeten maken met SVL.

Samenvoegen ITL en Poseidon in ZuiderC

Een samenvoeging van Poseidon en ITL (conform de wens van deze verenigingen) kan leiden tot een goede balans in aanbod van tennis en padel op twee grotere locaties. De huidige locaties van beide verenigingen zijn niet ruim genoeg voor een dergelijke clustering en niet geschikt voor de inpassing van padelbanen. Een logische nieuwe locatie is het sportpark in ZuiderC. Op grond van de capaciteitsberekening in hoofdstuk 6 wordt uitgegaan van 10 tennisbanen. De ontwikkeling van de behoefte aan padel is op dit moment nog moeilijk in te schatten. Voorlopig wordt uitgegaan van 10 padelbanen. Aandachtspunt is de termijn waarop de nieuwe accommodatie kan worden gerealiseerd (2030 – 2031).

Nieuwe locatie Jeu de boules

Voor de wens van de jeu de boules vereniging om te komen tot een nieuwe accommodatie met zowel overdekte als buitenbanen is invulling op ZuiderC een logische keuze. Het kan dan worden meegenomen in de totale ontwikkeling van sportpark ZuiderC. Op grond van de capaciteitsberekening in hoofdstuk 6 wordt uitgegaan van een voorziening met 20 outdoor en 17 indoorbanen. Omdat de vereniging nu al een tekort aan capaciteit heeft, is het lastig als er pas in 2030/2031 stappen kunnen worden gezet. Het totale ruimtebeslag van een jeu de boules accommodatie is niet zo groot. Daarom wordt geadviseerd in overleg met de vereniging te onderzoeken of inpassing op een andere locatie op een kortere termijn haalbaar is. Daarbij kan nadrukkelijk ook gedacht worden aan een locatie elders in Lelystad, waarbij combinaties met andere functies in de wijk kunnen worden gelegd. De voorziening jeu de boules zou daarbij ook een buurthuisfunctie kunnen vervullen. Als de jeu de boules vereniging op korte termijn kan worden verplaatst, kan de huidige locatie van de vereniging geschikt gemaakt worden voor realisatie van extra parkeercapaciteit voor sportpark Schouw.

Overige buitensporten

Voor de overige buitensporten hockey, korfbal, American football, atletiek en honkbal is de huidige capaciteit aan velden / banen ook op de lange termijn toereikend. Bij een meer dan trendmatige groei van hockey en korfbal ontstaat mogelijk rond 2040 voor beide takken van sport behoefte aan een extra veld. Voor korfbal zijn op dit moment twee extra kleedlokalen nodig, oplopend naar 4 kleedkamers tussen 2030 en 2040. We adviseren om de korfbalvereniging hiervoor gebruik te laten maken van het kleedgebouw van SVL. Hier is voldoende capaciteit beschikbaar.

Optioneel: verdere ontwikkeling sportpark Langezand

Huidige situatie

Sportpark Langezand is het grootste multifunctionele sportpark van Lelystad. De opzet van het sportpark voor de verschillende takken van sport is ruim te noemen. Door ontwikkelingen op het sportpark in de loop der jaren zijn er wel knelpunten ontstaan

op het gebied van de ontsluiting en het parkeren. De weg tussen de grote parkeerplaats en de hockeyaccommodatie is smal en door het toegenomen gebruik wordt hier ook vaak geparkeerd. Aan de zuidkant van het park is er een bescheiden parkeerplaats, die klein is in relatie tot het gebruik door de korfbalvereniging.

Uitgangspunten voor een mogelijke ontwikkeling van het sportpark

De voorgestelde maatregelen (uitbreiding voetbal, verplaatsing tennis en padel, verplaatsing jeu de boules) voorzien in principe in de toekomstige groei en de vraag – aanbod verhouding. Tegelijk kan een kwaliteitsimpuls gegeven worden aan sportpark Langezand en de sport in Lelystad door het sportpark te herstructureren. Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voor de toekomstige situatie op Langezand is geadviseerd om zeven voetbalvelden te handhaven. Daarbij is uitgegaan van een tweede kunstgrasveld.
- Dat kunstgrasveld kan mede gebruikt worden door American Football vereniging Commanders, die op dit moment al gebruik maakt van de clubaccommodaties van SVL. Commanders is een kleine vereniging die samenwerkt met een vereniging in Almere. Het aantal trainingen en wedstrijden op Langezand is daarom beperkt. De mogelijkheid van gecombineerd gebruik van een kunstgrasveld door SVL en Commanders op de locatie van veld 2 in figuur 7 is door Sportbedrijf Lelystad onderzocht en als haalbaar beoordeeld. Daarmee kan het huidige veld van Commanders vervallen.
- Daardoor ontstaat ruimte om nieuwe functies in te passen, bestaande knelpunten op te lossen en de kwaliteit van het sportpark verder te versterken. Hiervoor is een herstructurering van het sportpark nodig.
- De ruimte van de natuurijsbaan kan bij de herstructurering worden betrokken. IJsclub Lelystad beschikt over een groot terrein op het park; de ijsclub heeft de grond voor onbepaalde tijd gepacht. De ijsbaan wordt door de zachte winters al jaren nog maar weinig gebruikt. Daarmee kan overwogen worden om dit terrein een andere sportbestemming te geven. Mogelijk kan dit een bestemming zijn die aansluit bij de activiteiten van de ijsclub.
- Met de ruimte die ontstaat, kunnen mogelijk andere sportfuncties toegevoegd worden aan het sportpark. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan de honk- en softbalvereniging. Deze vereniging deelt nu een (monofunctioneel) sportpark aan de Beginweg met de vereniging voor real life gaming. Inpassing op Langezand biedt beide verenigingen de mogelijkheid om onderdeel te worden van een multifunctioneel sportpark, met meer mogelijkheden tot onderlinge samenwerking en het delen van faciliteiten en voorzieningen. De real life gaming vereniging is tevreden met de huidige locatie, maar heeft wel behoefte aan meer ruimte. Die kan op Langezand geboden worden. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om de bestaande locatie Beginweg te herontwikkelen.

In figuur 7 is de huidige situatie op sportpark Langezand in beeld gebracht en in figuur 8 is een mogelijk toekomstperspectief uitgewerkt.

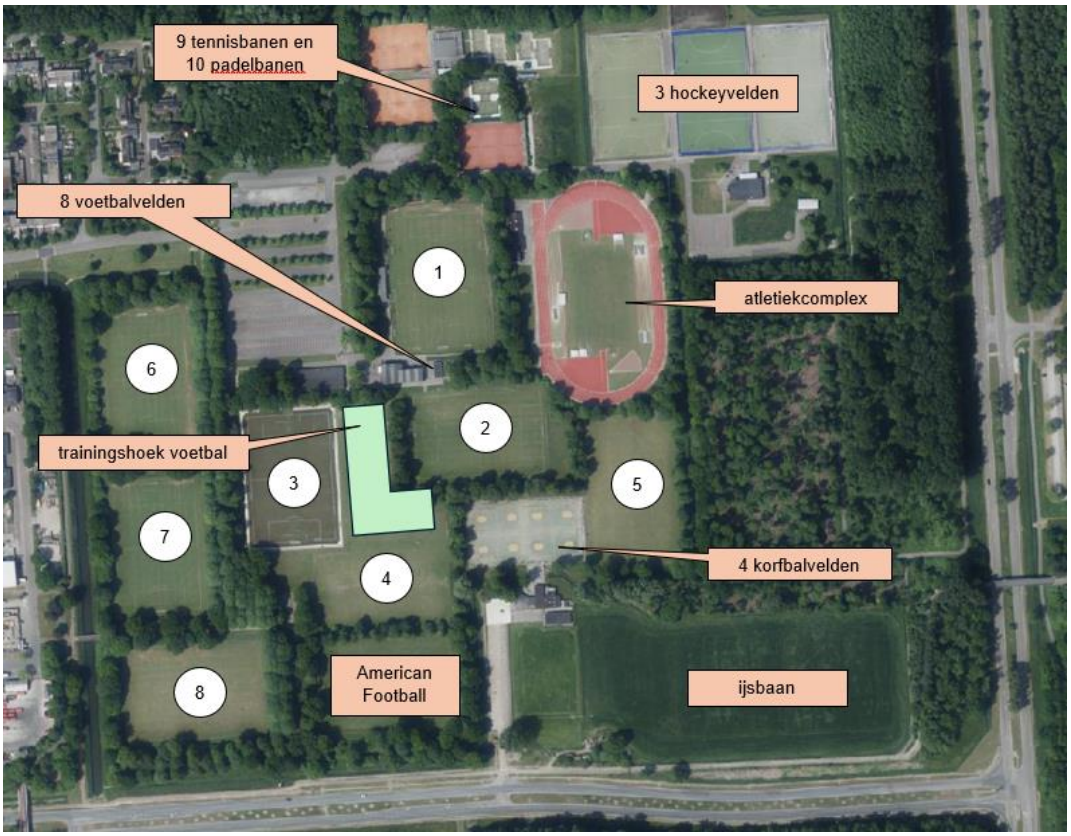

Figuur 7: huidige situatie sportpark Langezand

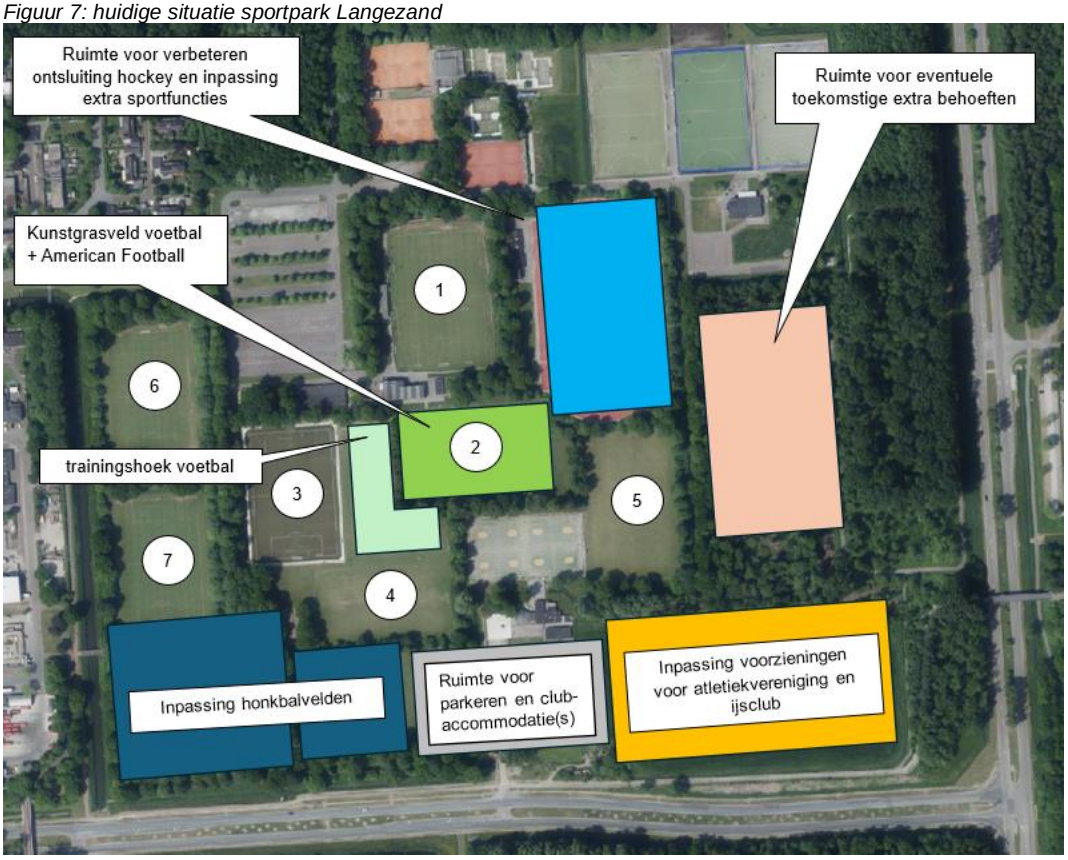

Figuur 8: toekomstperspectief sportpark Langezand

Figuur 8 toont de een eerste idee bij de mogelijkheden van een herstructurering en een uitbreiding van functies op het sportpark. Uiteraard zijn verschillende varianten mogelijk. De opties uit figuur 8 worden indicatief toegelicht:

- Door het laten vervallen van de natuurijsbaan, ontstaat ruimte om de atletiekbaan te verplaatsen naar de natuurijsbaan. In 2030 staat grootschalig vervangingsonderhoud van de atletiekbaan op de planning, hetgeen daarom financieel gezien het

meest logische moment is. Daarbij kan geopteerd worden voor een combinatie van een atletiekbaan (6-baans) met bijvoorbeeld een skeelerbaan (in relatie tot de activiteiten van de ijsclub). Met de realisatie van de atletiek- en skeelerbaan ontstaat ook een goede zichtbaarheid van het sportpark aan de zuidkant.

- Door het verplaatsen van de atletiekbaan, valt de huidige locatie van de atletiekbaan vrij. Hierdoor kan een betere ontsluiting worden gerealiseerd naar de hockeyaccommodatie en kan eventueel aanvullende parkeergelegenheid gerealiseerd worden.
- De resterende ruimte biedt mogelijkheden voor toekomstige behoeften, bijvoorbeeld een eventueel vierde hockeyveld op lange termijn.
- Door het gecombineerde gebruik het kunstgras veld door voetbal en American Football ontstaat ruimte voor inpassing van honk- en softbal.
- De voorgestelde invulling voorziet voor voetbal in een capaciteit van zes volwaardige velden. Het zevende veld heeft mogelijk geen officiële maatvoering meer door de inpassing van het honk- en softbalveld, maar dit veld kan ingezet worden als trainingsveld.
- Aan de zuidkant kan extra parkeerruimte gecreëerd worden. Daardoor ontstaat meer spreiding en meer parkeercapaciteit over het gehele park.
- Er ontstaat potentie voor de realisatie van een geclusterde clubvoorziening voor meerdere verenigingen aan de zuidkant van het park (honk- en softbal, korfbal, atletiek en ijs/skeelerclub). Ook aanhaking van de handboogvereniging kan worden onderzocht. Dit zou de geïsoleerde en 'afgelegen' ligging van deze vereniging oplossen.
- Eventuele andere verenigingen zouden eveneens ingepast kunnen worden op het sportpark, bijvoorbeeld de toerfietsclub.

De optie van de herstructurering van sportpark Langezand is nog niet uitgewerkt in een investeringsraming, omdat de herstructurering voor de toekomstige capaciteit niet per se noodzakelijk is. Maar de optie toont wel de extra potentie van Langezand de kansen die met de herstructurering kunnen worden benut en de extra ruimte die (ook voor toegankelijkheid en parkeren) kan worden gevonden.

Invulling sportpark ZuiderC

In de ontwikkelopgave voor ZuiderC is rekening gehouden met een oppervlakte voor sport van 12 hectare. Een exacte locatie en verhouding van deze locatie (vorm) is nog niet bekend. De locatie (en de vorm) kan wel van invloed zijn op de mate van inpassing van voorzieningen. De ervaring leert dat bij de planning van voorzieningen moet worden uitgegaan van een verhouding van circa 60% voor sportfuncties en circa 40% voor alle overige functies zoals parkeren, clubaccommodaties, groen, water en verhardingen.

Bij 12 hectare leidt dit tot een globale verdeling van 7,3 hectare voor de sportvelden en 4,7 hectare voor de overige functies. In tabel 32 is het aantal benodigde velden en banen voor voetbal, tennis en jeu de boules opgenomen en de ruimte in hectare die hiervoor nodig is. Voor jeu de boules zijn de overdekte banen hierin niet meegenomen. Deze maken onderdeel uit van de clubaccommodatie en vallen binnen het ruimtebeslag van 40% voor de overige functies.

Velden en banen	aantal	hectare
Voetbalvelden	8	6,30
Tennisbanen	10	0,63
Padelbanen	10	0,21
Jeu de boules banen (outdoor)	20	0,12
		7,26

Tabel 32: benodigde ruimte sportvoorzieningen ZuiderC

Het verwachte ruimtebeslag voor sportfuncties bedraagt ongeveer 7,3 hectare. Voor infrastructuur en parkeren wordt uitgegaan van ongeveer 1 ha, voor groen en wateropvang eveneens 1 ha. Daarmee resteert ongeveer 3 hectare voor bebouwing (club- en kleedgebouwen) en buitenruimte. Daarmee lijken de sportfuncties ingepast te kunnen worden binnen de beschikbare 12 ha, maar resteert er nauwelijks tot geen ruimte voor extra sportfuncties. Een aandachtspunt is de efficiënte inpassing van met name de voetbalvelden (de vaste afmetingen van de velden) in relatie tot de (mogelijk) twee gebieden aan weerszijden van het

spoor. De definitieve inpassing vloeit voort uit een definitieve keuze voor het gebied, het definitieve programma van eisen voor de sportfuncties en de overige functies en detailtekeningen. De realisatie van sportpark ZuiderC biedt overdag ook mogelijkheden om voor bewegingsonderwijs (scholen voortgezet onderwijs) gebruikt te worden.

9.3.3 Vrijkomende locaties

De mutaties zoals beschreven in 9.3.2. leiden tot vrijval van buitensportvoorzieningen op de volgende locaties:

1. Doggersbank: 2 van de 5 voetbalvelden
2. Tennispark ITL: gehele accommodatie
3. Sportpark Schouw: tennispark Poseidon, gehele accommodatie
4. Sportpark Schouw: jeu de boules banen
5. Sportpark Beginweg: bij keuze voor verplaatsing van de honkbalvereniging en real life gaming (uitgegaan wordt van handhaving postduivenvereniging).

Bij vrijval van locaties door herstructurering (ZuiderC en mogelijk herstructurering Langezand) kunnen de eventuele grondopbrengsten ingezet worden voor investeringen in die te herstructureren sportparken. Het gaat daarbij vooral om de locaties ITL, Poseidon (Schouw) en Beginweg.

In paragraaf 9.4 wordt inzet van deze locaties voor de realisatie van sportvoorzieningen in de openbare ruimte beschouwd.

9.4 Sportvoorzieningen in de openbare ruimte

Eerder is aangegeven dat Lelystad op dit moment beschikt over 55.000 m² sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Dit komt neer op 0,66 m² per inwoner. Dat is exclusief de trimbaan en fiets- en wandelpaden, maar inclusief het grote sportveld achter binnensportcomplex 't Kofschip (ongeveer 23.000 m²). Dit sportveld was voorheen een sportvoorziening voor het onderwijs, maar wordt inmiddels door inwoners dankbaar gebruikt om te sporten. De voorziening verdwijnt als het gebied rond 't Kofschip herontwikkeld wordt.

Bij gebiedsontwikkelingen, waaronder ZuiderC, wordt uitgegaan van een norm van 1 m² sport in de openbare ruimte per inwoner. Met de groei van Lelystad (2023 – 2043 ongeveer 36.000 inwoners) moet in de periode 2030 – 2040 zo'n 36.000 m² sport in de openbare ruimte gerealiseerd worden.

Compensatie wegvallen sportveld 't Kofschip

We adviseren een deel van de oppervlakte die verloren gaat te compenseren. Omdat een dergelijke grote locatie in de stad terug te brengen wordt voorgesteld hierbij te kiezen voor een spreiding over de huidige wijken van Lelystad. Dat zal vermoedelijk niet het totale verloren aantal m² zijn, maar een aantal nieuwe sportvoorzieningen in de openbare ruimte moet in de huidige infrastructuur ingepast kunnen worden (met het oog op "basis op orde"). We gaan daarbij uit van ongeveer 6.000 m². Dat kan met verschillende soorten voorzieningen (trapveldjes of multifunctionele ruimten voor diverse sporten a la Cruyff Courts). Qua spreiding en diversiteit zal met name in Lelystad-West behoefte zijn aan aanvulling van sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

Inzetten van locaties die vrijvallen

In paragraaf 9.3.3. is aangegeven welke sportlocaties (mogelijk) vrijvallen door de voorstellen die zijn gedaan in relatie tot de ontwikkeling van de buitensportaccommodaties. Dit biedt kansen om nieuwe sportvoorzieningen in de openbare ruimte te realiseren die iets groter zijn qua omvang (en afgestemd met de overige herontwikkeling van de locaties). Geadviseerd wordt dit nadrukkelijk te betrekken bij de afwegingen die worden gemaakt voor het opnieuw invullen van deze locaties. Bij sportpark Doggersbank biedt dit kansen om een grotere groene ruimte in de wijk te behouden. Door de combinatie met een kleinere voetbalvereniging kan hier een interessante combinatie van georganiseerd en ongeorganiseerde sport ontstaan, waarbij de gebouwen van de voetbalvereniging een ondersteunende rol kunnen spelen.

Multifunctioneel ruimtegebruik

Bij ruimtegebrek kan worden gekeken naar multifunctioneel gebruik van ruimtes. Omdat Lelystad een beleid heeft van openstelling van speelplaatsen van scholen, kan met een sportieve inrichting van speelplaatsen een bijdrage worden geleverd aan het realiseren van extra m² sport in de openbare ruimte. Ook bij de (her)inrichting van speel- en verblijfsplekken die in elke wijk aanwezig zijn kan worden beoordeeld of er ook een sportieve inrichting kan worden gerealiseerd. Tot slot biedt openbaar medegebruik van sportparken kansen. We zien daarbij kansen om extra m² sport in de openbare ruimte toe te voegen aan bijvoorbeeld het nieuw te realiseren sportpark ZuiderC.

Diversiteit aan voorzieningen

Bij de realisatie van nieuwe voorzieningen is aansluiting bij de behoeften van de inwoners van belang. Er is een grote diversiteit aan voorzieningen die gerealiseerd worden. We stellen daarom voor per wijk of gebiedsontwikkeling te onderzoeken welke voorzieningen in de openbare ruimte het beste aansluiten bij het karakter van de wijk en het profiel van de bewoners. Daarbij kan onderscheid gemaakt worden tussen meer wijkgerichte voorzieningen (bijvoorbeeld multifunctionele sportvelden) of meer stedelijke voorzieningen (zoals een trimbaan of een outdoor fitness). Via Atlas - Atlas Beweegvriendelijke omgeving (kennis-centrumsportenbewegen.nl) is een breed scala aan landelijke voorbeelden te raadplegen.

synarchis

10. Financiële consequenties

10.1 Te realiseren accommodaties

De analyses uit hoofdstukken 4 tot en met 7 en de uitwerking in scenario's voor de komende jaren in hoofdstuk 9 leidt tot de volgende accommodatiebehoefte en aanpassingen. Per accommodatie is de beoogde oplevering weergegeven.

Zwemwater

- Een functioneel zwembad (25 x 10 meter) voor zweminstructie en verenigingen; 2035 – 2040. *Optioneel zou gekozen kunnen worden voor een zwembad van 25 x 15 meter.*

Binnensport

Nieuwe accommodaties en aanpassingen bestaande accommodaties

- Een blaashal voor MHC Lelystad; 2025 – 2026.
- Uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden met 8 zaaldelen, waaronder 1 sporthal (3 zaaldelen), 2 sportzalen (4 zaaldelen) en een gymzaal (1 zaaldeel); 2028.
- Een turnhal bij sportcomplex De Rietlanden; 2028. De turnhal is optioneel in beeld gebracht op basis van de motie van de gemeenteraad. Bij realisatie van de turnhal kan de huidige turnzaal aan De Rietlanden worden geamoveerd. Bij de realisatie van de turnhal wordt uitgegaan van een integrale accommodatie bij de uitbreiding van sportcomplex De Rietlanden. Een separate turnhal is eveneens mogelijk, maar kent een andere investering.
- Plusinvestering om de functionaliteit van sportzaal Horst te behouden ten opzichte van twee nieuw te realiseren gymzalen; afhankelijk van vervanging van de huidige sportzaal. Bij de plusinvestering wordt uitgegaan dat geen horecavoorziening en geen tribunefaciliteit worden gerealiseerd in een dergelijke sportzaal; vooralsnog wordt uitgegaan van realisatie in 2027.
- Toevoeging van een clubruimte en extra bergruimte tafeltennis bij één van de nieuw te realiseren gymzalen; 2030.
- Verbetering functionaliteit vier nieuw te realiseren gymzalen (extra bergruimte); 2030 – 2035.

Verduurzaming

- Verduurzaming De Rietlanden; 2025 – 2028.
- Verduurzaming De Koploper; 2025 – 2032.

Buitensport

Sportpark Langezand

- Realisatie kunstgrasveld ten behoeve van SVL en American Football; 2025 – 2026
- *Optioneel: herstructurering sportpark Langezand (kwaliteitsimpuls), waaronder*
  - *verplaatsing atletiekbaan naar ijsbaanlocatie; 2030*
  - *inplaatsing honk- en softbal; 2032*
  - *uitbreiding parkeercapaciteit zuidkant; 2032*
  - *uitbreiding met 1 kunstgras hockeyveld (indien noodzakelijk qua capaciteit); 2035 – 2040*
  - *uitbreiding met 1 kunstgras korfbalveld (indien noodzakelijk qua capaciteit); 2035 – 2040*

Sportpark Schouw

- Draaien en realiseren 1 natuurgras voetbalveld; 2025
- 1 kunstgras voetbalveld; 2025
- 2 kleedkamers en 20 teamlockers voetbal; 2025
- *Optioneel: extra parkeercapaciteit; 2030*

Sportpark Doggersbank

- 1 kunstgras voetbalveld; 2025
- 16 teamlockers; 2025

Sportpark ZuiderC

- 3 kunstgrasvelden voetbal; 2030 – 2032
- 5 natuurgrasvelden voetbal; 2030 – 2032
- Clubgebouw voetbal (in 2 lagen); 2030 – 2032
- 12 kleedkamers en 24 teamlockers voetbal; 2030 – 2032
- *10 tennisbanen (voor rekening van de vereniging) 2030 – 2032*
- *10 padelbanen (voor rekening van de vereniging) 2030 – 2032*
- *Club- en kleedgebouw tennis en padel (voor rekening van de vereniging) 2030 – 2032*
- *Clubgebouw, 17 overdekte en 20 buitenbanen jeu de boules (gedeeltelijk voor rekening vereniging) 2030 – 2032*

Sport in de openbare ruimte

- Extra invulling sport in de openbare ruimte ter vervanging van het verdwijnen van de locatie 't Kofschip. Indicatief 6.000 m² met het oog op "basis op orde"; 2030 – 2035
- Sport in de openbare ruimte bij gebiedsontwikkelingen, waaronder ZuiderC. Totaal 36.000 m²; 2030 – 2040.

10.2 Overzicht van de totale investeringskosten

De accommodatiebehoefte (nieuwe voorzieningen, aan te passen voorziening) en de verduurzamingsopgave leiden tot de volgende investeringen. In paragraaf 10.3 zijn de uitgangspunten bij de investeringskosten weergegeven.

Zwemwater/zwembaden

Omschrijving	Investeringskosten	Planning
Nieuw zwembad, 25 x 10 meter, inclusief voorzieningen, pp 2024	€ 10.800.000	2035 – 2040

Binnensportaccommodaties

Omschrijving	Investeringskosten	Planning
Nieuwe en aan te passen binnensportaccommodaties		
Blaashal voor hockey (2 zaalvloeren)	€ 735.000	2025 – 2026
Uitbreiding sportcomplex De Rietlanden met 8 zaaldelen (*)	€ 34.700.000	2028
Turnhal (35 x 24 meter), als onderdeel van sportcomplex De Rietlanden (meerkosten), exclusief trampolineruimte (**)	€ 3.400.000 - € 6.100.000	2028
Meerkosten voor behoud van functie sportzaal	€ 0 – € 400.000	2027
Verbeteren functionaliteit gymzalen, 4 bergruimtes (50 m² netto)	€ 660.000	2027
Realiseren clubgebouw en berging tafeltennis	€ 953.000	2027
Verduurzaming sportaccommodaties		
Verduurzaming De Rietlanden, inclusief huidige turnzaal	€ 930.000	2025 - 2028
Verduurzaming De Koploper (gehele complex)	€ 8.293.000	2025 - 2032

(*) Hierover heeft al besluitvorming plaats gevonden. De raming is inclusief alle PM-posten die nog niet meegenomen waren bij de oorspronkelijke investeringsraming, inclusief rentelasten en prijsstijgingen (tot 2028), onvoorzien en BTW.

(**) In paragraaf 10.3 worden de verschillende varianten voor een turnhal toegelicht. De varianten kennen verschillende investeringskosten.

Buitensportaccommodaties

Omschrijving	Investeringskosten	Planning
Sportpark Langezand		
Kunstgras voetbalveld / American Football veld	€ 708.000	2026
Sportpark Schouw		
1 natuurgras voetbalveld	€ 197.000	2025
1 kunstgras voetbalveld	€ 708.000	2025
2 kleedlokalen Unicum	PM (Unicum)	2025
20 teamlockers Unicum	PM (Unicum)	2025
Extra parkeercapaciteit sportpark Schouw	*€ 100.000*	*2030 – 2032*
Sportpark Doggersbank		
1 kunstgras voetbalveld	€ 708.000	2025
16 teamlockers sportpark Doggersbank	€ 29.000	2025
Sportpark ZuiderC		
3 kunstgras voetbalvelden	€ 2.124.000	2030 – 2032
5 natuurgras voetbalvelden	€ 985.000	2030 – 2032
Club- en kleedgebouw (12 kleedkamers), teamlockers, inclusief infrastructuur en parkeren totale sportcomplex, exclusief losse inrichting	€ 7.000.000	2030 – 2032
Club- en kleedgebouw tennis	PM (tennis)	2030 – 2032
10 tennis- en 10 padelbanen, inclusief terreininrichting	*€ 1.600.000*	*2030 – 2032*
Clubgebouw met overdekte jeu de boules banen	*€ 2.400.000*	*2030 – 2032*
Buitenbanen jeu de boules	*€ 100.000*	*2030 – 2032*

Sport in de openbare ruimte: PM

We gaan uit van realisatie van 36.000 m² sport in de openbare ruimte bij de nieuwe gebiedsontwikkelingen en compensatie van circa 6.000 m² aan voorzieningen in bestaande wijken ter compensatie van het vervallen van sportveld 't Kofschip. De kostenraming is zeer afhankelijk van de concrete invulling van die openbare ruimte. De invulling kan variëren van multifunctionele sportvelden, outdoor fitness tot fiets- en wandelroutes.

10.3 Uitgangspunten bij de investeringsramingen

Voor de investeringsramingen voor de voorzieningen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemene uitgangspunten

- Bij de investeringsramingen wordt uitgegaan van globale stichtingskosten per accommodatie.
- Bij de investeringsramingen zijn de grondkosten niet meegenomen.
- De investeringsramingen per accommodatie zijn afhankelijk van een definitief programma van eisen.
  - Voor buitensportaccommodaties worden de ramingen op hoofdlijnen weergegeven. De investeringsramingen zijn mede afhankelijk van keuzes op het gebied van faciliteiten en voorzieningen.
  - Voor binnensportaccommodaties en zwembaden moeten uit een programma van eisen de concrete afmetingen naar voren komen op basis van verwacht gebruik door specifieke sportverenigingen. Afhankelijk van de beoogde gebruikers kan tot een optimale indeling van een sportaccommodatie gekomen worden en kunnen de afmetingen (lengte en breedte) bepaald worden.

- Voor de kostenraming is daarnaast van belang of duidelijk is wanneer de accommodatie exact gerealiseerd wordt. In dat geval kunnen rentekosten en prijsstijgingen ook accuraat meegenomen worden.
- Er is bij de ramingen uitgegaan van normering BENG (bijna energie neutrale gebouwen).
- De ramingen zijn prijspeil 2024 en waar aangegeven inclusief rentekosten en prijsstijgingen. Bij accommodaties waar nog geen concrete verwachte oplevering is, is uitgegaan van ramingen met prijspeil 2024, exclusief rentekosten en prijsstijgingen.
- Alle ramingen zijn inclusief BTW.

Zwembaden

- De stichtingskosten voor een nieuw zwembad (25 x 10 meter) zijn:
  - Inclusief bouwkosten, inrichtingskosten, projectbegeleiding, advieskosten ontwerpende partijen, terreininrichting en parkeren, aansluitkosten en leges en een post onvoorzien van 10%.
  - Er is nog geen rekening gehouden met mogelijk te ontvangen subsidies zoals SPUK en/of verrekening van de BTW.
  - Niet meegenomen zijn prijsstijgingen en rentekosten.
  - De raming is prijspeil 2024.
- Optioneel kan gekozen worden voor een zwembad van 25 x 15 meter in verband met ruimere gebruiksmogelijkheden. De stichtingskosten van een dergelijke voorziening zijn € 13.300.000, inclusief BTW, met verder dezelfde uitgangspunten als hierboven.

Binnensportaccommodaties

- De stichtingskosten voor de binnensportaccommodaties zijn:
  - Inclusief bouwkosten, inrichtingskosten, projectbegeleiding, advieskosten ontwerpende partijen, terreininrichting en parkeren, aansluitkosten en leges en een post onvoorzien van 10%.
  - Er is nog geen rekening gehouden met mogelijk te ontvangen subsidies zoals SPUK en/of verrekening van de BTW.
  - Bij het nieuwe sportcomplex bij De Rietlanden in 2028, de te realiseren turnzaal (als onderdeel van de uitbreiding van De Rietlanden of solitair), de blaashal, de upgrade van gymzalen naar een sportzaal en het verbeteren van de functionaliteit van gymzalen (bergingen en clubgebouw tafeltennis) zijn prijsstijgingen en rentekosten meegenomen.
- Bij de realisatie van een turnzaal wordt uitgegaan van een accommodatie bij het nieuwe complex van De Rietlanden. In het investeringsoverzicht zijn de meerkosten ten opzichte van het nieuwe sportcomplex bij De Rietlanden in beeld gebracht. Daarbij zijn er een aantal varianten:
  - Er kan een turnhal aan het nieuwe complex bij De Rietlanden gebouwd worden. De investeringskosten hiervan bedragen € 6.100.000. De huidige turnzaal vervalt dan.
  - Er kan geopteerd worden om de gymzaal van het nieuwe sportcomplex aan te passen naar een turnzaal. Daardoor wordt de buitenruimte rond het complex (waaronder de buitensportaccommodatie) minder bebouwd en daardoor minder belast. Met deze variant vervalt de gymzaal in het nieuwe sportcomplex. De meerkosten ten opzichte van de kosten voor uitbreiding van het sportcomplex bedragen dan € 3.400.000. Dat betekent dan wel dat er een gymzaal minder beschikbaar is voor het bewegingsonderwijs van Porteum en in de toekomst eventueel andere scholen (VO of PO). Voor de examenprogramma's BSM (Bewegen, Sport en Maatschappij) is extra capaciteit nodig qua bewegingsonderwijs ten opzichte van de wettelijke uren voor bewegingsonderwijs.
  - Er kan ook gekozen worden voor een solitaire voorziening. In dat geval is sprake van een investeringsraming van € 7.500.000.
  - Extra ruimte voor trampolinespringen leidt tot hogere investeringskosten (en een groter ruimtebeslag). De investeringskosten zijn separaat in beeld gebracht. Bij een solitaire turnzaal gaat het dan om een totale investering van € 8.200.000.
- Voor gymzalen en sportzalen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
  - Bij de omvang van sportzalen wordt met het oog op het multifunctioneel gebruik (sportverenigingen en onderwijs) uitgegaan van KVLO-normeringen (ten behoeve van het bewegingsonderwijs); die normen zijn recent enigszins aangepast. Voor gymzalen wordt in de nieuwe normering uitgegaan van 24 x 14 meter (ongeveer 336 m²). De vrije hoogte is 5,5 meter (primair onderwijs) of 7 meter (voortgezet onderwijs). De nieuwe normen gaan uit van 22,3 x 15,4 meter (343 m²) als alternatief dat optimaal passend is voor sportgebruik (in combinatie met onderwijsgebruik). Op basis van deze uitgangspunten gaan wij uit van een gymzaal van 22,3 x 15,4 meter (343 m²), in verband met aansluiting van de maatvoering op het meest voorkomende sportgebruik. De afdeling onderwijshuisvesting hanteert een oppervlakte van zo'n

328 m² en een vrije hoogte van 5,5 meter. Het aantal m² van de nieuwe KVLO-normering, de door ons gehanteerde maatvoering en de maatvoering van de afdeling onderwijshuisvesting zijn min of meer vergelijkbaar.
  - Voor een sportzaal wordt uitgegaan van een afmeting van 22,3 x 31 meter (met 7 meter vrije hoogte). Met die afmetingen zijn meerdere sportverenigingen goed te faciliteren. Bij de realisatie van de sportzaal wordt niet uitgegaan van een horecavoorziening of een tribunefaciliteit.
  - De meerkosten van een sportzaal ten opzichte van twee gymzalen zijn afhankelijk van de financiële uitgangspunten die gehanteerd worden door de afdeling onderwijshuisvesting bij de stichtingskostenraming. Op basis van de stichtingskostenraming van twee gymzalen van 22,3 x 15,4 x 5,5 meter en een sportzaal van 22,3 x 31 x 7 meter zijn er geen meerkosten voor een sportzaal (zolang er geen tribunes en/of horeca gerealiseerd worden). Als de meerkosten van een sportzaal berekend worden ten opzichte van de huidige omvang van gymzalen uit het IHP Onderwijs (328 m² per gymzaal) dan zullen per saldo wel meerkosten ontstaan. We ramen die op € 400.000.
- De investeringskosten van uitbreiding van de functionaliteit van gymzalen (bergingen) zijn geraamd op basis van eenheidskosten per m² (€ 3.000 per m²) en uitbreiding van netto 50 m² in relatie tot de nieuwbouw van gymzalen, prijspeil 2024.
- De investeringskosten van realisatie van een clubgebouw tafeltennis (100 m²) en uitbreiding van bergruimte (100 m²) zijn geraamd op basis van eenheidskosten per m² (€ 4.000) en de gehanteerde uitbreiding van het aantal m². Een eventuele kleinere omvang van het clubgebouw leidt uiteraard tot lagere investeringskosten.

Buitensportaccommodaties

- De stichtingskosten voor buitensportaccommodaties zijn:
  - Inclusief aanlegkosten velden, eventuele nevenvoorzieningen waar van toepassing (dug outs, verlichting, hekwerken), advieskosten en algemene kosten. Er is nog geen rekening gehouden met mogelijk te ontvangen subsidies zoals SPUK en/of verrekening van de BTW.
  - Voor club- en kleedaccommodaties wordt rekening gehouden met bouwkosten, projectbegeleiding, advieskosten, aansluitkosten en leges en een post onvoorzien van 10%. Niet meegenomen zijn grondkosten.
  - Bij de bepaling van de omvang van clubgebouwen is gekeken naar de potentiële omvang van de verenigingen. Bij de overkapping van de jeu de boules is uitgegaan van een dichte hal, maar niet geïsoleerd en/of geklimatiseerd.
  - Er is nog geen rekening gehouden met kosten voor projectbegeleiding bij realisatie van buitensportvoorzieningen. Bij kleinschaliger aanpassingen (vervanging natuurgrasveld door een kunstgrasveld) zijn deze kosten ongeveer € 50.000 (programma van eisen, begeleiding aanbesteding en realisatie). Bij grootschalige aanleg van velden (ZuiderC) kan die projectbegeleiding gecombineerd worden en moet rekening gehouden worden met de reguliere begeleidingskosten plus € 10.000 per veld. De begeleidingskosten zijn exclusief BTW.
  - Bij de nieuwe ontwikkeling ZuiderC is in de investeringsraming rekening gehouden met terreininrichting en parkeergelegenheid. Bij de bestaande buitensportlocaties is geen rekening gehouden met terreininrichting.

Overige voorzieningen

- Voor overige investeringen (parkeren, infrastructuur) wordt gerekend op basis van referentiegetallen (aantal parkeerplekken per sportvoorziening, afmetingen, kosten per m²).
  - Voor parkeren bij de gebiedsontwikkeling ZuiderC wordt uitgegaan van CROW-normeringen en normeringen van sportbonden (aantal parkeerplekken per x-aantal leden).
  - Voor uitbreiding van parkeren van bestaande sportparken wordt uitgegaan van ongeveer 35 m² per parkeerplek.

10.4 Samenvatting van de benodigde investeringen per categorie

In paragraaf 10.2 is een totaal overzicht weergegeven van de investeringen voor de komende jaren.

- Een deel van die investeringen heeft betrekking op noodzakelijke investeringen om de basis op orde te krijgen.
- Een deel van de investeringen heeft betrekking op de noodzakelijke investeringen om te kunnen voorzien in de behoefte als gevolg van de groei van de stad.
- De resterende investeringen zijn opgenomen om de kwaliteit van het sportaanbod te versterken en in te kunnen spelen op de toekomstige trends en ontwikkelingen. Ook de optionele herstructurering van sportparken zijn daarin PM meegenomen.

In onderstaand overzicht zijn de totale investeringen samengevat aan de hand van bovenstaande drie categorieën en op basis van verwachte realisatie in de tijd geplaatst.

- De investering in het nieuwe sportcomplex bij De Rietlanden is niet meegenomen in onderstaand overzicht, omdat hierover separate besluitvorming heeft plaatsgevonden, inclusief budgettering. De functionaliteit van deze voorzieningen is wel noodzakelijk om te kunnen voorzien in bestaande en toekomstige behoefte van sportaccommodaties.
- De turnhal is opgenomen onder accommodaties die voor een kwaliteitsimpuls zorgen. Tegelijk wordt geconstateerd dat de gymnastiekvereniging op dit moment een wachtlijst heeft. Een nieuwe turnhal biedt zowel op het gebied van extra capaciteit en planningstechnisch mogelijkheden oplossingen te creëren voor de wachtlijsten. Daarmee is een turnhal ook een accommodatie om de basis op orde te krijgen èn te voorzien in de groei van de gemeente.

Omschrijving	Investeringskosten	Planning
Basis op orde		
Blaashal hockey	€ 735.000	2025
1 natuurgras voetbalveld, sportpark Schouw	€ 197.000	2025
1 kunstgras voetbalveld, sportpark Schouw	€ 708.000	2025
2 kleedlokalen Unicum, sportpark Schouw	PM (Unicum)	2025
20 teamlockers Unicum, sportpark Schouw	PM (Unicum)	2025
1 kunstgras voetbalveld, sportpark Doggersbank	€ 708.000	2025
16 teamlockers, sportpark Doggersbank	€ 29.000	2025
1 kunstgras voetbalveld (+ American Football), sportpark Langezand	€ 708.000	2026
Meerkosten voor behoud functie sportzaal	€ 0 - € 400.000	2027
Sport in de openbare ruimte (6.000 m² ter vervanging van buitenruimte 't Kofschip)	PM	2028
Extra parkeercapaciteit sportpark Schouw	*€ 100.000*	*2030 – 2032*
Accommodaties in relatie tot de groei		
3 kunstgras voetbalvelden, ZuiderC	€ 2.124.000	2030 – 2032
5 natuurgras voetbalvelden, ZuiderC	€ 985.000	2030 – 2032
Club- en kleedgebouw (12 kleedkamers), teamlockers, inclusief infrastructuur en parkeren totale sportcomplex, exclusief losse inrichting	€ 7.000.000	2030 – 2032
Club- en kleedgebouw tennis	*PM*	*2030 – 2032*
10 tennis- en 10 padelbanen, inclusief terreininrichting	*€ 1.600.000*	*2030 – 2032*
Clubgebouw met overdekte jeu de boules banen	*€ 2.400.000*	*2030 – 2032*
Buitenbanen jeu de boules	*€ 100.000*	*2030 – 2032*
Sport in de openbare ruimte (36.000 m²)	PM	2030 – 2040
Nieuw zwembad, 25 x 10 meter, inclusief voorzieningen	€ 10.800.000	2035 – 2040
Accommodaties, kwaliteitsimpuls		
Verbeteren functionaliteit gymzalen	€ 660.000	2027
Realiseren clubgebouw en berging tafeltennis	€ 953.000	2027
Turnhal (35 x 24 meter), als onderdeel van De Rietlanden	€ 3.400.000 - € 6.100.000	2028
Herstructurering sportpark Langezand, inclusief verplaatsing honk- en softbal en real life gaming naar Langezand	PM	2030
Verduurzaming		
Verduurzaming De Rietlanden, inclusief turnzaal	€ 930.000	2025 – 2028
Verduurzaming De Koploper	€ 8.293.000	2025 – 2028

10.5 Aandachtspunten

BTW

De investeringsramingen zijn inclusief BTW opgesteld. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en randvoorwaarden om Sportbedrijf Lelystad BTW belast te laten exploiteren. Als daar mogelijkheden toe zijn, kunnen delen van de BTW op de investeringen en de duurzaamheidsmaatregelen teruggevorderd worden. Ook de SPUK biedt mogelijkheden. In de ramingen is hier nog geen rekening mee gehouden.

Wijze van financiering: verantwoordelijkheidsverdeling

Bij de investeringsramingen zijn we er vooralsnog van uit gegaan dat investeringen in de sporttechnische infrastructuur voor rekening van de gemeente Lelystad zijn en dat de (nieuwe) accommodaties in beheer van Sportbedrijf Lelystad gegeven worden. Aandachtspunten daarbij zijn:

- Op basis van het huidige beleid zijn investeringen in clubgebouwen voor rekening van de vereniging. Dit is ook landelijk het meest voorkomende beeld. Daarnaast zijn investeringen, instandhouding en exploitatie van tennis- en padelvoorzieningen landelijk gezien vrijwel altijd voor rekening van de vereniging. Dit geldt ook in Lelystad. Bij een nieuw sportcomplex in ZuiderC wordt uitgegaan van realisatie van een voetbalcomplex, tennis- en padelbanen en een jeu de boules complex (buiten- en binnenbanen). Bij gedwongen verplaatsingen van verenigingen heeft de gemeente in het verleden wel bijdragen in de kosten gedaan (‘nieuw voor oud’). Bij de uitwerking van de invulling van het sportpark moeten nadere afspraken met verenigingen gemaakt worden in hoeverre de gemeente bijdragen moet doen in de investeringen van de verenigingen.
- Bij de realisatie van club- en kleedaccommodaties op ZuiderC kan gekeken worden in hoeverre efficiency te behalen is als clubgebouwen van verenigingen gecombineerd worden.
- Op sportpark Schouw is voetbalvereniging Unicum eigenaar van de kleedkamers. We gaan er derhalve van uit dat extra kleedkamers (en teamlockers) voor rekening van de vereniging komen. De verenigingen die kleedruimten huren van Sportbedrijf Lelystad betalen daar een kostendekkende huur voor.
- Bij de kosten voor verduurzaming (energiescans voor De Rietlanden en De Koploper) is primair gekeken naar de benodigde investeringen. Een deel van de investeringen kan mogelijk gedaan worden in combinatie met groot onderhoud en/of vervangingsinvesteringen. Het is derhalve mogelijk dat een deel van de dekking gevonden kan worden binnen het vervangingsplan en/of het MJOP van beide accommodaties.

Herstructurering van sportparken

Voor de verdere ontwikkeling van onder meer de sportparken zijn opties benoemd voor herstructurering van sportparken. Die opties hebben vooral betrekking op het verder versterken van de kwaliteit van sportparken, het creëren van extra ruimte voor sportfuncties en/of het vrijspelen van ruimte op (monofunctionele) sportparken. De genoemde opties kunnen derhalve vooral gezien worden als een kwaliteitsimpuls voor de sport en de inwoner van Lelystad. Voor de vraag – aanbod verhouding van de sportaccommodaties zijn deze investeringen niet per se noodzakelijk. Om de investeringskosten te beperken en vooral de noodzakelijke kosten in beeld te brengen, zijn deze opties nog niet uitgewerkt in investeringsramingen.

synarchis

Bijlage 1 Geraadpleegde documenten

Gemeente Lelystad

- Sport- en beweegvisie 2023 – 2030
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2019 – 2034
- Kadernota en Actieplan Duurzaamheid 2021 – 2024
- Concept Speelruimtebeleid 2024 – 2030
- (Herijking) Sport- en vitaliteitsakkoord 2023 t/m 2026
- Raadsakkoord 2022 – 2026
- Lelystad Next Level
- Omgevingsvisie Lelystad 2040
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2016
- Lelystad in Zicht (lelystadinzicht.nl)
- Leerlingenprognose 2024 – 2043
- Monitor plancapaciteit, woningbouwprogrammering Lelystad
- Warande 2.0, Nota van uitgangspunten
- KISS rapportage NOC*NSF 2021, Gemeente Lelystad
- Planning vervangende nieuwbouw gymzalen Primair Onderwijs, gemeente Lelystad
- Diverse raadsvoorstellen en -besluiten gemeente Lelystad
- Voorbeeld afwegingskader sportaccommodaties

Sportbedrijf Lelystad

- Overzicht van verenigingen en gebruikers sportaccommodaties
- Locaties, functionaliteiten en plattegronden binnensportaccommodaties
- Bezettingsroosters binnensportaccommodaties
- Meerjaren onderhoudsplannen De Koploper en de Rietlanden
- Locaties, functionaliteiten en plattegronden buitensportaccommodaties
- Beleidsnotitie buitensport 2009
- Meerjaren onderhoudsplannen kleed- en clubgebouwen (voor zover eigendom van Sportbedrijf Lelystad)
- Meerjaren onderhoudsplannen buitensport renovatie en groot onderhoud
- Overzicht sportvoorzieningen in de openbare ruimte
- Overzicht tarieven sportaccommodaties
- Oppervlakten sportparken in ha en zwemzalen
- Voorstel luchthal
- Startnotitie toekomst Sportpark Doggersbank

Landelijke rapporten, websites en publicaties

- Human Capital Model, Kenniscentrum Sport & Bewegen
- Allesoversport.nl, Kenniscentrum Sport & Bewegen
- Sport Toekomst Verkenning, RIVM en SCP
- Sportgedrag in Nederland 2023, NOC*NSF
- Factsheet ouderen in de sportvereniging, Mulier Instituut
- De Nederlandse sporteconomie 2019, CBS
- SROI van sport en bewegen (in Lelystad), Rebel en Mulier Instituut
- Brancherapport Zo sport Nederland 2021/2022, NOC*NSF
- Factsheet sportdeelname naar leeftijd, Mulier Instituut
- Dubbelspel: over instrumentalisering van de sportvereniging, Promotieonderzoek Maikel Waardenburg
- Brancherapport Sport, Sportaccommodaties in Nederland, Mulier Instituut
- Monitor Sportakkoord Sport verenigt Nederland, Mulier Instituut
- Biind, platform voor de fysieke leefomgeving
- Sportakkoord II, Brede regeling Combinatiefuncties, GALA en Brede SPUK, Vereniging Sport en Gemeenten (VSG)

- Waarom professionaliseren, Nevobo kenniscentrum
- Motie Schoolzwemmen
- Verordening onderwijshuisvesting, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Handboek huisvesting bewegingsonderwijs, KVLO
- Beweegbox.nl
- Athleticskillsmodel.nl
- Nijha.nl
- Zo benut je de openbare ruimte beter voor sport en bewegen – Allesoversport.nl
- Brancherapport Sport en bewegen in de openbare ruimte, Mulier Instituut
- SamenSpeelakkoord 2019
- Kansen op sportieve groei? Een verklarend model van sportdeelname, SCP
- Buurtatlas: Gezondheid per buurt, wijk en gemeente, RIVM
- Richtlijnen bezetting, NOC*NSF en VNG
- Normen en richtlijnen sportbonden (diverse sportbonden)
- Ledenaantallen sportbonden 2023, NOC*NSF
- Atlas – Atlas Beweegvriendelijke omgeving, Kenniscentrum Sport en Bewegen

Bijlage 2 Gesprekspartners

Gemeente Lelystad
- ambtelijk projectleider IHP Sport
- beleidsadviseur Sport
- beleidsadviseur Ruimtelijke Ordening
- beleidsadviseur Onderwijshuisvesting
- controller, team planning en control
- projectmanager Vastgoedontwikkeling en Beheer
- portefeuillehouder Sport

Sportbedrijf Lelystad
- manager Bedrijfsvoering
- directeur
- projectleider Buitensport
- bestuurs- en directiesecretaresse

Sportplatform Lelystad
- voorzitter sportplatform
- lid sportplatform

Porteum (sectie bewegingsonderwijs)
- vakdocent bewegingsonderwijs
- vakdocent bewegingsonderwijs

Raadscommissie Maatschappij, gemeente Lelystad
- Diverse raadsleden

Projectteam ZuiderC

Bijeenkomst sportverenigingen (3 april 2024)
- vertegenwoordigers van 46 verenigingen

Bijlage 3 Infographic sport en bewegen in Lelystad

Maatschappelijke waarde van sport en bewegen

Hoe verhoudt Lelystad zich tot de rest van het land?

Kerncijfers Lelystad

Hoogopgeleiden
Lokaal 27,8%
Landelijk 36,6%

Besteedbaar inkomen
Lokaal € 46.200
Landelijk € 49.400

Niet-westerse migranten
Lokaal 23,4%
Landelijk 14,4%

Grijze druk
Lokaal 30,9%
Landelijk 34,1%

Stedelijkheid
Lokaal Matig
Landelijk n.v.t.

	Lokaal	Landelijk
Gemiddeld aantal sport-accommodaties	**18,8**	**21,5**
Gemiddelde afstand tot sporthal	**2,2 km**	**1,6 km**
Score beweegvriendelijke omgeving	**68**	**65**
Nabijheid van voorzieningen	48	63
Sportaccommodaties	44	58
Recreatief groen en blauw	84	62
Speelplekken	97	80
Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner	**€ 74,3**	**€ 91,7**

	Lokaal	Landelijk
Ervaren goede gezondheid	**65,8%**	**70,0%**
Ernstig overgewicht	**21,5%**	**15,7%**
Stress	**24,5%**	**20,6%**
18 - 64 jaar	27,9%	24,8%
65+	12,9%	7,3%
Jongeren met psychische klachten	**29,3%**	**27,4%**

	Lokaal	Landelijk
Beweegrichtlijnen	**45,8%**	**47,5%**
18 - 64 jaar	48,1%	50,3%
65+	38,5%	38,9%
Wekelijkse sporters	**50,0%**	**53,6%**
Sportbondleden	**18,1%**	**24,0%**
0 - 9 jaar	11,8%	20,0%
10 - 24 jaar	33,2%	42,0%
25 - 44 jaar	14,1%	22,0%
45 - 64 jaar	16,6%	21,0%
65+	14,7%	16,0%
Ongeorganiseerde sporten		
Wielrennen	1,0%	1,8%
Fitness	30,0%	23,8%
Sportief wandelen	4,0%	4,3%
Hardlopen	9,0%	10,0%
Fietsgebruik	**22,3%**	**26,3%**

Toelichting

Deze indicatoren zijn geselecteerd op basis van beschikbare gegevens voor alle gemeenten. De gezondheidsindicatoren zijn geselecteerd wanneer bekend is dat sport en bewegen hier effect op kan hebben (zie Human Capital Model). Ontbrekende gegevens worden aangegeven met '-'.

Kerncijfers

Hoogopgeleiden (2022)
Het percentage personen in een gemeente waarbij het hoogst behaalde onderwijsniveau het hbo of wo is.

Besteedbaar inkomen (2021)
Gemiddeld besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens excl. studenten.

Niet-westerse migranten (2022)
Het percentage personen met een niet-westerse migratieachtergrond in de gemeente.

Grijze druk (2022)
De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Stedelijkheid (2022)
De mate van stedelijkheid bestaat uit vijf categorieën van niet stedelijk tot zeer sterk stedelijk en is gebaseerd op het aantal adressen per vierkante kilometer.

Omgevings-/beleidsindicatoren

Gemiddeld aantal sportaccommodaties (2022)
Deze indicator geeft het aantal recreatieve sportaccommodaties per 10.000 inwoners weer. Er is rekening gehouden met de verschillen in de diversiteit en capaciteit van de accommodaties.

Gemiddelde afstand tot sporthal (2020)
De gemiddelde afstand in kilometers via de weg, van inwoners van een gemeente of in Nederland als geheel, naar de dichtstbijzijnde sporthal.

Score beweegvriendelijke omgeving (2022)
De indicator beweegvriendelijke omgeving gaat van 0 tot 100 en laat zien in hoeverre de openbare ruimte mogelijkheden biedt voor mensen om te sporten en te bewegen. De veronderstelling is dat een beweegvriendelijke omgeving (dus een hogere score) het beweeggedrag positief beïnvloedt.

- De indicator bestaat uit vier deelindicatoren, **klik hier voor meer uitleg**. Bij de deelindicator sport- en speelplekken ontbreken vaak data om deze indicator nauwkeurig te berekenen. Bij een score onder <10 is daarom aangegeven dat de gegevens ontbreken. **Lees hier wat je moet doen om een nauwkeurig cijfer te krijgen**.

Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner (2022)
Gemeentelijke uitgaven aan sportbeleid, -activering en -accommodaties per inwoner. Dit betreft een bewerking van Rebel en het Mulier Instituut t.b.v. de SROI-berekening. De bedragen komen daarom niet overeen met de bedragen uit de Monitor sportuitgaven gemeenten 2022.

Gezondheidsindicatoren

Ervaren goede gezondheid (2022)
Percentage personen vanaf 18 jaar dat 'goed' of 'zeer goed' antwoordt op de vraag naar algemene gezondheidstoestand.

Ernstig overgewicht (2022)
Percentage personen vanaf 18 jaar met een BMI van 30 of hoger.

Stress (2022)
Percentage personen vanaf 18 jaar dat afgelopen vier weken (heel) veel stress heeft ervaren.

Jongeren met psychische klachten (2021)
Percentage jongeren uit het tweede en vierde leerjaar van het voortgezet onderwijs dat psychische klachten heeft volgens de **Mental Health Inventory 5**.

Sport- en beweegcijfers

Beweegrichtlijnen (2022)
Percentage personen dat minstens 150 minuten matig intensief beweegt per week en minimaal twee keer per week bot- en/of spierversterkende oefeningen doet. Voor ouderen horen hier ook balansoefeningen bij. **Lees hier meer over de beweegrichtlijnen**.

Wekelijkse sporters (2022)
Percentage personen dat minstens één keer per week sport.

Sportbondleden (2022)
Percentage personen met één of meer lidmaatschappen bij een sportbond.

Ongeorganiseerde sporten (2022)
Percentage volwassenen (18 jaar en ouder) dat hardloopt, wielrent, wandelt of fitnesst. Voor het landelijk percentage is het gemiddelde van de gemeenten genomen.

Fietsgebruik (2015-2019)
Percentage personen dat een gewone fiets gebruikt bij een afstand van minder dan 7,5 km. Het betreft verplaatsingen per fiets waarin de gemeente als vertrekplaats is aangemerkt. Cijfers van gemeenten die na 2019 zijn gefuseerd, zijn niet in dit overzicht opgenomen, of worden getoond in de samenstelling zoals dat het geval was in 2019.

Opbrengsten sport en bewegen (2022)
Het getoonde bedrag geeft aan dat zodra 10% van de mensen die niet voldoen aan de beweegrichtlijnen hier wél aan zouden voldoen, dit jaarlijks gemiddeld leidt tot X euro aan maatschappelijke opbrengsten over de hele levensloop van deze groep.

Berekening opbrengsten sport en bewegen
- Er is gekeken naar het aantal personen dat nu niet aan de beweegrichtlijnen voldoet (in 3 groepen: 5-24 jaar, 25-54 jaar en 55+) en hier is 10% van genomen.
- Dit is vermenigvuldigd met de gemiddelde sociaaleconomische waarde van sport en bewegen uit het rapport **'De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen'**. Deze waarden zijn geïndexeerd naar de waarde in 2022.
- Vervolgens zijn deze bedragen omgerekend naar jaarlijkse opbrengsten op basis van een discontovoet van 2,25% en een gemiddelde resterende levensverwachting van 68 jaar (voor de 5-24 jarigen), 43,6 jaar (voor de 25-54 jarigen) en 18,4 jaar (voor de 55-99 jarigen) (uitgaande van een gemiddelde levensverwachting van 81,5 jaar) en bij elkaar opgeteld.

Let op
- Het getoonde bedrag is tot stand gekomen op basis van enkele aannames en betreft dus een indicatie. Lees het artikel **'Wat is de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen'** voor meer informatie.
- Het is niet reëel om te verwachten dat deze winst direct in jaar één volledig zichtbaar wordt.
- De opbrengsten van sport en bewegen zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde en teruggerekend naar gemeentelijke aantallen. Het risico op afwijken van het bedrag is groter bij kleinere gemeenten.

SROI (2022)
De SROI, Social Return On Investment, is het verhoudingsgetal tussen maatschappelijke kosten en opbrengsten. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Deze cijfers zijn berekend door Rebel en het Mulier Instituut in 2022 en in 2024 door het Kenniscentrum Sport & Bewegen geüpdatet met de cijfers uit 2022. Lees het artikel **'SROI van sport en bewegen: maatschappelijke opbrengsten zijn 2,76 keer zo hoog als de kosten'** voor de toelichting van de SROI van sport en bewegen. Deze SROI is gebaseerd op de kosten en de beweegrichtlijnen van 2022. **Hier vind je het document** dat de aanpassingen toelicht.

© Januari 2024, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Utrecht

Bijlage 4 Specificaties gymzalen

	Gymzaal	Bouwjaar	Nieuwbouw	Adres	Maatvoering			
					lengte	breedte	hoogte	oppervlakte
1	Bingerden	2008		Bingerden 41-82	21	12	5,5	252
2	De Borg	2005		Pauwenburg 2	24	12,7	5,5	305
3	Gondel	1978		Gondel 26-27	21	12	5,5	252
4	Jol	1979		Jol 24-56	21	12	5,5	252
5	Karveel 1	1976		Karveel 38-20	21	12	6	252
6	Karveel 2	2006		Karveel 38-20	21	12	5,5	252
7	Kempenaar	1975		Kempenaar 15-04	21	12	6	252
8	Kennemerland	2002		Kennemerland 21	21	12	5,5	252
9	Kofschip 1	1974-1979		Kofschip 10	21	12	6	252
10	Kofschip 2	1974-1979		Kofschip 10	21	12	6	252
11	Kofschip 3	1974-1979		Kofschip 10	21	12	6	252
12	Kofschip 4	1974-1979		Kofschip 10	21	12	6	252
13	Lelystad -Haven	1983		Binnendijk 98	20	10	5,4	200
14	MFA Atol Plaza	2010		Atol 1 - 19	24,5	13	5,5	319
15	MFA Zuiderzee	2014		Waddenlaan 1	24,5	13	5,5	319
16	Punter	1977		Punter 18-01	21	12	5,5	252
17	Schouw-Noord	1976	2025	Schouw 12-05	21	12	5,5	252
18	Schouw-Zuid	1977		Schouw 19-05	21	12	5,5	252
19	Volkerakstraat	1987		Volkerakstraat 30	21	12	5,5	252
20	Voorhof	1975	2025	Voorhof 2	21	12	5,9	252
21	Voorstraat	1975		Voorstraat 501	20	10	5,3	200
22	Warande (1)	2016		Haagwinde 2	24	13	5,5	312
23	Wold	1979		Wold 18-28	21	12	5,5	252
24	Gymzaal Botter	gesloopt	2024		24	13	5,5	312
25	Gymzaal Tjalk	gesloopt	2025		24	13	5,5	312

Bijlage 5 Duurzaamheidsscan De Rietlanden

synarchis

Energiescan

Sportcentrum De Rietlanden

Sportbedrijf Lelystad

15 mei 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Overzicht complex	4
2.1	Faciliteiten	4
3.	Huidige situatie	5
3.1	Bouwkundig	5
3.2	Installaties	5
3.3	Apparaten	6
4.	Energieverbruik en prijzen	7
4.1	Energieverbruik	7
4.2	Energieprijzen	7
4.3	Capaciteiten	7
5.	Overzicht van maatregelen	8
5.1	Energielabel	8
5.2	Energie en milieu	8
5.3	Te treffen maatregelen	8
5.4	Toelichting op de maatregelen	9
6.	Samenvatting	11
6.1	Indirecte kosten	11
6.2	Effect op energielabel	11
6.3	Vervolgtraject	11

1. Inleiding

Om te kunnen voldoen aan de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050 heeft de overheid middelen beschikbaar gesteld voor een versnelde aanpak van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Voor de sector sport ligt de nadruk hierbij op ontzorging, om eigenaren van sportaccommodaties effectief en deskundig te begeleiden in de verduurzamingsaanpak. Synarchis is één van de partijen die door het ministerie van VWS is gecontracteerd als adviseur om eigenaren van sportaccommodaties hierbij te ondersteunen en te adviseren. Het ondersteuningstraject bestaat uit twee fases, namelijk:

- Planfase:
  - Het uitvoeren van een energiescan op locatie, hierbij worden potentiële verduurzamingsmaatregelen in kaart gebracht.
- Investeringsfase:
  - In deze fase worden de eerdere geadviseerde maatregelen in samenwerking met de opdrachtgever geselecteerd. De geselecteerde maatregelen worden hierna verder uitgewerkt, zodat deze werkelijk gerealiseerd kunnen worden.

Bij Sportcentrum De Rietlanden is de energiescan (planfase) uitgevoerd op basis van de verduurzamingsstrategie Trias Energetica[1]. In deze strategie dienen de volgende stappen genomen te worden om een bestaand gebouw een upgrade te geven tot een energiezuinig gebouw:

- Stap 1: Beperk de energievraag;
- Stap 2: Gebruik energie uit hernieuwbare bronnen;
- Stap 3: Indien gebruik van eindige (fossiele energiebronnen), gebruik deze dan zo efficiënt mogelijk.

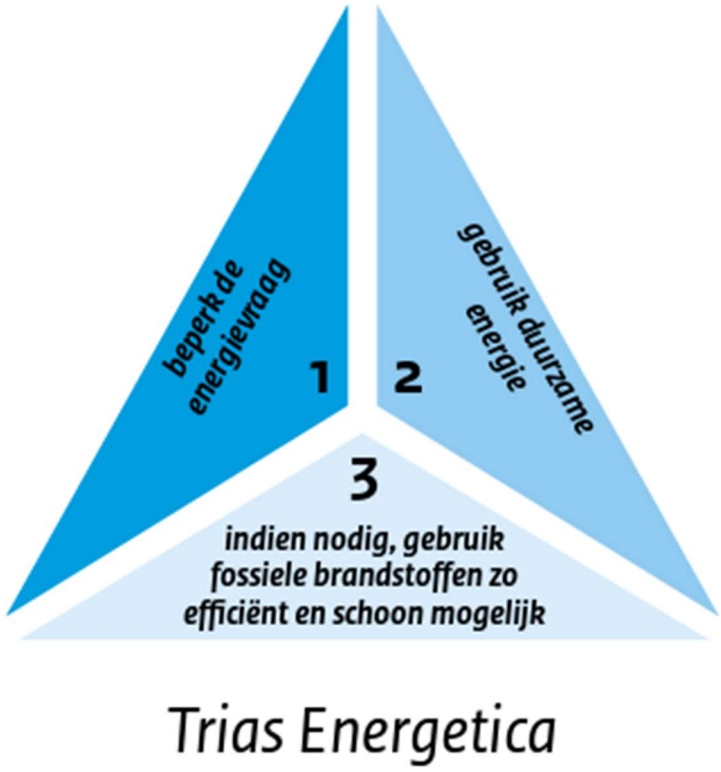

[1] https://www.rvo.nl/sites/default/files/Infoblad%20Trias%20Energetica%20en%20energieneutraal%20bouwen-juni%202013.pdf

2. Overzicht complex

Sportcentrum De Rietlanden is een sportaccommodatie met twee sportzalen en een turnhal. De sportzaal van 44 x 30 meter heeft een hoogte van 8,5 meter en is gezamenlijk gebouwd met de turnzaal in 1984. De turnzaal van 21 x 12 meter heeft een hoogte van 5,5 meter. De Sportzaal van 50 x 28 meter met een hoogte van 7 meter is gebouwd in 2012. De accommodatie wordt verwarmd middels 4 gasgestookte CV ketels met een totaal opgesteld vermogen van 430kW.

2.1 Faciliteiten

Het sportcentrum bestaat uit diverse faciliteiten. Hiernaast zijn de verschillende functies, inclusief de vloeroppervlaktes (indicatief) weergegeven.

Het sportcentrum omvat drie sportzalen: Rietlanden I, Rietlanden II en een turnzaal. De horecafaciliteiten bevinden zich op de eerste verdieping, gesitueerd tussen Rietlanden I en II. Elke sportzaal beschikt over een eigen technische ruimte die van binnenuit de accommodatie bereikbaar zijn. De luchtbehandelingskasten voor Rietlanden II zijn op het dak geplaatst en de luchtbehandelingskast voor Rietlanden I bevindt zich boven de technische ruimte. De turnzaal heeft geen luchtbehandelingskast, maar is uitgerust met mechanische afzuigventilatie in de douches.

Rietlanden I:
Via een tochtportaal komt men in de centrale hal. De centrale hal geeft toegang tot de vier kleedruimtes met wasruimte waarvan er twee zijn voorzien van een MIVA toilet. Ook de scheidsrechters kleedruimtes, beheerdersruimte, keuken, werkkast en de trap naar de 1e verdieping zijn via de centrale hal te bereiken. Op de 1e verdieping zijn de tribunes, horeca, verenigingsruimtes en technische ruimte te vinden. De kantoren op de begane grond zijn via de vuile voetengang toegankelijk.
De zaal is te bereiken via vier kleedruimtes en is voorzien van twee toestelbergingen.

Rietlanden II:
De zes kleedruimtes, die ook van een wasruimte zijn voorzien, zijn te bereiken via zowel de entree hal als de gang vanuit Rietlanden I. De horeca op de 1e verdieping is te bereiken via de trap in de entree hal. De zaal is doormiddel van verschillende flexibel wanden op te delen in een aparte zaaldelen en is uitgerust met drie toestellenbergingen voor school- en verenigingsmateriaal.

Turnzaal:
Via de entree zijn de verschillende ruimtes in de accommodatie verbonden. In het entree gebied is toegang tot de kleedruimtes, kleedkamer docenten en een werkkast. De berging en de technische ruimte zijn te bereiken via de kleedkamer docenten. Alle kleedruimtes zijn voorzien van douches en toilet. Waarbij vermeld dient te worden dat de douches (inclusief boiler) zijn afgekoppeld.
Ook de zaal is te bereiken via de entree hal en is voorzien van één toestellenberging.

Algemeen	BVO
Rietlanden I	**2.258 m²**
Sportzaal	
Kleedlokalen	
Toiletten incl. MIVA	
Kantoren	
Personeelsruimte	
Rietlanden II	**2.163 m²**
Sportzaal	
Kleedlokalen	
Toiletten incl. MIVA	
Kantoren	
Personeelsruimte	
Horeca	
Turnzaal	**449 m²**
Sportzaal	
Kleedlokalen	
Toiletten	
Personeelsruimte	
Totaal	**4.870 m²**

3. Huidige situatie

In dit hoofdstuk is de omschrijving van de huidige situatie opgenomen.

3.1 Bouwkundig

Elementcode	Bouwjaar	Huidig materiaal	Isolatietype	Oppervlakte
21 Buitenwanden	1984	Metselwerk turnzaal	Onbekend, Rc-waarde 1,3 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	276 m²
	1984	Metselwerk Rietlanden I	Onbekend, Rc-waarde 1,3 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	162 m²
		Sandwichpaneel meta Rietlanden I		1.295 m²
	2012	Geprofileerde staalplaat Rietlanden II	170 mm isolatie	237 m²
	2012	Composiet gevelbeplating omega profielen Rietlanden II	170 mm isolatie	600 m²
	2012	Polycarbonaat panelen Rietlanden II		146 m²
27 Daken	1984	Bitumen dakbedekking turnzaal	Onbekend, Rc-waarde 1,3 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	440 m²
	1984	Kunststof dakbedekking Rietlanden I	Onbekend, Rc-waarde 1,3 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	1.930 m²
	2012	Kunststof dakbedekking Rietlanden II	140 mm steenwol isolatie	
31 Buitenwandopeningen	1984	Houten kozijn met glasinvulling turnzaal	U-waarde 5,8 W/m².K enkel glas	60 m²
	1984	Houten kozijn met glasinvulling Rietlanden I	U-waarde 2,8 W/m².K dubbel glas	75 m²
	2012	Houten kozijn met glasinvulling	U-waarde 1,1 W/m².K HR++	
37 Dakopeningen		Lichtkoepels turnzaal	Onbekend, U-waarde 2,94 W/m².K dubbelwandig (aanname op basis van bouwjaar)	4 m²

3.2 Installaties

Elementcode	Bouwjaar	Omschrijving	Aantal en type	Vermogen/capaciteit
51 Warmteopwekking	2021	Gasgestookte cv-installatie Rietlanden II	3 stuks á 115 kW, Remeha Quinta PRO 65	345 kW
	2009	Gasgestookte cv-installatie turnzaal	1 stuks á 85 kW, Remeha Quinta 85	85 kW
	2021	Indirect gestookte boiler Rietlanden II	2 stuks á 500 liter, ITHO OLB2 500DS	1000 L

	-	Close-in boilers	3 stuks á 2,2 kW	6,6 kW
53 Waterinstallaties	-	Douchesysteem turnzaal	Afgekoppeld	
		Douchesysteem sporthallen	De Melker	
56 Warmtedistributie	2012	Distributiepomp	1 stuks á 800 W, Grundfos 50-120 F	0,8 kW
			2 stuks á 400 W, Grundfos 50-60 F	0,8 kW
		Vloerverwarming sporthallen		
		Radiatoren turnzaal	16 stuks	
55 Koeling	2023	Airco Rietlanden I	2 stuks á 15 kW, Hitachi Ras-8XHNPE	30 kW
57 Luchtbehandeling	2023	Luchtbehandelingskast rietlanden I	1 stuks á 10.800 m³/h, Wolf Kruisstroomwisselaar rendement 83%	10.800 m³/h
	2012	Luchtbehandelingskast rietlanden II sporthal en kleedlokalen (LBK 1, 2 en 3)	3 stuks á 3.000 m³/h, Inatherm VEX HR60BO L AAAA	9.000 m³/h
	2012	Luchtbehandelingskast rietlanden II horeca en toiletten (LBK 4)	1 stuks á 6.200 m³/h, GEA	6.200 m³/h
	div.	Dak ventilatoren	12 stuks div. capaciteit	Onbekend
61 Electrische installaties	2016	Zonnepanelen	1.410 panelen á 265 Wp	373.650 Wp
63 Verlichting		Hoofdverlichting LED	Diverse verlichting uitgevoerd in LED	
		Overige ruimtes	60 stuks á 2x26W, PL 33 stuks á 2x36W, TL 14 stuks á 1x36W, TL	6,6 kW
		Turnzaal en kleedruimtes	13 stuks á 2x36W, TL 3 stuks á 1x36W, TL	1,2 kW

3.3 Apparaten

Elementcode	Bouwjaar	Omschrijving	Aantal en type	Vermogen
73 Vaste keukeninventaris		Vaatwasser	1 stuk, Saro Model NÜRNBERG 440-1015	3,6 kW
		Frituur elektra	1stuks, Stilfer	16,5 kW

4. Energieverbruik en prijzen

4.1 Energieverbruik

Door Corona was er in 2020 en 2021 geen representatief gebruik van de accommodatie. Om deze reden zijn deze verbruiken niet meegenomen in de analyse.

Uitgangspunt is dat het elektra groen wordt ingekocht. Dit in verband met de CO_2 reductie berekening.

Elektrische energie

Elektrische afname van het net

jaar	2022	2023
Totaal in kWh	190.922	195.286

Het gemiddelde energieverbruik van de sportaccommodatie bedraagt: **193.104 kWh**

Elektrische teruglevering aan het net

jaar	2022	2023
Totaal in kWh	-226.790	-213.137

De gemiddelde teruglevering van elektrische energie bedraagt: **219.964 kWh**

Elektrische eigen opwekking

jaar	2022	2023
Totaal in kWh	358.375	329.956

Op basis van de gegevens wekt de installatie gemiddeld **344.165 kWh** per jaar op.

Aardgas

Verbruik gas

jaar	2019	2022	2023
Totaal in m³	24.461	37.905	24.536

Het gemiddelde gasverbruik ketel bedraagt: **28.967 m³ gas**

4.2 Energieprijzen

Op basis van leverovereenkomsten voor 2024 zijn de volgende energiekosten gebruikt in de berekeningen:

- € 0,2621/kWh (gemiddeld tarief piek/dal)
- € 1,0983/m³ aardgas

De genoemde bedragen zijn inclusief belastingen, netbeheerderkosten en exclusief BTW.

4.3 Capaciteiten

De aansluitwaardes van de huidige aansluitingen zijn:

Aardgas:	Turnzaal G16 (gecontracteerde capaciteit onbekend)
	Sporthallen G65
Elektriciteit:	Eigen trafo met een gecontracteerd vermogen van 137 kW

5. Overzicht van maatregelen

5.1 Energielabel

Volgens onze gegevens beschikt Sportcentrum De Rietlanden niet over een energielabel.

5.2 Energie en milieu

De volgende duurzaamheidsmaatregelen zijn reeds uitgevoerd:

- Deels LED verlichting;
- Warmteterugwinning;
- Aanvullende GBS bewaking;
- Waterbesparende douchkoppen;
- Zonnepanelen;
- Deels HR++ beglazing;
- Deels geïsoleerde bouwkundige schil.

5.3 Te treffen maatregelen

Voor de accommodatie stellen wij de volgende energiebesparende en duurzaamheidsmaatregelen voor (alle bedragen exclusief BTW):

Trias energetica	Omschrijving	Elektra in kWh		Gas in m³		Kosten	In jaren
		Verbruik	kosten	Verbruik	kosten	Investering	Terugverdientijd
	Huidig verbruik	193.104	€ 50.612	28.967	€ 31.814		
Stap 1	Isoleren gevel min RC 2,6 m²K/W EPS turnhal		€ -	-414	€ -455	€ 35.040	77,0
	Isoleren dak minimaal RC 6,3 m²K/W turnhal		€ -	-661	€ -726	€ 70.400	97,0
	Isoleren leidingwerk en appendages		€ -	-1.448	€ -1.591	€ 15.000	9,4
	Beglazing vervangen voor HR ++		€ -	-1.007	€ -1.106	€ 33.750	30,5
	Warmteterugwinning ventilatie		€ -	-680	€ -747	€ 16.000	21,4
	Verlichting vervangen naar LED	-8.539	€ -2.238		€ -	€ 28.400	12,7
Stap 2							
Stap 3	Energiemanagement	-9.655	€ -2.531	-1.448	€ -1.591	€ 50.000	12,1
	Elektrische warmtepomp	51.232	€ 13.428	-23.308	€ -25.599	€ 408.500	33,6
	Installatie aanpassen laag temperatuur		€ -		€ -	€ 112.000	
	Totaal excl. BTW.	**226.142**	**€ 59.271**		**€ 0**	**€ 769.090**	**33,22**

Tabel 1: overzicht maatregelen

5.4 Toelichting op de maatregelen

Gevelisolatie (Rc ≥ 2,6 m²K/W) en Spouwmuur isolatie

De bestaande gevels van de turnzaal zijn uitgevoerd in metselwerk met een spouw en gevelbekledingen. Gelet op het bouwjaar zal hier een spouw aanwezig zijn van 5 cm en beperkte isolatie toegepast zijn. Door de spouw te isoleren met EPS parels wordt de isolatiewaarde met 1,3 m²K/W verhoogd, uitgaande van een spouw van 5 cm.

Dakisolatie (Rc ≥ 6,3 m²K/W)

De huidige dakafwerking van de turnzaal is op termijn aan vervanging toe. Met het vervangen van de dakafwerking wordt ook nieuwe isolatie aangebracht. Met deze toevoeging wordt het warmteverlies via het dak beperkt. Omdat er minder energie verloren gaat hoeft er ook minder opgewekt te worden. De terugverdientijd aangegeven in tabel 1 is hoog. Echter is in deze berekening rekening gehouden met de totale kosten van de vervanging, dus inclusief sloopwerk, 16cm isolatie, aanpassen dakranden, vervangen lichtkoepels en een nieuwe dakafwerking waar witte dakbedekking word aanbevolen. Bij gebruik van witte dakbedekking wordt warmte gereflecteerd, wat de warmteopname in de zomer zal verminderen. Als er alleen naar de isolatie gekeken wordt dan is de terugverdientijd veel korter.

Isoleren leidingwerk en appendages

Op diverse plaatsen is geconstateerd dat de leidingen en onderdelen (appendages, afsluiters, pompen, terugslagkleppen) van de CV en tapwaterinstallatie niet (volledig) zijn geïsoleerd. Het niet isoleren van deze onderdelen zorgt voor onnodig warmteverlies. Dit verlies resulteert in een hogere energierekening.

Vervangen kozijnen met HR++

De kozijnen van de turnzaal zijn uitgevoerd in enkele beglazing en de kozijnen op de begane grond van Rietbergen I zijn voorzien van dubbelglas. De huidige kozijnen zullen worden voorzien van HR++ beglazing. Dit zorgt voor een aanzienlijke afname in het warmteverlies van de gevel.

Warmteterugwinning ventilatie

De warmterugwinning betreft de vervanging van dakventilatoren op de kleedkamers van de turnzaal. Door het toepassen van een luchtbehandelingskast die voldoet aan de ERP2018 zal er met een hoog rendement energie uit de uitgaande lucht hergebruikt kunnen worden. Dit zal voor een behoorlijke besparing zorgen op het gasverbruik.

Verlichting vervangen naar LED

Een gedeelte van de verlichting is al uitgevoerd in LED. Als de resterende armaturen ook worden vervangen naar LED zal dit voor een aanzienlijke besparing zorgen.

Hierbij dient vermeld te worden dat vanaf augustus 2023 alle T5- en T8-fluorescentielampen, zoals bijvoorbeeld TL-D niet meer geproduceerd én geïmporteerd worden. Ook daarom is ons advies om deze verlichting naar LED te vervangen.

Door de nieuwe verlichtingsarmaturen te schakelen door middel van aanwezigheidsdetectie wordt het onnodig branden van de verlichting voorkomen. Het toepassen van een bewegingsmelder levert voornamelijk een besparing op wanneer deze worden toegepast in ruimten waarin de verlichting vaak onnodig langdurig brandt.

Energiemanagement

Een belangrijke duurzaamheidsmaatregel is een meer nauwkeurige energiemonitoring. Door de afzonderlijke onderdelen separaat te bemeteren (warmte- of verbruiksmeters) kan men inzicht krijgen in de afzonderlijke energiestromen en verdere maatregelen nemen gericht op de grotere verbruikers.

Effectief instellen van ruimte- en watertemperaturen, toepassing van tussenmeters, uitvoeren van monitoring en effectief gebruik van beschikbare middelen leiden tot een aanzienlijke besparing. Opgenomen is een post voor aanpassingen in het GBS inclusief meters ten gunste van verbeterde monitoring en inregeling klimaatinstallaties.

Elektrische warmtepomp

De toepassing van een elektrische warmtepomp betreft de vervanging van de bestaande gasgestookte CV-ketels (430 kW thermisch vermogen). Door toepassing van warmtepompen ter vervanging van de bestaande ketels wordt de gehele accommodatie gasloos. Met de reeds bestaande overcapaciteit van de zonnepanelen is het toenemende elektrische energieverbruik van de warmtepompen deels te compenseren.

Installatie aanpassen laagtemperatuur

De nieuwe warmtepompen zorgen voor een laagtemperatuur traject. Een deel van de huidige afnemers zijn uitgelegd op een hoog temperatuur traject. Om deze reden moet een deel van de installatie aangepast worden. In het investeringsbedrag is rekening gehouden met vervanging van de bestaande warmtewisselaars (luchtverwarming) voor laagtemperatuur wisselaars en aanpassen radiatoren.

6. Samenvatting

De gekozen maatregelen dienen als een integraal pakket uitgevoerd te worden. Met het uitvoeren van dit pakket wordt er één gasloze, energiezuinige en toekomstbestendige accommodatie gecreëerd die zich in circa 34 jaar terugverdient en een jaarlijkse besparing geeft van circa € 23.155 exclusief BTW op de energierekening.

De terugverdientijd lijkt aanzienlijk en is vooral te verklaren doordat met een aantal vervangingen ook onderdelen meegenomen zijn die op middelkorte termijn tijdens het planmatig onderhoud vervangen zullen worden. Indien deze reserveringen van de totale investeringskosten worden afgetrokken, zal de terugverdientijd korter zijn.

Daarbij dragen de maatregelen fors bij aan het behalen van de gemeentelijke energiedoelstellingen. Ze zorgen namelijk samen voor een CO_2-reductie van in totaal 60.250 kg.

6.1 Indirecte kosten

Gezien het voorgestelde pakket dient men rekening te houden met 15 tot 20 procent bijkomende kosten. In deze kosten zitten de volgende posten:

- Eventuele legeskosten;
- Kosten externe adviseurs (bijvoorbeeld constructeur, architect, installatieadviseur, enzovoorts);
- Aanvullende onderzoeken;
- Aanpassing kosten elektriciteitsaansluiting;
- Post onvoorzien.

6.2 Effect op energielabel

Na uitvoering van de bovenstaande maatregelen zal het gebouw naar minimaal energielabel A gaan. Een exacte bepaling van het energielabel dient na uitvoering van de maatregelen door een EP-adviseur bepaald te worden.

6.3 Vervolgtraject

Na goedkeuring van deze rapportage is de planfase van het VWS-traject afgerond. Het vervolg hierop is de investeringsfase. In deze fase zullen de geadviseerde maatregelen in samenwerking met de opdrachtgever geselecteerd worden. De geselecteerde maatregelen worden hierna verder uitgewerkt en begeleid tot de realisatiefase.

Scope - demarcatie werkzaamheden implementatiefase

	VWS regeling		
Implementatieplan	**Ja**	**Nee**	
Startoverleg	X		
Planning	X		
Bijstellen investeringskostenraming adhv rapportage fase 1	X		
Subsidies inventariseren / input leveren	X		
Subsidies aanvragen		X	1
Terugverdienperspectief	X		
In beeld brengen benodigde onderzoeken (constructie/ bouwfysisch etc)	X		
Inkoopstrategie bepalen met Opdrachtgever	X		
Inventarisatie huidig energielabel	X		
Inkoop	**Ja**	**Nee**	
Technische omschrijving	X		
Technische ontwerp / berekening / onderzoeken (door aannemer)		X	
Enkelvoudige / meervoudig onderhandse aanbesteding obv Synarchis format	X		
Aanbesteding gemeente format / Nationale of Europese aanbesteding		X	2
Offerten aanvragen	X		
Opname op locatie	X		
Beoordelen offerten / Gunningsadvies	X		
Opdracht verstrekken		X	
Realisatie	**Ja**	**Nee**	
Contractmanagement (bewaken GROTIK)	X		
Bouwvergadering	X		
Werkvergadering		X	
Technisch ontwerp toetsen	X		
Aanvragen vergunningen		X	
Begeleiding op locatie		X	
Kwaliteitstoetsing / toezicht		X	
Begeleiden oplevering	X		
Nazorg			
Energiemonitoring		X	3
Energielabel opstellen		X	

1 Mogelijkheid opdracht verstrekken aan sportsubsidies.nl
2 Mogelijkheid opdracht verstrekken aan Synarchis
3 Mogelijkheid opdracht verstrekken aan Synarchis

synarchis

beleidsontwikkeling & marketing

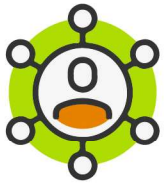

beheer & exploitatie

huisvesting & programmamanagement

aanbesteden & projectmanagement

Kade 52 • 3371 EP Hardinxveld-Giessendam ❖ 0184 616 544 ❖ info@synarchis.nl **www.synarchis.nl**

Bijlage 6 Duurzaamheidsscan De Koploper

synarchis

Energiescan

Sportcentrum De Koploper

Sportbedrijf Lelystad

16-05-2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Overzicht complex	4
2.1	Faciliteiten	4
2.2	Energielabel	4
3.	Huidige situatie	5
3.1	Bouwkundig (schil)	5
3.2	Installaties	5
3.3	Apparaten	6
4.	Energieverbruik en prijzen	7
4.1	Energieverbruik	7
4.2	Energieprijzen	7
4.3	Capaciteiten	7
5.	Overzicht van maatregelen	8
5.1	Energie en milieu	8
5.2	Te treffen maatregelen	8
5.3	Toelichting op de maatregelen	9
6.	Samenvatting	12
6.1	Indirecte kosten	12
6.2	Effect op energielabel	12
6.3	Vervolgtraject	12

1. Inleiding

Om te kunnen voldoen aan de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050 heeft de overheid middelen beschikbaar gesteld voor een versnelde aanpak van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Voor de sector sport ligt de nadruk hierbij op ontzorging, om eigenaren van sportaccommodaties effectief en deskundig te begeleiden in de verduurzamingsaanpak. Synarchis is één van de partijen die door het ministerie van VWS is gecontracteerd als adviseur om eigenaren van sportaccommodaties hierbij te ondersteunen en te adviseren. Het ondersteuningstraject bestaat uit twee fases, namelijk:

- Planfase:
  - Het uitvoeren van een energiescan op locatie, hierbij worden potentiële verduurzamingsmaatregelen in kaart gebracht.
- Investeringsfase:
  - In deze fase worden de eerdere geadviseerde maatregelen in samenwerking met de opdrachtgever geselecteerd. De geselecteerde maatregelen worden hierna verder uitgewerkt, zodat deze werkelijk gerealiseerd kunnen worden.

Bij Sportcentrum De Koploper is de energiescan (planfase) uitgevoerd op basis van de verduurzamingsstrategie Trias Energetica[1]. In deze strategie dienen de volgende stappen genomen te worden om een bestaand gebouw een upgrade te geven tot een energiezuinig gebouw:

- Stap 1: Beperk de energievraag;
- Stap 2: Gebruik energie uit hernieuwbare bronnen;
- Stap 3: Indien gebruik van eindige (fossiele energiebronnen), gebruik deze dan zo efficiënt mogelijk.

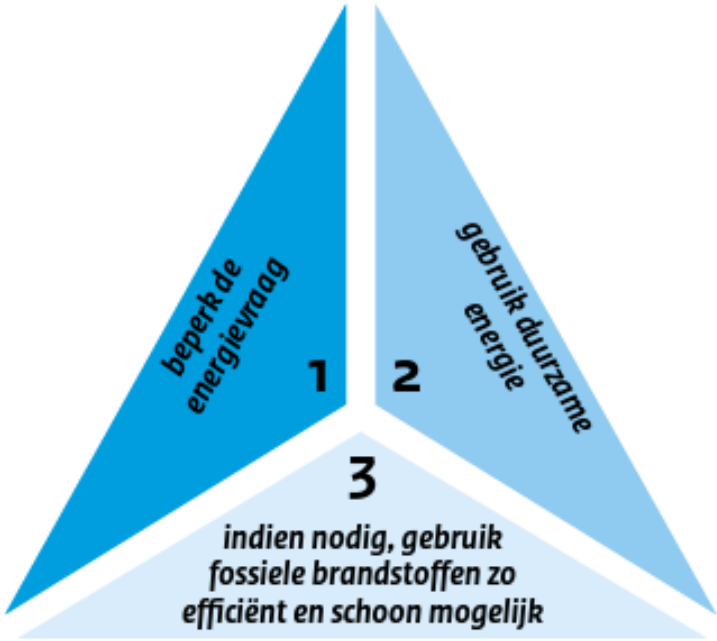

[1] https://www.rvo.nl/sites/default/files/Infoblad%20Trias%20Energetica%20en%20energieneutraal%20bouwen-juni%202013.pdf

2. Overzicht complex

Sportcentrum De Koploper is een multifunctioneel sportcomplex in Lelystad. Het sportcomplex bevat onder andere een zwembad, een sporthal, een fitnessruimte en een dojo. De accommodatie is in 1999 gebouwd en de zwemfaciliteit is in 2008 uitgebreid. In totaal heeft de accommodatie een bruto vloeroppervlakte van circa 13.570 m².

De afgelopen jaren heeft het sportcomplex verschillende technische impulsen gehad, bijvoorbeeld:

- Aanbrengen van LED-verlichting;
- Renoveren van de bestaande luchtbehandelingskasten (is nog in uitvoering);
- Optimaliseren van het gebouwbeheerssysteem;
- Koppeling van de verlichtingsinstallatie en luchtbehandelingskasten aan het ticketsysteem.

Het sportcomplex is eigendom van Sportbedrijf Lelystad. De grootste externe huurder van het complex is KernGezond.

2.1 Faciliteiten

Het sportcomplex omvat diverse faciliteiten. Hieronder zijn de faciliteiten, inclusief de netto vloeroppervlaktes, indicatief weergegeven:

Onderdeel	NVO
Algemeen (hal, kantoren, restaurant, bergingen, enz.)	1.330 m²
Zwembad	4.925 m²
Sporthal	1.810 m²
KernGezond (fitness, fysio, crossfit, squash, enz.)	3.280 m²
Technische ruimtes (pompkelders, stookruimte, enz.)	1.810 m²
Totaal	**12.335 m²**

Bij binnenkomst betreedt men de entreehal, die leidt naar de centrale hal. In deze centrale hal bevinden zich een restaurant, de receptie, toiletten en enkele werkkasten.

Medewerkers kunnen ervoor kiezen om met de trap of lift vanuit de entreehal naar boven te gaan, waar zich werkplekken en vergaderruimtes bevinden.

De baden zijn te bereiken via de kleedfaciliteit, bestaande uit meerdere groepskleedruimtes en wisselcabines. Evenzo, is de (opdeelbare) zaal toegankelijk via meerdere kleedruimtes, wat ook geldt voor de fitnessruimte en de andere sportfaciliteiten binnen het sportcomplex.

De zwemfaciliteit bestaat uit een 6-baans wedstrijdbad van 25 meter bij 15 meter, een 6-baans instructiebad van 25 meter bij 15 meter, een doelgroepenbad van 20 meter bij 9 meter, een recreatiebad van ongeveer 588 m², een peuter- en kleuterbad van ongeveer 35 m², een whirlpool van 5 m² en een glijbaan met een eigen opvangbad.

De technische ruimtes zijn verspreid over de accommodatie. In deze ruimtes zijn de installaties opgesteld ten behoeve van de warmteopwekking, waterzuivering en luchtbehandeling. Verder zijn er op het dak meerdere luchtbehandelingskasten en dakventilatoren aanwezig. Ook bevindt zich aan de oostzijde van het terrein onder de grond een biomassaketel welke middels een trap bereikbaar is.

2.2 Energielabel

De accommodatie beschikt momenteel niet over een geldig definitief energielabel.

3. Huidige situatie

In dit hoofdstuk is de omschrijving van de huidige situatie opgenomen.

3.1 Bouwkundig (schil)

Elementcode	Bouwjaar	Huidig materiaal	Isolatietype	Oppervlakte
21 Buitenwanden	1999-2008	Metselwerk (zwembad)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	250 m²
21 Buitenwanden	1999	Metselwerk (overig)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	729 m²
21 Buitenwanden	1999-2008	Sandwichpanelen (zwembad)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	370 m²
21 Buitenwanden	1999	Sandwichpanelen (overig)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	1.441 m²
21 Buitenwanden	1999-2008	Volkernbeplating (zwembad)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	292 m²
21 Buitenwanden	1999	Volkernbeplating (overig)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	295 m²
27 Daken	1999-2008	Bitumen dakbedekking (zwembad)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	4.381 m²
27 Daken	1999	Bitumen dakbedekking (overig)	Onbekend, Rc-waarde 2,5 m².K/W (aanname op basis van bouwjaar)	6.832 m²
31 Buitenwandopeningen	1999	Houten kozijnen met glasinvulling (algemeen)	U-waarde 2,8 W/m².K dubbelglas	26 m²
31 Buitenwandopeningen	1999	Houten kozijnen met paneelinvulling (algemeen)	U-waarde 2,8 W/m².K (aanname)	90 m²
31 Buitenwandopeningen	1999	Aluminium kozijnen met glasinvulling (algemeen)	U-waarde 2,8 W/m².K dubbelglas	345 m²
31 Buitenwandopeningen	1999-2008	Aluminium kozijnen met glasinvulling (zwembad)	U-waarde 2,8 W/m².K dubbelglas	581 m²

3.2 Installaties

Elementcode	Bouwjaar	Omschrijving	Aantal en type	Vermogen/capaciteit
51 Warmteopwekking	1999	Gasgestookte CV-installatie	1 stuks á 895 kW, Viessmann Paromat Simplex	895 kW
51 Warmteopwekking	2014	Biomassaketel	1 stuks á 500 kW, Binder RRK 400-600	500 kW
53 Waterinstallaties	1998-2021	Zwembadpompen	10 stuks á 0,75 kW-30 kW	92 kW
53 Waterinstallaties	Onbekend	Voorraadvaten warm tapwater (BG)	3 stuks á 1500 liter	
53 Waterinstallaties	Onbekend	Indirect gestookte boilers	2 stuks á 750 liter, Nibe	
55 Koelinstallaties	Onbekend	Koelmachines/split inverters	15 stuks á 12 kW-25 kW, LG, Western, Mitsubishi	124 kW
56 Warmtedistributie	2021-2022	Distributiepompen luchtbehandeling	15 stuks, Grundfos Magna	
56 Warmtedistributie	2021-2022	Distributiepompen ketelhuis (BG)	7 stuks, Grundfos, Biral	

57 Luchtbehandeling	2020	Luchtbehandelingskast Kerngezond	(4) 1 stuks á 23.150 m³/h, Swegon WTW warmtewiel	23.150 m³/h
57 Luchtbehandeling	2007	Luchtbehandelingskast kantoor receptie	1 stuks á 4.500 m³/h, GEA, WTW warmtewiel	4.500 m³/h
57 Luchtbehandeling	2007	Luchtbehandelingskast sportwinkel	(5) 1 stuks á 2.160 m³/h GEA, WTW warmtewiel	2.160 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast sporthal	(10) 1 stuks á 15.000 m³/h, Holland Heating	15.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast was- en kleedruimte sporthal	(20) 1 stuks á 2.950 m³/h, Holland Heating	2.950 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskasten hal	(30, 130, 140) 3 stuks á 1.950 m³/h, Holland Heating	5.850 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast restaurette	(40) 1 stuks á 2.680 m³/h, Holland Heating	2.680 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast kantoren	(50) 1 stuks á 2.680 m³/h, Holland Heating	2.680 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast recreatiebad	(60) 1 stuks á 31.000 m³/h, Holland Heating(WTW twincoil	31.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast wedstrijdbad	(70) 1 stuks á 18.000 m³/h, Holland Heating WTW twincoil	18.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskast doelgroepenbad	(80) 1 stuks á 12.000 m³/h, Holland Heating WTW twincoil	12.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	1998	Luchtbehandelingskasten was- en kleedruimtes	(90, 110) 2 stuks á 2.985 m³/h, Holland Heating WTW twincoil	5.970 m³/h
57 Luchtbehandeling	2000	Luchtbehandelingskast multifunctionele ruimte	(120) 1 stuks á 1.008 m³/h, GEA	1.008 m³/h
57 Luchtbehandeling	Onbekend	Luchtbehandelingskast piratenbad	1 stuks á 25.000 m³/h, Menerga WTW kruisstroom	25.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	Onbekend	Luchtbehandelingskast instructiebad	1 stuks á 25.000 m³/h, Menerga WTW kruisstroom	25.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	2007	Luchtbehandelingskast filterkelder	1 stuks á 1.000 m³/h, GEA (toevoerkast)	1.000 m³/h
57 Luchtbehandeling	Onbekend	Dakventilatoren sporthal en overige functies	11 stuks á 436 m³/h-7.500 m³/h	31.396 m³/h

3.3 Apparaten

Gezien er geen gasgestookte apparaten of apparaten met een zeer hoog stroomverbruik aanwezig zijn in de accommodatie, wordt dit aspect buiten beschouwing gelaten.

4. Energieverbruik en prijzen

4.1 Energieverbruik

De warmteopwekking voor de klimaatinstallatie en warm tapwaterbereiding wordt verzorgd door een gasgestookte ketel en biomassaketel met een opgesteld thermisch vermogen van 1.395 kW.

Door corona was er in 2020 en 2021 geen representatief gebruik van de accommodatie. Om deze reden zijn deze verbruiken niet meegenomen in de analyse.

Uitgangspunt is dat het elektra groen wordt ingekocht. Dit in verband met de CO_2-reductie berekening.

Elektrische energie

Jaar	2019	2022	2023
Totaal in kWh	1.794.346	1.355.010	1.375.690

Het gemiddelde stroomverbruik van de accommodatie bedraagt: 1.508.349 kWh.

Aardgas

Jaar	2019	2022	2023
Totaal in m³	110.790	70.337	57.075

Het gemiddelde gasverbruik van de accommodatie bedraagt: 79.401 m³ gas (≈ 775.668 kWh). Deze zal naar verwachting de komende jaren afnemen, in verband met een verbeterde afstemming tussen de gasgestookte ketel en biomassaketel.

Houtsnippers

Jaar	2019	2022	2023
Totaal in ton	789	771	677

Het gemiddelde verbruik van houtsnippers bedraagt: 745,7 ton (≈ 407.359 m³ gas ≈ 3.979.490 kWh). Deze zal naar verwachting de komende jaren afnemen, in verband met een verbeterde afstemming tussen de gasgestookte ketel en biomassaketel. De gemiddelde verbruiken zijn gebruikt om de energiebesparende maatregelen en opbrengsten hiervan te bepalen.

4.2 Energieprijzen

De volgende energiekosten zijn gebruikt in de berekeningen:

- € 0,1529 per kWh (gemiddeld tarief piek/dal);
- € 1,0062 per m³ aardgas;
- € 0,1743 per kg houtsnippers (≈ € 0,3192 per m³ gas).

De bovengenoemde bedragen zijn inclusief milieubelastingen (2024), netbeheerkosten (2024) en exclusief BTW.

Energieprijs houtsnippers

Op basis van de huidige energieprijzen, vormen houtsnippers een financieel aantrekkelijke optie. Echter, om de CO_2- en fijnstofuitstoot te beperken vanuit duurzaamheidsoverwegingen, zou de biomassaketel vervangen moeten worden door een duurzamer alternatief zonder nadelige emissies.

4.3 Capaciteiten

De aansluitwaardes van de huidige aansluitingen zijn:

- Elektriciteit: grootzakelijke aansluiting (>160 kVA t/m 630 kVA);
- Aardgas: grootzakelijke aansluiting (HD >100 m³/h t/m 400 m³/h).

Energienet

Er is een onderzoek uitgevoerd naar het maximaal aantal te plaatsen zonnepanelen op het dak van de accommodatie. De totale mogelijke capaciteit van de zonnepanelen is niet voldoende om het piekverbruik te compenseren. Een uitbreiding van het aantal zonnepanelen op het dak van de accommodatie is beperkt mogelijk vanwege een niet toereikende dakconstructie. Het is aan te bevelen om te onderzoeken of er mogelijkheden liggen tot het aansluiten van een energienet van restwarmte.

5. Overzicht van maatregelen

5.1 Energie en milieu

De volgende duurzaamheidsmaatregelen zijn reeds uitgevoerd:

- Aanbrengen van LED-verlichting;
- Renoveren van de bestaande luchtbehandelingskasten (is nog in uitvoering);
- Optimaliseren van het gebouwbeheerssysteem;
- Koppeling van de verlichtingsinstallatie en luchtbehandelingskasten aan het ticketsysteem.

5.2 Te treffen maatregelen

Voor de accommodatie stellen wij de volgende energiebesparende en duurzaamheidsmaatregelen voor (alle bedragen exclusief BTW):

Trias energetica	Omschrijving	Elektra		Gas		Houtsnippers			Kosten	In jaren
		Verbruik (kWh_E)	Kosten	Verbruik (m^3)	Kosten	Verbruik (kWh_{th})	Verbruik (kg)	Kosten	Investering	Terugverdientijd
	Huidig verbruik	1.508.349	€ 230.664	79.401	€ 79.894	3.979.900	745.700	€ 130.012		
Stap 1	Isoleren dak minimaal RC 6,3 m^2K/W					-310.493	-64.647	€ -11.271	1.970.000	175
	Beglazing vervangen voor HR ++					-235.801	-49.095	€ -8.560	261.000	30
	HR++ beglazing tussen zwemzaal en overige ruimten						-617	€ -108	6.200	58
	Warmteterugwinning ventilatie zwemzalen					-1.014.965	-190.181	€ -33.158	755.000	23
	Warmteterugwinning ventilatie sporthal en overige ruimten					-1.130.214	-211.776	€ -36.923	475.000	13
	Isoleren leidingwerk en appendages					39.799	-7.457	€ -1.300	10.000	8
	Verlichting vervangen voor LED	-347	€ -53						1.500	28
	Elektromotoren pomp van speeltoestellen zwembad vervangen	-22.720	€ -3.474						20.000	6
	Warmteterugwinning koelinstallatie	-3.818	€ -584						30.000	51
Stap 2	Zonnepanelen	-477.300	€ -72.991						835.275	11
	Zonnepanelen op carport	-404.706	€ -61.890						860.000	14
Stap 3	Energiemanagement	-45.250	€ -6.920	-2.382	€ -2.397	79.598	-22.371	€ -3.900	150.000	11
	Biomassaketel naar elektrische warmtepomp	239.613	€ 36.643			-1.064.946	-199.556	€ -34.792	475.000	
	Gasgestookte ketels naar elektrische warmtepomp	169.290	€ 25.889	-77.019	€ -77.497				855.000	11
	Installatie aanpassen laag temperatuur								150.000	
	Totaal excl. BTW.	963.110	147.284	-			-		**6.853.975**	42
	Besparing per jaar exclusief BTW								**163.275**	

Tabel 1: Overzicht maatregelen

5.3 Toelichting op de maatregelen

Isoleren dak minimaal Rc 6,3 m².K/W

De accommodatie is gebouwd in 1999 en uitgebreid in 2008. De dakbedekking van beide gebouwdelen is nog niet vervangen. Het is aannemelijk dat de dakisolatie dateert uit de bouwjaren met een verwachte Rc-waarde van 2,5 m².K/W (Bouwbesluit 1992-2014). Om de accommodatie geschikt te maken voor lage temperatuurverwarming, dient eerst de bouwkundige schil te worden geïsoleerd. Met deze toevoeging wordt het warmteverlies via het dak beperkt. In deze berekening is rekening gehouden met de kosten voor het aanbrengen van isolatie met een Rc-waarde van 6,3 m².K/W, aanpassen van de dakranden, installaties en nieuwe dakbedekking van de gehele accommodatie. De vervanging van de dakbedekking wordt conform het MJOP van SGS in 2028 en 2032 uitgevoerd. De toevoeging van extra isolatie is dan tijdens de vervanging van de dakbedekking logisch. Vanwege de hoge kosten kan er gekozen worden na isolatie ter plaatse van de zwemzalen, het grootste warmteverlies vindt hier namelijk plaats.

Beglazing vervangen door HR++

De bestaande kozijnen zijn uitgevoerd met dubbele beglazing. Dubbele beglazing zorgt voor een hoger warmteverlies ten opzichte van HR++-beglazing. Het vervangen van dubbel glas door HR++-beglazing zorgt voor een aanzienlijke afname in het warmteverlies van de gevel. Ter plaatse van de zwemzaal van het doelgroepenbad vindt veel warmteverlies plaats door de glazen gevel. Dit wordt mede veroorzaakt door luchtlekkage bij de kozijnaansluiting. Naast het vervangen van de beglazing dient er aandacht te zijn voor de bouwkundige details van de kozijnen.

Conform het thermografisch onderzoek van XS.4D d.d. 05-02-2024 vindt er veel transmissieverlies plaats aan de gevels van de accommodatie. De toepassing van triple beglazing zal hoge kosten met zich meebrengen en een beperkt effect hebben op energiebesparing.

HR++-beglazing tussen zwemzaal en overige ruimtes

De kozijnen die de compartimenten zwemzaal en overige ruimtes scheiden zijn uitgevoerd met enkel glas. Door het grote temperatuurverschil tussen de ruimte treedt er warmtetransmissie op. Hierdoor koelt de zwemzaal af en warmen de overige ruimtes te veel op. Het vervangen van enkel glas door HR++-beglazing zorgt voor een aanzienlijke afname in het warmteverlies en kan er energie worden bespaard.

Warmteterugwinning ventilatie zwemzalen

De warmterugwinning betreft de vervanging van de centrale luchtbehandelingskasten die dient voor het recreatiebad, wedstrijdbad, doelgroepenbad en de was- en kleedruimtes. De huidige luchtbehandelingskasten beschikken over laagrendement warmteterugwinning (40%-60% twincoil) en zorgen daardoor voor een hoog warmte- en energieverlies. Door het toepassen van luchtbehandelingskasten met kruisstroomwarmteterugwinning wordt tussen de 70% en 90% rendement behaald. De recent gerevitaliseerde luchtbehandelingskasten beschikken over een middentemperatuur warmtewisselaar (60 °C). Bij de toepassing van warmtepompen kost het meer energie om hogere temperaturen op te wekken. Bij vernieuwing van de luchtbehandelingskasten kunnen laagtemperatuur wisselaars worden toegepast.

Luchtbehandelingskasten die aan de huidige regelgeving en duurzaamheidsklasse voldoen zijn gemiddeld 30% groter. Hierdoor zal (een gedeelte) van de nieuwe luchtbehandelingskasten op het dak kunnen worden geplaatst. Het is te verwachten dat de dakconstructie hiervoor moet worden aangepast. In de kostenberekening is rekening gehouden met de vervanging van de bestaande luchtbehandelingskasten, elektrotechnische aanpassingen, aanpassingen aan het kanaalwerk, onderzoekskosten en bouwkundige kosten.

Warmteterugwinning ventilatie sporthal en overige ruimtes

De warmterugwinning betreft de vervanging van de centrale luchtbehandelingskasten die dient voor de sporthal, was- en kleedruimte sporthal, hal, restaurette, kantoren en een deel van de dakventilatoren. De luchtbehandelingskasten en dakventilatoren beschikken niet over warmteterugwinning en zorgen daardoor voor een hoog warmte- en energieverlies. Door het toepassen van luchtbehandelingskasten met warmtewiel wordt tussen de 80% en 85% rendement behaald. De recent gerevitaliseerde luchtbehandelingskasten beschikken

over een middentemperatuur warmtewisselaar (60 °C). Bij de toepassing van warmtepompen kost het meer energie om hogere temperaturen op te wekken. Bij vernieuwing van de luchtbehandelingskasten kunnen laagtemperatuur wisselaars worden toegepast.

Luchtbehandelingskasten die aan de huidige regelgeving en duurzaamheidsklasse voldoen zijn gemiddeld 30% groter. Hierdoor zal (een gedeelte) van de nieuwe luchtbehandelingskasten op het dak kunnen worden geplaatst. Het is te verwachten dat de dakconstructie hiervoor moet worden aangepast. In de kostenberekening is rekening gehouden met de vervanging van de bestaande luchtbehandelingskasten, elektrotechnische aanpassingen, aanpassingen aan het kanaalwerk, onderzoekskosten en bouwkundige kosten.

Isoleren leidingwerk en appendages

Op diverse plaatsen is geconstateerd dat de leidingen en onderdelen (appendages, afsluiters, pompen, terugslagkleppen, warmtewisselaar) van de CV- en tapwaterinstallatie niet (volledig) zijn geïsoleerd. Het niet isoleren van deze onderdelen zorgt voor onnodig warmteverlies. Dit verlies resulteert in een hogere energierekening.

Verlichting vervangen door LED

De verlichting in de technische ruimte zijn nog niet uitgevoerd in LED. Wanneer de armaturen worden vervangen door LED-armaturen, wordt nog een kleine besparing gerealiseerd. De branduren zijn immers niet hoog. Door verlichtingsarmaturen te schakelen door middel van aanwezigheidsdetectie, wordt het onnodig branden van de verlichting voorkomen.

Elektromotoren pomp van speeltoestellen zwembad vervangen

Enkele zwembadpompen van de speelelementen zijn verouderd en niet voorzien van de energiezuinige technieken. Door de pompen met een EI4-motor uit te rusten, zullen de pompen efficiënter draaien. Er wordt namelijk minder energie omgezet in warmte. Dit zorgt voor een behoorlijke besparing op het elektraverbruik.

Warmteterugwinning koelinstallatie

De accommodatie beschikt over een groot aantal standalone splitunits. Deze koelunits worden separaat aangestuurd en de overtollige warmte en koude wordt aan de buitenlucht afgefakkeld. Door de units te combineren in een multisplit-systeem kan de restwarmte en restkoude herverdeeld worden over de ruimtes zonder de warmtepomp daarbij aan te hoeven spreken. Dit zorgt voor een gemiddeld COP van 5,5. Dit is 1,5 hoger dan een gemiddelde nieuwe splitunit. Een R2-systeem met BC-controller is hierin een mogelijkheid. De investering lijkt hoog maar minimaal zeven units zijn sterk verouderd en worden conform het MJOP van SGS binnen twee jaar vervangen. Met deze vervanging is een optimalisatie naar een multisplit-systeem logisch.

Zonnepanelen

Op dit moment zijn er bij Sportcentrum De Koploper geen zonnepanelen toegepast. De accommodatie heeft een grootzakelijke aansluiting voor elektra. De aansluiting geeft geen mogelijkheid om aanspraak te maken op de salderingsregeling.
Op basis van het piekverbruik zijn circa 2.529 panelen van elk 430 Wp benodigd. Conform de haalbaarheidsstudie van Sweco d.d. 2023 kunnen er 1.110 panelen op het dak van de accommodatie worden geplaatst. Dit aantal is niet voldoende om het volledige piekverbruik te kunnen compenseren.

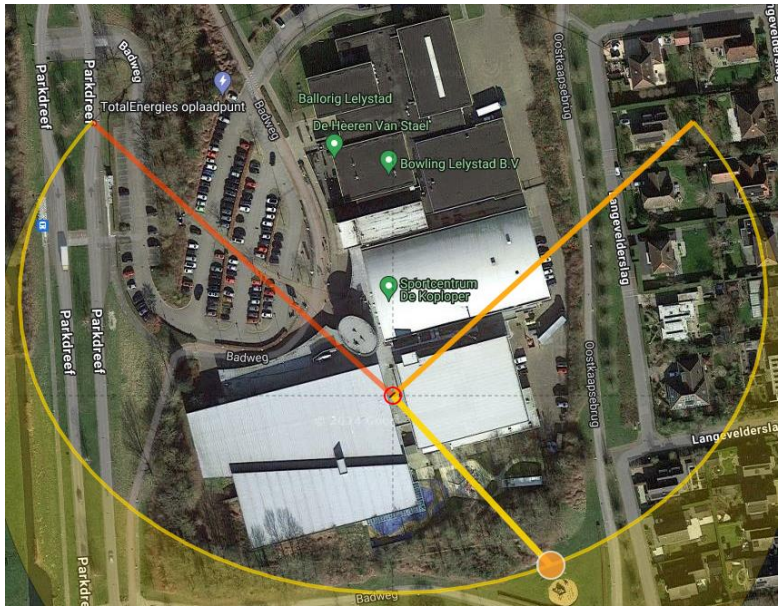

Zonnepanelen op carport

Vanwege het maximaal aantal geplaatste panelen op het dak van de accommodatie is het plaatsen van solar carports een reële optie. Op basis van het piekverbruik zijn circa 1.420 panelen van elk 430 Wp benodigd. Het buitenterrein geeft ruimte om maximaal 800 panelen te plaatsen. Om ruimte voor deze zonnepanelen te creëren is een overkapping ter grootte van ongeveer 120 parkeerplaatsen nodig.

Het voorgestelde vermogen is bepaald op basis van het elektraverbruik in de piekuren. De opgewekte energie kan direct worden gebruikt voor het elektrisch verbruik van de verschillende installaties. De parkeergelegenheid rondom de accommodatie is eigendom van de gemeente. Er dient aanvullend onderzoek te worden gedaan of zonnepanelen op het buitenterrein haalbaar is.

Energiemanagement

Een belangrijke duurzaamheidsmaatregel is een meer nauwkeurige energiemonitoring. Door de afzonderlijke onderdelen separaat te bemeteren (warmte- of verbruiksmeters), kan men inzicht krijgen in de afzonderlijke energiestromen en verdere maatregelen nemen gericht op de grotere verbruikers.

Effectief instellen van ruimte- en watertemperaturen, toepassing van tussenmeters, uitvoeren van monitoring en effectief gebruik van beschikbare middelen leiden tot een aanzienlijke besparing. Opgenomen is een post voor aanpassingen in het GBS inclusief meters ten gunste van verbeterde monitoring en inregeling klimaatinstallaties.

Biomassaketel naar elektrische warmtepomp

De toepassing van een elektrische warmtepomp betreft hier de vervanging van de bestaande biomassaketel (500 kW thermisch vermogen). Een biomassaketel werd ten tijde van de plaatsing in 2014 gezien als een duurzaam alternatief voor fossiele brandstoffen. Dit alternatief is inmiddels achterhaald en is geen wenselijke oplossing. Een biomassaketel stoot in tegenstelling tot een warmtepomp fijnstof uit. Wanneer de opgestelde biomassaketel in vollast (volledig vermogen) één uur brandt dan stoot deze opwekker circa 100 gram fijnstof uit.

Door de biomassaketel te vervangen door een warmtepomp, wordt de accommodatie verder verduurzaamd zonder uitstoot van fijnstof. Er kan gekozen worden voor het op korte termijn vervangen van de biomassaketel voor een duurzamer alternatief om de uitstoot van fijnstof voorkomen. Vanwege de gunstige energieprijs van houtsnippers, geeft de biomassaketel geen financiële terugverdientijd, de vervanging draagt wel bij aan de klimaatdoelstellingen voor het reduceren van uitstoot. In het investeringsbedrag is geen rekening gehouden met de desinvestering van de nog bestaande boekwaarden. Een andere optie is het vervangen van de biomassaketel aan het einde van de technische levensduur. Conform de rapportage van Sweco zou de biomassaketel in 2030 vervangen moeten worden.

Elektrische warmtepomp in plaats van CV-ketel

De toepassing van een elektrische warmtepomp betreft hier de vervanging van de bestaande gasgestookte CV-ketel (895 kW thermisch vermogen). Door toepassing van warmtepompen ter vervanging van de bestaande installatie wordt de gehele accommodatie gasloos.

Installatie aanpassen laagtemperatuur

De nieuwe warmtepompen zorgen voor een laag temperatuurtraject. De huidige afnemers zijn uitgelegd op een hoog temperatuur traject. Om deze reden moet de installatie aangepast worden. In het investeringsbedrag is rekening gehouden met vervanging van de bestaande warmtewisselaars voor het badwater en het aanpassen van de installatie. De warmtewisselaars van de luchtbehandelingskasten dienen ook aangepast te worden. Deze kosten zijn opgenomen in de post “Warmteterugwinning ventilatie zwemzalen” en “Warmteterugwinning ventilatie sporthal en overige ruimtes”.

6. Samenvatting

De gekozen maatregelen dienen als een integraal pakket uitgevoerd te worden. Met het uitvoeren van dit pakket wordt er één gasloze, energiezuinige en toekomstbestendige accommodatie gecreëerd die zich in circa 42 jaar terugverdient en een jaarlijkse besparing geeft van circa € 163.000,- exclusief BTW op de energierekening.

De terugverdientijd lijkt aanzienlijk en is vooral te verklaren doordat met een aantal vervangingen ook onderdelen meegenomen zijn die op middelkorte termijn tijdens het planmatig onderhoud vervangen zullen worden. Indien deze reserveringen van de totale investeringskosten worden afgetrokken, zal de terugverdientijd korter zijn. Daarnaast is de energielast van de houtsnippers fors goedkoper van bijvoorbeeld gas. De terugverdientijd wordt daardoor bijna verdubbeld.

Daarbij dragen de maatregelen fors bij aan het behalen van de gemeentelijke energiedoelstellingen. Ze zorgen namelijk samen voor een CO_2-reductie van in totaal 1.012.461 kg.

6.1 Indirecte kosten

Gezien het voorgestelde pakket dient men rekening te houden met 15 tot 20 procent bijkomende kosten. In deze kosten zitten de volgende posten:

- Eventuele legeskosten;
- Kosten externe adviseurs (bijvoorbeeld constructeur, architect, installatieadviseur, enzovoorts);
- Aanvullende onderzoeken;
- Aanpassing kosten elektriciteitsaansluiting;
- Post onvoorzien.

6.2 Effect op energielabel

Na uitvoering van de bovenstaande maatregelen zal het gebouw naar minimaal energielabel A gaan. Een exacte bepaling van het energielabel dient na uitvoering van de maatregelen door een EP-adviseur bepaald te worden.

6.3 Vervolgtraject

Na goedkeuring van deze rapportage is de planfase van het VWS-traject afgerond. Het vervolg hierop is de investeringsfase. In deze fase zullen de geadviseerde maatregelen in samenwerking met de opdrachtgever geselecteerd worden. De geselecteerde maatregelen worden hierna verder uitgewerkt en begeleid tot de realisatiefase.

Scope - demarcatie werkzaamheden implementatiefase

	VWS regeling		
Implementatieplan	**Ja**	**Nee**	
Startoverleg	X		
Planning	X		
Bijstellen investeringskostenraming adhv rapportage fase 1	X		
Subsidies inventariseren / input leveren	X		
Subsidies aanvragen		X	1
Terugverdienperspectief	X		
In beeld brengen benodigde onderzoeken (constructie/ bouwfysisch etc)	X		
Inkoopstrategie bepalen met Opdrachtgever	X		
Inventarisatie huidig energielabel	X		
Inkoop	**Ja**	**Nee**	
Technische omschrijving	X		
Technische ontwerp / berekening / onderzoeken (door aannemer)		X	
Enkelvoudige / meervoudig onderhandse aanbesteding obv Synarchis format	X		
Aanbesteding gemeente format / Nationale of Europese aanbesteding		X	2
Offerten aanvragen	X		
Opname op locatie	X		
Beoordelen offerten / Gunningsadvies	X		
Opdracht verstrekken		X	
Realisatie	**Ja**	**Nee**	
Contractmanagement (bewaken GROTIK)	X		
Bouwvergadering	X		
Werkvergadering		X	
Technisch ontwerp toetsen	X		
Aanvragen vergunningen		X	
Begeleiding op locatie		X	
Kwaliteitstoetsing / toezicht		X	
Begeleiden oplevering	X		
Nazorg			
Energiemonitoring		X	3
Energielabel opstellen		X	

1 Mogelijkheid opdracht verstrekken aan sportsubsidies.nl
2 Mogelijkheid opdracht verstrekken aan Synarchis
3 Mogelijkheid opdracht verstrekken aan Synarchis

synarchis

beleidsontwikkeling & marketing

beheer & exploitatie

huisvesting & programmamanagement

aanbesteden & projectmanagement

Kade 52 • 3371 EP Hardinxveld-Giessendam ❖ 0184 616 544 ❖ info@synarchis.nl **www.synarchis.nl**

Bijlage 7 Investeringsramingen

Overzicht van investeringsramingen voor:

A. Nieuw te realiseren sportcomplex bij De Rietlanden (8 zaaldelen); actualisatie inclusief alle kostenposten
B. Blaashal hockey
C. Zwembad 25 x 10 meter (4 baans)
D. Zwembad 25 x 15 meter (6 baans)
E. Standaard gymzaal (22,3 x 15,4 x 5,5 meter)
F. Standaard sportzaal (31 x 22,3 x 7 meter)
G. Club- en kleedgebouw voetbal ZuiderC
H. Standaard gymzaal inclusief bergruimte
I. Standaard gymzaal inclusief bergruimte en clubruimte tafeltennisvereniging
J. Clubgebouw en overdekte banen jeu de boules
K. Nieuw te realiseren sportcomplex bij De Rietlanden, inclusief turnvoorziening

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Sportcentrum

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal Lelystad
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo			
Entrée/Centrale Hal									
tochtportaal / tourniquet				16	1	16			
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				150	1	150			
toiletten droog gedeelte				3	16	48			
toilet minder validen, droog gedeelte				6	4	24			
werkkast				10	2	20			
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**258**		
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**						
wedstrijdruimte	64,0	28	9	1.792	1	1.792		zaaldelen	4
toeschouwersruimte				400	1	400			
wedstrijdleiding				15	1	15			
ehbo ruimte				15	1	15			
berging onderwijs / verenigingen				275	1	275			
Subtotaal Wedstrijdruimte							**2.497**		
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**						
wedstrijdruimte	24,0	28	7	672	2	1.344		zaaldelen	2
berging onderwijs / verenigingen				60	4	240			
Subtotaal Wedstrijdruimte							**1.584**		
Kleedruimten									
kleedkamers				25	16	400			
wasruimten				15	16	240			
scheidsrechtersruimte / docenten kleedruimte				12	4	48			
Subtotaal Kleedruimten							**688**		
Personeelsruimten									
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				16	2	32			
docentenruimte				25	1	25			
vergaderruimte				50	1	50			
Subtotaal Personeelsruimten							**107**		
Horeca									
bar/zaal				250	1	250			
keuken				25	1	25			
bergruimte en containerruimte				10	2	20			
Subtotaal Horeca							**295**		
Overige ruimten									
berging algemeen				20	2	40			
technische ruimten				400	1	400			
							440		
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**5.869**		
Oppervlakte verkeersruimte							880	15,0%	van NVO
Ontwerpverlies							440	7,5%	van NVO
Oppervlakte constructie							411	7,0%	van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**7.600**		

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			pm	m2
bruto vloeroppervlakte sportcentrum			7.600	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			pm	m²
bebouwd vloeroppervlakte	= keldervloer		4.300	m²
aantal toeschouwers			pm	st
parkeerplaatsen auto	2,2	pp/100 m2 sporthal	167	st
parkeerplaatsen fiets	2,5	pp/100 m2 sporthal	190	st
oppervlakte verhard			5.050	m2
bebouwd vloeroppervlakte			4.300	m2
oppervlakte onverhard			1.500	m2

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	9	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	15	mnd
looptijd uitvoeringsfase	18	mnd
totale looptijd project	48	mnd
oplevering	mei-28	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Investeringskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		998.060
300	Renten		268.602
400	Bijkomende kosten		278.011
500	Interieur		957.000
Totaal	**Kosten gemeente**		**2.501.673**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		17.357.570
1200	Honoraria		1.648.969
1300	Infra		1.362.355
1400	Bijkomende kosten		433.939
1500	Prijsstijgingen		2.770.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**23.572.833**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	2.607.000
Totaal	**Investeringskosten**	**excl. BTW**	**28.681.506**
BTW			**6.023.116**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**34.704.622**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal Grondkosten**				**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente	2,00%			347.151
220	projectmanagement	2,00%			347.151
230	bouwkostenmanagement	0,50%			86.788
240	directievoering en toezicht	1,25%			216.970
	Totaal Projectbegeleiding				**998.060**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	18	maanden	58.002
330	rente uitvoering	1,50%	9	maanden	210.599
	Totaal Renten				**268.602**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				25.000
420	aansluitkosten				228.011
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	festiviteiten				25.000
	Totaal Bijkomende kosten				**278.011**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport (vast verplaatsbaar en los)				720.000
520	overige losse inrichting				150.000
530	advieskosten inrichting	10,00%	over 610		87.000
	Totaal Interieur				**957.000**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**					
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken				100.000	
1120	Onderbouw				1.637.445	
1130	Bovenbouw				3.464.823	
1140	Afbouw				1.191.249	
1150	Afwerkingen				3.039.870	
1160	Werktuigkundige installaties				2.470.115	
1170	Electrotechnische installaties				1.605.062	
1180	Vaste inrichting				809.200	
	Subtotaal				**14.317.765**	1884 euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten		10,00%		1.431.777	
					15.749.542	
	Algemene Kosten		7,00%		1.102.468	
					16.852.010	
	Winst en Risico		3,00%		505.560	
					17.357.570	
	Marktwerking		0,00%		0	
	Reservering extra duurzaamheid				0	
	Totaal Bouwkosten				**17.357.570**	2284 euro/m2
1200	**Honoraria marktpartij**					
1210	architekt	5,00%	van bouwkosten		867.879	
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten		216.970	
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten		260.364	
1240	adviseur bouwfysica	0,75%	van bouwkosten		130.182	
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten		173.576	
	Totaal Honoraria marktpartij				**1.648.969**	
1300	**Kosten infra**					
1310	Terrreininrichting	diverse			**1.362.355**	
1400	**Bijkomende kosten**					
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten		433.939	
	Totaal Bijkomende kosten				**433.939**	
1500	**Prijsstijgingen**					
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%		30 maanden	336.000	
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%		39 maanden	2.434.000	
	Totaal Prijsstijgingen				**2.770.000**	

INVESTERINGSKOSTENRAMING
BLAASHAL

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	Initiaitief
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel		1.800	m2
bruto vloeroppervlakte sportcentrum		nvt	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening		nvt	m²
bebouwd vloeroppervlakte		nvt	m²
aantal toeschouwers		nvt	st
parkeerplaatsen sporthal	2,4 pp/100 m2 bvo	0	st
parkeerplaatsen bezoekers		0	st
parkeerplaatsen totaal		0	st
fietsparkeerplaatsen		0	st
oppervlakte verhard		1.800	m2
bebouwd vloeroppervlakte		nvt	m2
oppervlakte onverhard		0	m2

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro per m2 bvo gebouw
grondprijs	excl.	euro per m2 bvo buitenruimte
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereidingsfase	14	mnd
looptijd uitvoeringsfase	3	mnd
totale looptijd project	17	mnd
oplevering	okt-25	

Stichtingskosten

				excl. BTW
Kosten gemeente				
100	Grondkosten			0
200	Projectbegeleiding			30.000
300	Renten			pm
400	Bijkomende kosten			0
500	Interieur (losse en specifieke inrichting)			10.000
Totaal	**Kosten gemeente**			**40.000**
Kosten ontwerp en realisatie				
1100	Bouwkosten			450.000
1200	Honoraria			25.000
1300	Infra			0
1400	Bijkomende kosten			10.000
1500	Prijsstijgingen			27.000
1600	Marktwerking			0
Totaal	**Kosten ontwerp en realisatie**			**512.000**
ONVOORZIEN				
2000	onvoorzien	10,00%	van 100 t/m 1900	55.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**		**607.000**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**					
110	grondkosten	0	m2 bvo	pm	€/m2 bvo	pm
	grondkosten	0	m2	pm	€/m2	pm
120	Bouwrijp maken					0
100	**Totaal Grondkosten**					**0**
200	**Projectbegeleiding**					
210	projectmanagement					20.000
220	directievoering en toezicht					10.000
	Totaal Projectbegeleiding					**30.000**
300	**Renten**					
310	rente grond					pm
320	rente voorbereiding					pm
330	rente uitvoering					pm
340	rente inrichting					pm
	Totaal Renten					**pm**
400	**Bijkomende kosten**					
410	reeds gemaakte kosten gemeente					pm
420	interne kosten gemeente		pm	van bouwkosten		pm
430	promotiekosten en festiviteiten					excl.
440	aansluitkosten	0	m2 bvo			0
450	opstartkosten exploitatie / verhuizing/exploitatiederving					0
	Totaal Bijkomende kosten					**0**
500	**Interieur (losse en specifieke inrichting)**					
510	inrichting sporthal					0
520	Inrichting overig					10.000
	Totaal Interieur (losse en specifieke inrichting)					**10.000**

1000 Kosten ontwerp en realisatie

1100	**Bouwkosten**				
	Blaashal				279.000
	Vloer				125.000
	Electra				15.000
	Gas				5.000
	Fundamenten				10.000
	Opslag				10.000
	Diverse				6.000
	Totaal Bouwkosten				**450.000**
1200	**Honoraria**				
1210	architekt	0,00%	van bouwkosten		0
1220	constructeur	0,00%	van bouwkosten		0
1230	adviseur installaties	0,00%	van bouwkosten		0
1240	adviseur bouwfysica	0,00%	van bouwkosten		0
1250	adviseur duurzaamheid	0,00%	van bouwkosten		0
1260	bouwkostenmanagement	0,00%	van bouwkosten		0
1270	adviseur aanbesteding				15.000
1280	adviseur bestemmingsplan				0
1290	oveige adviseurs / diverse ondezoeken				10.000
	Totaal Honoraria				**25.000**
1300	**Kosten infra**				
1310	Kosten parkeerterrein				0
	Kosten fietsenstalling				0
	Kosten overige infra				0
1320	VAT kosten				0
					0

opdrachtgever: Gemeente Lelystad
type: Sporthal
plaats: Gemeente Lelystad
projectfase: Initiatieffase
versie: Basisbegroting
datum: 16-mei-24
opgesteld door: ir. P.K. Post

1400	**Bijkomende kosten**				
1410	leges en welstand				10.000
	Totaal Bijkomende kosten				**10.000**
1500	**Prijsstijgingen**				
1510	prijsstijgingen grondkosten	4,00%	17	maanden	0
1520	prijsstijgingen bouw	4,00%	16	maanden	23.000
1530	prijsstijgingen voorbreiding	4,00%	14	maanden	3.000
1540	prijsstijgingen inrichting	4,00%	17	maanden	1.000
	Totaal Prijsstijgingen				**27.000**

INVESTERINGSKOSTENRAMING ZWEMBAD
Zwembad 4 baans 25 meterbad

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type	Zwembad
plaats:	Zoetermeer
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving	lengte	breedte	benodigde m²	aantal ruimten	totaal m² nvo	
Entrée/Centrale Hal						
tochtportaal			10	1	10	
centrale hal, incl kassa / receptie / back office			50	1	50	
toiletten droog gedeelte			3	2	6	
toilet minder validen, droog en nat gedeelte			5	1	5	
werkkast			5	1	5	
Subtotaal Entrée/Centrale Hal						**76**
Bassins binnenbad						
wedstrijdbad 2.00m diep	25,0	10,0	250	1	250	
perron lange zijde	25,0	3,0	75	1	75	
perron lange zijde overkant	25,0	3,0	75	1	75	
perron korte zijde start	16,0	4,0	64	1	64	
perron korte zijde overkant	16,0	3,0	48	1	48	
EHBO			10	1	10	
bergingen						
- doelen / sporttechnisch			15	1	15	
- overig			10	1	10	
toilet aan badrand			2	1	2	**549**
Kleedruimten						
kleedkamers groepsruimte			20	2	40	
doucheruimte			12	1	12	
toiletten kleedzone			3	2	6	
wisselcabines			1,7	16	27	
gezinscabines			4,0	2	8	
mindervaliden kleedkamer / toilet			12	1	12	
berging rolstoelen			6	1	6	
make up ruimte / buggy stalling			10	1	10	
afsluitbare garderobekasten			0,12	100	12	
werkkast			5	1	5	
Subtotaal Kleedruimten						**138**
Personeelsruimten						
kantoor met 1 werkplek en overlegruimte			15	1	15	
wasruimte			6	1	6	
personeelsruimte (incl. pantry)			15	1	15	
kleedruimte personeel, inclusief douche/toilet			10	2	20	
berging /printer / serverruimte			5	1	5	
Subtotaal Personeelsruimten						**61**
Horeca						
horeca			100	1	100	
keuken			15	1	15	
bergruimte en containerruimte			15	2	30	
Subtotaal Horeca						**145**
Overige ruimten						
berging algemeen / server			10	1	10	
technische ruimten			331	1	331	
						341

Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)		**1.309**
Oppervlakte verkeersruimte	15,0% van NVO	196
Ontwerpverlies	2,0% van NVO	26
Oppervlakte constructie	7,0% van NVO	92
Bruto vloeroppervlakte (BVO)		**1.624**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel		3.000	m²
bruto vloeroppervlakte zwembad		1.622	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening		excl	m²
bebouwd vloeroppervlakte		1.218	m²
aantal toeschouwers		0	st
parkeerplaatsen zwembad	9,8 pp/100 m2 water	25	st
fietsparkeerplaatsen	22 fpp/100 m2 water	55	st
oppervlakte verhard		1.028	m²
bebouwd vloeroppervlakte		1.218	m²
oppervlakte onverhard		754	m²

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	excl.	per jr
bouwkostenstijging	excl.	per jr
grondprijs	excl.	euro/m²
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd opstellen aanbestedingsstukken	4	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	12	mnd
looptijd uitvoeringsfase	18	mnd
totale looptijd project	40	mnd
oplevering	sep-27	

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		595.402
300	Renten		excl.
400	Bijkomende kosten		74.865
500	Interieur		144.000
Totaal	**Kosten gemeente**		**814.266**
Kosten ontwerp en realisatie			
1100	Bouwkosten		6.267.386
1200	Infra		208.211
1300	Honoraria		655.248
1400	Bijkomende kosten		156.685
1500	Prijsstijgingen		0
1600	Marktwerking		0
Totaal	**Kosten ontwerp en realisatie**		**7.287.530**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	810.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**8.911.796**
BTW			**1.871.477**
Totaal	**Stichtingskosten (incl. niet verrekenbare BTW)**		**10.783.274**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**						
110	grondkosten	3.000	m2		pm	euro/m2	pm
120	huidige boekwaarde						excl.
130	notaris						excl.
140	grondonderzoekskosten						excl.
100	**Totaal Grondkosten**						**0**
200	**Projectbegeleiding**						
210	haalbaarheidsstudies						0
220	projectmanagement			3,00%	bouwkosten		188.022
230	directievoering en toezicht			2,50%	bouwkosten		156.685
240	overige adviseurs / bestemmingsplan /			1,00%	bouwkosten		62.674
250	interne kosten gemeente			3,00%	bouwkosten		188.022
	Totaal Projectbegeleiding						**595.402**
300	**Renten**						
310	rente grond						excl.
320	rente voorbereiding						excl.
330	rente uitvoering						excl.
	Totaal Renten						**excl.**
400	**Bijkomende kosten**						
410	promotiekosten (artist impressions etc)						10.000
420	aansluitkosten						64.865
430	verzekeringen (car)						in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie						pm
	Totaal Bijkomende kosten						**74.865**
500	**Interieur**						
510	inrichting los						144.000
	Totaal Interieur						**144.000**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

1000 Kosten ontwerp en realisatie

1100	**Bouwkosten**				
1110	Sloopkosten		0	**= bouwrijpe grond**	
1120	Onderbouw		852.349	526	
1130	Bovenbouw		683.013	421	
1140	Afbouw		415.438	256	
1150	Afwerkingen		831.901	513	
1160	Werktuigkundige installaties		567.566	350	
	Waterzuiveringsinstallaties		562.500	347	
1170	Electrotechnische installaties		561.621	346	
1180	Vaste inrichting		695.400	429	
	Subtotaal		**5.169.788**		
	Toeslag Architectuur	0,00%	0		
	Totaal		**5.169.788**		
	Algemene Bouwplaatskosten	10,00%	516.979		
			5.686.767		
	Algemene Kosten	7,00%	398.074		
			6.084.841		
	Winst en Risico	3,00%	182.545		
	Totaal Bouwkosten		**6.267.386**	3865	
1200	**Kosten infra**				
1210	Terrreininrichting		**208.211**		
1300	**Honoraria**				
1310	architekt	5,00% van bouwkosten	258.489		
1320	constructeur	5,00% van constructiedeel	77.547		
1330	adviseur installaties	5,00% van de installatiesom	84.584		
1340	adviseur bouwfysica	1,00% van de bouwkosten	51.698		
1350	overige adviseurs		100.000		
1360	planontwikkeling	1,00% van bouwkosten	51.698		
1370	advieskosten terreininrichting	15,00%	31.232		
1380	coördinatiekosten	excl. vanwege volledige opslagen			
	Totaal Honoraria		**655.248**		
1400	**Bijkomende kosten**				
1410	leges en welstand	2,50%	156.685		
	Totaal Bijkomende kosten		**156.685**		
1500	**Prijsstijgingen**				
1510	prijsstijgingen t/m aanbesteding	excl. 10 maanden	0		
1520	prijsstijgingen tot start bouw	excl. 12 maanden	0		
1530	afkoop prijsrisico tijdens de bouw	excl. 9 maanden	0		
1540	prijsstijgingen honoraria	excl. 10 maanden	0		
1550	prijsstijgingen kosten gemeente	excl. 10 maanden	0		
	Totaal Prijsstijgingen		**0**		
1600	**Marktwerking**				
1610	Marktwerking	0,00% van 1100 t/m 1400	0		
	Totaal Marktwerking		**0**		

INVESTERINGSKOSTENRAMING ZWEMBAD
6- BAANS 25 METER

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Zwembad
plaats:	Zoetermeer
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving			benodigde m²	aantal ruimten	totaal m² nvo	
Entrée/Centrale Hal						
tochtportaal			10	1	10	
centrale hal, incl kassa / receptie / back office			50	1	50	
toiletten droog gedeelte			3	2	6	
toilet minder validen, droog en nat gedeelte			5	1	5	
werkkast			5	1	5	
Subtotaal Entrée/Centrale Hal						**76**
Bassins binnenbad						
	lengte	breedte				
wedstrijdbad 2.00m diep	25,0	16,0	400	1	400	
perron lange zijde	25,0	3,0	75	1	75	
perron lange zijde overkant	25,0	3,0	75	1	75	
perron korte zijde start	22,0	4,0	88	1	88	
perron korte zijde overkant	22,0	3,0	66	1	66	
EHBO			10	1	10	
bergingen						
- doelen / sporttechnisch			25	1	25	
- overig			25	1	25	
toilet aan badrand			2	1	2	**766**
Kleedruimten						
kleedkamers groepsruimte			20	2	40	
doucheruimte			12	1	12	
toiletten kleedzone			3	2	6	
wisselcabines			1,7	16	27	
gezinscabines			4,0	2	8	
mindervaliden kleedkamer / toilet			12	1	12	
berging rolstoelen			6	1	6	
make up ruimte / buggy stalling			10	1	10	
afsluitbare garderobekasten			0,12	100	12	
werkkast			5	1	5	
Subtotaal Kleedruimten						**138**
Personeelsruimten						
kantoor met 1 werkplek en overlegruimte			15	1	15	
wasruimte			6	1	6	
personeelsruimte (incl. pantry)			15	1	15	
kleedruimte personeel, inclusief douche/toilet			10	2	20	
berging /printer / serverruimte			5	1	5	
Subtotaal Personeelsruimten						**61**
Horeca						
horeca			100	1	100	
keuken			15	1	15	
bergruimte en containerruimte			15	2	30	
Subtotaal Horeca						**145**
Overige ruimten						
berging algemeen / server			10	1	10	
technische ruimten			388	1	388	
						398
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)					**1.584**	
Oppervlakte verkeersruimte			15,0%	van NVO	238	
Ontwerpverlies			2,0%	van NVO	32	
Oppervlakte constructie			7,0%	van NVO	111	
Bruto vloeroppervlakte (BVO)					**1.964**	

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			3.000	m²
bruto vloeroppervlakte zwembad			1.962	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			excl	m²
bebouwd vloeroppervlakte			1.489	m²
aantal toeschouwers			0	st
parkeerplaatsen zwembad	9,8	pp/100 m2 water	39	st
fietsparkeerplaatsen	22	fpp/100 m2 water	88	st
oppervlakte verhard			1.494	m²
bebouwd vloeroppervlakte			1.489	m²
oppervlakte onverhard			17	m²

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	excl.	per jr
bouwkostenstijging	excl.	per jr
grondprijs	excl.	euro/m²
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd opstellen aanbestedingsstukken	4	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	12	mnd
looptijd uitvoeringsfase	18	mnd
totale looptijd project	40	mnd
oplevering	sep-27	

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		736.586
300	Renten		excl.
400	Bijkomende kosten		88.465
500	Interieur		144.000
Totaal	**Kosten gemeente**		**969.050**
Kosten ontwerp en realisatie			
1100	Bouwkosten		7.753.534
1200	Infra		253.212
1300	Honoraria		793.443
1400	Bijkomende kosten		193.838
1500	Prijsstijgingen		0
1600	Marktwerking		0
Totaal	**Kosten ontwerp en realisatie**		**8.994.027**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	996.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**10.959.078**
BTW			**2.301.406**
Totaal	**Stichtingskosten (incl. niet verrekenbare BTW)**		**13.260.484**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**						
110	grondkosten	3.000	m2		pm	euro/m2	pm
120	huidige boekwaarde						excl.
130	notaris						excl.
140	grondonderzoekskosten						excl.
100	**Totaal Grondkosten**						**0**
200	**Projectbegeleiding**						
210	haalbaarheidsstudies						0
220	projectmanagement			3,00%	bouwkosten		232.606
230	directievoering en toezicht			2,50%	bouwkosten		193.838
240	overige adviseurs / bestemmingsplan /			1,00%	bouwkosten		77.535
250	interne kosten gemeente			3,00%	bouwkosten		232.606
	Totaal Projectbegeleiding						**736.586**
300	**Renten**						
310	rente grond						excl.
320	rente voorbereiding						excl.
330	rente uitvoering						excl.
	Totaal Renten						**excl.**
400	**Bijkomende kosten**						
410	promotiekosten (artist impressions etc)						10.000
420	aansluitkosten						78.465
430	verzekeringen (car)						in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie						pm
	Totaal Bijkomende kosten						**88.465**
500	**Interieur**						
510	inrichting los						144.000
	Totaal Interieur						**144.000**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Zwembad
plaats:	Lelystad
projectfase:	Initiatieffase
versie:	Concept
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	Peter Post

1000 Kosten ontwerp en realisatie

1100	**Bouwkosten**				
1110	Sloopkosten		0	**= bouwrijpe grond**	
1120	Onderbouw		1.029.221	525	
1130	Bovenbouw		796.203	406	
1140	Afbouw		478.133	244	
1150	Afwerkingen		977.129	498	
1160	Werktuigkundige installaties		686.565	350	
	Waterzuiveringsinstallaties		900.000	459	
1170	Electrotechnische installaties		650.020	331	
1180	Vaste inrichting		878.400	448	
	Subtotaal		**6.395.670**		
	Toeslag Architectuur	0,00%	0		
	Totaal		**6.395.670**		
	Algemene Bouwplaatskosten	10,00%	639.567		
			7.035.237		
	Algemene Kosten	7,00%	492.467		
			7.527.703		
	Winst en Risico	3,00%	225.831		
	Totaal Bouwkosten		**7.753.534**	3953	
1200	**Kosten infra**				
1210	Terrreininrichting		**253.212**		
1300	**Honoraria**				
1310	architekt	5,00% van bouwkosten	319.783		
1320	constructeur	5,00% van constructiedeel	95.935		
1330	adviseur installaties	5,00% van de installatiesom	111.829		
1340	adviseur bouwfysica	1,00% van de bouwkosten	63.957		
1350	overige adviseurs		100.000		
1360	planontwikkeling	1,00% van bouwkosten	63.957		
1370	advieskosten terreininrichting	15,00%	37.982		
1380	coördinatiekosten	excl. vanwege volledige opslagen			
	Totaal Honoraria		**793.443**		
1400	**Bijkomende kosten**				
1410	leges en welstand	2,50%	193.838		
	Totaal Bijkomende kosten		**193.838**		
1500	**Prijsstijgingen**				
1510	prijsstijgingen t/m aanbesteding	excl. 10 maanden	0		
1520	prijsstijgingen tot start bouw	excl. 12 maanden	0		
1530	afkoop prijsrisico tijdens de bouw	excl. 9 maanden	0		
1540	prijsstijgingen honoraria	excl. 10 maanden	0		
1550	prijsstijgingen kosten gemeente	excl. 10 maanden	0		
	Totaal Prijsstijgingen		**0**		
1600	**Marktwerking**				
1610	Marktwerking	0,00% van 1100 t/m 1400	0		
	Totaal Marktwerking		**0**		

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Gymzaal 15,3x22,3 zonder horeca en tribune

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo		
Entrée/Centrale Hal								
tochtportaal				12	0	0		
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				15	1	15		
toiletten droog gedeelte				3	0	0		
toilet minder validen, droog gedeelte				6	1	6		
werkkast				6	1	6		
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**27**	
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**					
wedstrijdruimte	22,3	15,4	5,5	343	1	343	zaaldelen	1
toeschouwersruimte				0	0	0		
wedstrijdleiding				15	0	0		
ehbo ruimte				8	0	0		
berging onderwijs / verenigingen				55	1	55		
Subtotaal Wedstrijdruimte							**398**	
Kleedruimten								
kleedkamers				25	2	50		
wasruimten				15	2	30		
scheidsrechtersruimte / docentenruimte				12	1	12		
Subtotaal Kleedruimten							**92**	
Personeelsruimten								
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				12	0	0		
vergaderruimte / docentenruimte				20	0	0		
Subtotaal Personeelsruimten							**0**	
Horeca								
bar/zaal				200	0	0		
keuken				25	0	0		
bergruimte en containerruimte				10	0	0		
Subtotaal Horeca							**0**	
Overige ruimten								
berging algemeen				10	0	0		
fietsenstalling				165	0	0		
technische ruimten				16	1	16		
							16	
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**533**	
Oppervlakte verkeersruimte							40	7,5% van NVO
Ontwerpverlies							11	2,0% van NVO
Oppervlakte constructie							35	6,5% van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**618**	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			pm	m2	
bruto vloeroppervlakte sportcentrum			618	m²	
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			pm	m²	
bebouwd vloeroppervlakte			618	m²	
aantal toeschouwers			0	st	
parkeerplaatsen auto	2,05	pp/100 m2 sporthal	13	st	1,2/2,05/2,9
parkeerplaatsen fiets	2,5	pp/100 m2 sporthal	15	st	
oppervlakte verhard			663	m2	
bebouwd vloeroppervlakte			618	m2	
oppervlakte onverhard			256	m2	

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	7	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	12	mnd
looptijd uitvoeringsfase	12	mnd
totale looptijd project	37	mnd
oplevering	jun-27	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		154.050
300	Renten		17.886
400	Bijkomende kosten		25.455
500	Interieur		109.175
Totaal	**Kosten gemeente**		**306.566**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		1.621.581
1200	Honoraria		166.212
1300	Infra		144.732
1400	Bijkomende kosten		40.540
1500	Prijsstijgingen		215.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**2.188.065**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	249.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**2.743.631**
BTW			**576.163**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**3.319.793**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal**	**Grondkosten**			**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente	3,00%			48.647
220	projectmanagement	3,00%			48.647
230	bouwkostenmanagement	0,50%			8.108
240	directievoering en toezicht	3,00%			48.647
	Totaal	**Projectbegeleiding**			**154.050**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	12	maanden	4.638
330	rente uitvoering	1,50%	6	maanden	13.247
	Totaal	**Renten**			**17.886**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				5.000
420	aansluitkosten				15.455
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie / festiviteiten				5.000
	Totaal	**Bijkomende kosten**			**25.455**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport (vast verplaatsbaar en los)				90.000
520	overige losse inrichting				9.250
530	advieskosten inrichting	10,00%	over 610		9.925
	Totaal	**Interieur**			**109.175**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**					
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken			0		
1120	Onderbouw			199.737		
1130	Bovenbouw			225.900		
1140	Afbouw			132.191		
1150	Afwerkingen			402.707		
1160	Werktuigkundige installaties			200.919		
1170	Electrotechnische installaties			133.187		
1180	Vaste inrichting			19.068		
	Subtotaal			**1.313.710**	2125	euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten		12,00%	157.645		
				1.471.355		
	Algemene Kosten		7,00%	102.995		
				1.574.350		
	Winst en Risico		3,00%	47.231		
				1.621.581		
	Marktwerking		0,00%	0		
	Reservering extra duurzaamheid			excl.		
	Totaal Bouwkosten			**1.621.581**	2623	euro/m2
1200	**Honoraria marktpartij**					
1210	architekt	5,50%	van bouwkosten	89.187		
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten	20.270		
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten	24.324		
1240	adviseur bouwfysica	1,00%	van bouwkosten	16.216		
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten	16.216		
	Totaal Honoraria marktpartij			**166.212**		
1300	**Kosten infra**					
1310	Terrreininrichting			**144.732**		
1400	**Bijkomende kosten**					
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten	40.540		
	Totaal Bijkomende kosten			**40.540**		
1500	**Prijsstijgingen**					
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%	25 maanden	32.000		
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%	31 maanden	183.000		
	Totaal Prijsstijgingen			**215.000**		

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Sportzaal 2 x 15,3x22,3 zonder horeca en tribune

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo		
Entrée/Centrale Hal								
tochtportaal				12	0	0		
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				30	1	30		
toiletten droog gedeelte				3	2	6		
toilet minder validen, droog gedeelte				6	1	6		
werkkast				10	1	10		
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**52**	
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**					
wedstrijdruimte	31,3	22,3	7	698	1	698	zaaldelen	2
toeschouwersruimte				0	0	0		
wedstrijdleiding				15	0	0		
ehbo ruimte				8	1	8		
berging onderwijs / verenigingen				110	1	110		
Subtotaal Wedstrijdruimte							**816**	
Kleedruimten								
kleedkamers				25	4	100		
wasruimten				15	4	60		
scheidsrechtersruimte / docentenruimte				7	2	14		
Subtotaal Kleedruimten							**174**	
Personeelsruimten								
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				12	1	12		
vergaderruimte / docentenruimte				20	0	0		
Subtotaal Personeelsruimten							**12**	
Horeca								
bar/zaal				200	0	0		
keuken				25	0	0		
bergruimte en containerruimte				10	0	0		
Subtotaal Horeca							**0**	
Overige ruimten								
berging algemeen				10	1	10		
fietsenstalling				165	0	0		
technische ruimten				32	1	32		
							42	
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**1.096**	
Oppervlakte verkeersruimte							88	8,0% van NVO
Ontwerpverlies							33	3,0% van NVO
Oppervlakte constructie							77	7,0% van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**1.293**	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			pm	m2	
bruto vloeroppervlakte sportcentrum			1.293	m²	
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			pm	m²	
bebouwd vloeroppervlakte			1.293	m²	
aantal toeschouwers			0	st	
parkeerplaatsen auto	2,05	pp/100 m2 sporthal	27	st	1,2/2,05/2,9
parkeerplaatsen fiets	2,5	pp/100 m2 sporthal	32	st	
oppervlakte verhard			1.060	m2	
bebouwd vloeroppervlakte			1.293	m2	
oppervlakte onverhard			471	m2	

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	7	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	12	mnd
looptijd uitvoeringsfase	12	mnd
totale looptijd project	37	mnd
oplevering	jun-27	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		260.694
300	Renten		34.537
400	Bijkomende kosten		52.329
500	Interieur		215.050
Totaal	**Kosten gemeente**		**562.610**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		3.258.677
1200	Honoraria		317.721
1300	Infra		231.346
1400	Bijkomende kosten		81.467
1500	Prijsstijgingen		420.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**4.309.211**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	487.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**5.358.821**
BTW			**1.125.352**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**6.484.173**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal**	**Grondkosten**			**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente	2,50%			81.467
220	projectmanagement	2,50%			81.467
230	bouwkostenmanagement	0,50%			16.293
240	directievoering en toezicht	2,50%			81.467
	Totaal	**Projectbegeleiding**			**260.694**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	12	maanden	8.361
330	rente uitvoering	1,50%	6	maanden	26.175
	Totaal	**Renten**			**34.537**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				10.000
420	aansluitkosten				32.329
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie / festiviteiten				10.000
	Totaal	**Bijkomende kosten**			**52.329**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport (vast verplaatsbaar en los)				180.000
520	overige losse inrichting				15.500
530	advieskosten inrichting	10,00%	over 610		19.550
	Totaal	**Interieur**			**215.050**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**				
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken		0		
1120	Onderbouw		412.350		
1130	Bovenbouw		450.198		
1140	Afbouw		247.500		
1150	Afwerkingen		784.163		
1160	Werktuigkundige installaties		420.281		
1170	Electrotechnische installaties		276.305		
1180	Vaste inrichting		97.192		
	Subtotaal		**2.687.989**	2079	euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten	10,00%	268.799		
			2.956.788		
	Algemene Kosten	7,00%	206.975		
			3.163.764		
	Winst en Risico	3,00%	94.913		
			3.258.677		
	Marktwerking	0,00%	0		
	Reservering extra duurzaamheid		excl.		
	Totaal Bouwkosten		**3.258.677**	2520	euro/m2

1200	**Honoraria marktpartij**			
1210	architekt	5,00%	van bouwkosten	162.934
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten	40.733
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten	48.880
1240	adviseur bouwfysica	1,00%	van bouwkosten	32.587
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten	32.587
	Totaal Honoraria marktpartij			**317.721**

1300	**Kosten infra**		
1310	Terrreininrichting		**231.346**

1400	**Bijkomende kosten**			
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten	81.467
	Totaal Bijkomende kosten			**81.467**

1500	**Prijsstijgingen**			
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%	25 maanden	59.000
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%	31 maanden	361.000
	Totaal Prijsstijgingen			**420.000**

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Kleed club accommodatie

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Lelystad
projectfase:	definitiefase
versie:	concept
datum:	27-mei-24
opgesteld door:	P. Post

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Lelystad
projectfase:	definitiefase
versie:	concept
datum:	27-mei-24
opgesteld door:	P. Post

synarchis ADVIESGROEP

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving	benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo	
Entrée/Centrale Hal				
centrale hal	20	1	20	
wedstrijdsecretariaat	20	1	20	
fitnessruimte voor hersteltrainingen	40	1	40	
toiletten horeca	12	2	24	
toilet minder validen	5	1	5	
werkkasten	5	2	10	
Subtotaal Entrée/Centrale Hal				**119**
Bergingen				
opslag materialen	100	1	100	
magazijn keuken	25	1	25	
magazijn kleding	25	1	25	
behandelruimte	25	1	25	
garage	50	1	50	
werkplaats	25	1	25	
Subtotaal Bergingen				**250**
Kleedruimten				
kleedkamers A	24	6	144	
kleedkamers B	15	6	90	
doucheruimten	10	12	120	
toiletgroep sporters	12	2	24	
scheidsrechtersruimte	12	4	48	
ruimte beheerder	24	1	24	
EHBO ruimte	24	1	24	
Subtotaal Kleedruimten				**474**
Gedeelde algemene ruimtes				
multifunctionele vergaderruimte	25	2	50	
bestuurskamer	40	1	6	
Subtotaal Gedeelde algemene ruimtes				**56**
Horeca				
Kantine	450	1	450	
Keuken	50	1	50	
Subtotaal Horeca				**500**
Overige ruimten				
Overdekte tribune en terras bij kantine	150	1	150	
containerruimte	10	1	10	
technische ruimten	25	1	30	
				190
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)				**1.589**
Oppervlakte verkeersruimte			270	17,0% van NVO
Ontwerpverlies			32	2,0% van NVO
Oppervlakte constructie			79	5,0% van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)				**1.970**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Lelystad
projectfase:	definitiefase
versie:	concept
datum:	27-mei-24
opgesteld door:	P. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel				m2
bruto vloeroppervlakte clubgebouw			1.970	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			2.250	m²
bebouwd vloeroppervlakte			985	m²
aantal toeschouwers				st
parkeerplaatsen velden	10	pp/hectare sportveld		st
of				
parkeerplaatsen kantine (horeca/bar)	1	pp/4 bezoekers	90	st
parkeerplaatsen totaal			90	st
oppervlakte verhard			3.000	m2
bebouwd vloeroppervlakte			985	m2
oppervlakte onverhard			3.000	m2

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	pm	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd opstellen aanbestedingsstukken	2	mnd
looptijd aanbesteding	5	mnd
looptijd ontwerpfase	10	mnd
looptijd uitvoeringsfase	10	mnd
totale looptijd project	27	mnd
oplevering	aug-26	

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Lelystad
projectfase:	definitiefase
versie:	concept
datum:	27-mei-24
opgesteld door:	P. Post

Stichtingskosten

				excl. BTW	
Kosten opdrachtgever					
200	Projectbegeleiding			336.131	
500	Interieur			0	
Totaal	**Kosten opdrachtgever**			**416.688**	
Kosten marktpartij					
1100	Bouwkosten			3.538.224	1.796
1200	Honoraria			284.562	
1300	Infra			774.000	
1400	Bijkomende kosten			70.764	
1500	Prijsstijgingen			230.000	
1600	Marktwerking			0	
Totaal	**Kosten marktpartij**			**4.897.550**	**2.486**
ONVOORZIEN					
2000	onvoorzien	10,00%	van 100 t/m 1900	531.000	
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**		**5.845.238**	
BTW				**1.227.500**	
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**			**7.072.738**	

Kosten opdrachtgever

100	**Grondkosten**			
110	boekwaarde grond			0
120	notaris			0
130	grondonderzoekskosten			0
100	**Totaal Grondkosten**			**0**
200	**Projectbegeleiding**			
210	interne kosten gemeente	3,00%		106.147
220	projectmanagement	3,00%		106.147
230	bouwkostenmanagement	0,50%		17.691
240	directievoering en toezicht	3,00%		106.147
	Totaal Projectbegeleiding			**336.131**
300	**Renten**			
310	rente grond			excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	10 maanden	9.198
330	rente uitvoering	1,50%	5 maanden	26.951
	Totaal Renten			**36.150**
400	**Bijkomende kosten**			
410	promotiekosten (artist impressions etc)			2.500
420	aansluitkosten			39.407
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)			in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie / festiviteiten			2.500
	Totaal Bijkomende kosten			**44.407**
500	**Interieur**			
510	inrichting voor rekening vereniging			0
520	advieskosten inrichting	8,00%	over 610	0
	Totaal Interieur			**0**

opdrachtgever:	Gemeente Lelystad
type:	Sporthal
plaats:	Lelystad
projectfase:	definitiefase
versie:	concept
datum:	27-mei-24
opgesteld door:	P. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**					
1110	Sloopkosten bestaande gebouw			0	voor gemeente	
1120	Onderbouw			290.702		
1130	Bovenbouw			671.616		
1140	Afbouw			537.741		
1150	Afwerkingen			580.554		
1160	Werktuigkundige installaties			394.072		
1170	Electrotechnische installaties			286.295		
	Kosten verplaatsen nutsaansluitingen			20.000		
1180	Vaste inrichting			137.600		
	Totaal			**2.918.580**		
	Algemene Bouwplaatskosten	10,00%		291.858		
				3.210.438		
	Algemene Kosten	7,00%		224.731		
				3.435.169		
	Winst en Risico	3,00%		103.055		
	Totaal Bouwkosten			**3.538.224**	1796	euro/m2
1200	**Honoraria marktpartij**					
1210	architekt	5,00%	van bouwkosten	145.929		
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten	36.482		
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten	43.779		
1240	adviseur bouwfysica	1,00%	van bouwkosten	29.186		
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten	29.186		
	Totaal Honoraria marktpartij			**284.562**		
1300	**Kosten infra**					
1310	Terrreininrichting			**774.000**		
1400	**Bijkomende kosten**					
1310	leges en welstand	2,50%		70.764		
	Totaal Bijkomende kosten			**70.764**		
1500	**Prijsstijgingen**					
1410	prijsstijgingen t/m aanbesteding	4,00%	7 maanden	83.000		
1420	prijsstijgingen tot start bouw	4,00%	10 maanden	118.000		
1430	afkoop prijsrisico tijdens de bouw	4,00%	5 maanden	29.000		
	Totaal Prijsstijgingen			**230.000**		

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Gymzaal 15,3x22,3 zonder horeca en tribune met 50 m2 extra berging

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo		
Entrée/Centrale Hal								
tochtportaal				12	0	0		
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				15	1	15		
toiletten droog gedeelte				3	0	0		
toilet minder validen, droog gedeelte				6	1	6		
werkkast				6	1	6		
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**27**	
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**					
wedstrijdruimte	22,3	15,4	5,5	343	1	343	zaaldelen	1
toeschouwersruimte				0	0	0		
wedstrijdleiding				15	0	0		
ehbo ruimte				8	0	0		
berging onderwijs / verenigingen				105	1	105		
Subtotaal Wedstrijdruimte							**448**	
Kleedruimten								
kleedkamers				25	2	50		
wasruimten				15	2	30		
scheidsrechtersruimte / docentenruimte				12	1	12		
Subtotaal Kleedruimten							**92**	
Personeelsruimten								
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				12	0	0		
vergaderruimte / docentenruimte				20	0	0		
Subtotaal Personeelsruimten							**0**	
Horeca								
bar/zaal				200	0	0		
keuken				25	0	0		
bergruimte en containerruimte				10	0	0		
Subtotaal Horeca							**0**	
Overige ruimten								
berging algemeen				10	0	0		
fietsenstalling				165	0	0		
technische ruimten				16	1	16		
							16	
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**583**	
Oppervlakte verkeersruimte							40	
Ontwerpverlies							12	2,0% van NVO
Oppervlakte constructie							38	6,5% van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**673**	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			pm	m2	
bruto vloeroppervlakte sportcentrum			673	m²	
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			pm	m²	
bebouwd vloeroppervlakte			673	m²	
aantal toeschouwers			0	st	
parkeerplaatsen auto	2,05	pp/100 m2 sporthal	14	st	1,2/2,05/2,9
parkeerplaatsen fiets	2,5	pp/100 m2 sporthal	17	st	
oppervlakte verhard			695	m2	
bebouwd vloeroppervlakte			673	m2	
oppervlakte onverhard			274	m2	

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	7	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	12	mnd
looptijd uitvoeringsfase	12	mnd
totale looptijd project	37	mnd
oplevering	jun-27	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		161.982
300	Renten		18.804
400	Bijkomende kosten		26.825
500	Interieur		109.175
Totaal	**Kosten gemeente**		**316.786**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		1.705.071
1200	Honoraria		174.770
1300	Infra		151.764
1400	Bijkomende kosten		42.627
1500	Prijsstijgingen		226.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**2.300.232**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	262.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**2.879.018**
BTW			**604.594**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**3.483.612**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal**	**Grondkosten**			**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente	3,00%			51.152
220	projectmanagement	3,00%			51.152
230	bouwkostenmanagement	0,50%			8.525
240	directievoering en toezicht	3,00%			51.152
	Totaal	**Projectbegeleiding**			**161.982**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	12	maanden	4.878
330	rente uitvoering	1,50%	6	maanden	13.926
	Totaal	**Renten**			**18.804**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				5.000
420	aansluitkosten				16.825
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie / festiviteiten				5.000
	Totaal	**Bijkomende kosten**			**26.825**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport (vast verplaatsbaar en los)				90.000
520	overige losse inrichting				9.250
530	advieskosten inrichting	10,00%	over 610		9.925
	Totaal	**Interieur**			**109.175**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**				
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken			0	
1120	Onderbouw			216.998	
1130	Bovenbouw			239.093	
1140	Afbouw			135.685	
1150	Afwerkingen			425.619	
1160	Werktuigkundige installaties			205.268	
1170	Electrotechnische installaties			139.412	
1180	Vaste inrichting			19.274	
	Subtotaal			**1.381.349**	2052 euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten		12,00%	165.762	
				1.547.111	
	Algemene Kosten		7,00%	108.298	
				1.655.409	
	Winst en Risico		3,00%	49.662	
				1.705.071	
	Marktwerking		0,00%	0	
	Reservering extra duurzaamheid			excl.	
	Totaal Bouwkosten			**1.705.071**	2533 euro/m2
1200	**Honoraria marktpartij**				
1210	architekt	5,50%	van bouwkosten	93.779	
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten	21.313	
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten	25.576	
1240	adviseur bouwfysica	1,00%	van bouwkosten	17.051	
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten	17.051	
	Totaal Honoraria marktpartij			**174.770**	
1300	**Kosten infra**				
1310	Terrreininrichting			**151.764**	
1400	**Bijkomende kosten**				
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten	42.627	
	Totaal Bijkomende kosten			**42.627**	
1500	**Prijsstijgingen**				
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%	25 maanden	34.000	
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%	31 maanden	192.000	
	Totaal Prijsstijgingen			**226.000**	

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Gymzaal 15,3x22,3 zonder tribune met 100 m2 extra berging en clubruimte

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo		
Entrée/Centrale Hal								
tochtportaal				12	0	0		
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				15	1	15		
toiletten droog gedeelte				3	0	0		
toilet minder validen, droog gedeelte				6	1	6		
werkkast				6	1	6		
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**27**	
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**					
wedstrijdruimte	22,3	15,4	5,5	343	1	343	zaaldelen	1
toeschouwersruimte				0	0	0		
wedstrijdleiding				15	0	0		
ehbo ruimte				8	0	0		
berging onderwijs / verenigingen				155	1	155		
Subtotaal Wedstrijdruimte							**498**	
Kleedruimten								
kleedkamers				25	2	50		
wasruimten				15	2	30		
scheidsrechtersruimte / docentenruimte				12	1	12		
Subtotaal Kleedruimten							**92**	
Personeelsruimten								
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				12	0	0		
vergaderruimte / docentenruimte				20	0	0		
Subtotaal Personeelsruimten							**0**	
Horeca								
bar/zaal				80	1	80		
keuken				20	1	20		
bergruimte en containerruimte				10	0	0		
Subtotaal Horeca							**100**	
Overige ruimten								
berging algemeen				10	0	0		
fietsenstalling				165	0	0		
technische ruimten				22	1	22		
							22	
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**739**	
Oppervlakte verkeersruimte							55	7,5% van NVO
Ontwerpverlies							15	2,0% van NVO
Oppervlakte constructie							48	6,5% van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**857**	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			pm	m2	
bruto vloeroppervlakte sportcentrum			857	m²	
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			pm	m²	
bebouwd vloeroppervlakte			857	m²	
aantal toeschouwers			0	st	
parkeerplaatsen auto	2,05	pp/100 m2 sporthal	18	st	1,2/2,05/2,9
parkeerplaatsen fiets	2,5	pp/100 m2 sporthal	21	st	
oppervlakte verhard			804	m2	
bebouwd vloeroppervlakte			857	m2	
oppervlakte onverhard			332	m2	

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	7	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	12	mnd
looptijd uitvoeringsfase	12	mnd
totale looptijd project	37	mnd
oplevering	jun-27	

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		200.783
300	Renten		23.186
400	Bijkomende kosten		31.429
500	Interieur		109.175
Totaal	**Kosten gemeente**		**364.573**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		2.113.501
1200	Honoraria		216.634
1300	Infra		175.397
1400	Bijkomende kosten		52.838
1500	Prijsstijgingen		279.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**2.837.369**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	320.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**3.521.942**
BTW			**739.608**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**4.261.550**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal**	**Grondkosten**			**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente	3,00%			63.405
220	projectmanagement	3,00%			63.405
230	bouwkostenmanagement	0,50%			10.568
240	directievoering en toezicht	3,00%			63.405
	Totaal	**Projectbegeleiding**			**200.783**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	12	maanden	6.019
330	rente uitvoering	1,50%	6	maanden	17.167
	Totaal	**Renten**			**23.186**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				5.000
420	aansluitkosten				21.429
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie / festiviteiten				5.000
	Totaal	**Bijkomende kosten**			**31.429**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport (vast verplaatsbaar en los)				90.000
520	overige losse inrichting				9.250
530	advieskosten inrichting	10,00%	over 610		9.925
	Totaal	**Interieur**			**109.175**

opdrachtgever:	Synarchis
projectnaam:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	16-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**				
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken			0	
1120	Onderbouw			275.010	
1130	Bovenbouw			288.779	
1140	Afbouw			167.241	
1150	Afwerkingen			514.084	
1160	Werktuigkundige installaties			261.438	
1170	Electrotechnische installaties			170.719	
1180	Vaste inrichting			34.964	
	Subtotaal			**1.712.235**	1998 euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten		12,00%	205.468	
				1.917.704	
	Algemene Kosten		7,00%	134.239	
				2.051.943	
	Winst en Risico		3,00%	61.558	
				2.113.501	
	Marktwerking		0,00%	0	
	Reservering extra duurzaamheid			excl.	
	Totaal Bouwkosten			**2.113.501**	2466 euro/m2
1200	**Honoraria marktpartij**				
1210	architekt	5,50%	van bouwkosten	116.243	
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten	26.419	
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten	31.703	
1240	adviseur bouwfysica	1,00%	van bouwkosten	21.135	
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten	21.135	
	Totaal Honoraria marktpartij			**216.634**	
1300	**Kosten infra**				
1310	Terrreininrichting			**175.397**	
1400	**Bijkomende kosten**				
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten	52.838	
	Totaal Bijkomende kosten			**52.838**	
1500	**Prijsstijgingen**				
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%	25 maanden	42.000	
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%	31 maanden	237.000	
	Totaal Prijsstijgingen			**279.000**	

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Clubgebouw jeu-de-boule met overkapping banen

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	24-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	24-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo		
Entrée/Centrale Hal								
tochtportaal				12	0	0		
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				15	0	0		
toiletten droog gedeelte				3	2	6		
toilet minder validen, droog gedeelte				6	1	6		
werkkast				5	1	5		
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**17**	
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**					
wedstrijdruimte	22,3	15,4	5,5	343	0	0	zaaldelen	1
toeschouwersruimte				0	0	0		
wedstrijdleiding				15	0	0		
ehbo ruimte				8	0	0		
berging onderwijs / verenigingen				55	0	0		
Subtotaal Wedstrijdruimte							**0**	
Kleedruimten								
kleedkamers				25	0	0		
wasruimten				15	0	0		
scheidsrechtersruimte / docentenruimte				12	0	0		
Subtotaal Kleedruimten							**0**	
Personeelsruimten								
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				12	0	0		
vergaderruimte / docentenruimte				20	0	0		
Subtotaal Personeelsruimten							**0**	
Horeca								
bar/zaal				100	1	100		
keuken				10	1	10		
bergruimte en containerruimte				10	1	10		
Subtotaal Horeca							**120**	
Overige ruimten								
berging algemeen				10	0	0		
fietsenstalling				165	0	0		
technische ruimten				10	1	10		
							10	
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**147**	
Oppervlakte verkeersruimte							11	7,5% van NVO
Ontwerpverlies							3	2,0% van NVO
Oppervlakte constructie							10	6,5% van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**171**	

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	24-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel	pm	m2
bruto vloeroppervlakte sportcentrum	171	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening	pm	m²
bebouwd vloeroppervlakte	171	m²
aantal toeschouwers	0	st
parkeerplaatsen auto	pm	st
parkeerplaatsen fiets	pm	st
oppervlakte verhard	300	m2
bebouwd vloeroppervlakte	171	m2
oppervlakte onverhard	94	m2

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	4	mnd
looptijd aanbesteding	3	mnd
looptijd ontwerpfase	10	mnd
looptijd uitvoeringsfase	9	mnd
totale looptijd project	26	mnd
oplevering	jul-26	

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	24-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Stichtingskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		116.061
300	Renten		9.583
400	Bijkomende kosten		8.263
500	Interieur		165.000
Totaal	**Kosten gemeente**		**298.906**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		1.221.692
1200	Honoraria		113.006
1300	Infra		50.000
1400	Bijkomende kosten		30.542
1500	Prijsstijgingen		106.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**1.521.241**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	182.000
Totaal	**Stichtingskosten**	**excl. BTW**	**2.002.147**
BTW			**420.451**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**2.422.598**

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	24-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal**	**Grondkosten**			**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente		3,00%		36.651
220	projectmanagement		3,00%		36.651
230	bouwkostenmanagement		0,50%		6.108
240	directievoering en toezicht		3,00%		36.651
	Totaal	**Projectbegeleiding**			**116.061**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding		1,50%	9 maanden	2.429
330	rente uitvoering		1,50%	4,5 maanden	7.153
	Totaal	**Renten**			**9.583**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				2.000
420	aansluitkosten				4.263
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	opstartkosten exploitatie / festiviteiten				2.000
	Totaal	**Bijkomende kosten**			**8.263**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport jeu de boule				100.000
520	vaste en losse inrichting				50.000
530	advieskosten inrichting		10,00%	over 610	15.000
	Totaal	**Interieur**			**165.000**

opdrachtgever:	Synarchis
type:	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	24-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**				
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken		0		
1120	Onderbouw		220.996		
1130	Bovenbouw		236.129		
1140	Afbouw		97.430		
1150	Afwerkingen		261.917		
1160	Werktuigkundige installaties		83.328		
1170	Electrotechnische installaties		107.940		
1180	Vaste inrichting		0		
	Subtotaal		**1.007.739**	760	euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten	10,00%	100.774		
			1.108.513		
	Algemene Kosten	7,00%	77.596		
			1.186.109		
	Winst en Risico	3,00%	35.583		
			1.221.692		
	Marktwerking	0,00%	0		
	Reservering extra duurzaamheid		excl.		
	Totaal Bouwkosten		**1.221.692**	922	euro/m2

1200	**Honoraria marktpartij**			
1210	architekt	5,00%	van bouwkosten	61.085
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten	15.271
1230	adviseur installaties	1,25%	van bouwkosten	15.271
1240	adviseur bouwfysica	0,75%	van bouwkosten	9.163
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten	12.217
	Totaal Honoraria marktpartij			**113.006**

1300	**Kosten infra**			
1310	Terrreininrichting			**50.000**

1400	**Bijkomende kosten**			
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten	30.542
	Totaal Bijkomende kosten			**30.542**

1500	**Prijsstijgingen**			
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%	17 maanden	15.000
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%	21,5 maanden	91.000
	Totaal Prijsstijgingen			**106.000**

INVESTERINGSKOSTENRAMING
Sportcentrum compleet met extra turnzaal

opdrachtgever:	Synarchis
type	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

opdrachtgever:	Synarchis
type	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

RUIMTESTAAT

Ruimte omschrijving				benodigde m2	aantal ruimten	totaal m2 nvo			
Entrée/Centrale Hal									
tochtportaal / tourniquet				16	1	16			
centrale hal, incl kassa / receptie / back office				150	1	150			
toiletten droog gedeelte				3	16	48			
toilet minder validen, droog gedeelte				6	4	24			
werkkast				10	2	20			
Subtotaal Entrée/Centrale Hal							**258**		
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**						
wedstrijdruimte	64,0	28	9	1.792	1	1.792		zaaldelen	4
toeschouwersruimte				400	1	400			
wedstrijdleiding				15	1	15			
ehbo ruimte				15	1	15			
berging onderwijs / verenigingen				275	1	275			
Subtotaal Wedstrijdruimte							**2.497**		
Wedstrijdruimte	**lengte**	**breedte**	**hoogte**						
wedstrijdruimte	24,0	28	7	672	2	1.344		zaaldelen	2
berging onderwijs / verenigingen				60	4	240			
Subtotaal Wedstrijdruimte							**1.584**		
Turnzaal	**lengte**	**breedte**	**hoogte**						
wedstrijdruimte	35,0	24	6,1	840	1	840		zaaldelen	1
berging onderwijs / verenigingen				60	1	60			
Subtotaal Turnzaal							**900**		
Kleedruimten									
kleedkamers				25	18	450			
wasruimten				15	18	270			
scheidsrechtersruimte / docenten kleedruimte				12	4	48			
Subtotaal Kleedruimten							**768**		
Personeelsruimten									
managementruimte/administratie/beheerdersruimte				16	2	32			
docentenruimte				25	1	25			
vergaderruimte				50	1	50			
Subtotaal Personeelsruimten							**107**		
Horeca									
bar/zaal				250	1	250			
keuken				25	1	25			
bergruimte en containerruimte				10	2	20			
Subtotaal Horeca							**295**		
Overige ruimten									
berging algemeen				20	2	40			
technische ruimten				400	1	400			
							440		
Totaal netto vloeroppervlakte (NVO)							**6.849**		
Oppervlakte verkeersruimte							1.027	15,0%	van NVO
Ontwerpverlies							514	7,5%	van NVO
Oppervlakte constructie							479	7,0%	van NVO
Bruto vloeroppervlakte (BVO)							**8.869**		

opdrachtgever:	Synarchis
type	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

HOEVEELHEIDSGEGEVENS

grondoppervlakte perceel			pm	m2
bruto vloeroppervlakte sportcentrum			8.869	m²
bruto vloeroppervlakte parkeervoorziening			pm	m²
bebouwd vloeroppervlakte	= keldervloer		6.039	m²
aantal toeschouwers			pm	st
parkeerplaatsen auto	2,2	pp/100 m2 sporthal	195	st
parkeerplaatsen fiets	2,5	pp/100 m2 sporthal	222	st
oppervlakte verhard			5.843	m2
bebouwd vloeroppervlakte			6.039	m2
oppervlakte onverhard			1.500	m2

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

kapitaalrente	1,50%	per jr
bouwkostenstijging	4,00%	per jr
grondprijs	excl.	euro/m2
reservering onvoorzien	10,00%	

LOOPTIJD

looptijd voorbereiding	9	mnd
looptijd aanbesteding	6	mnd
looptijd ontwerpfase	15	mnd
looptijd uitvoeringsfase	18	mnd
totale looptijd project	48	mnd
oplevering	mei-28	

opdrachtgever:	Synarchis
type	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Investeringskosten

			excl. BTW
Kosten gemeente			
100	Grondkosten		0
200	Projectbegeleiding		1.169.021
300	Renten		313.966
400	Bijkomende kosten		316.084
500	Interieur		1.254.000
Totaal	**Kosten gemeente**		**3.053.071**
Kosten marktpartij			
1100	Bouwkosten		20.330.806
1200	Honoraria		1.931.427
1300	Infra		1.557.479
1400	Bijkomende kosten		508.270
1500	Prijsstijgingen		3.237.000
Totaal	**Kosten marktpartij**		**27.564.981**
ONVOORZIEN			
2000	onvoorzien	10,00% van 100 t/m 1900	3.062.000
Totaal	**Investeringskosten**	**excl. BTW**	**33.680.053**
BTW			**7.072.811**
excl. SPUK			
Totaal	**Stichtingskosten (incl. BTW)**		**40.752.864**

opdrachtgever:	Synarchis
type	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

Kosten gemeente

100	**Grondkosten**				
110	grondkosten				0
120	notaris				0
130	grondonderzoekskosten				0
100	**Totaal Grondkosten**				**0**
200	**Projectbegeleiding**				
210	interne kosten gemeente	2,00%			406.616
220	projectmanagement	2,00%			406.616
230	bouwkostenmanagement	0,50%			101.654
240	directievoering en toezicht	1,25%			254.135
	Totaal Projectbegeleiding				**1.169.021**
300	**Renten**				
310	rente grond				excl.
320	rente voorbereiding	1,50%	18	maanden	67.723
330	rente uitvoering	1,50%	9	maanden	246.243
	Totaal Renten				**313.966**
400	**Bijkomende kosten**				
410	promotiekosten (artist impressions etc)				25.000
420	aansluitkosten				266.084
430	verzekeringen (car en ontwerprisico)				in aanneemsom
440	festiviteiten				25.000
	Totaal Bijkomende kosten				**316.084**
500	**Interieur**				
510	inrichting sport (vast verplaatsbaar en los)				990.000
520	overige losse inrichting				150.000
530	advieskosten inrichting	10,00%	over 610		114.000
	Totaal Interieur				**1.254.000**

opdrachtgever:	Synarchis
type	Sporthal
plaats:	Gemeente Lelystad
projectfase:	PVE
versie:	Basisbegroting
datum:	21-mei-24
opgesteld door:	ir. P.K. Post

1000 Kosten marktpartij

1100	**Bouwkosten**					
1110	Sloopkosten en bouwrijp maken				150.000	
1120	Onderbouw				2.289.567	
1130	Bovenbouw				3.838.386	
1140	Afbouw				1.306.270	
1150	Afwerkingen				3.719.953	
1160	Werktuigkundige installaties				2.882.573	
1170	Electrotechnische installaties				1.827.155	
1180	Vaste inrichting				756.400	
	Subtotaal				**16.770.303**	1891 euro/m2
	Algemene Bouwplaatskosten		10,00%		1.677.030	
					18.447.333	
	Algemene Kosten		7,00%		1.291.313	
					19.738.646	
	Winst en Risico		3,00%		592.159	
					20.330.806	
	Marktwerking		0,00%		0	
	Reservering extra duurzaamheid				0	
	Totaal Bouwkosten				**20.330.806**	2292 euro/m2
1200	**Honoraria marktpartij**					
1210	architekt	5,00%	van bouwkosten		1.016.540	
1220	constructeur	1,25%	van bouwkosten		254.135	
1230	adviseur installaties	1,50%	van bouwkosten		304.962	
1240	adviseur bouwfysica	0,75%	van bouwkosten		152.481	
1250	overige adviseurs	1,00%	van bouwkosten		203.308	
	Totaal Honoraria marktpartij				**1.931.427**	
1300	**Kosten infra**					
1310	Terrreininrichting	diverse			**1.557.479**	
1400	**Bijkomende kosten**					
1310	leges en welstand	2,50%	van bouwkosten		508.270	
	Totaal Bijkomende kosten				**508.270**	
1500	**Prijsstijgingen**					
1510	prijsstijgingen voorbereidingskosten	4,00%		30 maanden	392.000	
1520	prijsstijgingen uitvoeringskosten	4,00%		39 maanden	2.845.000	
	Totaal Prijsstijgingen				**3.237.000**	

synarchis

beleidsontwikkeling & marketing

beheer & exploitatie

huisvesting & programmamanagement

aanbesteden & projectmanagement

Kade 52 • 3371 EP Hardinxveld-Giessendam • 0184 616 544 • info@synarchis.nl **www.synarchis.nl**